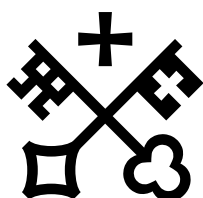
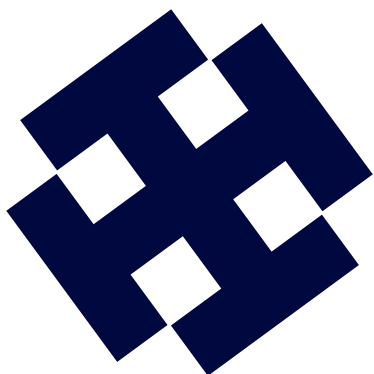

GADAGRĀMATA

Sociālā sistēma un veselības aprūpe Rīgā 2022. gadā

Rīgas domes Labklājības departaments
Rīga, 2023

RĪGA

AUTORI

Atbildīgā redaktore:

Irēna Kondrāte, Rīgas domes Labklājības departamenta direktore

Projekta koordinatori:

Inga Solovjova, Veselības pārvaldes priekšniece, direktores vietniece

Laura Kalniņa, Administratīvās pārvaldes priekšniece, direktores vietniece

Mārtiņš Moors, Sociālās pārvaldes priekšnieks, direktores vietnieks

Gadagrāmatas autori:

Aldis Strapcāns, Sociālo pakalpojumu nodaļas pilngadīgām personām nodaļas vadītāja vietnieks

Aldis Virbulis, Rīgas sociālās aprūpes centra „Gaiļezers” direktors

Andris Izinkēvičs, Direktora biroja, Projektu koordinācijas nodaļas vadītājs

Antuāna Kalviške, Sociālās palīdzības administrēšanas nodaļas vadītājas vietniece

Baiba Skuja, Sociālās palīdzības administrēšanas nodaļas vadītāja

Dagnija Kamerovska, Rīgas patversmes direktore

Daina Nereta, Finanšu nodaļas vadītāja

Diāna Grenčmane, Administratīvās pārvaldes Tehniskās nodaļas vadītāja

Evija Krūka-Mieze, Sociālo pakalpojumu nodaļas ģimenēm un bērniem galvenā speciāliste – eksperte

Guna Eglīte, Rīgas Sociālā dienesta vadītāja

Gunta Purvēna, Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nodaļas galvenā speciāliste – eksperte

Ieva Grietēna, Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nodaļas vadītājas vietniece

Iveta Grauduma, Administratīvās pārvaldes, Personāla un kvalitātes vadības nodaļas vadītāja

Jekaterīna Tjurina, Veselības aprūpes pieejamības uzraudzības nodaļas vadītāja

Ilze Andersone, Rīgas sociālās aprūpes centra „Stella maris” direktore

Juris Osis, Nodarbinātības, sociālā darba un prakses pētījumu nodaļas vadītājs

Kaspars Jasinkevičs, Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centra direktors

Kristīne Grīva, Nodarbinātības, sociālā darba un prakses pētījumu nodaļas galvenā speciāliste – eksperte

Liāna Logina, Finanšu nodaļas galvenā speciāliste – eksperte

Lita Brice, Direktora biroja, Klientu servisa nodaļas vadītāja

Līga Birnbauma, Sociālo pakalpojumu nodaļas pilngadīgām personām galvenā speciāliste – eksperte

Līga Tetere, Sociālo pakalpojumu nodaļas ģimenēm un bērniem vadītāja

Ludmila Ozola, Sociālo pakalpojumu nodaļas pilngadīgām personām galvenā speciāliste – eksperte

Nikola Tilgale – Platace, Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nodaļas vadītāja, Veselības pārvaldes priekšnieka vietniece

Ruta Klimkāne, Sociālās pārvaldes priekšnieka vietniece

Sandra Titāne, Veselības aprūpes pieejamības uzraudzības nodaļas galvenā speciāliste – eksperte

Sanija Ruduka, Veselības aprūpes pieejamības uzraudzības nodaļas galvenā speciāliste – eksperte

Solvita Rudoviča, Rīgas sociālā aprūpes centra „Mežciems” direktore

Velga Rudzīte, Sociālo pakalpojumu nodaļas pilngadīgām personām vadītāja

Zenta Čevere, Sociālo pakalpojumu nodaļas personām ar funkcionāliem traucējumiem nodaļas vadītājas vietniece

** Pārpublicējot informāciju, atsauce uz Rīgas domes Labklājības departamentu ir obligāta.*

Jau otro gadu ar pārliecību varam redzēt, ka sociālā joma Rīgā ir nostiprinājusies kā viena no prioritātēm. To apliecina stabils finansējuma pieaugums teju 34,5% apjomā faktiski visās nozarei nozīmīgās pozīcijās, sākot ar darbinieku atalgojumu līdz jaunu pakalpojumu ieviešanai arī sarežģītos ekonomiskos apstākļos.

Pēdējo gadu notikumi apliecina - jāturpina darbs arī pie Rīgas sociālās sistēmas, jo īpaši Rīgas Sociālā dienesta stiprināšanas. Izsaku pateicību visiem darbiniekiem, kuri visās krīzēs bijis vilcējspēks, un apņemos arī turpmāk strādāt, lai veicinātu stabilu, mērķtiecīgu un motivējošu atalgojuma palielinājumu. Cilvēki ir sociālās jomas vislielākais kapitāls, tāpēc rūpes par to nozīmē arī rūpes par iekļaujošākas un līdzjūtīgākas sabiedrības veidošanu.

Un man ir gandarījums, ka rezultātu nesis arī darbs pie daudzveidīgu pakalpojumu ieviešanas rīdziniekiem, piemēram, pašvaldības sniegtais atbalsts ģimenēm ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Mēs redzam pienesumu sabiedrībai no atbalstu guvušajām ģimenēm, turklāt tas ir izmērāms, tā kļūstot par neapstrīdamu pierādījumu, ka ieguldījums sociālajā jomā ir investīcija ar būtisku pievienoto vērtību. Inovatīvi, individuāli piemēroti sociālo pakalpojumu risinājumi ļauj Rīgai attīstīties par sociālo inovāciju galvaspilsētu. Mans mērķis ir panākt, ka pēc 10 gadiem mums vairs nebūs jāstopas ar izsīkušām un salauztām ģimenēm, bet Rīga būs pilsēta, kurā ikviena ģimene var saņemt nepieciešamo atbalstu ātri un efektīvi.

Viesturs Kleinbergs, Sociālo jautājumu komitejas vadītājs (Progresīvie)

Klāt Labklājības departamenta divdesmitpiecgades, jubilejas gads..

Varam uzskatīt, ka tieši tik, cik Rīgas domes Labklājības departaments, valstī pastāv arī sociālā sistēma!

Šajos divdesmit piecos gados nozare, līdzīgi cilvēka mūžam, ir augusi, pilnveidojusies, piedzīvojusi pusaudžu krīzes un augšanas lēcienus. Tagad iestājusies tāda jaunības spēka apjaušana – esam gana pieredzējuši un „kaujās” sevi pierādījuši, mums ir dzīves un profesionālais rūdtījums, skaidrs un nepārspilēts nākotnes attīstības redzējums!

Mēs spējam fanātiski strādāt, bet neesam zaudējušu vajadzību sapņot!

Mēs ejam savu ceļu, lai arī nākas paklupt, varbūt pat uzsist kādu zilumu, taču – nobrāzti celīši neattur virzību uz priekšu.

Jo misija – palīdzēt, motivēt, atbalstīt līdzcilvēku – ir milzīgs motivātors!

Profesionalitāte, Cilvēcība, Sadarbība, Attīstība, Atbildība – šīs ir mūsu nosauktās labklājības nozares vērtības, kuras turpmāk atspoguļosies visos mūsu plānos un mērķos!

Mēs dodamies uz priekšu, mēs esam ceļā – esot atbalsts citiem un viens otram.

Jo – mēs esam MĒS!

Irēna Kondrāte, Rīgas domes Labklājības departamenta direktore

Rīgas sociālās sistēmas vizītkarte ir ne tikai inovācijas sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības nodrošināšanā, bet arī regulāra sniegto sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības analīze, kas rada pamatu datus balstītiem lēmumiem par turpmākā darba prioritātēm. Kaut arī 2022. gadā mēs sastapāmies ar vairākiem notikumiem, kas aizņēma visu cilvēku prātus (karš Ukrainā, energoresursu cenu pieaugums un lielā inflācija), tomēr arī sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā bija novērojamas vairākas interesantas tendences.

Būtiski mainījās sociālās palīdzības saņēmēju struktūra, nodrošinot, ka lielākie ieguvēji no sociālās palīdzības regulējuma izmaiņām 2021. gadā ir darbaspējīgas personas ar zemiem ienākumiem, t.sk., ģimenes ar bērniem. Kā patstāvīga tendence turpinās iedzīvotāju vajadzību pieaugums pēc sociālās aprūpes pakalpojumiem. To, ka pieteikumu skaits uz SAC pakalpojumu palielinās par provizoriski 5% gadā, uzrāda ne tikai datu lineārā analīze, bet arī daudzfaktoru regresijas analīze, ko veica RD Labklājības departaments.

Vēl šoreiz vēlos īpaši uzsvērt sociālo pakalpojumu attīstības daudzveidīgo pozitīvo ietekmi uz ģimenēm ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Rīgas pieredze un RD Labklājības veiktais pētījums parāda, ka atbalsta personas un aprūpes mājās pakalpojumam ir pozitīva ietekme ne tikai

personiskajā līmenī, bet arī tie sniedz pozitīvu ekonomisku ietekmi sabiedrībai kopumā. Esmu pārliecināts, ka mūsu kopīgi paveiktais 2022. gadā ir devis nozīmīgu ieguldījumu rīdzinieku kopējā labklājībā.

Mārtiņš Moors, RD Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks

2022. gadā veselības veicināšanā un aprūpē esam turpinājuši tos darbības virzienus, kas pierādījuši sevi praksē un ļāvuši būt tuvāk iedzīvotājiem, atbalstīt un veicināt iedzīvotāju iespējas saglabāt un uzlabot savu veselības potenciālu, būt informētiem un palīdzēt pieņemt lēmumus savas veselības labā. Viena no prioritātēm bija mentālās veselības sakārtošana pēc pandēmijas (kaut arī tā īsti vēl nebija beigusies) gan sociālā un veselības nozarē strādājošajiem, gan praktiski visu vecumu iedzīvotājiem, īpaši bērniem un senioriem pēc izolētības un sociālās distancēšanās.

2022. gadā sākās jauns ceļa posms saistībā ar vizuālās identitātes pārmaiņām. Jauna vīzija un atspoguļojums iedzīvotājiem jau ierastajās platformās ieguvis jaunas krāsas un simbolus, un aicinām arī turpmāk gluži kā sargājot un glabājot Rīgas atslēgas – spēt atslēgt durvis uz jauno, uz jaunām un paliekošām vērtībām rūpēs par sevi un savu tuvinieku veselību.

Tikko bija pārvarēta viena krīze, un te pēkšņi kā zibens spēriens - 2022. gada 24. februāra rītā Krievija uzsāk karu pret Ukrainu. Rekordaugstā inflācija un energoresursu cenas ietekmēja gan daudzu cilvēku dzīves līmeni, gan arī uzņēmumus, tajā skaitā Rīgas pašvaldības veselības nozares iestāžu darbību. Cilvēki izjuta bailes, paniku, izmisumu gan par sevi un savu ģimeni pilnīgi neparedzamo apstākļu un notiekošā dēļ, gan par Ukrainas iedzīvotājiem, kuri meklēja patvērumu Latvijā un arī Rīga uzņēma lielu skaitu kara bēgļu, lielā ātrumā optimizējot un koordinējot savus resursus un visu iespējamo palīdzību. Tas iezīmēja krasu pretstatu iepriekš pieredzētajai izolētībai pandēmijas laikā, līdz pilnīgai atvērtībai, vēl vairāk nekā jebkad saprotot nepieciešamību pēc cilvēciskām vērtībām un atverot sirdis plaši līdz to dziļumiem - empātiski, līdzjūtībā un tajā pašā laikā ar skaidru prātu mērķtiecīgi apzinot visas savas iespējas. Līdztekus ikdienas darbiem tika sniegta palīdzība gan Ukrainas bēgļiem, gan karā cietušajiem. Nesaudzīgais, nežēlīgais un prātam neaptveramais mūs skāra caur daudziem dzīvesstāstiem. Taču pateicoties arī Rīgas valstspilsētas pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrībām, pieņemot darbā savos kolektīvos ukraiņu mediķus, kas prasīja ne mazums izmaiņas un dažādus pielāgojumus pakalpojumu nodrošināšanai, gan dokumentu sakārtošanā, gan izmaiņas normatīvos aktos, lai ukraiņu kolēģi spētu iekļauties veselības aprūpes sistēmā, deva iespēju šiem cilvēkiem turpināt savu sirds darbu. Paldies visiem par paveikto, par nesavtīgo spēju rast iekšējos un ārējos resursus, lai palīdzot citiem, mēs saprastu arī savus spēkus.

Inga Solovjova, RD Labklājības departamenta Veselības pārvaldes priekšniece

Administratīvā atbalsta stiprināšanai 2022. gada februārī izveidota Labklājības departamenta Administratīvā pārvalde. Mūsu uzdevums ir atbalstīt kolēģus, kas plāno un organizē sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, rūpējas par veselīgu sabiedrību. Neskatoties uz negaidītajām krīzēm, kuru pārvarēšanai tika meklēti korekti juridiskie risinājumi, 2022. gadā tika uzsāktas vairākas ieceres, kas uzlabos un atvieglos sociālo pakalpojumu nodrošināšanu. Esam stiprinājuši starpdepartamentu sadarbību, lai sakārtotu un uzlabotu tehnisko stāvokli nekustamajos īpašumos, kuros tiek sniegti sociālie pakalpojumi. Ņemot vērā kritisko situāciju saistībā ar personāla trūkumu sociālajā jomā, veikta padziļināta izpēte par galvenajām problēmām šajā jomā, lai balstoties uz datiem plānotu efektīvus risinājumus. Pateicoties piešķirtajam finansējumam, lai arī nedaudz, tomēr izdevās paaugstināt darbinieku atalgojumu. Lai mazinātu resursu patēriņu gandrīz 100% ieviesta dokumentu aprīte elektroniskā formātā. Mazinātas birokrātiskās prasības riteņkrēslu pacēlāju saņemšanā un aizsākts arī darbs pie riteņkrēslu pacēlāju elektroniskās rindas veidošanas.

Sociālajā nozarē pats galvenais ir personāls, bez tā nav iespējams nodrošināt pilnīgi neko, tā ir mūsu lielākā vērtība. Svarīgi, lai atbalstu saņemtu ne tikai sociālo pakalpojumu saņēmēji, bet arī tie, kas šos pakalpojumus sniedz, tāpēc mūsu mērķis ir rūpēties, lai ikviens, kas strādā labklājības nozarē tiktu atbalstīts un novērtēts. Paldies ikvienam darbiniekam par sadarbību un ieguldījumu Rīgas iedzīvotāju labklājībā.

Laura Kalniņa, RD Labklājības departamenta Administratīvās pārvaldes priekšniece

GADAGRĀMATĀ IZMANTOTO SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

ABA – lietišķās uzvedības analīze
APS – atkarību profilakses sektors
APSD – algoti pagaidu sabiedriskie darbi
APŠIS – elektroniskās sociālās aprūpes plānošanas sistēma
BEA – bērnu emocionālā audzināšana
BTA grupa – bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa
BTAL – bērnu tiesību aizsardzības likums
CAP – ceļvedis audzinot pusaudzi
DAC – dienas aprūpes centrs
DC – dienas centrs
DL – dezinfekcijas līdzekļi
ESN – Eiropas Sociālais tīkls
FT – funkcionālie traucējumi
GMI – garantētais minimālais ienākuma līmenis
GRT – garīga rakstura traucējumi
IAL – individuālās aizsardzības līdzekļi
IT – informācijas tehnoloģijas
IKSD – Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
JAC – Jauniešu atbalsta centrs
KAVIS - klientu attiecību vadības informācijas sistēma
KC – kopienas centrs
LM – Labklājības ministrija
MB – mobilā brigāde
MK – Ministru kabinets
NBS – Nacionālie bruņotie spēki
NPAIS – nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēma
NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD – Nacionālais veselības dienests
NVO – nevalstiskās organizācijas
PVO – Pasauls veselības organizācija
RBT – Rīgas bāriņtiesa
RD – Rīgas dome
RPBJC – Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs
RPP – Rīgas pašvaldības policija
RSAC – Rīgas sociālās aprūpes centrs
RSD – Rīgas Sociālais dienests
RSD TC – Rīgas Sociālā dienesta teritoriālais centrs
SAC – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā pilngadīgām personām
SJK – Rīgas domes Sociālo jautājumu komiteja
SOPA – Rīgas pašvaldības sociālo pabalstu administrēšanas informatīvā sistēma
SOS ĢAC – Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija, Rīgas SOS Ģimeņu atbalsta centrs
SRC – sociālās rehabilitācijas centrs bezpajumtniekiem
SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs
VAPUS – veselības aprūpes pakalpojumu uzskaites sistēma
VDEĀVK – Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija
VM – Veselības ministrija
VP – Valsts policija
VPD – Valsts probācijas dienests
VSAA – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VSAC – Valsts sociālās aprūpes centrs
VSIA – Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

AUTORI	1
IEVADS	2
Gadagrāmatā izmantoto saīsinājumu saraksts	4
AKTUĀLIE NOTIKUMI 2022. GADĀ	7
RĪGAS DOMES LABKLĀJĪBAS DEPARTAMENTS	10
IEDZĪVOTĀJU SOCIĀLĀ STRUKTŪRA RĪGĀ	11
PAŠVALDĪBAS SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS, SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMAI, VESELĪBAS APRŪPEI UN VESELĪBAS VEICINĀŠANAI IZLIETOTIE RĪGAS VALSTSPILSĒTAS BUDŽETA LĪDZEKĻI	13
LABKLĀJĪBAS DEPARTAMENTA PAKĻAUTĪBAS IESTĀDES, PĀRRAUDZĪBAS KAPITĀLSABIEDRĪBAS UN LĪGUMORGANIZĀCIJAS	14
RĪGAS PAŠVALDĪBAS IESTĀDES, KURAS SNIEDZ SOCIĀLOS PAKALPOJUMUS UN SOCIĀLO PALĪDZĪBU	21
Rīgas Sociālais dienests	21
Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs	28
Rīgas patversme	46
Sociālās aprūpes centrs „Mežciems”	48
Sociālās aprūpes centrs „Gaīlezers”	52
SOCIĀLIE PABALSTI	58
Trūcīgas un maznodrošinātas mājāsaimniecības statuss	58
Sociālie pabalsti un sociālo pabalstu saņēmēji	59
GMI pabalsts un mājokļa pabalsts	61
Pārējie pašvaldības sociālie pabalsti	63
Sociālie pabalsti Ukrainas civiliedzīvotājiem	64
6. tabula Ukrainas civiliedzīvotāju – sociālo pabalstu saņēmēju skaits un pabalstiem faktiski izmaksātie līdzekļi	65
SOCIĀLIE PAKALPOJUMI	67
Sociālais darbs ģimenēm un bērniem	71
Sociālie pakalpojumi ģimenēm un bērniem	74
Dienas centri bērniem un jauniešiem	79
Dienas aprūpes centra pakalpojums bērniem un viņu ģimenēm	79
Sociālie pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem	81
Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi dzīvesvietā bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenēm	82
Krīzes centra pakalpojums	86
Ārpusģimenes aprūpe	87
Aizbildnība	87
Audzūģimene	88
Drošās ģimenes vides pakalpojums	90
Sociālās rehabilitācijas programmas jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās	92
Sociālais darbs ar Bāreņiem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās	93
Sociālie pakalpojumi pilngadīgām personām	94
Sociālās aprūpes pakalpojumi dzīvesvietā	94
Aprūpe mājās	96
Materiālais atbalsts aprūpes nodrošināšanai mājās	97
„Drošības pogas” pakalpojums	97

Silto pusdienu piegāde mājās	98
Pavadoņa – asistenta pakalpojums	98
Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums	98
Videovizītes pakalpojums	99
Dienas un kopienas centri pilngadīgām personām.....	99
Dienas aprūpes centri personām ar demenci.....	100
Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem	101
Specializētās darbnīcas	102
Grupu mājas (dzīvokļi).....	103
Citi sociālie pakalpojumi pilngadīgām personām ar invaliditāti.....	106
Samaksa transporta pakalpojumiem personām, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās	106
Vides pieejamība	108
Pabalsts mājokļa pielāgošanai.....	108
Pacēlāju ierīkošana dzīvojamajās mājās.....	108
Valsts finansētais invalīdu asistenta pakalpojums personām ar invaliditāti.....	109
Sociālais darbs stacionārajās ārstniecības iestādēs	110
Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā	111
Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijās	112
Sociālie pakalpojumi pilngadīgām personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām	118
Rīgas patversme un naktspatversmes	118
Pansijas pakalpojums	119
Sociālās rehabilitācijas centrs bezpajumtniekiem	120
Rīgas patversmes Dienas centrs	121
Īslaicīgās uzturēšanās mītne	122
Zupas virtuves	122
Ēdināšanas pakalpojums mazaizsargāto iedzīvotāju grupām	123
Brīvprātīgo sociālā atbalsta personu darba piesaistes un koordinēšanas pakalpojums	123
Atbalsta grupas pakalpojums personām, kuras cietušas no vardarbības	124
NODARBINĀTĪBAS JAUTĀJUMU KOORDINĀCIJA.....	125
Bezdarba situācijas raksturojums Latvijā un Rīgā	125
RSD nestrādājošu klientu skaita izmaiņas.....	128
Sociālais darbs ar bezdarbniekiem	131
Atbalsta pakalpojumi bezdarbniekiem	135
Psihologa un atkarības profilakses speciālistu konsultācijas	135
Pašvaldības sabiedriskie darbi.....	135
Nodarbinātības atbalsta pakalpojums cilvēkiem ar invaliditāti.....	137
Sociālā darba prakses pētījumi.....	138
VESELĪBAS APRŪPES PIEEJAMĪBAS NODROŠINĀŠANA	139
Ģimenes ārstu pieejamības nodrošināšana.....	139
Atbalsts tuberkulozes slimniekiem zāļu ambulatorai saņemšanai	139
Atbalsts asinsdonoru kustības veicināšanai.....	140
Sadarbība ar Rīgas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībām.....	140
VESELĪBAS VEICINĀŠANA	147
SADARBĪBA AR NEVALSTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM	154
ĪSTENOTIE PROJEKTI.....	155
INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA IEDZĪVOTĀJIEM.....	157

AKTUĀLIE NOTIKUMI 2022. GADĀ

☀️ No 1.janvāra Rīgas patversmē ieviests pilotprojekts, kas paredz samaksas kārtības izmaiņas ģimenes ārsta praksei, kas strādā ar personām bez noteiktas dzīvesvietas vai patversmes klientiem. Jaunais samaksas modelis paredz pamatmaksājuma ģimenes ārstam un praksē strādājošai mātai paaugstinājumu no valsts budžeta līdzekļiem, piemaksas par konsultācijām patversmes klientiem, kā arī mainīgo samaksu par piemaksājamām manipulācijām. Rīgas domes Labklājības departamenta (turpmāk – Labklājības departaments) Veselības pārvalde sadarbībā ar Rīgas patversmi veica šī pilotprojekta pārraudzību.

☀️ 18. janvārī 11 vietās Rīgā tika uzsākta medicīnisko sejas masku izdole pašvaldības sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem. Masku izdalē atbalstu sniedza Labklājības departamenta ilggadējie sadarbības partneri, piemēram, biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts”, biedrība „Latvijas Samariešu apvienība” u.c.

☀️ 28. janvārī Labklājības departaments izveidoja veselīgo atpūtas vietu ceļvedi, ar kuru bez maksas iespējams iepazīties šeit: <https://tinyurl.com/celvedis>

☀️ 7. martā Labklājības departaments sadarbībā ar Rīgas Sociālā dienesta speciālistiem uzsāka darbu Ukrainas iedzīvotāju atbalsta centrā.

☀️ Martā noslēgti jauni Pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumi ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībām uz 10 gadiem.

☀️ Rīgas pašvaldības projekts iekļuvis Eiropas Sociālā tīkla konkursa finālā. Labklājības departaments ar projektu „Pretkritienu sistēmas tehnoloģiju ieviešana Rīgas sociālos aprūpes centros - viedā klientu uzraudzības sistēma" piedalījās konkursā „Eiropas Sociālo Pakalpojumu balva 2021”, kur Rīgas pašvaldības projekts tika izvirzīts finālam kategorijā „Viedās tehnoloģijas" un saņēma žūrijas atzinību.

☀️ Lai stiprinātu bērnu psihoemocionālo veselību, 2022. gadā aprīlī tika uzsākta jaunu nodarbību pilotēšana 1. - 3. klases skolēniem „Nodarbības bērnu apzinātības un psihoemocionālās veselības veicināšanai”.

☀️ 10. maijā RSAC „Mežciems” pēc korpusa rekonstrukcijas atvērta jauna nodaļa personām ar demenci, kur, izmantojot jaunākās tehnoloģijas un universālā dizaina elementus, tika plānota ģimeniska tipa īpašās uzraudzības nodaļa personām ar demenci.

☀️ Tā kā jauniešu vidū bieži sastopami tādi ēšanas traucējumi kā kompulsīva ēšana, anoreksija, bulīmija u.c., kas neatrisināti rada nozīmīgas fiziskās un psihoemocionālās veselības problēmas, no 2022. gada maija uzsākta jaunu nodarbību ciklu pilotēšana Rīgas izglītības iestāžu skolēniem vecumā no 7. - 12. klasei par tēmu- psihoemocionālās veselības veicināšana un ēšanas traucējumu novēršana.

☀️ RSAC „Gaiļezers" sadarbībā ar nodibinājumu „Caritas Latvija" laika periodā no 02.05.2022. līdz 30.11.2022. īstenoja projektu „Ne tikai tuvinieks, bet arī brīvprātīgais". Projekts tika finansēts no Rīgas valstspilsētas sabiedrības integrācijas programmas.

☀️ Pēc vairāk nekā divu gadu pārtraukuma 27. maijā Rīgas domē notika sociālā darba veicēju konference „Rīgas valstspilsētas pašvaldības sociālā darba aktualitātes”. Piedalījās vairāk kā 300 sociālā darba veicēji ne tikai no Rīgas, bet arī citām Latvijas pilsētām. Ar konferences norisi var iepazīties RD mājas lapā: <https://skaties.riga.lv/ieraksts.php?x=564>.

☀️ Jūnijā pēc Labklājības departamenta ierosinājuma, lai mazinātu bezpajumtnieku sociālās atstumtības risku un veicinātu iekļaušanos sabiedrībā, SJK atbalstīja vairāk nekā 150 000 EUR līdzfinansējuma piešķiršanu Sabiedrības integrācijas fonda izmēģinājuma projektam, kas paredz bezpajumtniekiem piedāvāt iespēju apmesties īres dzīvokļos.

☀️ Pirms gada Latvijas Bērnu atbalsta fonds multifunkcionālajā centrā „Domino” Cementa ielā 12 tika atklātas jaunās telpas, kurās sniedz sociālās rehabilitācijas programmu bērniem ar saskarsmes

grūtībām un uzvedības traucējumiem „Ceļš pie sevis”, ko finansēja Labklājības departaments. 2022. gada septembrī tika realizēta projekta otrā kārtā, kurā atvērti papildu kabineti sociālo pakalpojumu nodrošināšanai un „Sensorais Džims” jeb īpašā sporta zāle bērniem ar uzvedības problēmām.

🌀 Jūnijā Rīgas pašvaldība palielina pabalstu Rīgas valstspilsētas pašvaldībā dzīvesvietu deklarējušajām politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem. Stājās spēkā grozījumi Rīgas domes 2005. gada 25. oktobra saistošajos noteikumos Nr. 26 „Par svētku pabalstu politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem”, kuru ietvaros tiek palielināts pabalsta apmērs personai līdz 150 EUR.

🌀 Jūnijā sagatavoti Rīgas domes saistošie noteikumi Nr.138 „Par riteņkrēsla pacēlāja piešķiršanu lietošanā”, ieviests prioritāro saņēmēju loks, optimizēta apsekošana, ieviesti ēnu ekonomikas apkarošanas elementi.

🌀 Rīdzinieku vecāki bērniem ar īpašām vajadzībām augstu novērtē sniegto pašvaldības atbalstu, notika Labklājības departamenta organizēta tikšanās ar bērnu vecākiem, kuri saņem individualizēto aprūpes mājās pakalpojumu – vaučeru bērniem ar funkcionāliem traucējumiem līdz dienai, kad tie sasniedz 20 gadu vecumu. Pakalpojuma mērķis ir nodrošināt bērna pamatvajadzības, aprūpi, uzraudzību, pašaprūpes spēju attīstību un saturīgu brīvā laika pavadīšanu.

🌀 Notika seminārs „Mans ķermenis ir mana pils”. Kā saprast, vai grūtības koncentrēties, atcerēties nesenus notikumus un aizmāršība ir normāla parādība līdz ar novecošanos? Kā atpazīt kognitīvo traucējumu pārmaiņas senioru vecumā un saprast - tas ir normāli jeb tomēr jāvērsas pēc palīdzības pie ģimenes ārsta un citiem speciālistiem?

🌀 Jūlijā un augustā noslēgti Pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumi par sociālā darba pakalpojuma sniegšanu astoņās Rīgas valstspilsētas ārstniecības iestādēs uz septiņiem gadiem.

🌀 Augustā Rīgas pašvaldība palielināja pabalstu 100 un vairāk gadus sasniegušajiem valstspilsētas iedzīvotājiem, stājās spēkā grozījumi Rīgas domes 2007. gada 3. jūlija saistošajos noteikumos Nr. 81 „Par pabalstu simts un vairāk gadus sasniegušām personām”, kuri nosaka palielinātu pabalsta apmēru šai mērķa grupai - 250 EUR personai.

🌀 Decembrī Rīgas pašvaldība parakstīja līgumu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru un sākusi projektēšanas darbus par dzīvokļu un dienas aprūpes centra pakalpojumu infrastruktūras izveidi Priedaines ielā 11, kas paredzēta pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Projekta ietvaros plānots uzbūvēt dzīvokļus 16 personām un dienas aprūpes centru 20 personām.

🌀 12. decembrī svinīgā ceremonijā astoto reizi tika pasniegtas „Gada balva sociālajā nozarē 2022” galvaspilsētas labākajiem sociālās un veselības aprūpes nozares darbiniekiem.

🌀 Nominācijā „Gada balva sociālajā nozarē” par augsti profesionālām, izcilām zināšanām, atbildīgu, godprātīgu darbu, īpašiem nopelniem savā nozarē un ieguldījumu kolektīva saliedēšanā saņēma Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centra direktors Kaspars Jasinkevičs, kurš sociālajā nozarē nostrādājis 16 gadus. Gada balvu veselības aprūpes nozarē saņēma SIA „Rīgas Dzemdību nams” valdes priekšsēdētāja Santa Markova, kura ar medicīnu ir saistīta teju 30 gadus.

🌀 Balvu par „Mūža ieguldījumu” sociālajā nozarē saņēma RSAC „Gaiļezers” galvenā lietvedības speciāliste Elita Grīviņa, kura nozarē nostrādājusi 34 gadus, Tamāra Korogodova - SIA „Rīgas 1. slimnīca” internās aprūpes māsa, kura slimnīcā nostrādājusi 46 gadus, Tamāra Fozekoša - SIA „Rīgas 2. slimnīca” vispārējās aprūpes māsa, kura savā profesijā strādā jau 52 gadus, un Leokādija Voitoviča – SIA „Rīgas veselības centrs” neiroloģe, kura nostrādājusi 50 gadus.

🌀 Nominācijās „Gada varonis” sociālajā nozarē saņēma RSD Sociālā darba nodaļas vadītāja Marina Fiļipova un Liene Lizdika – RSAC „Gaiļezers” sociālais rehabilitētājs. Veselības aprūpes nozarē Inta Lipska – Rīgas patversme medicīnas māsa un Santa Muceniece – SIA „Rīgas 2. slimnīca” 4. nodaļas virsmāsa.

🌀 Balvas nominācijā „Jaunā cerība” sociālajā nozarē saņēma Olha Donets – RSAC „Stella maris” aprūpētāja, Adrians Sprudzāns – RPBIC jaunatnes lietu speciālists, Iveta Ziediņa – RSD informators

un Mihails Jelsukovs – RSAC „Mežciems” aprūpētājs, mehānismu mehāniķis. Veselības aprūpes nozarē balvas saņēma: Ilze Kārklīņa – RSAC „Stella maris” medicīnas māsa, Oleksandr Tiebierdieiev – SIA „Rīgas Dzemdību nams” ārsts, neonatologs, Brigita Zutere – SIA „Rīgas 2. slimnīca” mārketinga un klientu attiecību speciālists un Irīna Liepiņa – SIA „Rīgas 1. slimnīca” vispārējais ķirurgs.

🌀 Sociālo jautājumu komitejas balvu saņēma: Inga Vēciņa – RPBJC „Apīte” vadītāja, Baiba Skuja – Labklājības departamenta Sociālās palīdzības administrēšanas nodaļas vadītāja, Aina Žubeviča – Labklājības departamenta Klientu servisa nodaļas galvenais speciālists, Alvīna Geida - Labklājības departamenta Klientu servisa nodaļas galvenais speciālists, Lita Brice – Labklājības departamenta Klientu servisa nodaļas vadītāja.

🌀 Labklājības departamenta atzinības rakstu par darbu ar skolēniem vasarā saņēma Sandra Slava – RSAC „Stella maris” saimniecības nodaļas vadītāja vietniece.

Labklājības departaments ir Rīgas valstspilsētas pašvaldības vadošā iestāde Rīgas valstspilsētas pašvaldībai noteiktās kompetences ietvaros sociālo pakalpojumu, sociālās palīdzības, veselības aprūpes pieejamības, veselības veicināšanas un profilakses, tostarp atkarību izplatības ierobežošanas un iedzīvotāju nodarbinātības veicināšanas jautājumos.

Labklājības departamenta mērķis ir izveidot stabilu un atbildīgu sociālo sistēmu, kura sniedz minimālo materiālo nodrošinājumu, kā arī atbalstu sociālo problēmu risināšanā un personu sociālās funkcionēšanas spēju samazināšanās gadījumā, nodrošina veselības aprūpes pieejamību un veselības veicināšanas pasākumus.

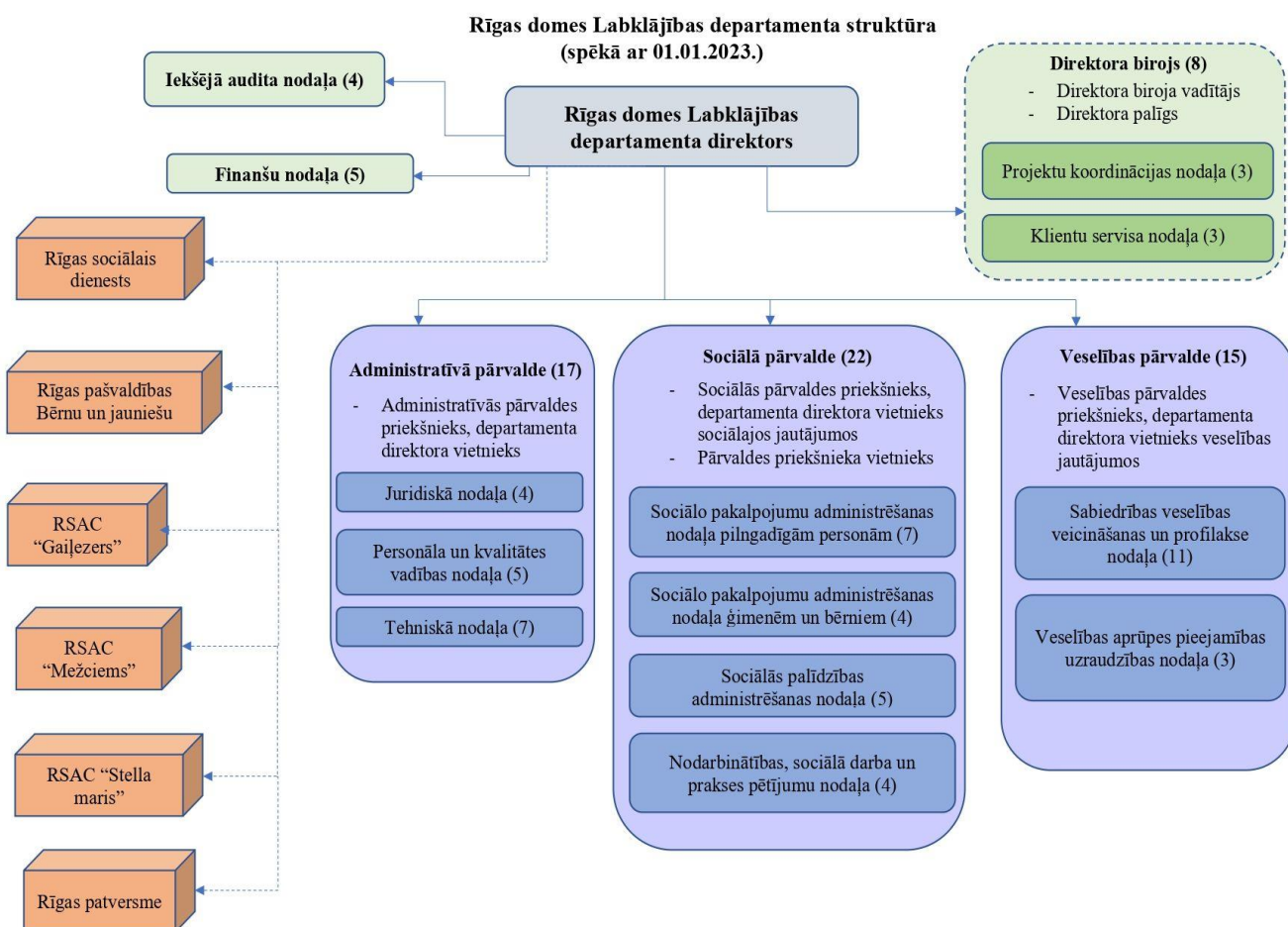
Labklājības departamenta darbības prioritātes ir noteiktas Rīgas valstspilsētas attīstības stratēģijā, Rīgas valstspilsētas sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmas attīstības stratēģijā, kā arī citos plānošanas dokumentos.

Labklājības departaments ir tieši pakļauts Rīgas valstspilsētas izpilddirektoram, tā darbību kontrolē Rīgas domes Sociālo jautājumu komiteja.

2022. gadā sagatavoti 19 Rīgas domes lēmuma projekti, izdots 71 rīkojums pamatdarbības nodrošināšanai, noslēgti 298 līgumi (no tiem - 11 pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumi). 2022. gadā notika 48 iepirkumi kopā uz 137 daļām, kā rezultātā noslēgti līgumi par kopējo summu 23 046 607, 88 EUR bez pievienotās vērtības nodokļa.

2022. gadā Labklājības departamentā kopā saņemti 2 079 dokumenti, dažādām juridiskām un fiziskām personām nosūtīti 2 027 dokumenti, kopā elektroniski parakstīti 1 579 dokumenti. Kopējais Labklājības departamentā reģistrēto dokumentu skaits ir 6 042 (tai skaitā dienesta korespondence, iekšējie normatīvie akti, rīkojumi, izziņas, pārskata dokumenti u.c. faktus fiksējošie dokumenti) no tiem elektroniski reģistrēti 2 286 dokumenti.

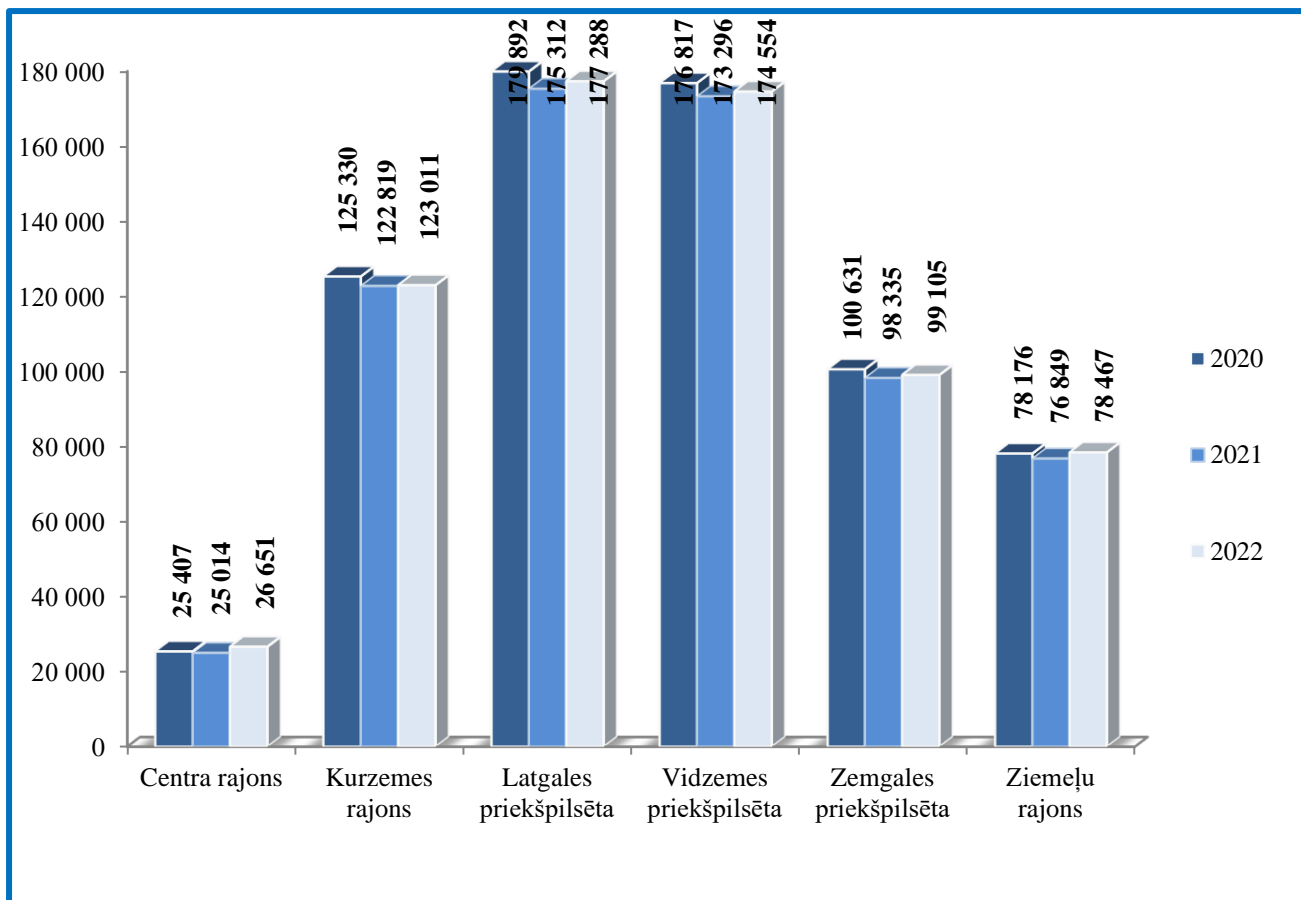
2022. gada nogalē Labklājības departamentā strādāja 74 speciālisti (četri speciālisti strādāja projektos), viņu vidū 70 darbinieki ar augstāko izglītību, no tiem 38 darbinieki ar maģistra un divi ar doktora grādu, četri darbinieki ar vidējo speciālo izglītību.

IEDZĪVOTĀJU SOCIĀLĀ STRUKTŪRA RĪGĀ

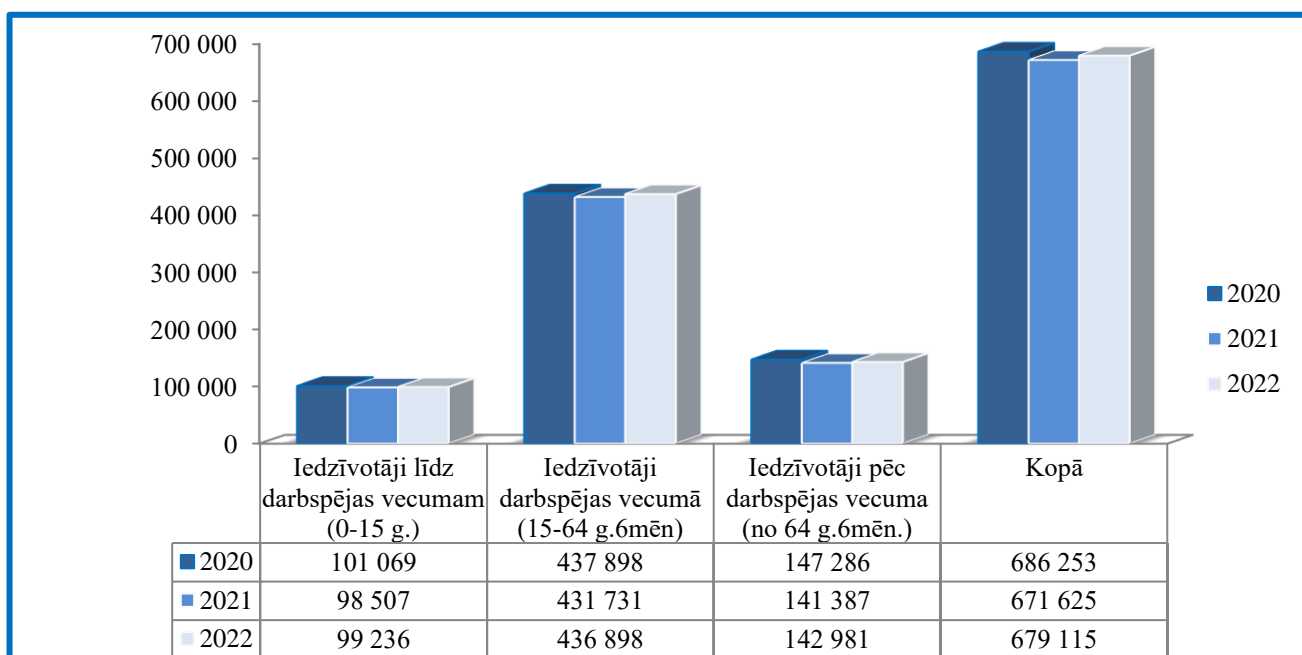
2023. gada 1. janvārī savu dzīvesvietu Rīgā bija deklarējuši **679 115 iedzīvotāji**¹.

1. attēls. Iedzīvotāju skaits Rīgas priekšpilsētās/rajonos 2020. – 2022. gadā¹

Rīgas valstspilsētas pašvaldībā vislielākais dzīvesvietu deklarējušo iedzīvotāju skaits (no kopējā iedzīvotāju skaita) ir Latgales priekšpilsētā – 26,1%, Vidzemes priekšpilsētā – 25,7%, Kurzemes rajonā – 18%, Ziemeļu rajonā – 11,6%, savukārt Centra rajonā tikai 3,9%.

2. attēls. Iedzīvotāju vecuma struktūra Rīgā 2020. – 2022. gadā¹

¹ [Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.](#)

No Rīgas valstspilsētas pašvaldībā deklarēto personu kopskaita 2022. gadā 14,6% iedzīvotāju nebija sasnieguši darbības vecumu (no 0 līdz 15 gadiem), savukārt darbības vecumā (no 15 līdz 64 gadiem 6 mēn.) bija 64,4% no iedzīvotāju kopskaita, vecāki par darbības vecumu (no 64 gadiem 6 mēn.) – 21% (2020. gadā – 14,7%, 63,8%, 21,5%; 2021. gadā – 14,7%, 64,3%, 21%). Līdz ar to jāsecina, ka 2022. gadā nedaudz pieaudzis ir darbības vecuma iedzīvotāju īpatsvars.

1. tabula. Valsts pensiju saņēmēji, to % īpatsvars no Rīgas iedzīvotāju kopskaita 2020. – 2022. gada decembrī²

		2020		2021		2022	
		Skaitis	Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %	Skaitis	Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %	Skaitis	Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %
Pensijas saņēmēji		171 940	25,1	168 390	25,1	166 198	24,5
No tiem:	Vecuma pensijas saņēmēji	144 871	21,1	141 367	21	139 705	20,6
	Invaliditātes pensijas saņēmēji	20 295	3	20 266	3	19 847	3
	Apgādnieku zaudējuma pensijas saņēmēji	3 904	0,6	3 984	0,6	3 942	0,6
	Izdienas pensijas saņēmēji	3 519	0,5	3 430	0,5	3 392	0,5

2. tabula. Personas ar invaliditāti, to % īpatsvars no Rīgas iedzīvotāju kopskaita 2020. – 2022. gada decembrī³

		2020		2021		2022	
		Skaitis	Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %	Skaitis	Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %	Skaitis	Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %
Pilngadīgas personas ar invaliditāti		53 478	7,8	53 672	8	53 502	7,9
Tai skaitā:	Personas ar 1. grupas invaliditāti	7 074	1	6 914	1	6 978	1
	Personas ar 2. grupas invaliditāti	24 038	3,5	23 732	3,5	23 620	3,5
	Personas ar 3. grupas invaliditāti	22 366	3,3	23 026	3,4	22 904	3,4
	Bērni ar invaliditāti	2 292	0,3	2 411	0,4	2 467	0,4

² Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras dati.

³ Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras dati.

PAŠVALDĪBAS SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS, SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMAI, VESELĪBAS APRŪPEI UN VESELĪBAS VEICINĀŠANAI IZLIETOTIE RĪGAS VALSTSPILSĒTAS BUDŽETA LĪDZEKĻI

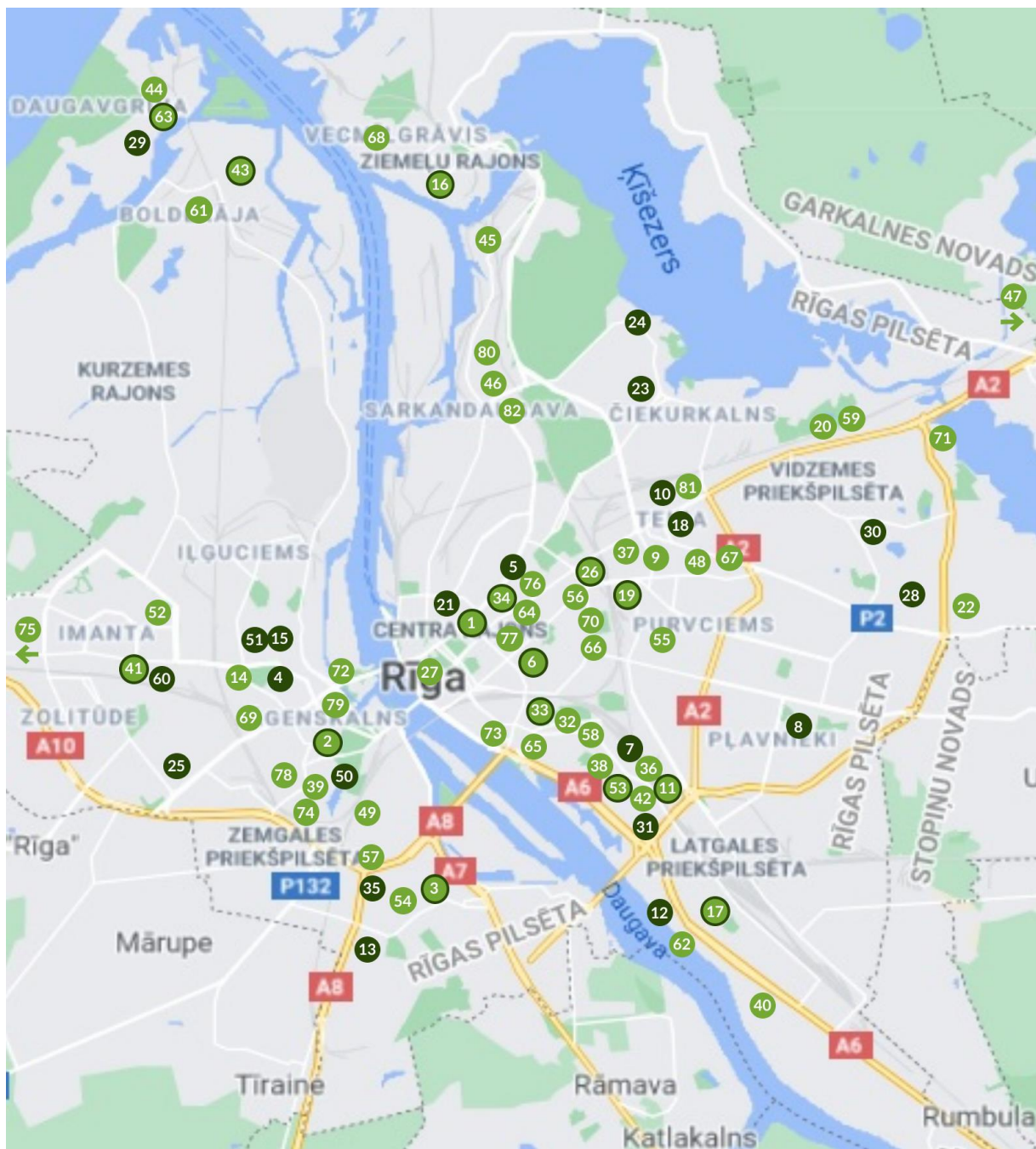
3. tabula. Pašvaldības sociālajai palīdzībai, sociālo pakalpojumu sistēmai un veselības aprūpei izlietotie Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta līdzekļi

	2020	2021	2022
Rīgas valstspilsētas pašvaldības izdevumi (pamatbudžets), milj. EUR, no tā Pašvaldības sociālajai palīdzībai, sociālajiem pakalpojumiem un veselības aprūpei, milj. EUR	955,98	960,2	1112,06
	74,35	89,6	120,50
Pašvaldības sociālās palīdzības, sociālo pakalpojumu un veselības aprūpei izlietoto līdzekļu īpatsvars Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžetā, %	7,78	9,33	10,84
Pašvaldības sociālās palīdzības, sociālo pakalpojumu sistēmai un veselības aprūpei izlietotā finansējuma pieaugums/samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, %	+5,46	+20,5	+34,49
Pašvaldības sociālās palīdzības, sociālo pakalpojumu sistēmai un veselības aprūpei izlietotie līdzekļi vidēji vienam Rīgas iedzīvotājam, EUR	108,34	133,36	177,43

4. tabula. Pašvaldības sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēmai un veselības aprūpei izlietoto līdzekļu struktūra, milj. EUR

	2020	2021	2022
Sociālā palīdzība	11,71	12,91	31,72
Sociālie pakalpojumi	60,35	73,97	86,20
Veselības aprūpe un veicināšana	0,34	0,33	0,35
Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām	0,06	0,07	0,07
Labklājības departamenta administratīvie izdevumi	1,89	2,32	2,16

LABKLĀJĪBAS DEPARTAMENTA PAKĻAUTĪBAS IESTĀDES, PĀRRAUDZĪBAS KAPITĀLSABIEDRĪBAS UN LĪGUMORGANIZĀCIJAS

- Labklājības departamenta pārraudzības kapitālsabiedrība vai līgumorganizācija
- Labklājības departamenta pakļautības iestāde
- Labklājības departamenta pakļautības iestāde un līgumorganizācija

1. Sociālie pakalpojumi personām bez noteiktas dzīves vietas		
Evanģēlisko kristiešu draudze „Zilais krusts”	40	Mazjumpravas iela 8
SIA „V.E.L.G.”	44	Esplanādes iela 1
Biedrība „PINS”	46	Aptiekas iela 1, k-5
SIA „V.E.L.G.”	54	Kartupeļu iela 8
SIA „V.E.L.G.”	80	Sofijas iela 8
Biedrība „Labā cerība”	17	Aglonas iela 35, k-3 (vīriešiem)
	74	Gardenes iela 3-11 (sievietēm)
Biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”	73	Gaiziņa iela 7
Biedrība „Latvijas Samariešu apvienība”	39	Cieceres iela 1
Nodibinājums „Nova Vita”	33	Katoļu iela 14A
Biedrība „Integrācija sabiedrībai”	75	Ratnieki, Simalas, Salas pagasts, Babītes novads
Biedrība „Svētā Lūkas atbalsta biedrība”	65	Bārddziņu iela 2
Biedrība „Žēlsirdības misija „Dzīvības ēdiens””	77	Kr. Barona iela 56
Biedrība „Svētā Jāņa palīdzība”	68	Zandartu iela 2A
Nodibinājums „Latvijas Evanģēliski luteriskās Baznīcas Diakonijas centrs”	79	Daugavgrīvas iela 1
Rīgas Sv. Trijādības – Sergija sieviešu klosteris	26	Kr. Barona iela 156
Rīgas patversme (vīriešu nodaļa)	31	Maskavas iela 208
Rīgas patversme (sieviešu nodaļa)	15	Eiženijas iela 1E
Rīgas patversmes Dienas centrs	33	Katoļu iela 57
Rīgas patversmes Mobilā brigāde	33	Mob.tālr. 26309975
2. Sociālie pakalpojumi pensijas vecuma personām un personām ar invaliditāti		
2.1. Ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā		

RSAC „Gaiļezers”	28	Hipokrāta iela 6
RSAC „Mežciems”	30	Malienas iela 3A
RSAC “Stella maris”	29	Birzes iela 54
SIA “Senior Service”	68	Baltāsbaznīcas iela 40
SIA “Aprūpes grupa”, “Gobas apartamenti”	61	Gobas iela 10A
SIA “Senior ABC”	25	Zolitūdes iela 68A
SIA "Senior Baltic" rezidence "Dzintara melodija	74	Jaunpils iela 20
Biedrība “Latvijas Samariešu apvienība” SAC “SenRīga” un SAC “Pārdaugava”	33	Katoļu iela 22,
Biedrība „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””, „Šūpoles”	3	Garozes iela 15
SIA ‘Senioru nams’ SAC “Liepa”	25	Akāciju iela 5
SIA „Dzīves oāze”	49	Biešu iela 6
Nodibinājums „Fonds KOPĀ”	63	Slimnīcas iela 2
Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi”	41	Imantas 8. līnija 1, k-3
Biedrība „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””, „Cerību dore”	53	Maskavas iela 180 B
Camphill nodibinājums „Rožkalni”	47	„Rožkalni”, Rencēnu pagasts, Valmieras novads
2.4. Specializētās darbnīcas pakalpojums personām ar GRT		
Biedrība „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””, „Skaida”	11	Lubānas iela 39B
Nodibinājums „Fonds KOPĀ”	63	Slimnīcas iela 2
Biedrība „Svētā Jāņa palīdzība”	76	Cēsu iela 8
Biedrība „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””	53	Maskavas iela 180 B
2.5. Dienas aprūpes centri personām ar GRT		

Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi”	41	Imantas 8. līnija 1, k-3
Biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” DAC „Cerību māja”	36	Rēzeknes iela 2A
Biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” DAC „Cerību ligzda”	38	Balvu iela 11
Biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” DAC „Mēness māja”	3	Putnu iela 6
Biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” DAC „Cerību tilts”	19	Ieriķu iela 2B
Biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” DAC „Cerību skola”	32	Ludzas iela 43
Biedrība „Saule”	78	Kolkasraga iela 18
	45	Ezera iela 21
Biedrība „Gaismas Stars”	66	Pērnavas iela 62
Nodibinājums „Fonds Kopā”	67	Raunas iela 64
Biedrības „Svētā Jāņa palīdzība” DAC „Saulesvece”	76	Cēsu iela 8
2.6. Citi dienas aprūpes centri, dienas centri pilngadīgām personām un Kopienas centrs		
SIA „Bērnu oāze” DAC „Oāze” (personām ar demenci)	49	Biešu iela 6
Biedrības „Dzintarkrasta serviss” DAC „Liepa” (personām ar demenci)	69	Valentīna iela 16
Latvijas Sieviešu invalīdu asociācijas „Aspazija” DC „Aspazija”	70	Pērnavas iela 54-14
Biedrības „Latvijas Neredzīgo biedrība” DC	71	Braila iela 5

personām ar redzes invaliditāti „Strazdumuižas dienas centrs”		
KC „Ābeļzieds”	51	Dzirciema iela 24
DC „Vecmīlgrāvis”	16	Emmas iela 3
DC „Ķengarags”	17	Aglonas iela 35, k-3
DC „Ābeļzars”	6	Avotu iela 31, k-1
DC „Kamene”	8	Salnas iela 2
DC „Kastanis”	7	Aiviekstes iela 14
DC „Rīdzene”	10	Vidrižu iela 1C
Biedrības „Svētās Ģimenes Māja” DC „Svētās Ģimenes Māja	27	Klostera iela 5 un 7
Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs” DC „Paaudzes”	9	Ūnijas iela 49
Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs” DC „Dzīvības aka”	43	Mežrozīšu iela 43
Biedrības „Rīgas aktīvo senioru alianse” DC „Rasa”	56	A. Čaka iela 139
Biedrības „Svētā Jāņa palīdzība” DAC „Ozolaine” (personām ar demenci)	68	Zandartu iela 2A
Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski Luteriskās baznīcas Diakonijas centrs” DC „Mēs”	41	Imantas 8. līnija 1, k-3
Biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienība” DC „Rītausma”	14	Kandavas iela 27
SIA „Aprūpes centrs „AGATE”” DAC personām ar demenci „Agate”	1	Skolas iela 21

Biedrības "Svētā Jāņa palīdzība" DAC „Duntes ozoli” (personām ar demenci)	82	Pededzes iela 4
Biedrības "Latvijas Samariešu apvienība" DAC „Žubītes” (personām ar demenci)	33	Katoļu iela 22/24
2.7. Sociālās aprūpes personas dzīvesvietā pakalpojumu sniedzēji		
Biedrība „Svētā Jāņa palīdzība”	76	Cēsu iela 8
SIA „Mājas aprūpe”	72	Raņķa dambis 31
AS „Aprūpes birojs”	9	Ūnijas iela 40
SIA „Mentamed”	6	Lāčplēša iela 87F
Biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”	52	Slokas iela 161, k-1
	34	Šarlotes iela 1B
Biedrība „Latvijas Samariešu apvienība”	3	Ziepju iela 13
	17	Aglonas iela 35, k-3
	2	Eduarda Smilģa iela 46-407
Pilnsabiedrība „Complex Food”	20	Brīvības gatve 369
SIA „Pirmais Patronāžas Serviss”	78	Pilsoņu iela 1C
SIA „Senior Riga”	1	Baznīcas iela 24-1
SIA „Senior Latvia”	75	Briežu iela 3, Lapsas, Babītes novads
3. Citi līgumi		
Biedrība „Svētā Jāņa palīdzība”	16	Meldru iela 2
Biedrība „Skalbes”	34	Tērbatas iela 69
Biedrība „Centrs Marta”	34	Matīsa iela 49A
SIA „Aleks un V”	20	Brīvības gatve 369
	43	Kaņepju iela 16
SIA „Aniva”	59	Brīvības gatve 399
SIA „Rīdze”	62	Maskavas iela 264
	43	Gobas iela 23

	46	Aptiekas iela 8
Nodibinājums „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs”	79	Daugavgrīvas iela 1
	3	Ziepju iela 13
	82	Duntes iela 52
	43	Mežrozīšu iela 43
3.1. Dienas aprūpes centri bērniem		
Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” DAC „Stropiņš”	52	Slokas iela 161
Reliģiskās organizācijas „Pestīšanas armija” DAC „Patvērums”	34	Bruņinieku iela 10A
SIA „Bērnu oāze” DAC „Torņakalns”	49	Biešu iela 6
Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs” DAC „Roku rokā”	58	Līksnas iela 13
Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs” DAC „Sirdsgaisma”	3	Ziepju iela 13
Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs” DAC „Paaudzes”	9	Ūnijas iela 49
Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs” DAC „Dzīvības aka”	43	Mežrozīšu iela 43
3.2. Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem		
Biedrība “Rehabilitācijas centrs „Mēs esam līdzās””	81	Lēdmanes iela 2
Biedrība „Latvijas Bērniem ar kustību traucējumiem”	55	Varžu iela 3

Rīgas 3. pamatskolas DAC „Tornkalna Rūķi”	57	Telts iela 2
Biedrība „Latvijas Portidžas mācībsistēmas asociācija”	77	Tērbatas iela 42/44-1
Īslaicīgā sociālā aprūpe bērniem ar invaliditāti „Atelpas brīdis”	22	Juglas iela 20
Biedrība „Nepaliec viens”	39	Mārupes iela 14A
Biedrība „Autisma centrs”	37	Brīvības gatve 197A
SIA „Rīgas veselības centrs”	12	Kaņiera iela 13
	41	Imantas 8. līnija 1, k-1
	13	Spulgas iela 24
	43	Mežrozīšu iela 43
3.3. Institūcijas, kurās tiek nodrošināta klātienē sociālpsiholoģiskās individuālās un grupu konsultācijas		
Biedrība „CONTACT”	6	Ģertrūdes iela 56
Nodibinājums „Centrs Dardedze”	39	Cieceres iela 3a
Biedrība „Skalbes”	64	Tērbatas iela 69
4. RPBJC (pakļautībā)		
Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs	11	Lubānas iela 17A
Struktūrvienība „Krīzes centrs”	53	Maskavas iela 180 B
Struktūrvienība „Ziemeļi”	23	Sudrabu Edžus iela 11A
Struktūrvienība „Apīte”	10	Apes iela 8
Struktūrvienība „Ezermalas”	24	Ezermalas iela 36
Struktūrvienība „Vita”	25	Kalnciema iela 131
Struktūrvienība „Imanta”	60	Imantas 7. līnija 4
Struktūrvienība „Jauniešu atbalsta centrs”	60	Imantas 7. līnija 4
5. Krīzes centri		
Biedrības „Sociālo pakalpojumu	45	Ezera iela 21

attīstības centrs” krīzes centrs „Mīlgrāvis”		
RPBJC struktūrvienība „Krīzes centrs”	53	Maskavas iela 180 B
Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” krīzes centrs „Burtnieks”	48	Burtnieku iela 37
6. RSD (pakļautības iestādes)		
Centrālā administrācija	1	Baznīcas iela 19/23
PĀRDAUGAVAS RAJONA NODAĻA		
TC „Āgenskalns”	2	E. Smiļģa iela 46
TC „Dzirciems”	4	Baldones iela 2
TC „Bolderāja”	43	Mežrozīšu iela 43
TC „Imanta”	41	Imantas 8. līnija 1, k-2
LATGALES RAJONA NODAĻA		
TC „Avoti”	6	Avotu iela 31, k-2
TC „Krasts”	7	Aiviekstes iela 14
TC „Daugava”	17	Aglonas iela 35, k-1
TC „Pļavnieki”	8	Salnas iela 2
ZIEMEĻU RAJONA NODAĻA		
TC „Vidzeme”	10	Vidrižu iela 1A
	18	Brīvības gatve 266
TC „Purvciems”	19	Ierīķu iela 2B
	26	Pērnavas iela 1
TC „Ziemeļi”	21	Hanzas iela 7
7. Veselības aprūpes kapitālsabiedrības (pārraudzībā)		
SIA „Rīgas 1. slimnīca”	34	Bruņinieku iela 5
SIA „Rīgas 2. slimnīca”	35	Ģimnastikas iela 1
SIA „Rīgas Dzemdību nams”	5	Miera iela 45
SIA „Rīgas veselības centrs”:	13	Spulgas iela 24
filiāle „Tornkalns”	50	Kokles iela 12
filiāle „Ilģuciems”	51	Sēlpils iela 15
filiāle „Imanta”	41	Imantas 8. līnija 1, k-1
filiāle „Kengarags”	12	Kaņiera iela 13
filiāle „Bolderāja”	43	Mežrozīšu iela 43
	63	Slimnīcas iela 2-1a

filiāle „Ziepniekkalns”	13	Spulgas iela 24
8. Īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojums		
Biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”	48	Burtnieku iela 37
Biedrība „Latvijas Samariešu apvienība”	42	Dzērvju iela 1

Ārpus Rīgas Labklājības departamenta pakļautības iestāžu, pārraudzības iestāžu un līgumorganizāciju adresu saraksts	
Ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijas (iepirkuma līgumorganizācijas)	
SIA „Pansionāts Dzimtene”	Emīla Dārziņa iela 24, Jūrmala
Tukuma novada pašvaldības sociālās aprūpes centrs „Rauda” Rauda, Smārdes pagasts, Tukuma novads	Rauda, Smārdes pagasts, Tukuma novads
Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” sociālās aprūpes centrs „Stūrīši”	Stūrīši 8, Laidzes pagasts, Talsu novads
Sociālās aprūpes centrs „Tērvete”	„Mežmalieši”, Tērvetes pagasts, Dobeles novads
Talsu novada pašvaldības iestāde pensionāts „Lauciene”	Pansionāts „Lauciene”, Laucienes pagasts, Talsu novads
SIA SP „Labāka Rītdiena” sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs „Sērmūkši” un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs „Mārsnēni”	„Sērmūkši”, Skujenes pagasts, Cēsu novads un Mārsnēni, Skujenes pagasts, Cēsu novads.
SIA „LL Avots”	„Gaismas” Stīveri, Allažu pagasts, Siguldas novads
Nodibinājums „Fonds „Cilvēks cilvēkam””	Cīruļu iela 6, Pāvilosta, Dienvidkurzemes novads un Jūrkalne, Jūrkalnes pagasts, Ventspils novads
SIA „Aprūpes nams „Urga””	„Urgas pensionāts”, Braslavas pagasts, Limbažu novads
Jēkabpils novada pašvaldības aģentūras „Jaunāmuiža”	„Jaunā muiža”, Kūku pagastā, Jēkabpils novads
Aģentūra „Sociālās aprūpes centrs „Ziedugravas””	„Ziedugravas”, Skrīveru pagasts, Aizkraukles novads
SIA „Senioru nams” sociālās aprūpes centrs „Senlejas”	Rīgas iela 43, Sabile, Talsu novads
Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums personām ar garīga rakstura traucējumiem	
Camphill nodibinājums „Rožkalni”	„Rožkalni”, Rencēnu pagasts, Valmieras novads
Bērnu uzturēšanās iestādes – līgumorganizācijas	
Nodibinājums „Fonds Grašu bērnu ciemats”	Grašu pils, Cesvaines pagasts, Madonas novads
Biedrības „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija” Valmieras SOS Bērnu ciemats	Ganību iela 3, Valmiera
Biedrības „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija” Īslīces SOS Bērnu ciemats	Rudzu iela 14, Bauska, Bauskas novads un Dzirnauvu iela 19, Iecava
Biedrība „Centrs Elizabete”	Filozofu iela 3A, Jelgava

RĪGAS PAŠVALDĪBAS IESTĀDES, KURAS SNIEDZ SOCIĀLOS PAKALPOJUMUS UN SOCIĀLO PALĪDZĪBU

Rīgas Sociālais dienests

RSD izveidots 2009. gada 1. decembrī. Kopš 2020. gada 17. septembra to vada Guna Eglīte.

2022. gada nogalē RSD strādāja 433 darbinieki, no kuriem sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus Rīgas iedzīvotājiem sniedza 337 sociālā darba speciālisti (Teritoriālajos centros – 277 darbinieki, Sociālā darba nodaļā – 52 darbinieki un Sociālās palīdzības nodaļā – 8 darbinieki). No 433 darbiniekiem 413 ir sievietes un 30 – vīrieši. 293 sociālā darba speciālistiem ir augstākā izglītība, bet 42 darbinieki iegūst izglītību, lai turpinātu profesionālo izaugsmi, no tiem maģistrantūrā studē divi, bet doktorantūrā viens speciālists.

2022. gada precizētais pamatbudžets – 9 312 679 EUR, tai skaitā atlīdzībai – 8 179 453 EUR. Darbinieku vidējā mēnešalga – 1 134,95 EUR, vecākajam sociālajam darbiniekam darba alga mēnesī – 1 250 EUR, sociālajiem darbiniekiem vidēji – 1 055 EUR, 1.līmeņa sociālās palīdzības organizatoriem – 1 000 EUR, 2.līmeņa sociālās palīdzības organizatoriem 1 025 EUR.

2022. gada aktualitāte - Rīgas atbalsta centra Ukrainas iedzīvotājiem izveidošana un darbības nodrošināšana. RSD piedalījās pabalstu piešķiršanas metodikas izstrādē un nodrošināja divu līmeņu pabalstu administrēšanu (iesnieguma pieņemšanu un konsultācijas Atbalsta centrā Ukrainas civiliedzīvotājiem).

RSD Dienas centru sniegtais atbalsts Rīgas pašvaldības iedzīvotājiem

2022. gadā RSD DC un KC „Ābeļzieds” atsāka pakalpojuma sniegšanu klātienē ievērojot visus drošības pasākumus un klienti aktīvi iesaistījās piedāvātajās sociālās rehabilitācijas pakalpojuma aktivitātēs. Bērni, jaunieši un pilngadīgas personas piedalījās gan nodarbībās DC un KC telpās, gan arī aktivitātēs ārpus tām.

DC „Kamene” 2022. gads iezīmējās ar pēc Covid - 19 periodu. Līdz ar to tas ietekmēja sociālo pakalpojuma veidošanu pilngadīgām personām, bērniem un jauniešiem. Pirmajā pusgadā vairāk bija jāievēro valstī noteiktie ierobežojumi. Otrajā pusgadā darbs diezgan ātri atjaunojās un pakalpojuma sniegšanu varēja atsākt sniegt un saņemt klātienē. Šajā laikā Pļavnieku iedzīvotājiem – vairāk pilngadīgām personām, DC sāka veidoties par nozīmīgu sociālā atbalsta centru. Cilvēki bija izslāpuši pēc darbošanās un sociālās komunikācijas. Ļoti ātri nodarbībās un aktivitātēs savu darbību atjaunoja aktīvie DC klienti. Pilnībā nokomplektējās grupas. Sākās ar populārākajām veselīga dzīves veida veicinošām nodarbībām - kustību prieks, rīta rosme, *taiczi cuaņ*. Jāpiebilst, ka pēdējās divas nodarbības notika gan DC zālē, gan ārā. *Taiczi cuaņ* grupas pieredzējušākie dalībnieki atkal atjaunoja savu dalību Starptautiskajās sacensībās, kurās nopelnīja arī medaļas. 2022. gadā tika apgūta jauna spēle *Boccia*, kura paredzēta spēlēm iekštelpās. Joprojām populāras bija līnijdejas, kā viena no aktīva dzīvesveida veicinošām nodarbībām, DC darbojas divas grupas. Arvien vairāk apkaimes iedzīvotāji interesējās par iespēju saņemt dažādus pakalpojumus. Papildinājās dalībnieki nodarbībās ar mākslas terapijas elementiem, kas deva iespēju ne tikai radoši izpaust sevi, veicinot roku un prāta aktivitātes, bet arī apgūt jaunas mākslas tehnikas, veidojot suvenīrus, dāvanas visiem DC klientiem dzimšanas dienās (jauna tradīcija), izstādēm un noformējumiem svētkos. DC organizēja arī izglītojoša rakstura nodarbības. Angļu valodas grupa darbojās gada garumā. Rudenī tika atjaunotas vācu valodas un latviešu sarunvalodas grupas. Ļoti atraktīvas izvērtās prāta spēles. Atjaunojās galda kultūras nodarbība. Pilnveidojās individuālais darbs ar klientiem. Konsultācijas, pārrunas, sarunas par klientiem svarīgām tēmām. Tika sniegts psihosociāls atbalsts. DC klienti saņēma arī citus pakalpojumus: datora, interneta, kopētāja izmantošana. Tāpat interese bija arī par saturīga un aktīva brīvā laika pavadīšanu. Klientiem bija iespēja apmeklēt kultūras un tematiskos pasākumus - ekskursijas, koncertus lekcijas.

Sociālā pakalpojumā bērniem un jauniešiem 2022. gadā parādījās jaunas tendences. Bērni DC apmeklēja gan kā klienti, gan kā apmeklētāji. Sociālā pakalpojuma standarts deva iespēju izvēlēties. Tika radīta iespēja pakalpojumu saņemt bez sociālā dienesta nosūtījuma, pa tiešo vērsties DC. Katrs vecāks un TC sociālais darbinieks izmantoja vienu vai otru iespēju. Bieži beidzoties Nosūtījuma periodam, vecāki vēlējās, lai bērns turpina apmeklēt DC kā apmeklētājs. Vasarā bērni aktīvi piedalījās DC aktivitātēs gan DC, gan ārpus tā. Ekskursija uz Rīgas Motormuzeju, pastaigas pa Pļavnieku

apkaimi - arī savas skolas prezentācija. Vispopulārākā nodarbība - spēles ārā kopā ar pieaugušajiem. Bet sākoties mācību gadam, bērni centru apmeklēja retāk. Pēc stundām skolās notika papildus konsultācijas. Lielākā daļa DC bērnu piedalījās interešu pulciņos skolā vai Estētikas skolā. Visu šo periodu notika sistemātiska komunikācija ar bērnu vecākiem. Ar bērniem vairāk tika strādāts individuāli, tika piedāvātas dažādas aktivitātes. Bērni labprāt spēlēja galda spēles (pozitīvo emociju veidojošās spēles), veidoja darbiņu kādā no mākslas tehnikām, risināja prāta asināšanas uzdevumus un iesaistījās citās aktivitātēs. Kā arī tika pārrunātas tēmas un jautājumi, kas bērniem un jauniešiem bija svarīgi un aktuāli gan skolas dzīvē, gan mājās.

DC savas funkcijas veica sadarbībā ar valsts un pašvaldības institūcijām, nevalstiskajām organizācijām. Piemēram, Labklājības departamenta projekta „Mēs par veselīgu Rīgu!” ietvaros klientiem tika nodrošinātas nūjošanas nodarbības, arī piedalīšanās nodarbību ciklā par veselīgu uzturu. Visos svētkos ar saldumiem gan bērniem, gan pieaugušos sveica bāreņu biedrība „Saules bērni”. Viņi pat sarūpēja Ziemassvētku vecīti ar dāvanu maisu bērniem svētkos. Notika sadarbība ar DC „Kastanis”, klienti piedalījās viņu organizētajās aktivitātēs.

DC „Kamene” apzinot klientu un apmeklētāju sociālās vajadzības un intereses, paplašinot pakalpojuma klāstu un dažādojot sociālā darba metodes, sekmēja viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu, spējas sociāli funkcionēt un iekļauties Pļavnieku kopienas sociālajā dzīvē un integrēties Rīgas valstspilsētas sabiedrībā.

DC „Vecmīlgrāvis” sniegtais sociālais pakalpojums palīdz klientiem attīstīt vai uzturēt nepieciešamās sociālās prasmes un iemaņas, klientiem tiek nodrošināta saturīga laika pavadīšana, tiek sniegts psihosociālais atbalsts, ko liela daļa klientu novērtē, pastāvīgi un ilgstoši apmeklējot dienas centru. Sadarbībā ar Labklājības departamenta Veselības pārvaldi projekta ietvaros „Mēs par veselīgu Rīgu” DC klientiem tika piedāvātas iespējas apmeklēt papildus aktivitātes, kuras bez projekta nevarētu nodrošināt. Kā arī DC darbinieki informēja cilvēkus par šī projekta iespējām apmeklēt citas nodarbības, kuras nenotiek dienas centrā, bet ārpus tā, piemēram, nūjošana, baseina apmeklēšana bez maksas. Daudziem cilvēkiem šī ir vienīgā pieejamā informācija par šāda veida aktivitātēm.

2022. gada janvārī pēc pandēmijas atsākās nodarbības iekštelpās: jogas, kustību aktivitātes, kustību aktivitātes senioriem, pašpalīdzības grupa senioriem. Papildus nodarbībām iekštelpās, tika organizētas un vadītas nodarbības ārā – ekskursijas, pastaigas, kā arī nūjošanas nodarbības pa Vecmīlgrāvja un Vecāķu apkaimi, kurā piedalījās vairāki DC klienti. Jau gada sākumā nodarbības DC sāka apmeklēt vairāk cilvēku, tāpēc tika atvērtas jaunas grupas. Vasaras periodā grupu nodarbību aktivitātes tika organizētas ārā (nūjošana, pastaigas Vecāķu pludmalē un tās apkaimē, Mangaļsalu mežs), savukārt, rudenī aktīvi atsākās nodarbības dienas centra telpās. Tika organizētas vairākas grupas pieaugušajiem, kā piemēram, kustību aktivitātes, pilates uz bumbām, rīta un dienas jogas nodarbības. Tika aicināti jauni klienti uz senioru grupu, kur pēc klientu vēlmēm un vajadzībām tika nodrošinātas pilnvērtīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas, dažādu izstāžu un koncertu apmeklēšana, kopīgu svētku svinēšana (Līgo svētki, dzimšanas dienas u.c.). Ar septembri atsākās latviešu sarunvalodas pašpalīdzības grupa, kas šobrīd ir ļoti pieprasīta un aktuāla. Pēc sociālās mājas, Emmas ielā 3, iedzīvotāju lūguma tika noorganizēta kristīgā grupa Bībeles Vārds, ko vadīja katoļu priesteris, un, tādejādi cilvēki kuriem dažādu veselības problēmu dēļ nav iespēja aizbraukt uz baznīcu vai daudziem bija iespēja apmeklēt šo grupu sociālās mājas telpās. Telefoniski, e-pastā, *Whatsapp* tika sniegta informācija, emocionāls atbalsts, konsultācijas klientiem, piemēram, tika sameklēti internetā vajadzīgie telefona numuri ārstniecības, vai kādām no valsts iestādēm u.c., lai klients var telefoniski sazināties.

2022. gadā svinīgā pasākumā tika godināti pieci DC brīvprātīgie. Papildus DC aktivitāšu nodrošināšanai, darbinieki sniedza atbalstu Teritoriālajam centram „Purviems”, apzvanot un informējot klientus. Kā arī nodrošināja Covid - 19 sertifikātu par vakcināciju, laboratorisko testu vai Covid – 19 pārslimošanu drukāšanu Rīgas iedzīvotājiem. Veicot papildus darbu tika veikta klientu reģistrācijas uzskaitē, konsultācijas klātienē un pa telefonu, klientu pieraksts uz sertifikātu saņemšanu.

DC nodrošinot socializēšanās un sociālo kontaktu paplašināšanas iespējas, veicināja klientu savstarpējo sadraudzību un saišu stiprināšanu, kā rezultātā klienti un apmeklētāji nejūtas vientuļi, ir ieguvuši draugus un ilgojas nākt uz nodarbībām, jo centru uzskata par savām otrajām mājām. Ikviens ir priecīgs par viņam veltīto uzmanību, atsaucību un uzklauššanu. Vērojama apmeklētāju pašiniciatīvas un aktīvas līdzdarbības principu ievērošana.

Sadarbībā ar kultūras pili „Ziemeļblāzma” bērni un jaunieši apmeklēja daudz dažādas izstādes un instalācijas par dažādām tēmām. Piedaloties ekskursijās pa Mežaparku un *Jump Space* batutu parku, muzeju apmeklējumi (Cosmos Ilūziju, Latvijas Nacionālā dabas muzeja, Latvijas Dzelzceļa vēstures muzeja, Latvijas Ugunsdzēsības muzeja) nodrošināja iespēju bērniem iegūt jaunas zināšanas. DC iesaistījās „*Wondersala*” projektā (jauniešiem un ģimenēm), kura ietvaros vasarā bērni un jaunieši apmeklēja brīvdabas koncertus. Ziemassvētkos DC bērni saņēma dāvanas pie Ziemassvētku vecīša sadarbībā ar biedrību „Saules bērni”. DC apmeklēja ukraiņu bērni, kuri labprāt piedalās organizētajās aktivitātēs un iepazīstas ar latviešu kultūru un tradīcijām. 2022. gadā liels atbalsts darbā ar bērniem, jauniešiem bija divu skolnieku darbs vasaras brīvlaikā.

2022. gads **DC „Kengarags”** iesākās ļoti daudzsološi un radoši, jo beidzot DC varēja pilnvērtīgi strādāt klātienē, bez ierobežojumiem. Tāpēc 2022. gads bija ļoti aktīvs – tika atsāktas vairākas nodarbības pēc divu gadu pārtraukuma. Apmeklētāji gada iesākumā bija vēl diezgan kūtri un bailīgi pandēmijas seku dēļ, bet, sniedzot psihosociālu un emocionālu atbalstu, DC tika apmeklēts aizvien vairāk un vairāk, to skaitā bija ne tikai apmeklētāji, kas nākuši jau iepriekš, bet arī daudz jaunu, darboties gribošu cilvēku.

DC atsāka vadīt un organizēt līdz šim visas esošās grupas, kā arī tika ieviestas jaunas. DC iespējams izkustēties aktīvajās atpūtās un nūjošanā, izmēģināt savus spēkus līnijdejās, pievienojoties līnijdejošu grupai „Čaklās kājas”, un uzdejojot laikmetīgās dejas. Tāpat DC varēja dziedāt korī „Optimisti”, kas sniedz arī koncertus gan tuvākas apkāmes bibliotēkās, gan Sociālās aprūpes centros Rīgā un patversmē. Bet, ja gribas sevi pilnveidot, tad bija iespēja papildināt savas zināšanas angļu valodā, krievvalodīgie varēja uzlabot savas prasmes latviešu valodā, ka arī palauzīt galvu prāta treniņa nodarbībās, uzspēlēt kādus spēli, vai nodarbināt sevi ar loģistikas spēlēm.

DC vienmēr ir bijusi iespēja darboties radoši, attīstot fantāziju, ļaujot klejot domu lidojumam un trenējot smalko motoriku. DC top ne tikai skaistas pērļu rotas un brošas, bet ir iespēja pagatavot pats savu sveci, uztaisīt ziepes, radīt zīda gleznu, vai gleznu enkaustikas tehnikā, marmorēšanā, darboties ar mastiku, vai radīt ko skaistu dekupāžas tehnikā. Lai darbs noritētu vēl veiksmīgāk, to palīdz nodrošināt DC piesaistītie deviņi brīvprātīgie, kur dalās ar savām zināšanām un iesaistās arī paši citās aktivitātēs.

DC „Rīdzene” sniedz pakalpojumus pilngadīgām personām, kuras sasniegušas pensijas vecumu, personas ar invaliditāti, kā arī citas pilngadīgas personas. DC sociālie darbinieki apmeklētājiem palīdz veidot sociālos kontaktus, gūt atbalstu, rosina iesaistīties dažādās aktivitātēs, informatīvi izglītojošos pasākumos, pēc nepieciešamības saņemt konsultācijas.

2022. gadā veiksmīgi darbojās fizisko aktivitāšu pasākumi, *Cigun* vingrošana, nūjošana, nodarbības fizioterapeita vadībā. Joprojām apmeklētāji aktīvi iesaistās novusa un šaha spēļu grupās. Labi apmeklēta ir nodarbība „Muzikālā pēcpusdiens”, darbojas senioru grupa „Dzīves spēks”, socializācijas grupa „Pastaigas ar atbildēm”, vācu valoda.

Katru darba dienu, četru stundu dežūrā, darbojas „Senioru zvanu centrs”, kur ikvienam iesaistītajam brīvprātīgajam senioram, atbildot uz telefona zvaniem bija iespēja praktiski izmantot un attīstīt savas komunikācijas spējas saskarsmē ar citiem cilvēkiem. Zvanu centra darbības moto ir „kustība ir dzīvība un dzīvība ir kustība” ar domu, ka aktīva sociālā dzīve palīdz senioriem būt modriem un stāties pretī vientulībai, uzklautot un palīdzot citiem ar tālruņa palīdzību. Tika sniegta palīdzība 652 cilvēkiem, kā noskaidrot nepieciešamo informāciju, koordinēt sociālo un citu palīdzību. Atbalsta grupa „Līdzīga” īstenoja 54 nodarbības topošiem un esošiem vecākiem, kurās piedalījās ģimenes, pirms mazuļa piedzimšanas attālināti, tiešsaistē. Nodarbību mērķis ir iedrošināt un stiprināt vecākus pielāgoties jaunajiem apstākļiem un uzdevumiem, tā veicinot veiksmīgākai ģimenes veidošanos, jaundzimušā/mazuļa labvēlīgu emocionālo un fizioloģisko attīstību.

Dienas centram ir laba sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām. DC telpās darbojas biedrība „Vigor” insulta skartajiem un viņu tuviniekiem, nodrošina aktivitātes personas socializēšanās un veiksmīgākai funkcionēšanai, tematiskās tikšanās, nodarbības prasmju un iemaņu pilnveidošanai. Biedrība „Misija Kardia” cilvēkiem pēc sirds operācijas nodrošina aktivitātes, kurās tiek aktualizētas vajadzības, pieredzes apmaiņa un izglītošanās veiksmīgākai socializācijai. Sadarbībā ar Latvijas Diabēta asociāciju notiek tematiskas tikšanās un izglītojošas aktivitātes diabēta skartajiem un viņu tuviniekiem „Domubiedri”. Lai uzzinātu kā labāk palīdzēt sev, kā pareizi izmantot citu pieredzi veselības profilaksē un diabēta ārstēšanā, ir iespējams saņemt padomus un konsultācijas par savām

vajadzībām, iegūt pieredzi, kā arī atrast domubiedrus. Rīgas Vidzemes priekšpilsētas Politiski represēto biedrība ilgstoši sadarbojas ar DC „Rīdzene”, veicinot šo personu aktīvu sabiedrisko līdzdalību, motivējot iegūt jaunas prasmes un zināšanas, sociālos kontaktus, nodrošinot iespēju lietderīgi pavadīt brīvo laiku. DC telpās regulāri vakaros tiekas anonīmo atkarību grupas, 2022. gadā bija 6 grupas: Anonīmo alkoholiķu (AA) „Mazie brāļi” un „Bazis 12”, sapulces tiem, kuri vēlas atbrīvoties no alkohola atkarības. *Al-Anon* „Varavīksne” un „Nika” mērķis ir palīdzēt alkoholiķu ģimenēm, izrādot pretimnākšanu ģimenēm, kā arī sniedzot izpratni un iedrošinājumu. Anonīmie Spēlmaņi (turpmāk - AS) „Teika”, nodrošina sapulces cilvēkiem, kuri vēlas atbrīvoties no azartspēļu atkarības. AS dalībnieku mērķis ir dalīties savā pieredzē, spēkā un cerībā, lai risinātu savu kopējo problēmu. Pieaugušie alkoholiķu bērni „Pārmija” dalībnieki atveseļojas no bērnības pārdzīvojumu sekām.

DC „Kastanis” 2022. gadā DC mēģināja atgriezties pirms Covid - 19 darba ritmā. Daudzi seniori tā arī neatgriezās pie saviem ierastiem paradumiem un bija kūtri uz iesaistīšanos, tāpēc nācās no jauna ieinteresēt apmeklētājus apmeklēt nodarbības. Gandrīz katru dienu DC ir iespēja aprunāties ar sociālo darbinieku, apspriest interesējošo tēmu vai kopā padomāt, ka tik galā ar dažādām problēmām. Kopā ar brīvprātīgajiem sociālais darbinieks katrā grupā veido mikroklimatu, kas palīdz apmeklētājiem justies piederīgiem, vajadzīgiem un veiksmīgi funkcionēt.

Arī 2022. gadā turpinājām aktīvi izmantot *WhatsApps*, *Zoom* un *Facebook* platformas, tikai tagad vairāk, lai informētu apmeklētājus par nodarbībām un iespējam. DC apmeklētāji aktīvi vingroja un mācījās angļu valodu, tika organizēta vēl viena latviešu valodas grupa „Latviešu valodas klubiņš”.

DC turpināja realizēt vingrošanas, angļu valodas, latviešu valodas, rokdarbu, fizioterapeita vingrošanas, *Cigun* vingrošanas, datora lietošanas un mājturības nodarbības. Kā arī ieviesa jaunas nodarbības, tādas, kā dokumentālo filmu ciklu *Dominante aplūkošanu* un E.Šmites lekcijas. DC sadarbībā ar „Mazjumpravas biedrību” organizēja E.Šmites lekciju ciklu un arī pastaigu pa Maskavas forštates dārziem. Sadarbojoties ar biedrību „Cita Rīga” pastaigas notika pa ļoti skaistām Rīgas un citu pilsētu (Ogres, Jelgavas un Jūrmalas) vietām, uzzinot jaunu informāciju un vēstures faktus. Brauciens uz Jūrmalas muzejiem jau kļuvis par tradīciju. Kopumā gada laikā bija 10 pastaigas gan pa apkaimi, gan pa citām pilsētām.

DC apmeklētāji izmantoja arī iespēju kopā izglītoties un apmeklēt dažādas izstādes un muzejus, apmeklējot 13 dažādas ekspozīcijas. Ciemojāmies pie E.Patmalnieces, gājām uz I.Lančmaņa izstādi un vēlāk diskutējām ar E. Šmiti par mākslu. Lāčplēša dienā apskatījām atbilstošo ekspozīciju Kara muzejā un bijām pārņemtas ar nostalgiju aplūkojot izstādi „Kremlīnmānija”.

2022. gads bija arī gads, kad vajadzēja pārvērtēt savas vērtības. Karš Ukrainā arī mūsos izsauca daudz dažādas jūtas un DC iesaistījās palīdzības akcijā. DC apmeklētāji pina aizsargtīklus, ziedoja apģērbu, tika uzadīti 285 zeķu pāri. Iesākot labdarības darbus, netika aizmirsti arī „mazie” brāļi un tika savāktas segas, palagi un virspalagi dzīvnieku patversmei.

Vasarā notika satikšanās ar seni draugiem no Iecavas, tika parādīta Vecrīga un notika sadancošanās ballīte ar mielastu. Rudenī DC sākās jaunas gleznošanas nodarbības, kuras vadīja brīvprātīgā. Visu gadu DC apmeklētāji un darbinieki centās veidot nodarbības, kas ir saistītas ar gadskārtējām tautas tradīcijām, piemēram, Līgo vainagu veidošana, piparkūku cepšana, niedru rotājumu veidošana.

Rīgas svētā Alberta draudze iepriecināja DC seniorus ar draudzes ģimeņu sagatavotām dāvanām. Darbs DC rit uz priekšu, paldies brīvprātīgajiem un arī draugiem no citiem centriem, no nevalstiskām organizācijām.

DC „Ābeļzars” piedāvāja klientiem apmeklēt gan DC organizētās regulārās iknedēļas aktivitātes - vingrošanu, galda spēles, zīmēšanas un rokdarbu nodarbības, senioru atbalsta grupas, gan arī dažādas aktivitātes un pasākumus sadarbībā ar citām organizācijām. DC klientiem bija iespēja piedalīties Labklājības departamenta Veselības pārvaldes veselīga un ekonomiska uztura nodarbībās, uztura speciālista vadībā kopīgi pagatavot garšīgu un veselīgu ēdienu, kuru pēc tam kopīgi degustēt un novērtēt, kā arī noklausīties speciālista lekciju un uzdot interesējošos jautājumus. Kā arī bija iespēja piedalīties vingrošanas nodarbībās senioriem fizioterapeita vadībā, uzzināt kādi vingrinājumi ir ieteicami tieši senioriem, kā pareizi tos pildīt.

DC darbojās Latvijas Mākslas akadēmijas studente, kura diplomdarba ietvaros apkopoja DC apmeklētāju bērniņas stāstus. Maijā DC apmeklētāji varēja šos un citus radītos darbus vērot kopīgā studentu darbu izstādē.

DC apmeklētāji kopīgi Ukrainas atbalstam gatavoja aizsargtīklus un adīja siltas vilnas zeķes, papildus DC klienti kā brīvprātīgie piedalījās ziedoto mantu šķirošanā. Lielu interesi un atzinību DC apmeklētāju un klientu vidū guva Filiālbibliotēkas „Avots” sagatavotās lekcijas par Lidiju Freimani, Eiženu Laubi un Džordžu Armitstedu.

Sadarbībā ar Labklājības departamentu un senioru klubu „Rudens” klientiem bija iespēja braukt ekskursijās uz Kandavu, Kolku, Siguldu, Rundāli, Munameģi u.c. skaitām vietām. Pateicoties šiem braucieniem klienti vairāk saliedējās, tuvāk iepazīs un spēja arī paši organizēt nelielas ekskursijas/pastaigas, piemēram uz Mangaļsalas molu, Biķernieku mežu vai tepat Rīgas centrā doties kopīgi apskatīt kādu interesantu vietu/skulptūru/vēsturisku ēku, kopīgi apmeklēt koncertus - Mazās Ģildes dārzā un kultūras centrā „Ziemeļblāzma”.

Kopīgi tika svinētas Lieldienas un Jāņi. Ziemassvētku laikā, sadarbībā ar NVO Projektu „Videoatmiņa” kinoteātrī K-Suns noskatījāmies ļoti interesantu un izzinošu kinožurnālu izlasi un vēsturisku dokumentālo filmu, kā arī katrs pasākuma apmeklētājs saņēma dāvanīņu. Pasākums izdevās tik labs, ka sadarbību nolemts turpināt un jau DC telpās organizēt kino un diskusiju pasākumus. DC uzsāka ļoti veiksmīgu sadarbību ar teātra kopu „Saulespuķes”. DC telpās varējām baudīt divus uzvedumus: satīrisku skeču „Trīs vītušas rozes” un Jura Kunnosa dzejas uzvedumu. DC, savukārt, piedāvāja teātra kopas dalībniecēm iespēju piedalīties DC organizētajā dekupāžas (salvešu tehnikas) meistarklasē, kuru viņas arī labprāt izmantoja un dažas dalībnieces ir kļuvušas par DC pastāvīgām klientēm un turpina piedalīties arī citās aktivitātēs un pasākumos. „Saulespuķes”, neraugoties uz savu pārpildīto izrāžu grafiku 2023. gadam, ir piekritušas turpināt sadarbības un rādīt savas izrādes arī turpmāk DC klientiem. Atsaucoties klientu vēlmei dalīties ar saviem sasniegumiem mākslās, rīkojam klientu darbu izstādes – rudens ziedu zīmējumu izstādi pasteļu tehnikā un pērļu rotu izstādi. Šādas izstādes ceļ autora pašapziņu un motivāciju turpināt darboties, kā arī kalpo kā iedvesmas avots un iedrošinājums citiem klientiem.

KC „Ābelzieds” 2022. gadā ir darbojies daudzveidīgi: organizēti dažādi svētki, izstādes, meistarklases, rīkota brīvprātīgo sveikšana, uzturētas, atjaunotas un veidotas jaunas sadarbības, veidotas jaunas pašpalīdzības grupas, vasaras mēnešos uzņemti skolēni „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” programmas ietvaros. KC vadītas vairākas studentu prakses. Daudz tika paveikts, atjaunojot un pilnveidojot KC darbību pēc Covid - 19 pirmo gadu atstātās ietekmes.

2022. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo, apmeklējumu skaits ir trīskāršojies. Notikusi liela aktivitātes palielināšanās pēc Covid vakcinācijas sertifikātu uzrādīšanas atcelšanas, taču, apmeklētāji aizvien ir piesardzīgi un piedomā pie telpu piepildījuma (baidās vienā telpā būt daudz cilvēki), pie telpu vēdināšanas. Sakarā ar Covid - 19, ir bijis jāspēj būt fleksibiliem, gan reaģējot uz ierobežojumiem, gan meklējot iespējas kā apmierināt apmeklētāju vajadzības, piemēram, ieviešot un apmācot lietot mūsdienīgus socializēšanās rīki (piemēram, *Whatsapp* sarunu grupas). Dažādu aplikāciju lietošana ir nostiprinājušās kā daudzu individuālu un grupu problēmu risināšanas instruments, gan sociālās izolētības, gan atstumtības risku mazināšanai, gan organizatorisko jautājumu risināšanai. Kā atbalsts izveidota aktivitāte “es un mans telefons/dators/planšete”, kurās tika veicināta viedierīču lietošana apmeklētājiem. Kā arī, reaģējot uz nepieciešamību tikties mazās grupās vai individuāli (sakarā ar Covid izplatību), tika arī ieviestas jauna formāta individuālās aktivitātes (ar sociālo darbinieku) „Katram savs” un „Sarunu klubiņš”, kas bijis būtisks atbalsts apmeklētājiem Covid ierobežojumu laikā un turpina darboties arī ierobežojumiem mazinoties. Pakāpeniski, atgriežoties pašpalīdzības grupu formātam, turpinājies arī darbs ar apmeklētājiem individuālajā formātā – digitālo tehnoloģiju lietošanas individuālās konsultācijas, konsultācijas par gada deklarācijas iesniegšanu, apkures sezonas, elektroenerģijas cenu pieaugumu un atbalsta iespējām, to pieprasīšanas kārtību u.c., tādējādi rodot risinājumus apmeklētāju aktuālākajām vajadzībām. KC nostiprinājusies jaunā grupa „māmiņu klubiņš”, kura ietver jaunas vecumposmu grupas - māmiņas ar mazuļiem, sniedzot iespēju tikties, gan sociāli izolētām māmiņām, gan, pirmo socializēšanās pieredzi ar vienaudžiem, gūt mazuļiem pirms bērnudārza gaitu uzsākšanas. Pašpalīdzības grupas nepieciešamība aktualizējusies saistībā ar pandēmiju, jo šobrīd ir daudz mazu bērnu, kuri ierobežojumu un pastiprinātas piesardzības

dēļ, nav pieredzējuši tādu socializēšanos pieredzi ar ģimeni, vecākām paaudzēm un vienaudžiem, kā tas ir bijis līdz šim, jo bērni ir dzimuši laikā, kad bijis pandēmijas uzliesmojums.

Arī darbs ar bērniem un jauniešiem, mazinoties ierobežojumiem, bija veiksmīgi atsācies nelielās grupās un individuāli. Apmeklētāju skaits ir trīskāršojies un iezīmējusies tendence KC apmeklēt lielās grupās skolas brīvlaikos. Brīvlaikos tika organizētas aktivitātes, piesaistot dažādu jomu brīvprātīgos un, paplašinām sadarbības ar muzejiem, botānisko dārzu u.c., lai daudzveidīgi pavadītu laiku gan centra telpās, gan ārpus tām.

Brīvprātīgie KC „Ābeļzieds” darbojas gan kampaņveidīgi (piemēram, iepazīstina bērnus ar bioloģiskiem eksperimentiem, dekorējot telpas, fotografējot pasākumus), gan regulāri - kā pašpalīdzības grupu līderi. Var lepoties, ka KC 2022. gadā bija 43 brīvprātīgie, kas veltīja savu laiku un dalījās ar savām prasmēm iknedēļā, organizējot grupu aktivitātes – mācot deju soļus, gleznojot, palīdzot izkustēties un iekustēties, mācot svešvalodas un rokdarbus un citas, daudzveidīgas aktivitātes. Esam pateicīgi, gan par nelielu, gan regulāru ieguldījumu brīvprātīgo darbā - katru gadu brīvprātīgos nominējam balvai „Gada brīvprātīgais”, bet 2022. gadā KC piedalījās arī RSD brīvprātīgo sumināšanas pasākuma veidošanā, lai varētu pateikt paldies lielākam skaitam brīvprātīgo, sniedzot iespēju sajust sevi kā daļu no kaut kā lielāka, stiprināt savu, kā brīvprātīgā, identitāti, un tikties ar līdzīgi domājošajiem. Arī turpmāk „Ābeļzieds” plāno atbalstīt un stiprināt esošos brīvprātīgos un rast jaunus, veidot jaunas sadarbības ar augstskolām, biedrībām u.c., lai attīstītu brīvprātīgo darbu gan KC, gan ārpus tā.

KC „Ābeļzieds” ir uzturējis un atjaunojis darbību līdzīgi, kā tas bijis pirms pandēmijas laikā, tostarp organizējot dažādus, kopienai būtiskus svētkus – Lieldienas, zāļu svētkus Līgo noskaņās, „Ābeļzieds” dzimšanas dienu, Valsts svētkus, bērni atzīmējuši un izzinājuši arī citu valstu tradicionālos Helovīna svētkus, tika organizēta svečīšu nolikšanu 11. novembrī pie KC ieejas, tika ceptas piparkūkas un svinēti Ziemassvētki un, sadarbībā ar brīvprātīgajiem, tika dekorētas telpas uz ražas svētkiem un citiem sezonālajiem svētkiem, veidojot sagaidošu un iedvesmojošu vidi kā lielākos, tā mazākos svētkos. Paralēli ierastajam, tika meklētas un realizētas arī dažādas jaunas pieejas, izvērtējot to atbilstību un efektivitāti, jo dažādu apstākļu ietekmē, transformējas sabiedrības vajadzības un vērtības, tāpēc ir jāturpina būt kritiski domājošiem, fleksibliem un radošiem.

Atkarību profilakses sektora darbs atkarību profilaksei Rīgas pašvaldībā

2022. gadā RSD 7 atkarības profilakses speciālisti nodrošināja regulāru darbu un pakalpojumus rīdziniekiem trīs pilsētas rajonos – Ziemeļu, Pārdaugavas un Latgales, sniedzot iedzīvotājiem un speciālistiem konsultācijas ar atkarību saistītos jautājumos, veicot individuālās un ģimenes konsultācijas atkarības jautājumos, kā arī vadot grupu nodarbības bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem. RSD darbinieki un citu institūciju pārstāvji Rīgas pašvaldības policija, Valsts probācijas dienests, RD Administratīvās komisijas Bērnu lietu apakškomisija, Rīgas izglītības iestādes, Krīzes centri savā darbā kā resursu izmanto APS pakalpojumus.

2022. gadā sniegtas 507 individuālas nodarbības 26 bērniem/jauniešiem pie speciālā pedagoga gadījumos, kad skolas kavējumu vai citu iemeslu dēļ nav apgūta mācību viela, kā arī nepieciešama individuāla palīdzība mācību vielas apgūšanā. 182 klientiem tika sniegta 500 narkologa konsultācija gadījumos, kad bija jāveic narkoloģiskās saslimšanas diagnostika un/vai jānovērš slimības recidīvi un jāmotivē persona turpmākai ārstēšanai.

APS speciālisti sniedza 1 420 individuālās konsultācijas ar atkarībām saistītos jautājumos 1 218 klientiem. APS novadījuši 3 grupu nodarbību ciklus vecākiem, kuriem ir bērni līdz 12 gadu vecumam „Kā ar mīlestību un cieņu noteikt bērnam robežas” 18 nodarbības, 17 dalībniekiem. APS pakalpojumus saņēmušo klientu vecuma struktūra: 238 klienti ir vecumā līdz 17 gadiem, 977 klienti ir vecumā no 18 līdz 64 gadiem un trīs klienti ir vecumā no 65 un vairāk gadiem. No 1 218 klientiem 534 bija pirmreizējie klienti, kuri vērsās pie APS speciālista pirmo reizi, un 684 klienti vērsās atkārtoti.

Klientu pieteikšanās veids pie APS speciālistiem 2022. gada apkopotajos rezultātos norāda, ka 677 klientus ir nosūtījuši RSD sociālie darbinieki, 85 klienti pieteikušies personīgi, 8 klientus pieteikuši Rīgas izglītības iestāžu sociālie pedagogi, 117 klienti pieteikušies ar RD Administratīvās komisijas Bērnu lietu apakškomisijas lēmumu, 311 klientus nosūtījis VPD un 20 klientu pieteikšanai ir citi varianti.

Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs

Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs izveidots 2009. gada 1. decembrī. No 2014. gada 3. marta RPBJC direktors ir Kaspars Jasinkevičs.

2022. gada nogalē RPBJC strādāja 208 darbinieki, no kuriem 24 bija sociālā darba speciālisti un 120 sociālās aprūpes speciālisti. Pārējie darbinieki veica grāmatvedības, administratīvos, apsaimniekošanas un tehniskos darbus.

2022. gada nogalē 133 darbinieki bija ar augstāko izglītību, no tiem 29 darbinieki ar maģistra grādu, 57 darbinieki ar bakalaura grādu, 30 darbinieki ar 1. līmeņa augstāko izglītību un 17 darbinieki ar 2. līmeņa augstāko izglītību. 75 darbinieki ir ar vidējo profesionālo vai vidējo speciālo izglītību.

2022. gada precizētais pamatbudžets – 4 865 628 EUR.

Darba alga vecākajiem sociālajiem darbiniekiem un vecākajiem sociālajiem pedagogiem – 1 272 EUR, sociālajiem darbiniekiem – 1 176 EUR, sociālajam aprūpētājam – 900 EUR, sociālajiem audzinātājiem – 900 EUR, aprūpētājiem – 780 EUR.

RPBJC 2022. gadā sniedza sekojošus pakalpojumu veidus:

☉ Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem sniedza piecas struktūrvienības ar 157 vietām.

☉ SOS mammas pakalpojums sešiem bērniem Mežrozīšu ielas kompleksa dzīvoklī.

☉ Īslaicīgās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu bērniem un jauniešiem sniedza RPBJC struktūrvienība „Krīzes centrs” ar 30 vietām.

☉ RPBJC struktūrvienība „Krīzes centrs” sniedza krīzes intervences pakalpojumu vairāk nekā 35 bērnu un jauniešu ģimenēm.

☉ RPBJC struktūrvienība JAC veica preventīvu psihosociālu darbu ar jauniešiem pirms un pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanas, tai skaitā bez izmitināšanas, to uzsākot 12 mēnešus pirms pilngadības sasniegšanas un turpinot darbu ar pilngadību sasniegušajiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem jauniešiem līdz 24 gadu vecumam, nodrošinot individuālu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. 2022. gada nogalē individuālu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēma vairāk nekā 860 jaunieši.

☉ Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu „Sociālās rehabilitācijas programma ar izmitināšanu” pilngadību sasniegušiem jauniešiem sniedza RPBJC struktūrvienība „Apīte”. 2022. gadā sociālo pakalpojumu „Sociālās rehabilitācijas programma ar izmitināšanu” saņēma pieci jaunieši.

☉ Patvērumu, sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju, atbalsta sniegšanu ģimenēm/ sievietēm ar bērniem, grūtniecēm krīzes situācijā sniedza RPBJC struktūrvienība „Ģimenes atbalsta centrs” ar 14 vietām. Pakalpojumu saņēma 16 ģimenes.

RPBJC 2022. gadā bērnu un jauniešu dzīves kvalitātes un darbinieku darba apstākļu uzlabošanai veica sekojošus remontdarbus: struktūrvienībā „Vita” veikts 3. dzīvokļa kosmētiskais remonts un virtuves pārbūves darbi; struktūrvienības „Imanta” vasaras mītnē Ādažos veikti ūdens boileru ierīkošanas darbi bērnu dzīvojamās mājīnās, struktūrvienībā „Imanta” veikti kāpņu seguma labošanas darbi, kāpņu telpas kosmētiskais remonts, 2.dzīvokļa kosmētiskais remonts, 1.stāva WC izbūve un sanitārās telpas kosmētiskais remonts.

RPBJC, lai palīdzētu bērniem un jauniešiem efektīvāk risināt savas problēmas, kā ārpalpojumu turpina nodrošināt speciālistu (logopēdu, psihologu, psihoterapeitu, psihiatra un interešu pulciņu vadītāju) piesaisti struktūrvienībās.

2022. gadā RPBJC iestājušies 35 bērni un jaunieši, bet izstājušies 36 bērni un jaunieši. No tiem patstāvīgu dzīvi 2022. gadā uzsākuši 21 jaunieši, no kuriem lielākā daļa turpina mācības, bet pārējie strādā algotu darbu.

No RPBJC 2022. gadā tika adoptēti un jaunas ģimenes ieguva viens bērns, audžuģimenēs 2022. gadā ievietoti 8 bērni un aizbildnībā viens bērns. No RPBJC struktūrvienības „Krīzes centrs” 2022. gadā ģimenē atgriezās 84 bērni un audžuģimenē ievietoti 52 bērni.

Struktūrvienība „Ziemeļi”

RPBJC struktūrvienībā „Ziemeļi” ir paredzēts vietu nodrošinājums 48 bērniem un jauniešiem, sešos dzīvokļos.

2022. gadā tika organizētas un apmeklētas daudz un dažādas vietas, ņemta dalība dažādās aktivitātēs, braucot uz izklaides vietām, kā arī uzņemot viesus struktūrvienībā „Ziemeļi”.

RPBJC struktūrvienības „Ziemeļi” bērniem un jauniešiem bija lieliska iespēja struktūrvienībā apmeklēt un piedalīties dažādās sporta aktivitātēs, un darboties Amatniecības pulciņā, darinot daudzveidīgus interesantus darbiņus ar kuriem var priecēt sevi un apdāvināt citus.

Ņemot vērā, ka RPBJC struktūrvienības „Ziemeļi” teritorijā ir plašs sporta laukums, bērniem bija iespēja apgūt futbola, basketbola, volejbola, florbola, hokeja prasmes jebkurā gadalaikā.

RPBJC struktūrvienības „Ziemeļi” viens no mērķiem ir iesaistīt jauniešus struktūrvienības dzīves organizēšanā un dažādu ideju realizēšanā, tādēļ tiek organizētas arī Bērnu un jauniešu kopsapulces, kā arī 2022. gadā bērni un jaunieši aktīvi darbojās Jauniešu padomē, organizējot divas sanāksmes, izsakot idejas, priekšlikumus ikdienas uzlabošanai, jauninājumu ieviešanai un aktīvi līdzdarbojās to realizācijā. Jauniešu kopsapulcēs, struktūrvienības Jauniešu padomes locekļi, prezentēja gada laikā paveikto un stāstīja par plānoto. Kopīgi tika pārskatītas bērnu un jauniešu apmierinātības aptaujas apkopojums. Struktūrvienības vadītāja pārrunāja aktuālos jautājumus, un visi kopīgi pieņēma jaunus, radošus, visiem aktuālus lēmumus, izvirzīja mērķus un prioritātes. 2022. gadā pirmo reizi Jauniešu padome devās pašu organizētā ekskursijā uz Cēsīm.

2022. gada laikā atrasti jauni sadarbības partneri, organizācijas, kuras labprāt pavada laiku ar bērniem un jauniešiem, mācot jaunas prasmes un motivē attīstīties, augt, pieņemot jaunus izaicinājumus.

Biedrība „Bona Fide Latvija” labprāt tikās ar bērniem un jauniešiem spēlējot galda spēles, veicot radošas pārrunas, palīdzot socializēties un izprast kā labāk rīkoties dažādās situācijās, un pieņemt citu viedokļus.

Rīgas Mateja baptistu draudzes jaunieši iedraudzējās ar jauniešiem, piedāvājot apgūt mūzikas instrumentu spēli, dziedāt prasmī.

Ilggadējie draugi Kurbada Ledus halle, joprojām sajūsmina bērnus ar iespēju slidot. Tika apmeklēti izklaides un sporta pasākumi Arēna Rīga.

Tika atjaunota sadarbība ar organizāciju „Mentor Latvia”.

2022. gadā tika meklētas iespējas bērniem izglītot dažādos jautājumos un nozarēs, piemēram, ar akciju sabiedrības „Gasol” atbalstu darbojās Gāzes skoliņa, sadarbībā ar Rīgas pašvaldības policiju novadīta informatīva lekcija par drošību, par uzvedību sabiedriskās vietās. Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes darbinieki bērniem stāstīja par drošību. Kinologu nodaļas Runcis Rūdis viesojās pie bērniem.

Bija iespēja piedalīties jauniešu nometnēs, nedēļas dienas nometnē „Dzelmes deju studija”, nometnē Ērgļos „Ērgļu spārni”.

Pateicoties brīvprātīgajiem bērniem un jauniešiem, vasaras mēnešos tika noorganizēta plaša izklaides programma: kino Alfa apmeklējums, kino vakari struktūrvienībā „Ziemeļi”, burbuļu šovs, animators, iluzionists, apmeklēts Latvijas Etnogrāfiskais muzejs, Dabas muzejs, Mārupes Wake parks, izklaides parks „Avārijas brigāde”, Siguldas piedzīvojumu parks „Tarzāns”, Līvu Akvaparks, 3x3 trase, Baskāju takas, klinšu kāpšana, Līgatnes tīklu parks, vairākkārtēji batutu centra apmeklējumi, rotaļu vakari, ar 21. vidusskolas 12. klases skolēnu organizēts sadraudzības vakars, skaistumkopšanas diena, dalība Ghetto Games pasākumos, Bāreņu svētdienas pasākums, cirks, kopīga Ziemassvētku zeķu/mašīnu pagatavošana ar Barbora komandu un Rīgas ūdens labdariem.

2022. gada nogalē uzsākta RPBJC struktūrvienības „Ziemeļi” teātra pulciņa darbība kopā ar nodibinājuma „Caritas Latvija” brīvprātīgajiem. Ziemassvētku laikā pirmās izrādes tika rādītas RSAC „Gaiļezers”, „Mežciems” un „Stella Maris”.

Pateicoties brīvprātīgajiem no dažādām valstīm, bērni ļoti labprāt apgūst gatavošanas prasmes dažādu tautu virtuvēs – gruzīnu, indiešu.

2022. gadā RPBJC struktūrvienībā „Ziemeļi” svinēja Līgo svētkus. Tika organizēta Jāņu zāļu lasīšanas diena, ielīgošanas diena ar vainagu pīšanu un pati līgošana. Kopīgs mielasts struktūrvienības „Ziemeļi” mājas pagalmā.

Katru gadu pavasarī un rudenī kopīgi tiek uzņemta struktūrvienības teritorija. Kopā strādā gan lieli, gan mazi, kopīgs darbs rada komandas sajūtu. Risinās neformālas sarunas, reizēm atrisinās nesaskaņas, reizēm kāds sastrīdas, bet reizēm atrod jaunus draugus un domubiedrus. 2022. gadā tika iepļānota un realizēta dzīvžoga izveide gar Sudrabu Edžus ielu.

Kad Latvija svin dzimšanas dienu, bērni tai rūpīgi gatavojas. Jau vairākus gadus svētku galdam kūkas sagādā DC „Svētās Ģimenes Māja” pārstāvji.

Kā tradīcija ir došanās uz parādi, un pastaiga pa Vecrīgu, lai baudītu Latvijas dzimšanas dienu un pilsētas skaistumu.

Ziemassvētki un Jaunais gads, klusie un mierīgie svētki, struktūrvienībā „Ziemeļi” nav tik mierīgi. Ir daudz atsaucīgu cilvēku, uzņēmumu, organizāciju, kas vēlas bērnu svētkus padarīt vēl jaukākus.

Rīgas 21. vidusskolas viena no klasēm bija sagādājuši pārsteigumus bērniem, no SIA „Rīgas ūdens” kolektīva katram bērnam tika sagādāta dāvana. Labdarības fonds „Bērnu rīts”, bija nogādājuši Ziemassvētku vecītim bērnu un jauniešu rakstītās vēstules, par ko bērni bija ļoti pateicīgi. RPBJC struktūrvienības „Ziemeļi” bērnu Ziemassvētku vecīša lomā šogad iejutās viens no akciju sabiedrības „Gasso” pārstāvjiem. Protams, bija ļoti daudz dažādu apdāvinātāju un sveicēju svētkos.

Gada nogalē, kā tradīcija ir apbalvot labākos sportistus. Visu gadu norisinās dažādas sacensības – novuss, dambrete, galda teniss un dalība ikgadējā futbola pasākumā visa RPBJC ietvaros. Bērni gaida, plāno, cenšas un piedalās.

2022. gadā RPBJC struktūrvienībā „Ziemeļi” tika uzturētas tradīcijas: apsveikumi svētkos kaimiņiem, pateicības kartītes cilvēkiem, organizācijām, kas nāk ciemos, kas apdāvina. Apsveikuma kartiņām tika izmantoti bērnu un jauniešu zīmējumi, jo bērni un jaunieši struktūrvienībā „Ziemeļi” ir ļoti talantīgi.

2022. gadā atvērto durvju diena tika organizēta skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm, kurās mācās RPBJC bērni un jaunieši.

Viens no lielākajiem 2022. gada izaicinājumiem bija „Ģimenes dienu pasākumi”, uz kuriem tika aicināti atbalsta centru pārraudzībā esošās viesģimenes un audžuģimenes, aizbildņi, adoptētāji. Pasākuma mērķis bija iepazīstināt ar bērniem un dot iespēju bērniem nonākt ģimenē vai vienkārši ar kādu sadraudzēties, kopā paveikt ko interesantu. 2022. gadā tika rīkotas trīs „Ģimenes dienas pasākumi”, kuru rezultātā ģimenēs nonāca septiņi bērni.

2022. gads struktūrvienībā „Ziemeļi” pavadīts radoši, aktīvi, veidojot jaunas sadarbības attiecības, saglabājot, uzlabojot esošās, motivējot bērnus un jauniešus līdzdarboties, attīstīties, socializēties, iekļauties sabiedrībā. Pieņem, ka bērni ir draudzīgākie, atbalstošākie viens otram, talantīgi un visādi citādi pilnvērtīgi sabiedrības locekļi.

Struktūrvienība „Imanta”

RPBJC struktūrvienībā „Imanta” ir paredzēts vietu nodrošinājums 51 bērniem un jauniešiem, sešos dzīvokļos, no kuriem 2 dzīvokļi atrodas Mežrozīšu ielas kompleksā.

2022. gadā RPBJC struktūrvienība „Imanta” bērni un jaunieši piedalījās vairākos labdarības fonda „Bērnu rīts” organizētajos pasākumos, kuri vienmēr bija ļoti pārdomāti un ar vairākām aktivitātēm, un gardām uzkodām.

Struktūrvienības „Imanta” vasaras mītnē Ādažos ciemojās biedrība „Reāls piedzīvojums”, kas bērnus izklaidēja ar jautrām atrakcijām un sportiskām aktivitātēm, tādejādi vairojot prieku un iekrāsojot ikdienu.

Arī 2022. gadā turpinājās sadarbība ar Latvijas hokeja izlases spēlētāju Jēkabu Rēdlihu un Kurbads ledus halli. Bērniem un jauniešiem tika nodrošināta iespēja apgūt slidošanu un pildīt dažādus uzdevumus profesionālu treneru uzraudzībā.

RPBJC struktūrvienībā „Imanta” galvenās brīvā laika aktivitātes bija futbols un regbijs, kurās galvenais virziens ir bērnu un jauniešu fizisko aktivitāšu nodrošinājums.

RPBJC struktūrvienībā „Imanta” liela vērība tiek pievērsta ikgadējiem, tradicionāliem pasākumiem, kā „Pirmklasnieka svētki augustā”, „Ziemassvētki”, dārza svētki veltīti „Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai”, īpaši tiek atzīmēts 9. klases izlaidums.

Daudz prieka Ziemassvētkos RPBJC struktūrvienības „Imanta” bērniem un jauniešiem, pēc viņu velmēm, sagādāja vairāki ziedotāji: privātskola Latreija, PIC biedrība, labdarības fonds „Bērnu rīts”.

Struktūrvienība „Vita”

RPBJC struktūrvienībā „Vita” ir paredzēts vietu nodrošinājums 24 bērniem un jauniešiem, trīs dzīvokļos.

2022. gads nav bijis izņēmums dažādu pasākumu, aktivitāšu un ārpus iestādes pasākumu norisē un organizēšanā. Turpinām svinēt svētkus, sumināt jubilārus, iesaistīties dažādos projektos un vienkārši labi pavadīt laiku kopā ar brīvprātīgajiem no Rīgas Vecās Sv. Ģertrūdes draudzes un nodibinājuma „Caritas Latvija”, un jauniegūtajiem mentoriem, kā arī citiem labvēļiem, kuri izvēlas savu brīvo laiku pavadīt ar bērniem.

Ir bijuši daudzi kopīgi piedzīvojumi pie dabas, un visi tie ir palikuši spilgtā atmiņā, bet 9. oktobra izbrauciens izcēlās ar īpaši skaistām rudens sajūtām. Izbrauciens bija uz Pokaiņu mežu, seno latviešu svētvietu. Izbraucienā pievienojās brīvprātīgā Baiba ar savu dēlu Kristoferu, lai varētu visus bērnus aizvest, kas vēlējās doties, tā bija jauka ekspedīcija ar spilgtām atmiņām. Kopīgi tika izstaigātas visas takas un sajūta īpaša enerģija. Visi bērni bija ar gaišām domām un smaids sejā. Kopumā Pokaiņu mežā tika pavadītas 3 stundas, un pēc tam bija kopīgs pikniks, kuru bērni ar prieku izbaudīja, jo bija braši izstaigājušies. Atskatoties uz piedzīvojumiem Pokaiņu mežā, bērnos rodas prieks un smaids, siltas atmiņas par tajā dienā piedzīvoto.

Pateicoties patstāvīgajam un uzticamajam partnerim no labdarības fonda „Bērnu rīts”, RPBJC struktūrvienības „Vita” jauniešiem bija lieliska iespēja izbaudīt skaistumkopšanas profesionāļu darbu un ieraudzīt sevi no citas puses.

2022. gadā RPBJC struktūrvienības „Vita” bērni un jaunieši vasaru pavadīja RPBJC struktūrvienības „Imanta” vasaras mītnē Ādažos. Pavadītais laiks dabā un meža ielokā struktūrvienībai

kļuvis par neatņemamu sastāvdaļu, kur paša ezera krastā, starp priedēm un eglēm, var baudīt dabas skaistumu un vasaras skolēnu brīvlaiku.

RPBJC struktūrvienība „Vita” neaizmirst arī draudzēties un izglītoties kopā ar Valsts un pašvaldības policijas pārstāvjiem ar kuriem ikdienā ne tikai tiek risināti svarīgi un nopietni jautājumi, bet arī kopīgi baudīta atpūta.

Par godu Latvijas valsts svētkiem 18. novembrī bērni un jaunieši devās uz Krastmalu vērot svinīgo parādi, kur neparedzēti tika satikts Latvijas Valsts prezidents Egils Levits ar kundzi, kas raisīja bērnos izbrīnu, prieku un jaunas emocijas.

2022. gadā vēl ciešāk struktūrvienība sadarbojās ar Sv. Ģertrūdes baznīcas brīvprātīgajiem, kuri sniedza palīdzīgu roku bērniem un jauniešiem gan ikdienā, gan svētkos.

Struktūrvienība „Apīte”

RPBJC struktūrvienībā „Apīte” ir paredzēts vietu nodrošinājums 22 jauniešiem, četros dzīvokļos.

Kopš 2019. gada septembra RPBJC struktūrvienība „Apīte” sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumu „Sociālās rehabilitācijas programma ar izmitināšanu”. Pakalpojums tiek nodrošināts RPBJC struktūrvienībā „Apīte” atsevišķā ēkas daļā, 1. stāvā. Pakalpojuma mērķis ir nodrošināt jauniešiem no 18 – 24 gadu vecumam sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, lai veicinātu jauniešu izglītības ieguvu, sadzīves un sociālo prasmju, sociālās funkcionēšanas spēju uzlabošanu, motivētu un sagatavotu patstāvīgas dzīves uzsākšanai. 2022. gadā sociālo pakalpojumu „Sociālās rehabilitācijas programma ar izmitināšanu” saņēma pieci jaunieši.

Jauniešu ikdiena tiek organizēta ņemot vērā jauniešu mājas darbības mērķus. Jaunieši apmeklē savām spējām un interesēm atbilstošas mācību iestādes Rīgā. Tās ir dažādas vidusskolas, arodskolas un augstskolas. Ir jaunieši, kuri mācības mēģina apvienot ar algotu darbu, lai veidotu uzkrājumus, kurus plāno tērēt uzsākot neatkarīgu dzīvi.

Lai stiprinātu izturību, vienotību, komandas sajūtu un uzlabotu savstarpējo komunikāciju, jauniešiem tiek organizēti dažāda veida izbraukumi pa Latviju, kā viens no tiem bija brauciens uz

Teiču dabas rezervātu. Jauniešiem bija iespēja gida pavadībā izstaigāt 3 km garu purvu un raudzīties dabas skaistumu no 27 m augstā torņa.

Iespaidīgs likās Padomju slepeno bunkuru apmeklējums. Jauniešiem bija sajūta, ka atrodas citā gadsimtā. Kāds šausminājās, kāds uzjautrinājās, kāds dalījās ar savām skolā iegūtām zināšanām.

Brauciens uz vēju pilsētu Liepāju sagādāja gan pilnus atpūtas mirkļus, gan dažam satraukumu. Pabūšana Karostas cietuma telpās raisīja dažādas emocijas, kuras vēlāk varēja izvēlot pie Mola.

Brīvo laiku RPBJC struktūrvienības „Apīte” jaunieši cenšas pavadīt aktīvi – gan sērfot, gan pavadot laiku boulingā, biljardā. Šajos brīžos darbiniekiem un jauniešiem kopā pavadītais laiks vienmēr liekas nenovērtējami labs. Rosās brīvākas sarunas par dziļākām tēmām, rodas daudz atklāsmju un citu redzējumu uz jauniešu ikdienas dzīvi.

RPBJC struktūrvienībā „Apīte” ciemojās Saeimas deputāte Linda Liepiņa. Kas to būtu zinājis, ka viena kopā pavadīta diena kādam pārvērstos par labu draudzību arī turpmāk. Jaunieši tika aicināti apmeklēt Saeimu.

Ikdienā RPBJC struktūrvienības „Apīte” jaunieši apgūst prasmes ne tikai rūpēties par sevi, bet arī par apkārtējo vidi. Struktūrvienības teritorijā tiek rīkotas gan pavasara, gan rudens talkas.

Tāpat struktūrvienībā tiek svinēti arī dažādi svētki, kuru laikā jaunieši apgūst svētku svinēšanas prasmes un tradīcijas. RPBJC struktūrvienības „Apīte” jaunieši svētkus mīl svinēt kopā esot. Īpaša rosība notiek Ziemassvētku laikā. Audzinātāja pavadībā jaunieši darbojās priecīgās noskaņās kā skudras. Eglītes rotāšana, dažādu ēdienu sagatavošana Ziemassvētku mūzikas pavadībā telpas piepilda ar daudzveidīgu smaržu buķeti. Drīz pēc tam kopā būšana pie skaisti klāta galda un protams dāvanas, kas atsauc atpakaļ bērnībā.

Struktūrvienība „Ezermala”

RPBJC struktūrvienībā „Ezermala” ir paredzēts vietu nodrošinājums 12 jauniešiem, vienpadsmit istabās.

Jauniešu mājas darbības mērķis ir veicināt jauniešu stabilu un vispusīgu personības attīstību, attīstot un nostiprinot sociāli patstāvīgu un pieņemamu uzvedību.

Jauniešu mājas uzdevums ir sniegt jauniešiem iespēju dzīvot drošā un mājīgā vidē, nodrošinot aprūpi, audzināšanu, sociālo un psiholoģisko rehabilitāciju.

2022. gadā patstāvīgā dzīvē devās divi RPBJC struktūrvienībā „Ezermala” dzīvojoši jaunieši.

2022. gada pavasarī jaunieši devās ekskursijā uz Bruknas muižu, kur iepazinās ar Bruknas dzīves ritmu.

Struktūrvienības *Facebook* profilā: Bērnu Jauniešu Centrs Ezermala, joprojām jaunieši dalās ar dažādiem notikumiem no ikdienas un svētku dienām.

Vasaras sākumā un rudens beigās tika sarīkotas talkas kopā ar RPBJC struktūrvienības jauniešiem, kuri sniedza palīdzīgu roku.

2022. gada augustā RPBJC struktūrvienībā „Ezermala” norisinājās atvērto durvju diena, kur tika uzaicināti dažādu institūciju pārstāvi, lai veidotu kontaktu un pārrunātu problēmas, kas skar jauniešus.

Norisinājās futbola turnīrs „Sadraudzības bumba 2022”. Spēles bija ļoti interesantas. Prieka gaviles, emocijas un spriedze. Lai gan ceļojošais kauss tika RPBJC struktūrvienībai „Imanta”, jauniešiem bija prieks par izejām uzvarām un kopīgi pavadīto laiku.

RPBJC struktūrvienību „Ezermala” regulāri apmeklēja Gruzijas brīvprātīgās meitenes no nodibinājuma „Baltijas Reģionālais fonds”, kuras palīdzēja apgūt angļu valodas zināšanas mūsu jauniešiem, kā arī kopīgi gatavoja gruzīnu nacionālos ēdienus.

Vasara tika pavadīta aktīvi, spēlējot futbolu, peldoties, puiši mācījās DJ mākslu, makšķerējot zivis Ķīšezerā, sauļojoties un lieliski pavadot laiku pa vakariem, cepot gaļu un izbaudot Mežaparka burvību.

Tika apciemoti jaunieši, kuri uzturas Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, tāpat jaunieši piedalījās ģimenes dienas aktivitātēs un saturīgi kopā tika pavadīts laiks.

Savukārt RPBJC struktūrvienības „Ezermala” siltumnīcā izauga pašu stādītie tomāti, gurķi un zaļumi.

Rudenī jaunieši devās makšķerēt uz Ķīšezeru, kurā testēja savu pacietību un mierīgi gaidīja uz lielo lomu, ko beigās arī sagaidīja.

RPBJC struktūrvienībā „Ezermala” notika plaši uzkopšanas darbi tās teritorijā. Par skaisto teritoriju priecājas gan jaunieši, gan darbinieki.

Gada nogalē notika fiziskās aktivitātes RPBJC struktūrvienības „Ezermala” sporta zālē, kā arī kopīgi tika apmeklēta Kurbads ledus halle. Slidošana patika visiem.

Struktūrvienība „Jauniešu atbalsta centrs”

RPBJC struktūrvienības „Jauniešu atbalsta centrs” mērķis ir sniegt psihosociālu un emocionālu atbalstu pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem un viņu aizbildņiem, audzvecākiem, aizgādņiem pirms un pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanas, sociālo problēmu risināšanā, par dažādiem pakalpojumiem, garantijām un iespējām, sasniedzot pilngadību ar mērķi panākt efektīvu pārejas procesu jaunieša patstāvīgas dzīves uzsākšanai. JAC informē un nodrošina sociālo garantiju saņemšanas iespējas sadarbībā ar RSD.

RPBJC struktūrvienības JAC darbinieki savlaicīgi sniedz visu nepieciešamo informāciju par RD Mājokļu vides departamenta 3.reģistru (Palīdzības saņemšanai reģistrē bērnus bāreņus un bērnus, kuri palikuši bez vecāku gādības), VSAA pieejamiem pabalstiem (ģimenes valsts pabalsts, apgādnieku zaudējuma pensija), Uzturlīdzekļu garantijas fondu un par apliecību sociālo garantiju nodrošināšanai.

RPBJC struktūrvienība JAC jau 3 gadus veic individuālu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. JAC redzeslokā uz 2022. gada nogali bija 860 jaunieši, no tiem 149 nepilngadīgi jaunieši.

Ar jauniešiem darbs norisinās no brīža, kad viņš sasniedz 17 gadu vecumu līdz brīdim, kad paliek 24 gadi. Šajā laika posmā katram jauniešim ir savs JAC darbinieks. Kopumā struktūrvienībā ir 13 darbinieki – vadītāja, trīs vecākie sociālie darbinieki un deviņi jaunatnes lietu speciālisti. Atbalsta sniegšanā jauniešiem ir iesaistīti brīvprātīgie, psihoterapeits un biedrība „Bērnu un jauniešu centrs „Dari Vari””.

Lai iegūtu jaunas zināšanas un prasmes, kuras tiek izmantotas un pielietotas darbā ar jauniešiem, JAC darbinieki regulāri papildina savas zināšanas apmeklējot dažādas apmācības un kursus, kā arī dodas pieredzes apmaiņas braucienos, kur dalās un saņem labās prakses piemērus darbā ar jauniešiem.

Kā tradīcija ir izveidojusies, ka JAC darbinieki organizē tikšanos ar jauniešiem un viņu aizbildņiem Zoom platformā, kuras laikā tiek sniegta informācija par JAC sniegto atbalstu un sociālajām garantijām, kuras jauniešiem pienāksies sasniedzot pilngadību un citu atbalstu no JAC. Lai jaunieši efektīvāk saņemtu sociālās garantijas, tika domāti dažādi interesanti veidi, kā sazināties ar viņiem, talkā tika ņemti sociālie tīkli un dažādas lietotājprogrammas.

2022. gadā JAC darbinieki rīkoja dažādas atbalsta un izglītojošās grupas, sporta nodarbības un sporta pasākumus, tika rīkoti kulinārijas vakari, kino vakari, pārgājieni un vēl dažādi pasākumi, kas palīdzēja saliedēt jauniešus savā starpā, kā arī ļoti labi palīdzēja darbiniekiem iepazīt savus jauniešus un dibināt cieņpilnas un uzticamas attiecības, kuras ir ļoti nozīmīgas, lai būtu iespējams sastrādāties un izveidot ilgstošas, uzticības pilnas attiecības.

JAC darbinieki viesojās citās RPBJC struktūrvienībās, lai iepazīstinātu jauniešus ar sociālajām garantijām, pakalpojumiem un JAC darbību. Tika iesaistīti Rīgas Stradiņa universitātes maģistrantūras brīvprātīgie studenti no Nigērijas.

Arī 2022. gadā turpinājās darbība projektā „PROTI un DARI”, tika iesaistīti 12 jaunieši.

2022. gadā tika ieviestas jaunas tradīcijas. Vasaras sākumā Imantas 7. un 8. līnijas kaimiņi piedalījās JAC organizētos Dārza svētkos. Pasākuma dalībnieki tika iepazīstināti ar RPBJC struktūrvienības JAC sniegto pakalpojumu, telpām, kā arī tika uzspēlētas dārza spēles.

Lielās talkas ietvaros, RPBJC struktūrvienības JAC jaunieši sadarbībā ar RPBJC struktūrvienības „Imanta” bērniem veica dārza un apkārtnes uzkopšanas darbus gan iestādes teritorijā, gan ārpus tās. Tika iestādītas puķes, kuras laipni bija atvēlējuši Bulduru dārzkopības vidusskola un JAC draugs Rīgas Stradiņa universitātes lektore Ilze Trapenciere. Pēc laba padarīta darba restorāns „Vairāk Saules” talkas dalībniekus cienāja ar gardām picām.

2022. gada 16. oktobrī RPBJC struktūrvienības JAC darbinieki kopā ar jauniešiem devās uz teātra studijas „Kāpnes” izrādi „Gaidot Bodžanglu”, pēc kuras jauniešiem bija iespēja pārrunāt gan redzēto, gan teātra “skatuves dzīvi” ar aktieriem. Viena no jaunietēm pēc izrādes minēja, ka attēlotais sižets bija kā viņas dzīves izspēle, viņa spēja just līdztielēm, tiem līdzpārdzīvot un paskatīties uz savu situāciju no malas. Tā bija lieliska iespēja saprast, ka jaunieši, bez lielas pieredzes, bet ar kopīgu mērķi var radīt mākslu un raisīt skatītājos tādas emocijas. Ir tik interesanti redzēt jauniešu pirmo tikšanos ar teātri, un tā sniegto emociju virpuli.

Vasarā tika organizēts pārgājiens ar nakšņošanu. Jauks saliedēšanās pasākums, fiziskā aktivitāte ar iespēju izprast līdzcilvēkus, viņu spējas un fizisko sagatavotību. Jaunieši rūpējās par tiem, kam iešana bija grūtāka, viens otru atbalstīja un uzmundrināja, rezultātā mērķi sasniegta visi. Kopīgas pusdienas svaigā gaisā un atpūta uz ūdens ar katamarāniem un laivām, kur spēcīgākie uzņēmās atbildību, lai visiem būtu iespēja šos priekus izbaudīt. Jaunieši paši salika teltis, dažiem tā bija pirmā pieredze, cepa gaļu un jautri pavadīja laiku.

No jūlija līdz augustam norisinājās futbola turnīrs „Sadraudzības bumba 2022” starp Rīgas pašvaldības bērnu un jauniešu centra struktūrvienībām. Pirms katras futbola spēles, spēlētāju komandām tika organizētas nodarbības par noteiktu tematu. Nodarbībās tika apskatītas tēmas kā: līderība, veselīgs uzturs, emocijas, vardarbība, konfliktu situācijas, adrenalīns. Nodarbības tika vadītas kā izglītojošas, un iesaistot jauniešus dažādās aktivitātēs, kā, piemēram, orientēšanās, grupu darbi, individuālie darbi, spēles saistībā ar nodarbības tēmu. Kopumā jauniešiem tika novadītas 13 nodarbības. Ir paties prieks, ka viena no metodēm, kas vieno jauniešus ir „Sadraudzības spēles”, jeb vienkārši sākot Futbola turnīrs. Turnīrs, kas vieno, kas kustina un liek ilgoties. Turnīrs, ko ik katrs gaida. Turnīrs, kas ir vasara, saule, sviedri un emocijas. Tas viss kopā ir JAC vasara.

2022. gada jūlija vidū tika izsludināts jauniešu fotokonkurss „Vasaras mirkli”, kurš ļāva piedalīties RPBJS struktūrvienības JAC rīkotajā pasākumā arī tiem jauniešiem, kuri attāluma dēļ bieži vien nevar ierasties uz citiem, klātienē rīkotajiem pasākumiem. Kopā tika iesūtīti vairāk kā 30 foto mirkli. Jaunieši bija ieinteresēti parādīt savu aizraušanos, savu pasaules redzējumu aiz kameras acs, ko iespējams ikdienā nav iespējams parādīt citiem.

2022. gada jūlijā RPBJS struktūrvienības JAC sadarbībā ar biedrību „Bērnu un jauniešu centrs „Dari Vari”” devās lieliskā, brīnišķīgā vienas dienas izbraucienā par gala mērķi izvēloties Līvānu pilsētu. Rīta agrumā tiekoties Rīgas dzelzceļa stacijā, aizņemot pilnībā vienu vagonu, jaunieši kopā ar darbiniekiem uzsāka ceļu līdz Līvāniem. Pateicoties HandmadeLatgola, mums tika noorganizēta ekskursija, iznomātas laivas, lai aktīvi pavadītu brīvo laiku pa Dubnas upi. Kopīgi tika gatavotas pusdienas, vārīta soļanka uz ugunskura, dziedātas dziesmas visas dienas garumā.

RPBJS struktūrvienība JAC sadarbībā ar Forum Cinemas un Kino Bize piedāvāja iespēju jauniešiem apmeklēt Lindas Oltes filmu „Māsas”. Filmu varēja noskatīties, to apmeklējot grupā vai arī izvēlēties sev piemērotu datumu un apmeklēt atsevišķi pa vienam vai ar draugiem. Iespējams, lieki piebilst, cik vērtīga gan no emocionālā, gan no izglītojošā aspekta bija šīs filmas noskatīšanās un pārrunāšana. Šī filma, kā arī ielūgumi uz to, bija lielisks veids, kā vēlreiz parādīt jauniešiem, cik viņu dzīves stāsti mums ir svarīgi. Filmā stāsts un aktiermāksla no jauniem un neredzētiem aktieriem bija fantastiska. Filma bija emocijām bagāta. Bija kur pasmieties, gan paraudāt.

Neliels ieskats par jauniešu iespaidiem pēc filmas:

/Paldies Jums! Tiešām, no sirds novērtēju Jūsu darbu, vienmēr pacilāto garastāvokli un smaidu, ko sniedzat katru reizi, kad satiekamies./

/Par maniem iespaidiem. Es no filmas izgāju mazliet apjukis, mazliet bēdīgs. Laikam biju apjukis tāpēc, ka es kaut kādā mērā pārdzīvoju, ka beigās māsas tika izšķirtas. Un loģiski es to salīdzināju ar sevi un savu brāli. Laikam šī filma man pasaka un atgādina vēlreiz to, cik ļoti man ar brāli ir paveicies, ka mums bija vecvecāki, kas nepieļāva mūs izšķirt. Papildus, es vienmēr esmu domājis, ja man kādreiz būs bērni, es laikam arī gribētu adoptēt./

17. novembris RPBJC struktūrvienībā Iespaidīgs likās Padomju slepeno bunkuru apmeklējums. Jauniešiem bija sajūta, ka atrodas citā gadsimtā. „Jauniešu atbalsts centrs” iesākās ar svinīgā galda saklāšanu, kuru rotāja dzērveņu morss, pīrāgi un brīnišķa kūka. JAC jaunie Agnese h zīmēja spēka zīmes hennas tehnikā. Jaunieši klausījās Nacionālo bruņoto spēku virsnieka aizraujošajā stāstījumā par tik nozīmīgajām Latvijas vēstures dienām kā 11. un 18.novembris.

2022. gada decembrī RPBJC struktūrvienības JAC jauniešiem bija iespēja apmeklēt izstādi „Dekoloniālās ekoloģijas”, ko Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs veidoja sadarbībā ar izstāžu zāli „Rīgas mākslas telpa”. Šo iespēju piedāvāja Ināra Eihenbauma, kura bija arī gide, lai jaunieši vairāk izprastu mākslinieku ielikto domu, veidojot šo izstādi. Jaunieši atzinīgi novērtēja iespēju ieraudzīt mākslu kā informācijas avotu par dažādām norisēm dabā, arhitektūrā, vēstures notikumos. Jauniešu uzmanība tika pievērsta pagātnes un šodienas samezgotajām attiecībām Latvijā un Baltijā caur aktuālās ekoloģiskās krīzes un vides jautājumu prizmu.

Ļoti daudz citas interesantas publikācijas par notiekošajiem pasākumiem RPBJC struktūrvienībā JAC var uzzināt sekojot *Facebook* - [RPBJCjauniesuatbalstacentrs](#).

Struktūrvienība „Ģimenes atbalsta centrs”

RPBJC struktūrvienība „Ģimenes atbalsta centrā” ir 14 vietas divos dzīvokļos. 2022. gada laikā palīdzība bija nepieciešama 16 ģimenēm, 15 mammām, vienai grūtniecei un 23 bērniem. Ar ģimenēm un grūtniecēm darbojās struktūrvienības vadītāja, vecākais sociālais darbinieks un pieci sociālie audzinātāji. Struktūrvienība „Ģimenes atbalsta centrs” 2022. gadā nosvinēja savu pirmo gada jubileju.

Visa gada garumā tika turpināts labiekārtot telpas un teritoriju. Piesaistīti brīvprātīgie un sponsori sienu gleznošanai.

No ziedotā auduma tika sašūti aizkari. Teritorijas uzturēšanai un labiekārtošanai tika rīkotas talkas, veidotas puķu dobes.

Kopā ar ģimenēm tika veidotas svētku svinēšanas tradīcijas visa gada garumā. Katriem svētkiem notika rūpīga gatavošanās. Kopā ar ģimenēm tika pētītas tradīcijas, dekorētas telpas, klāti galdi. Mācījāmies gatavot tradicionālos svētku ēdienus. Kopīgi svinot svētkus tika ripinātas olas, ceptas desas, pīti vainagi, skaitīti dzejoļi, ceptas piparkūkas, aicināti ciemiņi, gādātas dāvanas, spēlētas spēles. Svinot svētkus, krīzes centrā nonākušam ģimenē cenšamies arī viņu ģimenēs ieviest veselīgas kopā būšanas vērtības.

2022. gadā RPBJC struktūrvienības „Ģimenes atbalsta centra” darbinieki iedibināja savas tradīcijas. Vasaras beigās sulas spiešana no teritorijā augošajiem āboliem, bet ziemā putnu barotavu uzstādīšana, iesaistot arī bērnus.

Tā pat kā citās RPBJC struktūrvienībās, arī „Ģimenes atbalsta centrā” vasaras vidū tika rīkotas atvērto durvju dienas.

2022. gada visspilgtākais notikums bija kopīgs darbinieku un „Ģimenes atbalsta centrā” dzīvojošo ģimeņu izbrauciens uz Skaistkrastu mini zoo Tīnūžos. Visu dienu pavadot laiku brīvā dabā, bija iespēja apskatīt un pabarot dažādus dzīvniekus, izmēģināt savu veiksmi makšķerēšanā, uzrīkot pikniku un aktīvi pavadīt laiku kopā.

Struktūrvienība „Krīzes centrs”

RPBJC struktūrvienībā „Krīzes centrs” ir paredzēts vietu nodrošinājums 30 bērniem un jauniešiem. RPBJC struktūrvienība „Krīzes centrs” ir bērnu īslaicīgās uzturēšanās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija, kura nodrošina mājokli, pilnu aprūpi, sociālo un psiholoģisko rehabilitāciju bērniem un jauniešiem ar izmitināšanu vai bez izmitināšanas, kuriem ir nepietiekama saikne ar ģimeni un kuri lielāko daļu laika pavada uz ielas un citos bērna attīstībai nepiemērotos apstākļos, kuri padzīti vai aizmukuši no mājām un nakšņo uz ielas, gan bērni, kurus pieaugušie nepietiekami uzrauga un aprūpē. Pakalpojuma sniegšanas periodā struktūrvienība „Krīzes centrs” nodrošina bērna likumiskajiem pārstāvjiem un ģimenes locekļiem psihoemocionālo un sociālo atbalstu, izglītojošās un atbalsta grupas, psihologa vai psihoterapijas speciālista 2 konsultācijas.

2022. gadā RPBJC struktūrvienībā „Krīzes centrs” kopumā tika uzņemti 239 bērni.

RPBJC struktūrvienības „Krīzes centrs” galvenais mērķis ir nodrošināt iespēju bērniem augt funkcionāli labvēlīgās ģimenēs. Notiek ļoti aktīvs darbs ar ģimenēm t.sk. 2 mēnešus pēctecībā, kas nodrošina sasniegtā rezultāta nostiprināšanu. RPBJC struktūrvienības „Krīzes centrs” uzdevums ir nodrošināt klienta vajadzībās balstītu pakalpojumu, attīstīt vecāku resursus. Notiek intensīvs komandas darbs, balstīts uz Krīzes intervences pakalpojuma principiem. 2022. gadā RPBJC struktūrvienība „Krīzes centrs” sniedza krīzes intervences pakalpojumu vairāk nekā 35 bērnu un jauniešu ģimenēm. Līdz 2022. gada 31. decembrim 134 bērni no 239 bērniem tika atgriezti ģimenē.

RPBJC struktūrvienībā „Krīzes centrs” notiek aktīva sadarbība ar audžuģimenēm un tiek darīts viss, lai bērnam būtu iespēja augt ģimeniskā vidē, ja nav iespējas atrasties bioloģiskā ģimenē. Kopumā 2022. gadā audžuģimenēs ievietoti 56 bērni.

RPBJC struktūrvienībā „Krīzes centrs” katru mēnesi ir viena tēma, kuras ietvaros bērniem notiek izglītojoši un izklaidējoši pasākumi. Veidojam bērnos un jauniešos izpratni par kultūru, vērtībām, tradīcijām:

Janvāris – „Jaunais gads ir klāt!” Bērni apmeklēja slidotavu Rumbulas Sporta centrā.

Februāris „Draudzības mēnesis.” Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza, Latvijas nacionālā dabas muzeja, Brīvības pieminekļa un Bastejkalna apmeklējums, Krīzes centrā viesojās brīvprātīgā darba projekts „Mandarīnu zeme 2022” ar LED gaismas šovu „Leģenda par četriem pūķiem”.

Marts – „Gaidot pavasari!” Bērni apmeklēja Dino Zoo, kur iepazīnās ar mājas trusīšiem, bērni apmeklēja dzelzceļa muzeju, piedalījās pastaigā pa Ķengaraga promenādi, vērojot dabu pavasarī, notikums bija arī „Lido” rotaļu laukuma apmeklējums.

Aprīlis – „Lieldienas.” Lieldienu stafetes, olu ripināšana, Lieldienu šokolādes olas. Bērni apmeklēja Latvijā vienīgo rotaļlietu muzeju „Mūsu bērniība” un Latvijas ugunsdzēsības muzeju, tikšanās ar Turcijas vēstniecības darbiniekiem, kultūras apmaiņa.

Maijs – „Gaidot vasaru.” Latvijas Nacionālā dabas muzeja apmeklējums, Tautas frontes muzeja apmeklējums.

Jūnijs – „Ziedu mēnesis.” Tērvetes dabas parka apmeklējums, Līgo svētku svinēšana (vainadziņu pīšana, desiņu cepšana, dažādas citas aktivitātes).

Jūlijs – „Vasaras prieki.” Aktīvi pavadīts laiks Lucavsalas atpūtas parkā (sauļošanās, peldēšana, fiziskas aktivitātes). *Jump space* kompleksa apmeklējums.

Augusts – „Gatavošanās skolai.” Pārgājiens gar jūru. Kr.Barona sporta kompleksa apmeklējums. Dino Zoo apmeklējums, iepazīšanās ar dzīvnieku pasauli.

Septembris – „Zinību mēnesis.” Zinību dienas atzīmēšana.

Oktobris – „Helovīns.” Tika gatavotas helovīnam maskas un tērpi.

Novembris – „Valsts svētku mēnesis.” Bērnos tiek veidota izpratne par kultūru, vērtībām un tradīcijām. Lāčplēša diena, Latvijas Republikas proklamēšanas diena.

Decembris – „Jautrie Ziemassvētki”. Piparkūku cepšana, ciemojās rūķis, Valsts policijas darbinieki.

Rīgas patversme

Rīgas patversme ir pašvaldības iestāde, kas izveidota 2002. gadā. No 2007. gada līdz šim brīdim to vada direktore Dagnija Kamerovska.

Rīgas patversmes struktūru veido četras nodaļas – Sociālās rehabilitācijas nodaļa, Mobilā brigāde, Dienas centrs, Ģimenes ārsta prakse un Saimniecības nodaļa.

2022. gada precizētais pamatbudžets – 1 750 612 EUR. Darbinieku vidējā mēnešalga – 849 EUR, sociālajiem darbiniekiem – 1 070 EUR, aprūpētājiem – 761 EUR.

2022. gada nogalē Rīgas patversme nodarbināja 80 darbiniekus, tai skaitā 54 sievietes un 26 vīriešus. Rīgas patversmē strādāja ģimenes ārste, trīs medmāsas, psihologs, 18 sociālā darba speciālisti un 30 sociālās aprūpes speciālisti. Pārējie darbinieki veica finanšu uzskaites un pārvaldības, administratīvos, apsaimniekošanas un tehniskos darbus.

Augstākā izglītība ir 31 darbiniekam, 18 sociālā darba speciālistiem ir augstākā izglītība sociālajā darbā, pieciem no tiem ir profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā. Aprūpes speciālistu vidū bakalaura vai otrās pakāpes augstākā izglītība ir četriem darbiniekiem. Pārējiem aprūpes speciālistiem ir vidējā vai vidējā profesionālā izglītība. Psihologam ir sociālo zinātņu maģistra grāds psiholoģijā un maģistra grāds pedagoģijā.

Katru gadu tiek nodrošināta darbinieku tālākizglītība, ievērojot viņu izteiktās vēlmes, kā arī vadības un tiešo vadītāju ieteikumus un prasības. Katrs sociālā darba speciālists gadā apmeklē mācības vismaz 24 stundu apmērā, bet aprūpētāji – astoņu stundu apmērā. Sociālā darba speciālisti periodiski apmeklē seminārus profesionālās saskarsmes/komunikācijas un konfliktu risināšanā, stresa un izdegšanas mazināšanā, jo darbs ar Rīgas patversmes klientiem ir ļoti specifisks.

Rīgas patversmju klientiem dienas laikā ir iespēja apmeklēt un uzturēties DC Katoļu ielā 57, kas klientiem nodrošina higiēnas pasākumus, sociālo darbinieku konsultācijas un brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Rīgas patversmes DC 2022. gadā reģistrēti 343 klienti, kuri DC apmeklējuši gan regulāri, gan periodiski. No klientiem pieprasītākais joprojām ir dušas un dezinfekcijas pakalpojums (1 743 reizes). Daudziem klientiem DC ir vieta, kur atrasties telpās dienas laikā. DC klientiem pieejama iespēja piedalīties grupu nodarbībās (5 - 9 dalībniekiem). Reizi divās nedēļā notika „Kino draugi” grupa, kura gaidīja psihologa piedāvāto dokumentālo kino filmu izlasi (ceļojumi, dabas tēmas). Reizi divās nedēļās notika galda spēļu grupas, ceturtdienās turpinājās nodarbības zīmēšanā, attēlu krāsošanā. Iemīlota nodarbe klientiem joprojām ir televizora skatīšanās.

Tradicionāli notika svētku organizēšana visiem DC klientiem (valsts svētki, gadu mija, Lieldienas). Svētkos pozitīvās emocijas klientiem vēl vairāk pastiprināja dažādi sagādātie cienasti.

Rīgas Centrālās bibliotēkas grāmatu izsniegšanas punkts 2022. gadā tika atvērts no marta. Bibliotēkā DC klientiem bija pieeja internetam un jaunākajiem preses izdevumiem.

Rīgas patversmes Sieviešu nodaļa arī 2022. gadā nodrošināja iepriekšējo gadu projektu pēctecību, rīkoja aktivitātes divos realizētajos projektos: „Zaļie ikšķīši” un „Gatavojam kā mājās”. Projekta „Zaļie ikšķīši” ietvaros klientes iesaistījās esošo apstādījumu un augļu koku apkopšanā, jaunu apstādījumu, dārzu, garšaugu dobjū veidošanā, kā arī siltumnīcu kopšanā. Klientes mācījās jaunas prasmes un atjaunoja jau esošās, mācījās atbildību par uzticēto darbu, gūstot gandarījumu par rezultātiem. Projekta „Gatavojam kā mājās” ietvaros tika organizētas pavārmākslas meistarklases, gatavotas svētku maltītes un klāti svētku galdi. Klientes atsvaidzināja plānošanas un maltīšu gatavošanas prasmes grupu nodarbību ietvaros.

Darbs ar grupām Rīgas patversmes Sieviešu nodaļā 2022. gadā aktīvi tika attīstīts. Grupu darbs tika organizēts gan iekštelpās, gan arī ārā, atbilstošos laikapstākļos, nodrošinot klientēm atbalsta grupas un klientu iecienītās dekoru veidošanas darbnīcas, ar ko tika dekorēta visa patversme gan Latvijas valsts svētkos, gan klientēm svarīgos svētkos.

2022. gadā Sieviešu nodaļā tika aizsākta jauna aktivitāte- teātra un kultūras pasākumu apmeklēšana. Jāatzīmē, ka atsaucās un ziedoja Rīgas patversmes klientēm biļetes teātru un pasākumu apmeklēšanai Latvijas nacionālais Operas un Baleta teātris, Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris un Latvijas nacionālais teātris. Klientēm šie bija īpaši brīži, jo visām klientēm, kuras apmeklēja teātri vai pasākumu, pēdējos 20 gadus nav bijusi tāda iespēja, kā arī bija vairākas klientes, kuras nekad pirms tam nav bijušas teātrī.

2022. gadā Rīgas patversmes Sieviešu nodaļa pilnībā atjaunoja Lieldienu un Ziemassvētku svinēšanas tradīcijas, kad tika sveiktas šajos svētkos visas patversmes iemītnieces, sveiciens un dāvanas no ziedotājiem nodeva Rīgas patversmes darbinieki, iejūtoties dažādos pasaku tēlos, tādējādi padarot iemītnieku ikdienu priecīgāku. Šajā gadā, kad ir brīvāka savstarpējā komunikācija, brīvprātīgie, kuri vēlējas paši sveikt klientes, varēja klātienē tikties ar viņām un kopā pavadīt laiku. Lieldienu tradīciju ievērošanai, tika sagādātas olas, kuras pašas klientes, grupu darbu ietvaros, skaisti krāsoja, kā arī veidoja Lieldienu dekorācijas un izrotāja patversmes telpas. Dāvanas klientiem gadu mijas svētkos sagādāja gan patversme, gan NVO un brīvprātīgie. Vairākus gadus Sieviešu nodaļa ir pateicīga RSD DC „Ābelzieds”, kuru apmeklētāji un darbinieki ik Ziemassvētkus iepriecina klientes ar paštaisītām dāvaniņām. Mīļas un noderīgas dāvanas Ziemassvētkos sagādāja brīvprātīgie no biedrības „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES””. Kā arī Rīgas patversmes Sieviešu nodaļai ir izveidojusies stabila sadarbība ar nodibinājuma „Caritas Latvija” brīvprātīgajiem, kuri aktīvi iesaistās Sieviešu nodaļas klientu dzīves situāciju uzlabošanā, atbalstā, praktiskā palīdzībā un izklaidēšanā. Arī sabiedrība bija atsaucīga un palīdzēja nodrošināt klientēm visu nepieciešamo, lai pašām klientēm teātru un pasākumu apmeklējums būtu patīkams un iespaidiem pilns, ziedojot klientēm teātra apmeklējumiem atbilstošus apavus un apģērbu, kā arī kosmētiku. Patversme ir pateicīga visiem ziedotājiem un sadarbības partneriem par klientēm radīto prieku un prasmju atjaunošanas iespējām, saņēmoties svinīgajiem notikumiem un vadot ikdienu.

Rīgas patversmes Vīriešu nodaļā 2022. gadā pavisam kopā ar Covid - 19 slimoja 22 iemītnieki, kā arī 133 personām tika noteikts kontaktpersonas statuss.

Noturīgi liels pieprasījums bija pēc diennakts nodaļas un aprūpes pakalpojuma, kas liecina par klientu veselības slikto stāvokli.

Rīgas patversmes Vīriešu nodaļas klientu izglītošanā, atbalstīšanā un iedrošināšanā iesaistījās brīvprātīgie. Nodibinājums „Nova Vita” nodrošināja Betlēmes Žēlsirdības mājas Atkarīgo Rehabilitācijas programmu, Nodibinājums „Caritas Latvija”, kā arī Svētā Lūkas atbalsta biedrības Sociālās rehabilitācijas un resocializācijas centrs nodrošināja atbalstu bijušajiem ieslodzītajiem.

Rīgas patversmes Mobilā brigāde ar divām ekipāžām veic ielu sociālo darbu ar bezpajumtniekiem, kas dažādu iemeslu dēļ neizmanto patversmju pakalpojumus. Regulāri tiek apsektas bezpajumtnieku pulcēšanās vietas, sniedzot atbalstu un informāciju par patversmi un Dienas centru. Iespējamā palīdzība tiek piedāvāta izvērtējot sociālo situāciju. Tiek sniegtas konsultācijas pa telefonu, pieņemti zvani no iedzīvotājiem par bezpajumtnieku uzturēšanos nepiemērotos apstākļos.

MB patversmes klientus veda uz dažādām institūcijām, kuri paši veselības problēmu dēļ to nespēja. 2022. gadā MB konsultēja 1 863 klientus, pārvadāja 498 un saņēma/veica 1 820 zvanus.

Sociālās aprūpes centrs „Mežciems”

Rīgas sociālās aprūpes centrs „Mežciems” (turpmāk – Centrs) savu darbību uzsāka 1975. gada 3. novembrī. Tas atrodas Rīgas klusajā un zaļajā zonā – Mežciemā, Malienas ielā 3A. No 2018. gada 4. aprīļa Centru vada direktore Solvita Rudoviča.

Centrs nodrošina klientu diennakts sociālo aprūpi, sociālo rehabilitāciju un medicīnisko aprūpi, kā arī dzīvojamo platību, kas iekārtota atbilstoši klientu vajadzībām un funkcionālajam stāvoklim. Klienti tiek nodrošināti ar gadalaikam piemērotu apģērbu un apaviem. Klientiem tiek nodrošināta ēdināšana četras reizes dienā, nepieciešamības gadījumā – diētiskā ēdināšana. Centra klienti dzīvo 77 vienvietīgās, 58 divvietīgās istabās. Centrā ir izveidota ģimeniskai videi pietuvināta īpašās uzraudzības nodaļa personām ar kognitīviem traucējumiem.

No 01.07.2022. veiktas izmaiņas Centra darbinieku amatu un algu sarakstā saskaņā ar amatu klasificēšanas rezultātiem, veiktas izmaiņas Centra struktūrā: amatam – sociālā darba nodaļas vadītājs, vecākais sociālais darbinieks – mainīts amata nosaukums uz – sociālā darba nodaļas vadītājs, direktora vietnieks. Lai nodrošinātu ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus, izveidotas astoņas jaunas vecākā aprūpētāja amata vietas, sociālā aprūpētāja amata vietu skaits palielināts par 2 amata vietām un aprūpētāja amata vietu skaits samazināts par 10 amata vietām.

2022. gada pamatbudžets bija 3 185 358 EUR. Darbinieku vidējā darba alga decembrī sastādīja – 832,73 EUR, sociālajiem darbiniekiem – 1 200 EUR, sociālajiem aprūpētājiem – 1 000 EUR, medicīnas māsām – 1 046 EUR, vecākajiem aprūpētājiem – 770 EUR, aprūpētājiem – 740 EUR.

2022. gadā no kopējiem izdevumiem 63% tika izlietoti atlīdzībai, 11% iemītņieku ēdināšanai, bet 7% komunālajiem pakalpojumiem. Atbilstoši Rīgas domes noteiktajam cenrādī par uzturēšanos Centrā diennaktī noteikta maksa – 26,11 EUR.

Centrā ir 193 klientu vietas. 2022. gada 31. decembrī Centrā dzīvoja 188 klienti – 40 bija vīrieši un 148 sievietes. Vecumā no 42 – 50 gadiem – 1 klients, vecumā no 51 līdz 61 gadiem – 8 klienti, vecumā no 62 līdz 69 gadiem – 30 klienti, vecumā no 70 līdz 79 gadiem – 53 klienti, vecumā no 80 līdz 89 gadiem – 63 klienti, savukārt virs 90 gadiem – 33 klienti. 120 klienti bija Latvijas pilsoņi, 64 klienti nepilsoņi un 4 ārzemnieki (ar uzturēšanās atļaujām). 166 klientiem ir vecuma pensija, 20 klienti ir invaliditātes pensiju saņēmēji un 2 – valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji.

Gada laikā Centrā tika uzņemtas 50 personas: 37 sievietes un 13 vīrieši, bet no Centra izstājās 49 personas - 3 vīrieši un 46 sievietes (mirušas 41 persona, atgriezušās mājās - 3 personas, pārcēlušās uz citu sociālās aprūpes institūciju - 4 personas un pārcēlušās uz psihiatriskās ārstniecības iestādi – 1 persona). Vidējais Centrā dzīvojošo klientu vecums bija 79,1 gadi (78,2 gadi – vīriešiem un 79,9 – sievietēm). 2022. gadā vecākajai Centra klientei bija 104 gadi, bet jaunākajam 42 gadi.

Atbilstoši apstiprinātajam amatu un algu sarakstam uz 2022. gada 31.decembri Centrā kopā bija 144,5 amata vienības, savukārt nodarbināto skaits – 140 darbinieki, no kuriem 120 ir sievietes un 20 vīrieši. Vairāk kā 120 darbinieki ir tieši saistīti ar klientu atbalstu ikdienā: sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas, veselības aprūpes pakalpojumu un higiēnas nodrošināšanu, dzīves telpas uzkopšanu, dažādu aktivizēšanas pasākumu un aktivitāšu organizēšanu.

Centrā nodarbinātajiem ir dažāda līmeņa izglītība: 8 darbiniekiem ir augstākā izglītība ar maģistra grādu, 37 darbiniekiem ir pirmā vai otrā līmeņa augstākā izglītība, 71 darbiniekam ir vispārējā vidējā vai vidējā profesionālā izglītība un 24 darbiniekiem ir pamatizglītība un papildu dažādosursos iegūta izglītība.

Centra darbinieki katru gadu apmeklē apmācības savas kvalifikācijas celšanai, zināšanu un prasmju pilnveidošanai. Iespēju robežās tiek organizētas apmācības arī uz vietas Centrā. 2022. gadā darbinieki piedalījušies 47 dažāda veida apmācībās un semināros.

Pieredzes apmaiņas nolūkā Centra darbinieki 2022. gadā apmeklēja Aprūpes namu „Urga” – 24 darbinieki, RSAC „Gaiļezers” – 2 darbinieki, SIA „Aprūpes grupa” - 5 darbinieki, kā arī bija 2 aprūpes centros Igaunijā - Karu, Paidē – 7 darbinieki. Centra direktore S.Rudoviča piedalījās arī E.A.N. (*European Ageing Network*) kongresā Vīnē.

Neskatoties uz to, ka arī 2022. gadā Centrā ik pa laikam uzliesmoja Covid - 19 vīruss, tika svinēta klientes Anastasija Kirjušinas 104 gadu jubileja, Centra darbinieku un tuvāko radnieku lokā.

2022. gada 3. novembrī Centram tika atzīmēta 47 gadu jubileja.

Rīgas domes priekšsēdētāja pateicības rakstus ilggadējiem darbiniekiem, kuri 2022. gadā atzīmēja nepārtraukti nostrādātus 10 gadus Rīgas valstspilsētas pašvaldībā, saņēma: vecākā personāla speciāliste Lilita Roga, aprūpētājas Olga Singajevska un Inese Štolcere.

Labklājības departamenta rīkotajai „Gada balva sociālajā nozarē”, labāko darbinieku sveikšanai, no Centra tika izvirzīti sekojoši darbinieki :

1) Nominācijai „Mūža ieguldījums veselības aprūpes nozarē” - Antonija Svenča – medicīnas māsa.

2) Nominācijai „Gada varonis sociālajā nozarē”:

🌀 Liesma Hiršfelda – aprūpētāja

🌀 Engelena Krūmiņa – sociālā darbiniece

3) Nominācijai „Jaunā cerība sociālajā nozarē” - Mihails Jelsukovs – aprūpētājs, mehānismu mehāniķis.

Pamatojoties uz klientu un darbinieku aptaujas rezultātiem, Centra pateicības rakstus par godprātīgu darbu 2022. gadā saņēma sekojoši darbinieki:

Darbinieku nominācijas:

🌀 Atsaucīgākais – Nauris Cepurnieks – apkopējs;

🌀 Sirsnīgākais – Linda Bērziņa – sociālā aprūpētāja;

🌀 Draudzīgākais – Jeļena Vaškēviča – Uzkopšanas un apkalpošanas nodaļas vadītāja;

🌀 Atbildīgākais – Elena Kuzmina – apkopēja;

🌀 Koleģiālākais – Lilita Roga – vecākā personāla speciāliste.

Klientu aptaujā iegūtajās nominācijas:

🌀 Sandra Vilciņa – sociālā aprūpētāja;

🌀 Sirsnīgākais – Māris Zemītis – sociālais darbinieks;

🌀 Atsaucīgākais Smaidīgākais – Mārīte Gasparenoka – aprūpētāja;

🌀 Profesionālākais – Mārīte Kaņeviča – aprūpētāja un Valentīna Ķemere – aprūpētāja.

Centra klientiem veselības aprūpi nodrošina divi medicīnas māsu posteņi, kuros strādā sertificētas medicīnas māsas ar labām profesionālām zināšanām. Veselības aprūpe ir nepārtraukts process, kas tiek nodrošināts visu diennakti – dienā strādā trīs māsas, naktī – viena māsa. Centrā atrodas seniori ar dažādām hroniskām saslimšanām, daudziem ir jānodrošina pārsiešanas, stomas maisu nomaiņa, urīnpūšļa katetra maiņa, epicistostomas maiņa u.c. manipulācijas. Lai nodrošinātu medicīnisko manipulāciju veikšanu, turpinās sadarbība ar medicīnas māsām no ambulatorā pakalpojumu sniedzēja – SIA „Aprūpes birojs”. Klienti tiek nodrošināti ar visiem nepieciešamajiem medikamentiem. Ģimenes ārsts klientus uz vietas Centrā pieņem divas reizes nedēļā. 2022. gadā nodrošinātas 3 864 vizītes un klientu pieņemšanas pie ģimenes ārsta. Klientiem ir pieejamas citu speciālistu konsultācijas ar ģimenes ārsta nosūtījumu, kā arī zobārsta pakalpojumi. Tika organizētas un izpildītas 391 speciālistu konsultācijas atbilstoši ģimenes ārsta nosūtījumiem. Centra klientiem ir pieejami podologa, masiera un fizioterapeita pakalpojumi uz vietas. Nodrošinājām 461 ārstnieciskās vingrošanas nodarbības grupās un individuāli. Nepieciešamības gadījumā klientiem tiek nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība, 2022. gadā stacionēti 139 klienti. 2022. gada IV. ceturksnī tika noslēgts līgums ar psihiatru, kurš konsultē Centra klientus reizi mēnesī. Psihiatra konsultācijas saņēmuši 22 klienti. 2022. gadā Covid - 19 infekciju kopā pārslimoja 88 klienti. 2022. gadā organizēti 2 990 Centra klientiem rutīnas skrīningi Covid - 19 ierobežošanai. Gada ietvaros nodrošinātas arī klientu vakcinācijas. 2022. gadā vakcīnu pret Covid - 19 infekciju saņēma 166 Centra klienti. 2022. gadā tika nodrošinātas arī citas vakcinācijas: vakcinācija pret gripu – 163 klientiem, Prevenar-13 vakcīnu saņēma 25 klienti, difterijas vakcīnu – 30 klienti.

Sadarbībā ar RD Īpašuma departamentu, piesaistot papildus finansējumu, 2022. gadā pilnībā tika izremontēts A3 gaitenis, izveidota papildus uzbrauktuve un nobruģēti gājēju celiņi 350 m² platībā, tādā veidā nodrošinot vides pieejamību un daļēju teritorijas labiekārtošanu. Tika uzstādīti 13 āra soli teritorijā. Lai klienti ar kognitīvajiem traucējumiem varētu vieglāk orientēties, A3 un B3 gaitenī tika veikti arī sienu apgleznošanas darbi (sienu apgleznojumi pēc iepriekš izstrādāta dizaina risinājuma „ielas garumā”). Pēc remontdarbu veikšanas, A3 gaitenis tika aprīkots ar jaunām mēbelēm, inventāru un aprīkojumu, tāpat tika aprīkots arī B3 gaitenis (pēc remonta 2021. gadā). Remontdarbu laikā tika veikts remonts gaitenī visās klientu istabās, darbinieku kabinetos, sanitārajos mezglos, kā arī papildus

tika izveidots viens sanitārais mezgls atbilstoši higiēnas prasībām. Darba un dzīves vides uzlabošanai, 2022. gadā ar Centra finansējumu tika izremontēta saimniecības pārziņa noliktava un 3 klientu istabas. Saimniecības pārziņa telpā iegādāti un uzstādīti noliktavu plaukti, kā arī klientu istabās uzstādītas žalūzijas, aizkari, istabas labiekārtotas ar jaunām mēbelēm.

Arī 2022. gadā aktivitāšu un pasākumu organizēšanai traucēja ierobežojumi, kas tika noteikti Covid - 19 epidemioloģisko apsvērumu dēļ.

Neskatoties uz ierobežojumiem un noteiktajām karantīnām, Centrā regulāri notika sociālās rehabilitācijas pasākumi un klientu aktivizēšanas ietvaros, organizēti dažādi pasākumi, kā arī citas aktivitātes. 2022. gadā Centrā notika 112 kultūras pasākumi (26 viesmākslinieku uzstāšanās, 9 gadskārtu un īpašu svētku pasākumi, 29 stāstnieku klubiņa nodarbības, 36 grāmatu lasītāju klubiņa nodarbības un 12 klientu ikmēneša sveikšanas pasākumi dzimšanas dienā), notika 127 nodarbības (48 mūzikas pulciņa nodarbības, 37 deju un kustību terapijas nodarbības, 18 kulinārijas nodarbības un 24 spēļu nodarbības), papildus notika 49 Apkaimes projekta nodarbības (5 foto darbnīcas, 10 mūzikas nodarbības zvanu skaņās, 5 kulinārijas nodarbības „Smeķīgās sarunas”, 10 mākslas terapijas nodarbības, 10 *boccia* nodarbības un 5 boulinga spēles), notika arī 49 sporta tipa aktivitātes un nodarbības (34 *boccia* nodarbības, 12 *petankas* nodarbības, 2 kroketa nodarbības un 1 dalība Lielajā talkā), kā arī notikušas 27 radoša tipa nodarbības (18 rokdarbu interešu pulciņa nodarbības un 9 svētku rotu gatavošanas radošās darbnīcas). Sadarbībā ar Labklājības departamentu, projekta „Veselīgs rīdzinieks veselā Rīgā” ietvaros organizētas 76 nodarbības (mākslas terapijas, deju un kustības terapijas, mūzikas terapijas, drāmas terapijas u.c. nodarbības). Regulāri (1 - 2 reizes nedēļā) notika grāmatu maiņas bibliotēkā, fiziskās aktivitātes grupās un citas brīvā laika pavadīšanas iespējas 4 SMART TV atpūtas vietās un 12 TV dzīvojamo gaitenju atpūtas stūros. Publiskais internets Centra iemītņiem pieejams pie diviem datoriem, visu diennakti.

Ļoti apmeklēti un nozīmīgi Centra klientu ikdienā ir garīgie pasākumi, kopā 2022. gadā notikušas 118 garīga rakstura aktivitātes - 68 tradicionālo konfesiju dievkalpojumi/aizlūgumi (48 luterāņu draudzes, 8 katoļu draudzes un 12 pareizticīgo draudzes), 41 tradicionālo konfesiju Bībeles stundas vai garīgas sarunas (12 luterāņu draudzes, 26 katoļu draudzes un 3 pareizticīgo draudzes), 9 kristīga rakstura koncerti. Katoļu un pareizticīgo draudzēm papildus notiek grēksūdzes un individuāli draudzes locekļu apmeklējumi.

Centra klientiem tika nodrošinātas arī 2 ekskursijas uz rododendru dārzu Babītē (15 klientiem ar 15 pavadošā, personām) un Vidzemi – ceptuvi „Lielezers”, Limbaži, kazu fermu (15 klientiem ar 10 pavadošās personām). Notika arī 15 dažāda veida klientu izbraukumu pasākumi ārpus Centra - Latvijas Nacionālo mākslas muzeju (7 klientiem ar 3 pavadošās personām), Rīgas Motormuzeju (12 klientiem ar 13 pavadošās personām), 2 reizes uz *boccia* sacensībām Tukumā (5 klientiem ar 3 pavadošām personām), Juglas un Mežciema ezeriem (15 klientiem ar 15 pavadošām personām), ceptuvi „Lāči” (6 klientiem ar 3 pavadošām personām), kapu uzkopšanu (4 klientiem ar 4 pavadošām personām), Dabas muzeju (6 klientiem ar 3 pavadošām personām), 5 reizes uz boulingu (6 klientiem ar 2 pavadošām personām), Ķeguma novada muzeju (5 klienti ar 5 pavadošām personām), Purvīša izstādi Nacionālā mākslas muzejā (5 klientiem ar 3 pavadošām personām).

2022. gadā Centram notikusi arī sadarbība projektā „Enģeļu pasts”, klientiem saņemot dāvanas: sociālajā projektā PIEPILDI SAPNI - 6 dāvanu sūtījumi, sociālajā projektā DZIMŠANAS DIENA - saņemti 3 dāvanu sūtījumi, sociālajā projektā VĒSTULES UN KARTIŅAS saņemti 55 sūtījumi, sociālajā projektā ZIEMASSVĒTKI - saņemti 139 dāvanu sūtījumi. Ziedojumos klientiem personīgi no privātpersonām saņemti: 54 TV, izvietoti klientu istabās, 29 reizes dažādi ziedojumi - gardumi, našķi, dāvanas klientiem.

Kopumā 2022. gadā uzrakstīti un papildus finansējums saņemts 3 projektiem: Rīgas pilsētas Apkaime iedzīvotāju centra sabiedrības integrācijas un brīvprātīgā darba projektā „Raibi, draiski dzīvojam!”, kas tika realizēts no 01.04.22. - 15.11.22., kā arī NVA projektā, ar 50 % finansējumu no valsts un 50 % finansējumu no RD IKSD - „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālas izglītības iestādēs” – realizēts no 1. jūnija līdz 31. augustam, kurā iesaistījās 16 skolēni. Centrs sadarbojās 2 projektos: probācijas dienesta klientu sabiedriskie darbi (10 personas), Labklājības departamenta realizētajā projektā „Pretkritienu sistēmas tehnoloģijas ieviešana sociālajos aprūpes centros Rīgā” (80 pretkritienu sensoru darbība).

Sadarbībā ar Labklājības departamentu 04.08.2021. noslēgts līgums ar biedrību „Caritas Latvija”, par brīvprātīgo iesaisti Centrā, darbojušies 36 brīvprātīgie. Centram jau vairāku gadu garumā ir laba sadarbība ar 4 brīvprātīgajiem, kuri regulāri iesaistās gan vadot aktivitātes, gan nodarbības.

Sadarbojoties ar dažādām mācību iestādēm, Centrs 2022. gadā nodrošināja prakses vietu trīsdesmit pieciem studentiem no sešām izglītības iestādēm – Latvijas universitātes, Rīgas Stradiņa universitātes, Latvijas Universitātes Rīgas 1. medicīnas koledžas, Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžas, Latvijas universitātes Rīgas medicīnas koledžas, Zlinas medicīnas koledžas (Čehija). Praksi Centrā izgāja sekojoši topošie speciālisti: 1 sociālais darbinieks, 4 sociālie rehabilitētāji, 3 sociālie aprūpētāji, 2 podologi, 4 aprūpētāji, 8 masieri, 13 medicīnas māsas. Rīgas Stradiņa universitāte Centrā veica Monreālas kognitīvo funkciju novērtēšanas skalas adaptāciju Latvijā, veicot klientu un darbinieku intervēšanu, lai iegūtu nepieciešamo informāciju testa validitātes pārbaudei.

Labā sadarbība jau vairāku gadu garumā Centram ir ar biedrību „Radošā apvienība jauniešiem „Trepes””, biedrību „Spārnotie riteņi”, kuri organizēja dažādus pasākumus, kā arī atbalstīja Centra klientus individuāli.

Īpašs prieks par sadarbību, kas izveidojusies ar Nacionālo bruņoto spēku štāba karavīriem, kuri piedalījās pavasara talkā, kā arī Nacionālo bruņoto spēku bigbends sniedza koncertu ielīgošanas pasākumā Centra iekšpagalmā un Latvijas dzimšanas dienas pasākumā. Teritorijas uzkopšanas darbos iesaistījās arī jaunieši no Rotaract labdarības organizācijas. Sadarbībā ar Valsts probācijas dienestu, deviņām personām bija iespēja sodu izciest, atstrādājot noteiktu stundu skaitu sabiedrības labā.

Papildus informācijas par notiekošo RSAC „Mežciems” var uzzināt sekojot lapai *Facebook* - <https://www.facebook.com/rsacmezciems/>

Rīgas sociālās aprūpes centrs „Gaiļezers” (turpmāk – Centrs) ir viena no Rīgas valstspilsētas pašvaldības ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, kas savas durvis vērā 1988. gada 1. novembrī. No 2014. gada 3. marta Centra direktors ir Aldis Virbulis.

Centrs atrodas Mežciemā, Hipokrāta ielā 6, skaistā vietā meža ielokā, blakus ir ērti pieejams sabiedriskais transports. Centra klienti ir cilvēki, kuriem vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nepieciešama ievērojama palīdzība pašaprūpē un/vai uzraudzībā.

2022. gada precizētais pamatbudžets – 4 956 498 EUR. Darbinieku vidējā mēnešalga – 825 EUR, sociālajiem darbiniekiem – 1 210 EUR, aprūpētājiem – 745 EUR.

No kopējiem izdevumiem 60% tika izlietoti atlīdzībai, 12,1% klientu ēdināšanai, 9,8% komunālajiem pakalpojumiem, bet 18,1% pārējiem uzturēšanas pakalpojumiem.

2022. gadā par uzturēšanos Centrā diennaktī noteikta maksa – 26,46 EUR.

Centrs sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju nodrošināja līdz 363 klientiem dienā. Klienti ir nodrošināti ar dzīvojamo platību, kura iekārtota atbilstoši klientu vajadzībām un funkcionālajam stāvoklim, kā arī ar sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju. Iemītnieki dzīvo 36 divvietīgās, 53 divvietīgās, 34 trīsvietīgās, 30 četrvietīgās dzīvojamās istabās. Centra iemītnieki tiek nodrošināti ar gadalaikam piemērotu apģērbu, apaviem, gultasveļu un higiēnas precēm, kā arī ar tehniskajiem palīgīdzekļiem, kuri atvieglo viņu ikdienas aktivitātes un pašaprūpes veikšanu.

2022. gada 31. decembrī Centrā dzīvoja 310 klienti, no tiem 118 vīrieši un 192 sievietes, vecumā no 18 līdz 25 gadiem – viens klients, vecumā no 26 līdz 35 gadiem – divi klienti, vecumā no 36 līdz 50 gadiem – septiņi klienti, vecumā no 51 līdz 61 gadiem – 29 klienti, vecumā no 62 līdz 69 gadiem – 46 klienti, vecumā no 70 līdz 79 gadiem – 81 klienti, vecumā no 80 līdz 89 gadiem – 93 klienti, savukārt virs 90 gadiem – 51 klienti. 2022. gadā Centrā 100 gadu jubileja tika atzīmēta 2 sievietēm. 131 klientam ir piešķirta invaliditāte, 247 klienti ir vecuma pensijas saņēmēji, 36 – invaliditātes un 27 – valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji.

2022. gada nogalē Centrā strādāja 185 darbinieki, tai skaitā 171 sievietes un 14 vīrieši. Centra struktūrvienībās 2022. gadā bija apstiprinātas 204,5 amata vietas – Administrācija, kurā ietilpst direktors, Administratīvā nodaļa (četri darbinieki) un Finanšu plānošanas un uzskaites nodaļa (divi darbinieki). Sociālā darba nodaļā uz 9,75 amata vietām strādā 12 darbinieki, tai skaitā četri sociālie darbinieki, divi sociālie rehabilitētāji, psihologs. Sociālās aprūpes nodaļā bez nodaļas vadītāja strādā seši sociālie aprūpētāji un 130 aprūpētāji. Centrā veselības aprūpes jomā strādā 18 speciālisti, tai skaitā viens nodaļas vadītājs, trīs fizioterapeiti, divi masieri, viens podologs un 14 medicīnas māsas, savukārt 30 darbinieki (32,75 amata vietas) ir nodarbināti Saimniecības nodaļā.

Centra darbiniekiem ir sekojoša izglītība: pirmā līmeņa augstākā profesionālā izglītība ir 27 darbiniekiem, otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība/akadēmiskā vai profesionālā bakalaura grāds ir 24 darbiniekiem, akadēmiskais vai profesionālais maģistrs ir 16 darbiniekiem, vispārējā vidējā/profesionālā izglītība ir 94 darbiniekiem, bet vispārējā pamatzglītība – 31 darbiniekiem. Lai sniegtu kvalitatīvus sociālās aprūpes pakalpojumus, darbinieki regulāri pilnveido savas zināšanas dažādos semināros, apmācībās, kā arī mācās augstākās izglītības iestādēs.

Centra klientiem veselības aprūpi nodrošina trīs medpunkti, kuros strādā māsas ar labām profesionālām zināšanām. Veselības aprūpe tiek nodrošināta visu diennakti – dienā strādā četras māsas, naktī – divas māsas. Klienti tiek nodrošināti ar visiem nepieciešamajiem medikamentiem, tiek veiktas pārsiešanas, stomas aprūpe, katetru maiņa un aprūpe, enterālā barošana un citas manipulācijas. Nepieciešamības gadījumā klientiem tiek nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība. Centra klientiem ir pieejami podologa, masiera un fizioterapeita pakalpojumi. Ģimenes ārsts klientus pieņem divas reizes nedēļā, psihiatrs konsultē reizi nedēļā. Klientiem ir pieejamas citu speciālistu konsultācijas ar ģimenes ārsta nosūtījumu, kā arī zobārsta pakalpojumi. Centra klientus konsultē ergoterapeits, kurš izvērtē, kādi tehniskie palīgīdzekļi ir nepieciešami, vada nodarbības klientiem roku funkciju un sīkās motorikas uzlabošanai.

Klientiem tiek nodrošināta ēdināšana četras reizes dienā, atbilstoši klientu veselības stāvoklim vai individuālajiem ēšanas paradumiem, piemērojot atbilstošo diētu vai ēdienkarti.

Lai klientiem nodrošinātu saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas un integrācijas sabiedrībā pasākumus, Centrā tiek piedāvāts pasākumu un nodarbību klāsts atbilstoši klientu interesēm un

vajadzībām, kā arī organizētas aktivitātes ārpus Centra. Klientiem ir iespējas apmeklēt radošās nodarbības, kuras tiek organizētas sadarbībā ar brīvprātīgajiem, kulinārijas nodarbības vienu reizi mēnesī, organizētas galda spēles, t.sk. iespēja spēlēt novusu, dziedāt kopā ar ansambļa „Jautrie iemītnieki” vadītāju gan grupā, gan individuāli, muzicēt kopā ar kultūras pasākumu organizatori, trenēt atmiņu kognitīvajās nodarbībās, lasīt grāmatas, žurnālus un laikrakstus, nodarboties ar dārza darbiem un vingrot gan grupās, gan individuāli, piedalīties Sporta svētkos. Papildus augstākminētajam 2022. gadā Centrs klientiem nodrošināja kanisterapijas pakalpojumu (grupā un individuāli līdz 2 reizēm mēnesī) un sākot ar aprīļa mēnesi mākslas terapijas pakalpojumu (grupu nodarbības līdz 4 reizēm mēnesī).

Ar priekšnesumiem, koncertiem, izstādēm, lekcijām Centrā viesojas gan mākslinieki, gan amatieri, gan skolēni. Centrā tiek svinēti gadskārtu svētki, jubilejas vai kopā tiek pavadīts laiks atpūtas pēcpusdienās, radošajās nodarbībās, dažādos interešu klubīšos. Centra iemītniekiem ir iespēja apmeklēt pasākumus un doties izbraukumos ārpus Centra. Klienti apmeklē teātri, koncertus un izstādes, dodas ekskursijās uz kultūrvēstures un dabas objektiem, kā arī dodas nelielos izbraukumos uz jūru, ezeru vai dodas sēņot.

Ticīgajiem Centra klientiem tiek nodrošināts garīgais atbalsts atbilstoši konfesijai piederībai. Ņemot vērā epidemioloģiskās drošības ierobežojumus valstī, 2022. gadā tika nodrošinātas iespējas divas reizes nedēļā piedalīties rīta lūgšanās, sadarbībā ar dažādu konfesiju garīdzniekiem, tika organizēti dievkalpojumi Centra telpās, kā arī sadarbībā ar nodibinājuma „Caritas Latvija” brīvprātīgo, klientiem reizi mēnesī tika piedāvāta iespēja pārrunāt garīga satura jautājumus. 2022. gadā tika nodrošināta iespēja doties ārpus Centra uz baznīcām, atbilstoši Centra klientu konfesijai piederībai.

2022. gadā Centrā brīvprātīgo darbu veica nodibinājuma „Caritas Latvija” brīvprātīgie, pamatojoties uz noslēgto Vispārīgo vienošanos par brīvprātīgo sociālā atbalsta personu darba piesaistes un koordinēšanas pakalpojuma pirkšanu, ko organizē Labklājības departaments. Kopumā 2022. gadā Centrā savu brīvprātīgo darba ieguldījumu sniedza 42 brīvprātīgie. Brīvprātīgie Centrā darbojas kā atbalsta personas sociālās rehabilitācijas, t.sk. brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu, nodrošināšanā.

Laika periodā no 2. maija līdz 30. novembrim Centrs īstenoja Rīgas valstspilsētas pašvaldības finansēto Sabiedrības integrācijas un brīvprātīgā darba projektu „Ne tikai tuvinieks, bet arī brīvprātīgais”, kura mērķis bija piesaistīt, mērķtiecīgi apmācīt un piedāvāt brīvprātīgā darba iespējas Centra iemītnieku tuviniekiem, ar mērķi mazināt Centra klientu vientulību, sociālo izolētību un atstumtību, kas radusies saistībā ar Covid - 19 pandēmijas laikā noteiktajiem ierobežojumiem, t.sk. klientiem tikt ar apmeklētājiem. Projekta ietvaros kā brīvprātīgie tika piesaistīti 6 Centra iemītnieku tuvinieki, kuri brīvprātīgo līgumus slēdza ar sadarbības partneri - nodibinājumu „Caritas Latvija”, taču praktiski darbojās Centrā. Tuvinieki kā brīvprātīgie devās kopā ar iemītniekiem ekskursijās,

izbraukumos, uz pasākumiem kā pavadoņi un atbalsta personas, piedāvāja radošās nodarbības, pavadīja pastaigās, spēlēja galda spēles.

Vasarā institūcija iesaistījās NVA projektā „Nodarbinātības pasākumi brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”. Projektā piedalījās 30 jaunieši, vasaras mēnešos palīdzot klientu aprūpē un aktivizēšanā.

2022. gadā izremontētas un labiekārtotas Centra foajē telpas un daļa 3. korpusa 1. stāva koridora. Turpinās darbs pie 4. korpusa 1. stāva telpu pārbūves lai radītu klientiem ar demenci mājas apstākļiem pietuvinātu vidi. Veikti jumta siltināšanas darbi virs Centra kinozāles.

Sociālās aprūpes centrs „Stella maris”

Rīgas sociālās aprūpes centrs „Stella maris” (turpmāk – Centrs) ir viena no Rīgas valstspilsētas pašvaldības ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, kas darbu uzsāka 1994. gada 15. septembrī. Kopš 2018. gada 16. jūlija direktore ir Ilze Andersone.

Centrs atrodas uz Latvijas lielākās salas – Buļļu jeb Daugavgrīvas salas, starp jūru un upi, Birzes ielā 54. Centra teritorijā ir labiekārtots parks, kas ieskauj ēkas, kopējā apsaimniekojamā teritorijas platība ir 16 429 m².

Centrs nodrošina diennakts sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, medicīnisko aprūpi, gadalaikam piemērotu apģērbu un apaviem, kā arī dzīvojamo platību 100 klientiem, kuri izvietoti divos aprūpes namos.

Lai nodrošinātu klientu drošību un nepieciešamo aprūpi (pamatojoties uz katra klienta individuālajām vajadzībām), ir izveidotas divas pastāvīgās uzraudzības nodaļas ar 45 vietām personām, kurām nepieciešama patstāvīga uzraudzība un personām ar demenci. Viens no Centra aprūpes namiem – „Maris” ir iekārtots tikai šādu klientu aprūpei.

Centra kopējais 2022. gada budžets – 1 498 804 EUR, to veidoja (saņemtā dotācija no Rīgas valstspilsētas pašvaldības vispārējiem ieņēmumiem) 72 %, valsts atbalsts (4,11 %) un iemaksas no VSAA aprēķinātiem un piešķirti maksājumiem 23,89%.

2022. gadā saņemts papildus finansējums no Labklājības ministrijas atbalsts atlīdzības palielināšanai aprūpētājiem saskaņā ar 21.12.2021. MK noteikumiem Nr.865 par kopsummu 52 900 EUR. Saskaņā ar 11.01.2022. MK noteikumiem Nr.29 piemaksa pie mēnešalgas sociālajam darbiniekam izmaksāta 884 EUR apmērā.

2022. gadā aprūpes personāla atlīdzībai noteikta mēnešalga 745 EUR, vidējā atlīdzība sociālā darba speciālistiem 1 124 EUR, veselības aprūpes personālam – 1 208 EUR.

Pamatojoties uz 2020. gada 7. jūlija RD lēmumu Nr. 512 „Par grozījumiem RD 12.05.2015. lēmumā Nr. 2554 „Par Rīgas domes Labklājības departamenta un tā pakļautībā esošo iestāžu maksas pakalpojumiem” Centra uzturēšanās maksa vienai personai diennaktī noteikta – 27,91 EUR.

No kopējā budžeta līdzekļiem 64,55 % Centrs finansējumu novirza nodarbinātā personāla atlīdzībai, 11,31 % aprūpē esošo klientu ēdināšanai, 1,97 % medikamentiem, medicīnas precēm un inkontinences līdzekļiem – 4,93 %. 2022. gadā telpu remontu un iestādes labiekārtošanas un uzturēšanas izdevumi veidoja 2,64 % no kopējā gada budžeta.

2022. gadā atbilstoši apstiprinātajam amatu un algu sarakstam Centrā kopā ir 67,7 amata vienības, savukārt faktisko vidēji nodarbināto skaits - 58 darbinieki, no tiem 47 sievietes un 11 vīrieši.

Centra organizatoriskā struktūra: administratīvais personāls – 3,7 amata vienības (direktors, direktora vietnieks – galvenais finanšu speciālists, galvenais lietvedības speciālists un vecākais personāla speciālists), Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa – 45 amata vienības (nodaļas vadītājs – vecākais sociālais darbinieks, sociālais darbinieks, 2 sociālie aprūpētāji, sociālais rehabilitētājs un 40 aprūpētāji), Veselības aprūpes nodaļa – 5 amata vienības (nodaļas vadītāja – vecākā medicīnas māsa, fizioterapeits un 3 medicīnas māsas), Saimniecības nodaļa – 14 amata vienības (nodaļas vadītājs un vadītāja vietnieks, veļas mājas pārzinis, 4 apkopēji, sētnieks, 4 ēku un teritorijas uzraugi, vecākais tehniskais strādnieks, mikroautobusa vadītājs).

11 no darbiniekiem ir augstākā izglītība, 45 darbiniekam ir vispārējā vidējā, speciālā vai arodizglītība, 2 darbiniekiem ir vispārējā pamatizglītība un dažādosursos iegūta papildizglītība profesionālās kompetences pilnveidei.

Centra darbinieki katru gadu apmeklē apmācības savu zināšanu un prasmju pilnveidošanai. Sociālā darba speciālisti gadā apmeklē dažādas apmācības no 16 līdz 24 stundu apmērā, bet aprūpētāji – astoņu stundu apmērā. 2022. gadā tika organizētas uz vietas institūcijā - klātienē individuālās supervīzijas sociālā darba speciālistiem, savukārt apmācības tika organizētas attālināti - tiešsaistē sociālajos, medicīnas un aprūpes jautājumos. 2022. gadā norisinājās daudzveidīgi mācību pasākumi Centra darbiniekiem - apmācības, semināri, lekcijas: „Saskarsmes kvalitātes pilnveidošana pacientu aprūpē”, „Sociālā darba psihohigiēna, tās ievērošana un profilakses pasākumi”, „Demence – „redzama” vai “neredzama” slimība Latvijā? Kā atpazīt un palīdzēt demences pacientiem”, „Cukura diabēts. Profilakse un uztura terapija uztura speciālista skatījumā”, „Saskarsme ar klientiem, kuriem ir garīgā atpalcība vai šizofrēnija”.

Centra vides uzlabošanai 2022. gadā veikti apjomīgi remonta un iekštelpu atjaunošanas darbi. Pateicoties RD Īpašuma Departamenta piešķirtajiem līdzekļiem aprūpes mājas „Maris” pirmā stāva labais spārns tika kapitāli pārbūvēts: pārplānotas klientu istabas, izbūvētas jaunas tualetes un dušu telpas, pilnībā nomainīta kanalizācija, apkures un ventilācijas sistēmas. Par RD Īpašuma Departamenta piešķirtajiem līdzekļiem visā teritorijā tikai nomainīti ārējie kanalizācijas tīkli. No Centra budžeta līdzekļiem mājā „Stella” tika izremontētas četras klientu istabas. Visās izremontētajās telpās un daļā pārējo telpu tika nomainītas mēbeles, uzstādītas žalūzijas un aizkari. Gada laikā klientu istabās tika uzstādīti 10 jauni (LedSmart TV) televizori.

2022. gadā pabeigta un nodota ekspluatācijā klientu drošības kontroles sistēma ar 20 SLIM sensoriem. Centrā uzstādīta gaisa kvalitātes kontroles sistēma – kopā 9 CO2 mērītāji, kas pieslēgti monitoringa sistēmai. Pabeigta un nodota ekspluatācijā Ugunsgrēka atklāšanas trauksmes signalizācijas sistēma.

Centra iemītnieki ir pensijas vecuma cilvēki un pilngadīgas personas ar invaliditāti. No 100 klientiem 18 ir vīrieši, 82 ir sievietes. No Centrā dzīvojošiem klientiem 51 klientam (38 sievietes, 13 vīrieši) ir noteikta invaliditāte, 18 no tiem ir darbaspējīgā vecumā. Pārējie klienti ir pensijas vecumu sasnieguši iedzīvotāki. 45 klientam uzstādīta diagnoze – demence. Ir arī tādi klienti, kuriem diagnoze demence uzstādīta nav, bet simptomi ir izteikti – organiski personības un uzvedības traucējumi, kognitīvie traucējumi, hroniski smadzeņu asinsrites traucējumi, kas ar laiku var atstāt iespaidu uz uzvedību. Pieciem klientiem noteikta diagnoze – šizofrēnija. Daudzi klienti ir mazkustīgi un viņiem nepieciešama ievērojama palīdzība pašaprūpē. Jaunākajai klientei ir 39 gadi, vecākajai – 97 gadi. Klientu vidējais vecums ir 72,2 gadi, sievietēm – 73,2, vīriešiem – 67,7 gadi.

2022. gadā Centrā uzņemti 49 rīdzinieki: 7 vīrieši, 42 sievietes. Saskaņā ar 2022. gada 31. decembra datiem, 81 klients bija vecuma pensiju sasnieguši, 5 valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji, 13 klienti, kuriem noteikta invaliditāte.

Ārstēšanas plāna ietvaros klienti saņem nozīmētos medikamentus, kā arī atbilstoši nepieciešamībai – individuāli piemēlētās higiēnas preces. Klientiem ir nodrošināta ēdināšana četras reizes dienā, ja nepieciešams, arī atbilstošas diētas. Veselības aprūpes pakalpojumus nodrošina veselības aprūpes nodaļas vadītāja – vecākās medicīnas māsas p.i., divas medicīnas māsas un fizioterapeits. Noslēgti līgumi ar iestādēm un speciālistiem, lai nodrošinātu, psihiatra, zobārsta, protēzista, podologa pakalpojumus un nepieciešamo veselības aprūpes speciālistu mājas vizītes. Pamatojoties uz ģimenes ārsta nosūtījumu, tiek veikti nepieciešamie izmeklējumi un speciālistu konsultācijas atbilstoši klienta veselības stāvoklim.

Covid - 19 izplatības ierobežošanai veikti 7 610 Covid - AG testi – 561 testi klientiem un 7 049 testi darbiniekiem, izveidota bīstamo atkritumu savākšanas vieta, uzstādīti 4 dozatori roku dezinfekcijai abos aprūpes namos, pie ieejas zālē un administrācijā, izvietotas infografikas par pareizu roku dezinfekciju un mazgāšanu, par darbinieku rīcību slimības simptomu gadījumā.

Iemītnieki dzīvo 44 istabās: 5 vienvietīgās, 22 divvietīgās, 17 trīsvietīgās. Klientu dzīves kvalitātes uzlabošanai pakāpeniski notiek mēbeļu un inventāra nomaiņa dzīvojamās istabās un atpūtas telpās.

Kvalitatīvākas aprūpes nodrošināšanai iegādāti tehniskie palīg līdzekļi atbilstoši klientu vajadzībām un funkcionālajam stāvoklim Klientu drošībai un aprūpes kvalitātes uzlabošanai izveidota medicīnas un aprūpes personāla izsaukuma sistēma un klientu viedā uzraudzības sistēma. Katru gadu tiek veikta darbinieku instruktāža darba aizsardzībā un ugunsdrošībā (ar praktisko apmācību uguns liesmu dzēšanā).

Centra klientiem tiek nodrošināta garīgā aprūpe atbilstoši konfesijai piederībai. Ir sadarbība ar Bolderājas Evaņģēliski luteriskās draudzes locekļiem, kuri regulāri atbalsta iemītniekus attālināti, vadot svētbrīžus ar apziņošanas sistēmas palīdzību.

Lai nodrošinātu Centra klientu saturīgu brīvo laiku, tiek organizētas dažādas aktivitātes. Piedāvāto nodarbību un pasākumu klāsts ir ļoti dažāds, piemēram, dzimšanas dienu un nacionālo svētku svinēšana, kino pēcpusdienas, rokdarbi, kulinārija, galda spēles, vingrošana, atmiņas un prāta treniņi, mūzikas terapiju nodarbības, nūjošana, sadzīves un pašaprūpes prasmju nodarbības. Klienti dodas pastaigās gar jūru un parku. Klienti izbrauc arī uz muzejiem un kinoteātri, lai baudītu kultūras programmu ārpus centra teritorijas. Pēc Centra klientu lūguma, regulāri viesojas duets „Sandra” un sveica iemītniekus ar muzikālu priekšnesumu.

Tika realizēts NVA projekts „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālas izglītības iestādēs”, kurš norisinājās 2022. gadā no 1. jūnija līdz 31. augustam ar finansiālu atbalstu 50% apmērā no NVA un 50% apmērā no IKSD.

2022. gadā turpinājās sadarbība ar nodibinājumu „Caritas Latvija” un tās brīvprātīgiem, kas palīdzēja uzlabot sociālo dzīves kvalitāti centra iemītniekiem kopā braucot uz kultūras pasākumiem ārpus centra kā arī atbalstot centra pasākumus un iesaistoties individuālās sarunās ar Centra iemītniekiem.

Sadarbībā ar IKSD un NVA 2022. gada vasaras mēnešos tika nodarbināti 14 skolēni (jūnijā - 5, jūlijā - 3 un augustā - 6). Jaunieši palīdzēja Centra bibliotēkas sakārtošanā un puķu dobjū uzkopšana. Šāda veida projekti ir liels ieguvums gan institūcijai – papildspēks dažādos saimniecības darbos, gan pašiem dalībniekiem - iespēja iegūt pieredzi, iemaņas un prasmes.

Lai uzlabotu sociālo pakalpojumu kvalitāti, tika veikta iemītnieku un viņu piederīgo aptauja. Apkopoti aptauju priekšlikumi, kurus plānots pakāpeniski ieviest klientu sadzīves apstākļu uzlabošanai un pakalpojuma kvalitātes celšanai.

Trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības statuss

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikts, ka **trūcīgas mājsaimniecības sliekšnis** pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā ir **272 EUR** apmērā un **190 EUR** pārējām personām mājsaimniecībā.

2022. gadā trūcīgo un maznodrošināto personu skaitā iekļauti gan rūdzinieki, gan Rīgā dzīvesvietu norādījušie Ukrainas civiliedzīvotāji.

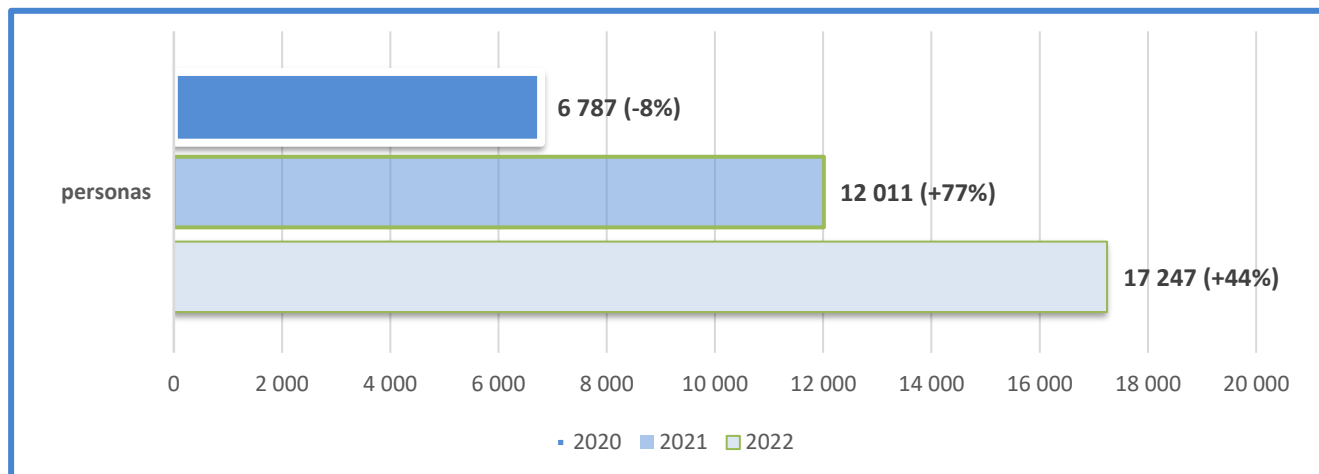
2022. gadā Rīgā reģistrētas 17 247 trūcīgas personas, kas, salīdzinot ar 2021. gadu, ir par 44% vairāk (2021. gadā reģistrēta 12 011 trūcīga persona, bet 2020. gadā 6 787 trūcīgas personas) (skat. 3. attēlu). Trūcīgo personu skaita pieaugums saistīts ar to, ka **sākot no jūlija mēneša uz trūcīgas mājsaimniecības statusu var pretendēt arī Ukrainas civiliedzīvotāji.**

No visiem Rīgā dzīvesvietu deklarējušiem iedzīvotājiem – **679 115 personām⁴**, trūcīgo personu skaits **2022. gadā ir 2,5%** (2021. gadā – 1,79%, 2020. gadā – 0,99%).

Labklājības ministrijas apkopotā informācija liecina, ka 2022. gada decembrī visās Latvijas pašvaldībās kopā reģistrētas 45 347 trūcīgas personas jeb 2,4% no visiem iedzīvotājiem Latvijā, 2021. gada decembrī – 43 507 trūcīgas personas jeb 2,32% no visiem iedzīvotājiem Latvijā, bet 2020. gada decembrī – 26 764 trūcīgas personas jeb 1,41% no visiem iedzīvotājiem Latvijā.

2022. gada decembrī no visām trūcīgajām personām Rīgā **28,8% bija personas darbības vecumā**; 27,6% bērni; 25,4% pensijas vecuma personas un 18,2% personas ar invaliditāti. Salīdzinoši 2021. gada decembrī no visām trūcīgām personām 26,3% bija personas ar invaliditāti; 20,8% bērni; 34,2% pensijas vecuma personas un 18,75% personas darbības vecumā. 2022.gada decembrī salīdzinājumā ar 2021. gada decembri ir **pieaudzis personu darbības vecumā un bērnu īpatsvars starp trūcīgajām personām**, bet samazinājies pensijas vecuma personas un personu ar invaliditāti īpatsvars.

3. attēls. Trūcīgo personu skaits Rīgā 2020. – 2022. gadā

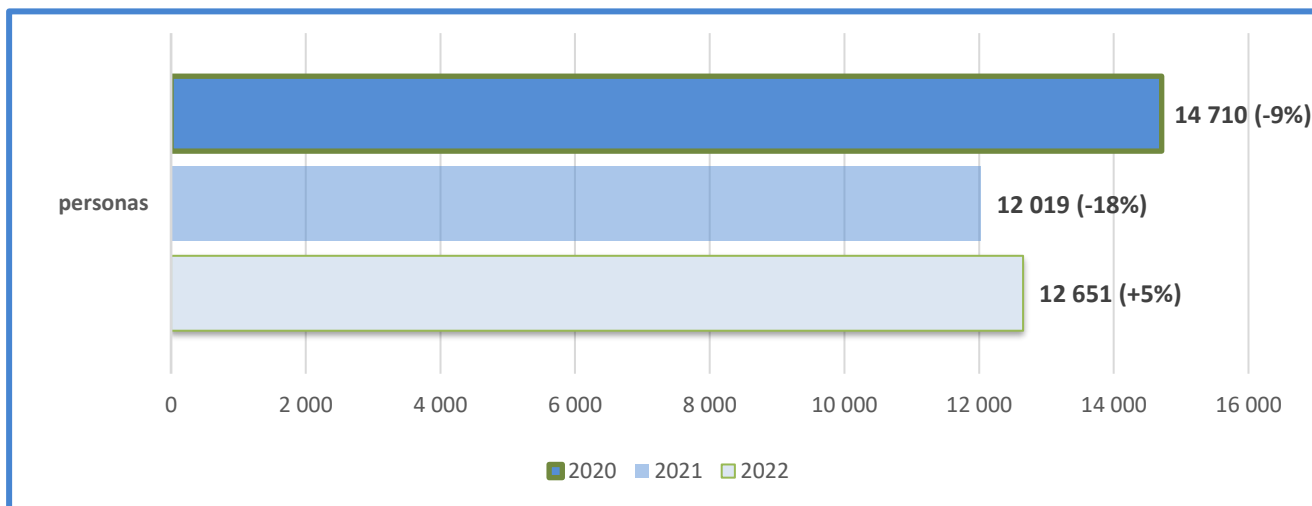
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka, ka maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni katrā pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 436 EUR pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 305 EUR pārējām personām mājsaimniecībā, bet ne zemāku par trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšni. Rīgas domes 26.05.2021. saistošajos noteikumos Nr.49 „Par mājsaimniecības atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā” noteikts Likumā pieļautais augstākais **maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis - 436 EUR pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 305 EUR pārējām personām mājsaimniecībā.**

⁴ Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati www.pmlp.gov.lv.

2022. gadā Rīgā reģistrēta 12 651 maznodrošināta persona, kas, salīdzinot ar 2021. gadu, ir par 5% vairāk (2021. gadā reģistrētas 12 019 maznodrošinātas personas, bet 2020. gadā 14 710 maznodrošinātas personas) (skat. 4.attēlu). **85% maznodrošināto personu ir pensijas vecuma personas un personas ar invaliditāti.**

2022. gadā no visiem Rīgā dzīvesvietu deklarējušiem iedzīvotājiem – 679 115 personām – 1,86 % ir maznodrošinātas personas (2021. gadā – 1,79%, 2020. gadā – 2,14%).

4. attēls. Maznodrošināto personu skaits Rīgā 2020. – 2022. gadā

Sociālie pabalsti un sociālo pabalstu saņēmēji

Atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma, likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā”, likuma „Par pašvaldībām” (spēkā līdz 31.12.2022.), Ministru kabineta (turpmāk – MK) noteikumu un RD saistošo noteikumu nosacījumiem Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek piešķirti un izmaksāti:

- ☀ valsts noteiktie pamata sociālās palīdzības pabalsti: GMI un mājokļa pabalsts;
- ☀ papildus sociālās palīdzības pabalsti: pabalsts krīzes situācijā, pabalsts veselības aprūpei, pabalsts sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai, pabalsts izglītības ieguves atbalstam, pabalsts ar mājokļa lietošanu saistīto izdevumu parāda samaksai, pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai pilngadīgai personai pēc SAC pakalpojuma pārtraukšanas;
- ☀ pašvaldības funkcijās noteiktie pabalsti: pabalsti audžuģimenēm (pabalsts bērna uzturam audžuģimenē, pabalsts audžuvecākiem apģērba un mīkstā inventāra iegādei, atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu), pabalsti pilngadīgiem bāreņiem (pabalsts pilngadīgiem bāreņiem patstāvīgas dzīves uzsākšanai, pabalsts pilngadīgiem bāreņiem ikmēneša izdevumiem, mājokļa pabalsts pilngadīgiem bāreņiem);
- ☀ pašvaldības brīvās iniciatīvas pabalsti: pabalsts simts un vairāk gadus sasniegušām personām, pabalsts politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, apbedīšanas pabalsts, pabalsts jaundzimušajiem rīdziniekiem, pabalsti aizbildņiem (pabalsts aizbildnim par otro un katru nākamo aizbildnībā esošu bērnu, pabalsts aizbildnim, kas audzina bērnu, kuram viens vai abi vecāki ir miruši), pabalsts aizgādņiem, pabalsts mājokļa pielāgošanai invalīdiem.

Sociālo pabalstu izmaksu nodrošina RSD saskaņā ar RD budžeta programmas – 18.02.00. „Sociālie pabalsti Rīgas valstspilsētas iedzīvotājiem” – īstenošanai piešķirto finansējumu.

2022. gadā no RD budžeta programmas – 18.02.00. „Sociālie pabalsti Rīgas valstspilsētas iedzīvotājiem” sociālie pabalsti saskaņā ar Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteikto **tika izmaksāti arī Ukrainas civiliedzīvotājiem.**

Sociālo pabalstu izmaksu nodrošināšanai 2022. gadā bija plānots izlietot 34 623 453 EUR (pēc budžeta grozījumiem), no kuriem 2022. gadā faktiski tika izlietoti 31 720 925 EUR jeb 92%.

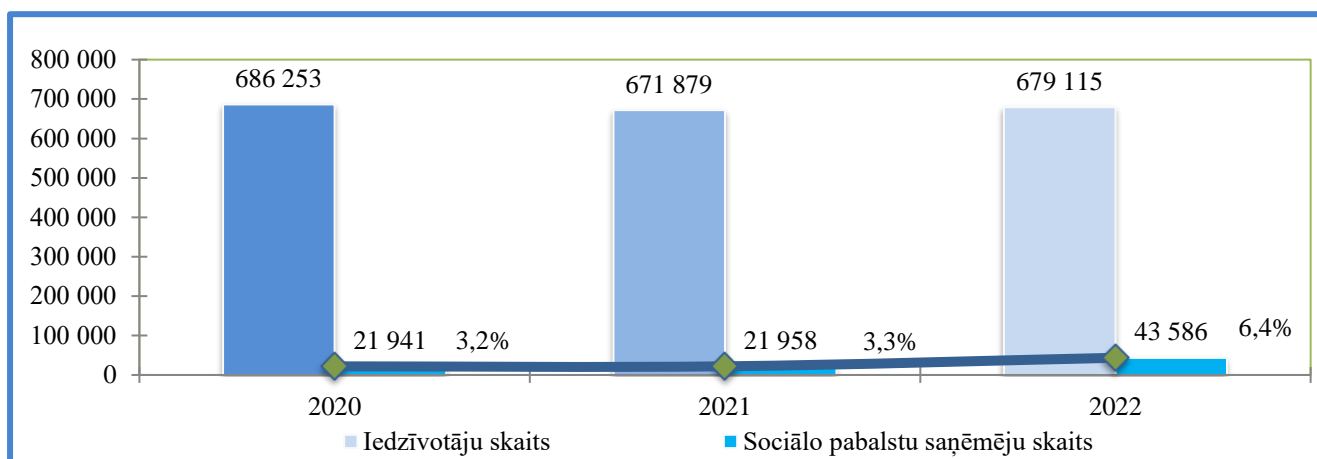
No visa izlietotā finansējuma **18 651 028 EUR** tika izmaksāts rīdžiniekiem, bet **13 069 897 EUR** – Ukrainas civiliedzīvotājiem.

Rīgas valstspilsētas pašvaldībā dzīvesvietu deklarējušo iedzīvotāju skaits 2022. gadā salīdzinot ar 2021. gadu pieaudzis par 1 % jeb 7 236 personām (2021. gadā pret 2020. gadu samazinājums 2% jeb 14 374 personas).

Sociālos pabalstus 2022. gadā saņēma 43 586 personas, no tām 26 425 rīdžinieki un 17 161 Ukrainas civiliedzīvotājs. 2021.gadā sociālos pabalstus saņēma 21 958 personas, 2020.gadā – 21 941 persona.

No visiem Rīgas valstspilsētas pašvaldībā dzīvesvietu deklarējušiem iedzīvotājiem sociālos pabalstus 2022. gadā saņēma 6,4% iedzīvotāji, 2021. gadā – 3,3% un 2020. gadā – 3,2%, (skat. 5. attēlu).

5. attēls. Iedzīvotāju, sociālo pabalstu saņēmēju skaits un sociālo pabalstu saņēmēju skaita īpatsvars no iedzīvotāju skaita, Rīgā, 2020. – 2022. gadā

Turpmāk tiek analizēti un salīdzināti rīdžiniekiem piešķirtie un izmaksātie sociālie pabalsti.

5. tabula. Sociālo pabalstu saņēmēju skaits, izlietotie finanšu līdzekļi un vidējais pabalsta apmērs personai 2020. – 2022. gadā

Pabalstu veidi	Personu skaits, kurām izmaksāti pabalsti			Sociālo pabalstu izmaksai izlietotie līdzekļi, EUR			Pab. apmērs vidēji personai gadā, EUR		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Sociālie pabalsti, KOPĀ	21 941	21 958	26 425	11 714 707	12 912 618	18 651 028	534	588	706
GMI pabalsts	5 201	6 088	4 165	1 586 169	1 993 551	1 803 792	305	327	433
Mājokļa pabalsts	8 370	8 449	15 091	5 675 202	6 098 681	11 572 414	678	722	767
Pabalsts krīzes situācijā	897	219	239	206 794	47 546	66 351	231	217	278
Pabalsti audžuģimenēm ⁵	377	372	392	1 302 888	1 529 079	1 675 587	3 456	4 110	4 274
Pabalsti pilngadīgiem bāreņiem ⁶	443	486	523	634 382	1 044 212	1 211 545	1 432	2 149	2 317
Pab.veselības aprūpei	2 646	2 759	3 881	254 189	190 239	337 523	96	69	87
Pabalsts izglītības ieguves atbalstam	1 203	1 384	1 545	60 150	69 200	77 250	50	50	50
Pabalsts apbedīšanai	807	762	738	242 891	222 266	240 217	301	292	325
Svētku pabalsts politiski represētām personām	2 495	2 298	2 144	249 500	230 000	321 650	100	100	150

⁵ Pabalsti bērna uzturam audžuģimenē, audžuvecākiem apģērba un mīkstā inventāra iegādei, atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu.

⁶ Pabalsti pilngadīgiem bāreņiem sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei, patstāvīgas dzīves uzsākšanai, ikmēneša izdevumiem, dzīvojamās telpas īrei.

Pab.soc.reh. mērķu sasn.	208	128	85	41 084	23 756	23 536	198	186	277
Pabalsts pēc SAC	10	2	2	3 822	759	848	382	380	424
Pabalsts simts un vairāk gadus sasn. personām	90	87	92	13 800	13 200	17 700	153	152	192⁷
Pabalsts ģimenei sakarā ar bērna piedzimšanu	5 605	5 652	4 959	840 750	847 800	743 850	150	150	150
Pabalsti aizbildņiem ⁸	488	494	470	277 127	277 501	264 974	568	562	564
Pabalsts aizgādņiem	793	776	729	200 141	187 829	182 306	252	242	250
Pabalsts mājokļa pielāgošanai invalīdiem	33	37	28	125 818	136 999	111 485	3 813	3 703	3 982

GMI pabalsts un mājokļa pabalsts

No **18 651 028 EUR**, kuri 2022. gadā izlietoti sociālo pabalstu nodrošināšanai **rīdziniekiem**, **13 376 206 EUR jeb 72%** izlietoti Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajiem pamata pabalstiem - **GMI un mājokļa pabalstam** (2020. gadā – 62%, 2021. gadā – 63%).

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikts, ka **GMI sliekšnis ir 109 EUR** pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā un **76 EUR** pārējām personām māsaimniecībā.

Kārtība, kādā tiek izvērtēta māsaimniecības materiālā situācija, aprēķināta un piešķirta sociālā palīdzība, kā arī izdevumu minimālās normas, aprēķinot mājokļa pabalstu, ir noteikta **Ministru kabineta 17.12.2020. noteikumos Nr.809 „Noteikumi par māsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu”**.

Rīgas domes 26.05.2021. saistošajos noteikumos Nr.49 „Par māsaimniecības atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālās palīdzības pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā” ir noteiktas papildus valsts noteiktajam izdevumu minimālās normas, aprēķinot mājokļa pabalstu, kā arī iekļauts pabalsts ar mājokļa lietošanu saistīto izdevumu parāda samaksai.

Mājokļa pabalsta apmēru aprēķina kā starpību starp GMI sliekšņu summu māsaimniecībai un faktiskajiem izdevumiem (nepārsniedzot noteiktos mājokļa lietošanas izdevumus) un māsaimniecības kopējiem ienākumiem.

Covid - 19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likumā noteikts, ka laikposmā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. maijam pašvaldības, aprēķinot Likuma 35. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktā mājokļa pabalsta apmēru, GMI sliekšņu summai piemēro koeficientu:

- 2.5 - atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai vai atsevišķi dzīvojošai personai ar invaliditāti;
- 2 - māsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti.

Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākuma likumā noteikts, ka laikposmā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim pašvaldības, aprēķinot māsaimniecībai, izņemot atsevišķi dzīvojošu pensijas vecuma personu vai atsevišķi dzīvojošu personu ar invaliditāti vai māsaimniecību, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. panta pirmās daļas 2.punktā noteiktā mājokļa pabalsta apmēru, GMI sliekšņu summai piemēro koeficientu 1,5 vai pašvaldības noteikto koeficientu, ja tas ir lielāks par šajā punktā noteikto. Vienlaikus līdz 2022. gada 30. septembrim tiek pagarināta iepriekš noteiktā koeficienta piemērošana atsevišķi dzīvojošai pensijas vecuma personai vai atsevišķi dzīvojošai personai ar invaliditāti un māsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti. Aprēķinot mājokļa pabalsta apmēru, par laikposmu no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 31. maijam māsaimniecībai GMI sliekšņu summai piemēro koeficientu 3.

⁷ 06.08.2022. stājās spēkā grozījumi Rīgas domes 03.07.2007. saistošajos noteikumos Nr.81 “Par pabalstu simts un vairāk gadu sasniegušām personām”, ar kuriem pabalsta apmērs tika paaugstināts līdz 250 EUR.

⁸ Pabalsts aizbildnim, kurš aprūpē bērnu, kuram viens vai abi vecāki miruši; pabalsts aizbildnim, kurš aprūpē divus (vai vairāk) aizbildnībā esošus bērnus par otro un katru nākamo aizbildnībā esošu bērnu.

GMI pabalsts

2022. gadā GMI pabalstu saņēma 4 165 personas (2021. gadā 6 088 personas; 2020. gadā 5 201 persona).

2022. gadā salīdzinot ar 2021. gadu, **GMI pabalsta saņēmēju skaits ir samazinājies par 1 923 personām jeb 32%.**

2022. gadā no visiem GMI pabalsta saņēmējiem **60% bija ģimenes ar bērniem.** Vismazākais GMI pabalsta saņēmēju skaits ir starp ģimenēm, kurās ir tikai pensionāri/personas ar invaliditāti – 0.5% (skat. 6. attēlu). Tas saistīts ar to, ka valstī ievērojami ir pieaudzis valsts pensiju un sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs.

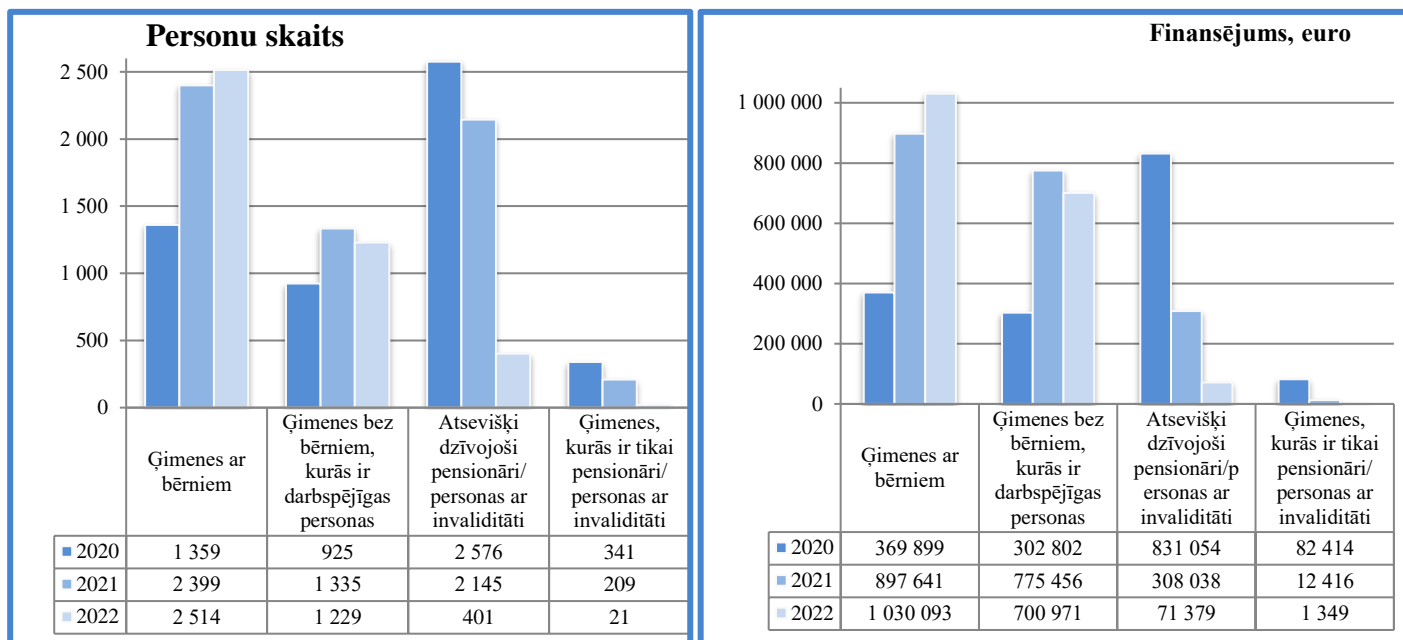
GMI pabalstam rīdniekiem izlietotais finansējums 2022. gadā ir 1 803 792 EUR jeb 10% no visiem sociālajiem pabalstiem izlietotā finansējuma. Salīdzinoši 2021. gadā GMI pabalsta nodrošināšanai tika izlietoti 1 993 551 EUR jeb 15%, bet 2020. gadā – 1 586 169 EUR jeb 14%.

2022. gadā salīdzinot ar 2021. gadu, GMI pabalstam **izlietotais finansējums samazinājies par 189 759 EUR vai 10% .**

2022. gadā GMI pabalstam visvairāk finanšu līdzekļu izlietots ģimenēm ar bērniem – 57% no visa GMI pabalstam izlietotā finansējuma.

2021. gadā un 2022. gadā būtiski pieauga valsts pensijas un sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs, līdz ar to ievērojami samazinājās GMI pabalstam izlietotā finansējuma īpatsvars pensijas vecuma personām/personām ar invaliditāti. Ja 2020. gadā GMI pabalstam visvairāk finanšu līdzekļu jeb 50% tika izlietots atsevišķi dzīvojošām pensijas vecuma personām/personām ar invaliditāti, tad 2021. gadā tie bija tikai 15%, bet 2022. gadā tikai 4%.

6. attēls. GMI pabalsta saņēmēju skaits un pabalstam faktiski izmaksātie līdzekļi (rīdzinieki), euro

Mājokļa pabalsts

2022. gadā Rīgā mājokļa pabalstu saņēma 15 091 rīdzinieks jeb 57% no visiem sociālo pabalstu saņēmējiem (2021. un 2020. gadā – 38%).

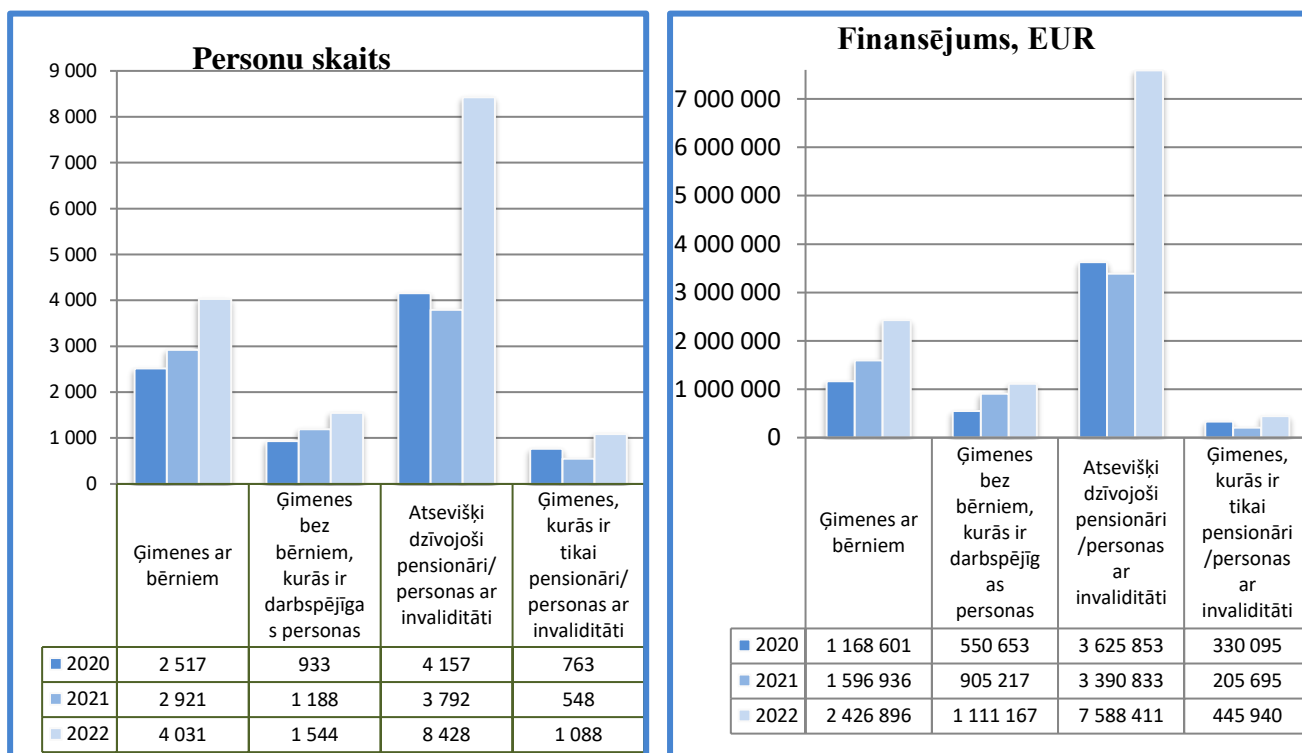
Mājokļa pabalsta saņēmēju skaits 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, pieauga par 79% (skat. 7. attēlu). Tas saistīts gan ar koeficienta piemērošanu pie GMI sliekšņa, aprēķinot mājokļa pabalstu, gan energoresursu tarifu kāpumu.

No visiem rīdziniekiem - mājokļa pabalsta saņēmējiem 2022. gadā 56% ir atsevišķi dzīvojoši pensionāri/personas ar invaliditāti.

2022. gadā mājokļa pabalsta nodrošināšanai rīdziniekiem izlietotais finansējums ir 11 572 414 EUR vai 62% no visiem sociālajiem pabalstiem izlietotā finansējuma, 2021. gadā tie bija 6 098 681 EUR vai 47%, bet 2020. gadā - 5 675 202 EUR vai 48%.

2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, mājokļa pabalstam izlietotais finansējums pieaudzis par 5 473 733 EUR jeb 90%.

7. attēls. Mājokļa pabalsta saņēmēju skaits un faktiski izlietotie līdzekļi (rīdzinieki), EUR

2022. gadā izmaksātā mājokļa pabalsta apmērs rīdziniekiem ir 767 EUR vidēji vienai personai jeb 1 022 EUR vienai mājsaimniecībai gadā. Salīdzinājumā – 2021. gadā mājokļa pabalsta apmērs bija 722 EUR vidēji vienai personai vai 1 045 EUR vienai mājsaimniecībai gadā, bet 2020. gadā – 678 EUR vidēji vienai personai vai 950 EUR vienai mājsaimniecībai gadā.

2022. gadā no visa mājokļa pabalstam izlietotā finansējuma 66% jeb 7 588 411 EUR tika izlietots atsevišķi dzīvojošiem pensionāriem/invalidiem. Tas saistīts ar to, ka, no gada sākuma līdz septembrim ieskaitot, šai mērķa grupai aprēķinot mājokļa pabalstu GMI sliekšņu summai tika piemērots koeficients 2.5, citām mērķa grupām koeficients bija mazāks.

Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākuma likuma 12.panta trešajā daļā noteikto, lai daļēji kompensētu izdevumus mājokļa pabalstam, valsts nodrošina mērķdotāciju pašvaldībām 50% apmērā no faktiskajiem izdevumiem mājokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai, kas radušies laikposmā no 01.01.2022. līdz 31.12.2022.

Līdz 31.12.2022. Rīgas Sociālais dienests no valsts atguva 5 649 902 EUR.

Pārējie pašvaldības sociālie pabalsti

Pārējiem sociālās palīdzības pabalstiem (bez pamata pabalstiem) rīdziniekiem 2022. gadā tika izlietoti 5 274 822 EUR jeb 28% no visiem sociālajiem pabalstiem izlietotajiem līdzekļiem (2021. gadā 4 820 386 EUR jeb 37%; 2020. gadā 4 453 336 EUR jeb 38%).

Pašvaldības funkcijās ir nodrošināt pabalstus audžuģimenēm un Ministru kabineta noteiktās sociālās garantijas pilngadīgajiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas (turpmāk – Bārenis).

atbalsta sniegšana Ukrainas sabiedrībai. Likumā paredzētais atbalsts tiek sniegts bruņotā konflikta norises laikā.

Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tādas pašas tiesības uz sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību, kādas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktas Latvijas pilsoņiem un Latvijas nepilsoņiem, ievērojot šādus nosacījumus :

- pašvaldības sociālais dienests pirmos trīs kalendāra mēnešus pēc Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecības pirmreizējā iesnieguma saņemšanas dienas neveic materiālo resursu izvērtēšanu pirms lēmuma pieņemšanas par sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu;
- pēc šī termiņa beigām pašvaldības sociālais dienests sociālo palīdzību piešķir atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajam, proti, ņem vērā, ja Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecība gūst ienākumus no darba samaksas, atlīdzības vai saimnieciskās darbības vai no sociālās drošības sistēmas.

Rīgas Sociālais dienests piešķir un izmaksāja Ukrainas civiliedzīvotājiem:

- GMI pabalstu - 109 EUR pirmajai personai un 76 EUR katrai nākamajai personai Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecībā mēnesī;
- vienreizēju pabalstu krīzes situācijā - 272 EUR pilngadīgai personai un 190 EUR par katru bērnu;
- mājokļa pabalstu – ja Ukrainas civiliedzīvotājs noslēdzis dzīvojamo telpu īres līgumu ar izīrētāju vai apakšīrnieku, ja viņam ir tādas tiesības.

Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums nosaka arī nepilngadīgo bez vecāku pavadības Latvijas Republikā ieceļojušo Ukrainas civiliedzīvotāju personisko un mantisko tiesību un interešu nodrošināšana. Līdz ar to 2022. gadā tika piešķirti un izmaksāti pabalsti - atlīdzība par ārkārtas aizbildņa pienākumu pildīšanu (171 EUR mēnesī neatkarīgi no nepavadīto bērnu skaita), pabalsts nepavadīta bērna uzturam (215 EUR par nepavadītu bērnu līdz septiņu gadu vecumam; 258 EUR par nepavadītu bērnu vecumā no septiņiem līdz 18 gadiem), pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei (200 EUR bērnam līdz septiņu gadu vecumam; 250 EUR bērnam no 7 līdz 18 gadiem), pabalsts bērna uzturam līdz 19 gadu vecumam (258 EUR tiek izmaksāts pašam bērnam).

2022. gadā Rīgas Sociālais dienests piešķir un izmaksāja sociālos pabalstus **17 161 Ukrainas civiliedzīvotājam 13 069 897 EUR apmērā.**

6. tabula Ukrainas civiliedzīvotāju – sociālo pabalstu saņēmēju skaits un pabalstiem faktiski izmaksātie līdzekļi

Pabalstu veidi	Marts – decembris, 2022	
	Personu skaits	Sociālo pabalstu apmaksai izlietotie līdzekļi, EUR
Sociālie pabalsti KOPĀ:	17 161	13 069 897
GMI pabalsts	16 918	5 467 136
Mājokļa pabalsts	6 841	2 953 652
Pabalsts krīzes situācijā	15 910	3 916 672
Pabalsts nepavadīta bērna uzturam	286	404 257
Pabalsts nepavadīta bērna mīkstā inventāra iegādei	281	68 900
Atlīdzība ārkārtas aizbildņiem	272	209 381
Pabalsts veselības aprūpei	21	409
Pabalsts sakarā ar bērna piedzimšanu	36	5 400
Pabalsts apbedīšanai	13	5 590
Pabalsts izglītības ieguves atbalstam	756	37 800
Pabalsts soc.reh. mērķu sasniegšanai	1	700

Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteikts, valsts kompensē pašvaldībām izdevumus, kas radušies sakarā ar Ukrainas civiliedzīvotājiem sniegto atbalstu. Līdz 31.12.2022. **no valsts atgūti – 11 096 446 EUR** no Ukrainas civiliedzīvotājiem sociālajiem pabalstiem izlietotā finansējuma.

Sadarbībā ar Rīgas Sociālā dienesta datu bāzes analītiķiem, Rīgas digitālās aģentūras kolēģiem un SIA ZZ Dats speciālistiem tika papildināts 05.11.2021. ieviestais portālā www.latvija.lv esošais e-pakalpojums „**Pieteikšanās iztikas līdzekļu deklarācijas iesniegšanai Rīgas Sociālajā dienestā**”, papildinot to ar:

- 1) iespēju pievienot iesnieguma teksta lauku, līdz ar to e-pakalpojuma beigās pašvaldībai tiek iesniegts gan „iesniegums”, gan deklarācijas „pieteikums”, kā arī
- 2) pielikuma datņu pievienošanā pielikta pārbaude, ka datnēm jābūt obligāti, ja personai ir reģistrēti ienākumi.

2022. gadā RSD elektroniski tika iesniegtas 1 316 iztikas līdzekļu deklarācijas.

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

Saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu un RD saistošajiem noteikumiem, Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek sniegti sociālie pakalpojumi pilngadīgām personām, kā arī sociālie pakalpojumi ģimenēm un bērniem. Sociālie pakalpojumi tiek nodrošināti atbilstoši personas vajadzībām, pamatojoties uz sociālā darba speciālista veiktu personas vajadzību un resursu novērtējumu. Pašvaldība sniedz vai nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personas dzīvesvietā, materiālu atbalstu personai, lai tā varētu veikt samaksu par sociālajiem pakalpojumiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā, kā arī sociālā darba pakalpojumu (sociālās aprūpes un/vai sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanas ietvaros, kā arī RSD un pašvaldības deleģēšanas līgumu ietvaros – stacionārajās ārstniecības iestādēs, kurās strādā sociālais/-ie darbinieks/-i, un biedrības „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija” sniegtais sociālā darba pakalpojums sociālā riska ģimenēm, kurās ir bērna augšanai un attīstībai nelabvēlīgi apstākļi).

2022. gadā sociālos pakalpojumus Rīgas valstspilsētas pašvaldības iedzīvotājiem nodrošināja **195** sociālo pakalpojumu sniedzēji, t.sk. **septiņas** pašvaldības institūcijas (RSD, RPBJC, trīs Rīgas sociālās aprūpes centri, Rīgas patversme, Rīgas 3. speciālā pamatskola), kā arī **188** sociālo pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem pašvaldība noslēgusi līgumus par sociālo pakalpojumu sniegšanu Rīgas valstspilsētas pašvaldības iedzīvotājiem (**59** nevalstiskās organizācijas, **97** privātpersonas, **32** valsts/citu pašvaldību iestādes). Salīdzinoši 2021. gadā kopējais sociālo pakalpojumu sniedzēju skaits bija – **193**, bet 2020. gadā – **147**.

Rīdziniekiem 2022. gadā sniegti **62** daudzveidīgi sociālie pakalpojumi. Kopā sociālos pakalpojumus 2022. gadā saņēma **35 240 personas**, t.sk. **32 013** rīdzinieki un **2 627** ukraiņi. 2022. gadā sociālos pakalpojumus saņēma **par 70 rīdziniekiem vairāk** nekā 2021. gadā (31 943) un **par 1 731 vairāk nekā** 2020. gadā (30 282).

2022. gadā sociālie pakalpojumi Rīgas valstspilsētas pašvaldības iedzīvotājiem apmaksāti no 13 Rīgas domes budžeta programmām (uzlabojumiem elektroniskajām sistēmām 2022. gadā finansējums plānots un apmaksāts no Rīgas digitālās aģentūras budžeta programmas). Kopumā sociālo pakalpojumu nodrošināšanai izlietoti **86 271 278 EUR** (tai skaitā no pašvaldības budžeta izlietoti **75 907 078 EUR**, no valsts budžeta – **10 364 200 EUR** (asistenta pakalpojuma finansēšanai)) (skat. 7. tabulu). Salīdzinoši 2021. gadā sociālie pakalpojumi Rīgas valstspilsētas pašvaldības iedzīvotājiem apmaksāti arī no 13 Rīgas domes budžeta programmām, izlietojot **74 138 955 EUR** (tai skaitā no pašvaldības budžeta izlietoti **67 507 739 EUR**, no valsts budžeta – **6 631 216 EUR** (asistenta pakalpojuma finansēšanai)), arī 2020. gadā apmaksāti no 13 Rīgas domes budžeta programmām, izlietojot **60 350 246 EUR** (tai skaitā no pašvaldības budžeta izlietoti **55 233 692 EUR**, no valsts budžeta – **5 116 554 EUR** (asistenta pakalpojuma finansēšanai)).

2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, sociālajiem pakalpojumiem izlietotais finansējums palielinājās par **12 132 323 EUR jeb 16%** (tai skaitā, no pašvaldības budžeta izlietotais finansējums lielāks par **8 399 339 EUR jeb 12%**, bet no valsts budžeta izlietotais finansējums lielāks par **3 732 984 EUR jeb 56%** (asistenta pakalpojuma finansēšanai). Salīdzinot 2021. gadu pret 2020. gadu - par **13 88 709 EUR jeb 23%** palielinājās izlietotais finansējums (tai skaitā, no pašvaldības budžeta izlietotais finansējums bija lielāks par **12 274 047 EUR jeb 22%**, bet no valsts budžeta izlietotais finansējums lielāks par **1 514 662 EUR jeb 30%** (asistenta pakalpojuma finansēšanai)).

2022. gadā novirzīts papildu finansējums šādiem pakalpojumiem (daļai 2022. gadā aktuālajām vajadzībām finansējums pārvirzīts budžeta programmu ietvaros vai no citām programmām, daļai piešķirts papildu finansējums):

🌀 cenu palielinājumam sociālajiem pakalpojumiem (vidēji par 2,7%), t.sk. aprūpes mājās pakalpojuma cenas palielinājumam no 6,12 EUR uz 6,29 EUR;

🌀 aprūpes mājās pakalpojuma apjoma palielinājumam;

🌀 atbalsta personas pakalpojumam ģimenēm ar bērnu ar īpašām vajadzībām (15 bērniem, lai mazinātu rindu);

🌀 sociālpsiholoģiskajiem pakalpojumiem ģimenēm un bērniem, lai mazinātu rindu (sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem un viņu ģimenēm (programma papildu 22 bērniem); agrīnās intervences programma bērniem ar garīgās attīstības un uzvedības traucējumiem (papildu

konsultācijas pie dažādiem speciālistiem); psihologa konsultācijām; vienai individuālajai sociālās rehabilitācijas programmai);

☉ no 01.11.2022. sociālās rehabilitācijas programmai bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem „Ceļš pie sevis” (12 bērniem);

☉ pakalpojumu bezpajumtniekiem – Covid - 19 infekcijas izplatības ierobežošanas pasākumiem;

☉ pacēlāju remontdarbu izdevumu segšanai;

☉ izdevumiem par atbalsta sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem (izdevumi tiek atmaksāti no valsts budžeta līdzekļiem);

☉ sociālo pakalpojumu sniedzēju komunālo maksājumu segšanai, IAL un DL iegādei;

☉ iestādēm mēnešalgas palielināšanai vidēji par 10 %, maksai par komunālajiem pakalpojumiem, gaismekļu nomaiņai, RSAC „Gaiļezers” visu stāvu kāpņu telpu durvju nomaiņai, RSAC ēdināšanas izdevumu sadārdzinājuma segšanai, RSAC/RSD izdevumiem dalībai jauniešu nodarbināšanai vasarā NVA, atlīdzībai sakarā ar Rīgas patversmes DC darbu brīvdienās un svētku dienās, piemaksām par darbu ar Covid - 19 inficētu personu un kontaktpersonu aprūpi, kā arī IAL un DL iegādei, valsts mērķdotācijai - piemaksām pie mēnešalgas sociālajiem darbiniekiem, t.sk. tiem kuri strādā ar Ukrainas civiliedzīvotājiem, un izdevumu kompensēšanai par apmācībām un supervīzijām sociālā darba speciālistiem, NVD finansējums par primārās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu novirzīts ģimenes ārsta praksei Rīgas patversmē;

☉ IT sistēmu (SOPA, APSIS, SPAM (rindu modulis)) papildinājumiem.

Covid – 19 ietekme uz sociālo pakalpojumu nodrošināšanu

2022. gada sākumā turpinājās valstī noteiktie Covid - 19 pandēmijas ierobežojumi. Lai ievērotu epidemioloģisko drošību, turpinājās klientu retināšana Rīgas patversmē, Maskavas ielā 208 un Eiženijas ielā 1E, nodrošinot izmitināšanas pakalpojumus papildus vietās, t.sk. aprūpējamām personām bez noteiktas dzīvesvietas.

Tā kā 2022. gada martā valsts teritorijā beidzās noteiktā ārkārtējā situācija saistībā ar Covid - 19 infekcijas izplatības mazināšanos un valsts samazināja epidemioloģiskos drošības pasākumus, tika veikta pakāpeniska patversmes/naktspatversmes pakalpojuma apjoma samazināšana līgumorganizāciju naktspatversmēs:

- no 01.04.2022. izbeigts sniegt biedrības „Latvijas Samariešu apvienība” patversmes pakalpojumu vīriešiem (30 vietas) Cieceres ielā 1, Rīgā;

- no 01.06.2022. izbeigts sniegt SIA „V.E.L.G.” naktspatversmes pakalpojumu Kartupeļu ielā 8, Rīgā (50 vietas);

Turpretī, saglabājoties pieprasījumam, tika turpināts sniegt SIA „V.E.L.G.” patversmes vīriešiem un sievietēm pakalpojumu Sofijas ielā 8, Rīgā (90 vietas) un SIA „Senioru nams” pagaidu izmitināšanas un aprūpes pakalpojumu bezpajumtniekiem (Rīgā un Sabilē – 44 vietas).

Informācijas tehnoloģiju attīstība sociālo pakalpojumu jomā

2022. gadā turpinājās sociālo pakalpojumu administrēšanas jomā lietoto elektronisko sistēmu pilnveide, 2022. gadā šim mērķim izlietojot 50 000 EUR:

- **SOPA** (piemēram, papildinājumi/uzlabojumi ILD, vienošanās, formai „trīspusējie līgumi”, „iesniegumi”, p/n aktā asistenta pakalpojumam, skatā „dienesta konti, no *Apsis* saņemtajos datos par aprūpes pakalpojumiem (*RSD nosūtījumā un lēmumā iezīmējamie veicamie darbi, kuriem noņemts aprūpes apjoms 50 vai 100% apmērā, ja mājāsaimniecībā aprūpi saņem divas personas*), pabalstu/pakalpojumu veida meklēšana pēc nosaukuma u.c.), UDV SAC atskaitēs papildu kontroles (skaitļu atbilstībai kolonnās);

- **Rindu modulis:**

- SAC rindas uzlabojumi (personu pārvietošana starp SAC (uzsākta izstrāde pieejamo vietu skaita kontrolei atbilstoši pakalpojuma sniedzēja tipam (iepirkuma (I)/sadarbības (S) līgums)); rindas ierakstu atlase par RSAC; institūcijas apliecinājumiem norādīts pakalpojuma sniedzējs, kurš to izdevis; ja klients izvēlēties sadarbības līguma SAC, pienākot rindai, rezervēt vietu var tikai pie pakalpojuma sniedzēja, kurš izdevis apliecinājumu, nevis pie cita sadarbības līguma SAC);

- grupu dzīvokļu Rindu modulī iestrādātas tādas pašas vietu ievades iespējas un kontroles „I” un „S” vietām pie pakalpojuma sniedzējiem, kā SAC pakalpojumam.

Sociālo pakalpojumu attīstība

2022. gadā veiktas/uzsāktas vairākas aktivitātes gan jaunu sociālo pakalpojumu attīstīšanai, gan esošo apjoma paplašināšanai, gan arī vides uzlabošanai sociālajos pakalpojumos:

- 🌀 finansējuma Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna (ANM) ietvaros risināts jautājums par pieteikšanos projektā mājokļu pielāgošanai cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, projektā vides pielāgošanai sociālo pakalpojumu sniegšanas vietās un projektā ģimenes tipa SAC izveidei (plānotas 48 vietas, Jūrmalas gatvē, Rīgā);
- 🌀 ERAF finansējuma ietvaros dalība projektā grupu dzīvokļa un dienas aprūpes centra personām ar garīga rakstura traucējumiem izveidei Priedaines ielā 11, Rīgā;
- 🌀 Izstrādātas vadlīnijas ģimeniskai videi pietuvināta SAC klientiem ar demenci (RSAC „Mežciems” 2 izremontēti gaitēņi un iekārtots šādas nodaļas, RSAC „Gaiļezers” procesā);
- 🌀 Sadarbībā ar SIF un LM aktivitāšu plānošana bezpajumtnieku integrēšanai (ESF) – *Housing first* modeļa ieviešana Rīgā (t.sk. pieredzes apmaiņa Somijā un Dānijā);
- 🌀 Sadarbībā ar Rīgas Enerģētikas aģentūru uzsākts darbs pie DAC personām ar GRT un DAC bērniem izveides (Ziepju ielā 11, Rīga);
- 🌀 Iestrādnes RSD DC nodošanai līgumorganizācijai, izveidojot kopienas centru jauniešiem un pilngadīgām personām (Avotu ielā 31/1, Rīga);
- 🌀 Bērnu un jauniešu ar funkcionāliem traucējumiem dienas aprūpes centra izveidošana pie izglītības iestādes;
- 🌀 Jauna pakalpojuma idejas izstrāde - ielu sociālā darba ar jauniešiem attīstīšana;
- 🌀 Veiktas iestrādnes pakalpojuma aprakstam jauniešiem 18+, kuri atrodas VSAC.

Aktuālākās vajadzības sociālo pakalpojumu nodrošināšanas jomā:

- 🌀 Regulārs finansējums pakalpojumu cenu (t.sk. vaučeru) indeksācijai, pieaugot energoresursu, darbaspēka u.c. izmaksām;
- 🌀 Finansējums, lai nodrošinātu apjoma palielināšanu un pakalpojuma satura izmaiņas atbilstoši vajadzībām. Apjoma palielināšana pakalpojumos skatāma kopā ar atbilstošas infrastruktūras izveidošanu;
- 🌀 Regulārs pieaugums jaunu sociālo pakalpojumu attīstīšanai saskaņā ar Rīgas pašvaldības attīstības plānu un esošo pieprasījuma nodrošināšanai;
- 🌀 Sistemātisks finansējums sociālo pakalpojumu infrastruktūras uzlabošanai (saglabāšanai);
- 🌀 Regulāra RSD funkciju un uzdevumu pārskatīšana. Izvērtēt RSD nepieciešamās strukturālās un saturiskās izmaiņas. Ņemt vērā personāla trūkumu, iedzīvotāju aktuālās vajadzības, prioritāri veicamos uzdevumi un organizatoriskos aspektus;
- 🌀 RD sadarbība ar nozaru ministrijām, lai nodrošinātu valsts un pašvaldības līdzatbildību iedzīvotāju tiesību uz sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību īstenošanā, t.sk. uz integrētu sociālo, veselības aprūpes un izglītības pakalpojumu nodrošināšanu.

7. tabula. Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta izdevumi sociālajiem pakalpojumiem sadalījumā pa Rīgas domes budžeta programmām 2020. – 2022. gadā, EUR

Nr.p.k.	Rīgas domes budžeta programma	2020	2021	2022
	KOPĀ, EUR	60 350 246	74 138 955	86 271 278, t.sk. UKR 839 705
1.	18.02.01. Sociālie pakalpojumi dzīvesvietā Rīgas pilsētas iedzīvotājiem, tai skaitā	24 144 403	32 638 609	37 444 024, t.sk UKR 309 291
1.1.	<i>Sociālpsiholoģiskie pakalpojumi ģimenēm ar bērniem</i>	1 218 456	1 994 962	2 968 390
1.2.	<i>Dienas centri un dienas aprūpes centri pilngadīgām personām</i>	2 162 095	2 506 911	2 941 877
1.3.	<i>Invalīdu transporta pakalpojumi</i>	2 162 854	2 143 490	2 153 263
1.4.	<i>Sociālās aprūpes dzīvesvietā pakalpojumi</i>	16 908 482	23 832 977	26 971 882
1.5.	<i>Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi</i>	485 103	710 781	907 076
1.6.	<i>Deleģēšanas līgumu pakalpojumi (sociālā darba pakalpojuma pirkšana ārstniecības iestādēs un SOS, dienas centrs neredzīgajiem un nedzirdīgajiem)</i>	422 538	731 192	761 687
1.7.	<i>Ēdiena piegāde un izdalīšana personām sociālā drošības tīkla ietvaros</i>	749 894	714 720	717 871
1.8.	<i>Brīvprātīgo darbs (2020. gadā - atbalsts pārtikas u.c. nepieciešamības preču piegādē uz mājām; 2021. un 2022. gadā - sociālais atbalsts klientiem institūcijās)</i>	34 984	3 577	21 978
2.	18.02.02. Asistenta pakalpojumi	5 116 554	6 631 216	10 364 200, t.sk UKR 22 132
3.	18.03.00. Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs	4 042 832	4 257 936	4 720 937
4.	18.03.01. Atbalsts ģimenēm krīzē un bērnu uzturēšanās līgumorganizācijās	1 675 755	1 548 181	1 277 404
5.	18.04.00. Veco ļaužu uzturēšanās iestādes	7 740 724	8 429 092	8 869 057
6.	18.04.01. Veco ļaužu uzturēšanās iestādes – līgumorganizācijas	5 414 524	6 264 135	7 544 001, t.sk UKR 30 383
7.	18.05.00. Rīgas patversme	1 475 527	1 645 132	1 676 458
8.	18.06.00. Rīgas patversmes – līgumorganizācijas	1 809 519	2 641 778	2 998 330
9.	18.07.00. Rīgas Sociālais dienests *	7 037 345	7 766 361	8 956 005, t.sk UKR 473 747
10.	18.09.00. Invalīdu pacēlāju uzstādīšana, apkope un remonts	155 820	149 696	58 220
11.	18.14.00. Grupu mājas/dzīvokļi	699 959	956 734	1 099 603
12.	18.19.00. Īslaicīga hronisko slimnieku kopšana un rehabilitācija	925 915	1 037 836	1 192 702, t.sk UKR 4 152
13.	18.01.00. Rīgas domes Labklājības departaments**	111 369	172 249	70 337

* uzturēšanas izdevumi, tai skaitā finansējums sociālā darba speciālistu atalgojumam un pašvaldības DC/ DAC pakalpojuma nodrošināšanai; APSIS uzturēšanas izdevumi.

** izdevumi elektroniskajām sistēmām sociālo pakalpojumu jomā (uzlabojumi SOPA, VAPUS, APSIS, sociālo pakalpojumu administrēšanas modulis (rindas, atskaites) (uzlabojumiem 2022. gadā finansējums plānots Rīgas digitālās aģentūras budžeta programmā); VAPUS uzturēšanas izdevumi; maksājums par 2021. gada decembri par AVIS).

Sociālais darbs ģimenēm un bērniem

Sociālā darba ar ģimenēm un bērniem mērķis ir nodrošināt profesionālu un mērķtiecīgu sociālā darba un sociālo pakalpojumu sniegšanu, kas orientēti uz ģimenes sociālo problēmu risināšanu un bērna psihosociālo drošību, attīstot pašas ģimenes resursus un iesaistot atbalsta sistēmas. Sociālā darba pakalpojumu sniedz sociālais darbinieks darbam ģimenēm ar bērniem.

Sociālo darbinieku galvenie darba uzdevumi:

- 🌀 sociālā darbinieka konsultācijas;
- 🌀 bērnu vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem novērtēšana un pakalpojuma piešķiršanas organizēšana;
- 🌀 vizītes ģimenes dzīvesvietā (apsekojumi);
- 🌀 ģimenes vēstures un sociālās situācijas, un apstākļu izvērtēšana;
- 🌀 klientu pārstāvniecība dažādās iestādēs;
- 🌀 ģimenes motivēšana;
- 🌀 līdzdalība dažādās sociālajās akcijās un svētku pasākumos;
- 🌀 sadarbība ar valsts, pašvaldības institūcijām un nevalstisko sektoru;
- 🌀 sociālais darbs ar grupām – atbalsta un pašpalīdzības grupu organizēšana un vadīšana.

Nodrošinot sociālā darba pakalpojumu ģimenēm ar bērniem, sociālie darbinieki visbiežāk strādā ar ģimenēm, kurām ir multiplas problēmas, piemēram, grūtības bērnu audzināšanā, sociālo kontaktu un svarīgu attiecību trūkums, bērni neapmeklē skolu, mācīšanās grūtības, konstatēta emocionāla un fiziska vardarbība ģimenē, bērnu pamešana novārtā, ir alkohola, psihotropo un toksisko vielu atkarība, kā arī līdzatkarība. Pēdējo gadu laikā arvien biežāk sociālajiem darbiniekiem nākas iesaistīties gadījumu risināšanā, kurās vecāki nevar vienoties par bērna dzīvesvietu un saskarsmes tiesībām, šo situāciju risināšanai darbiniekam nepieciešamas gan specifiskas zināšanas, gan nepieciešama emocionālā noturība, lai ievērotu neitralitāti starp abiem vecākiem, kā arī palielinās bērniem un jauniešiem uzvedības problēmas.

Sociālais darbinieks, iegūstot informāciju par ģimenes situāciju, veic sociālās funkcionēšanas izvērtējumu, tas ir, novērtē klienta resursus un iespējamās atbalsta sistēmas, palīdz klientam saprast un atzīt identificētās problēmas un iesaistās to risināšanā. RSD sociālā darba pakalpojumu ģimenēm ar bērniem 2022. gadā nodrošināja 76 sociālie darbinieki, t.sk. darbinieki, kas strādā ar ģimenēm, kurās ir bērni ar funkcionāliem traucējumiem. Sociālo darbinieku skaitu RSD raksturo liela personāla mainība, kā arī sociālo darbinieku trūkums ietekmē sociālo gadījumu vadīšanas dinamiku, tai skaitā nepieciešami papildus laika resursi klienta un darbinieku sadarbības veicināšanai.

Sociālā darba pakalpojums ietvaros 2022. gadā RSD sociālie darbinieki strādājuši ar 3 936 ģimenēm, tajā skaitā gan turpinot jau uzsākto darbu iepriekšējos gados, gan uzsākot sadarbību 2022. gadā. Atbilstoši klientu skaitam 2022. gadā veidotas:

1 276 - sociālā darba ar gadījumu lietas

518 - pakalpojuma lietas ģimenēm ar bērniem

668 - pakalpojuma lieta ģimenēm ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem

1 474 - informatīvas lietas ģimenēm ar bērniem.

Savukārt saskaņā ar Pārvaldes uzdevuma deleģējuma līgumu 2022. gadā sociālā darba pakalpojumu Rīgas valstspilsētas pašvaldības ģimenēm ar bērniem turpināja sniegt arī biedrības „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija” SOS ĢAC, nodrošinot pakalpojumu līdz 140 ģimenēm mēnesī, t.sk. sociālā riska situācijās. Sākot ar 2020. gada septembri, SOS ĢAC sociālā darba pakalpojumu nodrošina divās vietās Rīgā – Teikā, Zemitānu laukumā 5, kā arī Āgenskalnā, Mazā Nometņu ielā 31, lai uzlabotu pakalpojuma pieejamību klientiem, kā arī dotu iespēju lielākam ģimeņu skaitam saņemt pakalpojumu.

SOS ĢAC pakalpojumu 2022. gadā, tāpat kā 2021. gadā nodrošināja 9 sociālie darbinieki un 2 sociālie rehabilitētāji (2,5 slodzes), nepieciešamības gadījumā piesaistot citus speciālistus un pakalpojumu sniedzējus. 2022. gadā sociālā darba pakalpojums kopumā tika sniegts 160 ģimenēm, kas ir par 15 ģimenēm mazāk nekā 2021. gadā.

8. tabula. Sociālā darbinieka ģimenēm ar bērniem klientu skaits, tai skaitā SOS ĢAC klientu skaits

Gads	Sociālā darba pakalpojumu saņēmušo ģimeņu skaits RSD/SOS ĢAC	Kopējais ģimenes locekļu skaits RSD/SOS ĢAC
2020	2 460/125	9 968/462
2021	2 118/ 157	8 622/ 596
2022	3 936*/160	5 254*/515

* Ģimeņu un kopējais ģimenes locekļu skaits 2022. gadā saistāms ar precizētu statistikas veidošanas un uzskaites metodoloģiju.

Saskaņā ar SOPA atskaišu modulī „Lietotāja darba pārskats” esošo informāciju par 2022. gadu, šajā periodā kopumā **RSD un SOS ĢAC sociālie darbinieki nodrošinājuši kopumā 43 089 konsultācijas, t.sk. 8 400 konsultācijas klātienē un 34 689 konsultācijas pa tālruni.** Salīdzinoši 2021. gadā sniegtas 37 197 konsultācijas - 4 534 klātienē konsultācijas un 32 663 konsultācijas pa tālruni. **Salīdzinājumā ar 2021. gadu klātienē konsultāciju skaits palielinājies par 3 866 konsultācijām un telefonkonsultāciju skaits palielinājies par 2 026 konsultācijām.**

Minētais ir skaidrojams ar to, ka 2021. gadā sociālā darba pakalpojuma sniegšanu, t.sk. ģimeņu konsultēšanu būtiski ietekmēja epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid - 19 izplatības laikā, sociālajiem darbiniekiem bija jāpārorganizē darbs ar klientiem, izmantojot neklātienē saziņu, t.sk. saziņu elektroniski. Mainoties situācijai, sociālā darba pakalpojums daudz lielākā apjomā tiek nodrošināts klātienē, gan RSD Teritoriālajos centros, gan ģimeņu dzīvesvietās.

Nozīmīgi ir **apsekojumi klientu (ģimenes) dzīvesvietā**, kas ir būtiska sociālā gadījuma risināšanas sastāvdaļa, jo komunikācija ar ģimeni notiek tās dabiskajā vidē, un sociālajam darbiniekam ir iespējams novērtēt ne tikai sadzīves apstākļus, bet arī ģimenes locekļu savstarpējo komunikāciju. 2021. gadā ārkārtējās situācijas laikā sociālie darbinieki veica apsekojumus dzīvesvietā, izvērtējot klientu ģimenes situāciju, īpašu uzmanību pievēršot ģimenēm ar bērniem, kur konstatēti riski vai pastāv aizdomas par bērna aprūpētāja spēju nodrošināt pamatvajadzības, vai bērns ietilpst augsta riska grupā un ģimene nesaņem ģimenes asistenta pakalpojumu vai individuālās sociālās rehabilitācijas programmu. Līdz ar to 2021. gadā veikto apsekojumu skaits bija salīdzinoši mazāks nekā citus gadus. Mazinoties epidemioloģiskajiem riskiem un atjaunojoties darbam klātienē bez saskarsmes ierobežojumiem, **2022. gadā kopumā veikti 4 317 ģimeņu apsekojumi, no kuriem 3 085 gadījumos ģimenes ir sastaptas dzīvesvietā, savukārt 1 232 apsekojumi ir bijis neveiksmīgi.** Salīdzinoši ar 2021. gadu, kad kopējais apsekojumu skaits bija 3 569, secināms, ka **apsekojumu skaits kopumā palielinājies par 748 gadījumiem.**

Pamatojoties uz BTAL 58. pantu, pašvaldībai ir jāveic bērnu likumpārkāpumu profilakses darbs, līdz ar to RSD un SOS ĢAC sociālie darbinieki ir veikuši sociālo darbu un strādājuši ar ģimenēm un bērniem, par kuriem RSD ir saņēmis pieprasījumu iesaistīties caur NPAIS. Informāciju par nepilngadīgo likumpārkāpumiem un uzvedības problēmām (klaiņošanu, ubagošanu utt.) sniedz VP un RPP. Atbilstoši NPAIS sniegtajai informācijai, pašvaldībai sadarbībā ar bērnu vecākiem un citām institūcijām – izglītības iestādēm, VP, VPD, ja bērns ir probācijas klients, sabiedriskajām organizācijām un citām iestādēm, ir jāizstrādā sociālās korekcijas programmas.

2021. gadā RSD un SOS ĢAC kopumā saņēma informāciju par **354 NPAIS reģistrētu gadījumu** par konfliktiem ģimenē, bērna atrašanos ārpus dzīvesvietas pēc plkst. 22.00 un klaiņošanu, sīkām zādzībām, bērna smēķēšanu vai alkohola lietošanu, tai skaitā nokļūšanu ārstniecības iestādē pēc saindēšanās ar alkoholu, pulcēšanās ierobežojumu pārkāpšanu, kas saistīti ar epidemioloģisko drošības

pasākumiem saistībā ar Covid – 19 (gada sākumā) u.c. informāciju. Salīdzinoši 2021. gadā tie bija 251 un 2020. gadā - 278 gadījumi. 2022. gadā no visiem gadījumiem - **54 gadījumos izstrādāti korekcijas plāni/sociālās rehabilitācijas plāni**, kas ir par 15 plāniem vairāk nekā 2021. gadā (40 gadījumi).

9. tabula. NPAIS pieprasījumi RSD un SOS ĢAC

Gads	2020	2021	2022
NPAIS pieprasījumi RSD	278	251	354

Labklājības departaments sadarbībā ar biedrību „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija” (turpmāk – Biedrība), piesaistot Biedrības, RD un labdarības organizācijas „OAK Foundation” finansējumu, no 2017. līdz 2019. gadam īstenoja projektu „SOS Resursu un kompetences centra prakse uz bērna vērsta pieejas ieviešanai Latvijā”. Projekta mērķis bija veicināt iespēju katram bērnam un jauniešiem augt un attīstīties mīlošā, ģimeniskā vidē, stiprinot bioloģisko vecāku kapacitāti, samazināt pret bērniem vērstās vardarbības un sociālās izslēgšanas riskus.

Viena no Projektā realizētām aktivitātēm bija sociālā darba pakalpojuma sniegšana jauniešiem un viņu ģimenēm, jo saskaņā ar BTAL 58. pantu, nodrošinot likumpārkāpumu profilakses darbu, pašvaldībai sadarbībā ar bērna vecākiem, izglītības iestādēm, Valsts policiju, Valsts probācijas dienestu, sabiedriskajām iestādēm u.c. organizācijām jāizstrādā bērnam korekcijas programmu. Lai turpinātu pakalpojuma pēctecību, 2020. gadā tika īstenojama sociālās rehabilitācijas programma ģimenēm ar bērniem, uz kuriem attiecināms BTAL 58.pants (programma „Pārinieks”). Kopš 2021. gada aprīļa pakalpojums tiek nodrošināts Pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līguma ietvaros.

Programmā „Pārinieks” ir paredzēts vietu skaits 30 ģimenēm ar bērniem, kuras pakalpojumu var saņemt vienlaicīgi. 2022. gadā **BTAL 58. panta pakalpojumu SOS ĢAC kopumā sniedza 40 ģimenēm, kurās aug 71 bērns, t.sk. 54 pieaugušas personas**. Salīdzinoši 2021. gadā pakalpojums tika sniegts 27 ģimenēm, kurās aug 52 bērni, t.sk. 33 pieaugušas personas. Minētie dati liecina, ka pēdējos gados vērojams būtisks pieaugošs pieprasījums pēc pašvaldības finansētajiem sociālajiem un atbalsta pakalpojumiem bērniem un jauniešiem, t.sk. sociālās rehabilitācijas programmām, kas vērstas uz dažādu uzvedības un saskarsmes grūtību mazināšanu. Diemžēl pieprasījums ir lielāks nekā pašvaldības sociālo pakalpojumu sniedzēju kapacitāte nodrošināt dažādu sociālo rehabilitācijas programmu īstenošanu.

Pakalpojuma nodrošināšanai izmantotais finansējums ir 133 034,00, t.i. - 98,21 % izpilde no budžeta gada plāna.

Pamatojoties uz 12.09.2017. Ministru kabineta Nr. 545 „Noteikumi par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā”, Rīgas pilsētas pašvaldībā ir izveidota **Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa**, lai veicinātu starpinstitucionālo sadarbību bērnu tiesību aizsardzības jomā. 2018. gada 24. janvārī tika apstiprināts BTA grupas nolikums, kas nosaka, ka Rīgas pašvaldībā starpinstitucionālā sadarbība tiek veidota divos līmeņos – institūciju vadības grupa, lai analizētu un aktualizētu bērnu tiesību aizsardzības jautājumus, un institūciju speciālistu sadarbība individuālo gadījumu risināšanai. Kopumā 2022. gadā notika 5 vadības grupas sanāksmes, kas ir par 1 vairāk nekā 2021. gadā. 2022. gadā BTA grupas ietvaros sadarbībā ar Tieslietu ministrijas pārstāvjiem apspriesta un analizēta Tieslietu ministrijas izstrādātie grozījumi Krimināllikumā un grozījumi likumā „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem.” Tāpat diskutēts par bērnu likumpārkāpumu prevencijas sistēmas maiņu, sniedzot viedokli Latvijas pašvaldību savienībai par plānotajiem grozījumiem Bērnu tiesību aizsardzības likumā attiecībā uz likuma 58. panta regulējumu. Tāpat ņemot vērā nepieciešamību sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem un nepavadītajiem ukraiņu bērniem, kuri ieeļoja Latvijā no Ukrainas kara zonas, tika diskutēts par Rīgas valstspilsētas pašvaldībā nodrošināmo atbalstu ārkārtas aizbildņiem un institūciju sadarbības mehānismu, ja Rīgā ieeļo bērni, t.sk. bez vecāku gādības palikuši bērni no Ukrainas.

Savukārt **starpinstitucionālās tikšanās ar dažādiem profesionāļiem, lai risinātu individuālus sociālos ģimeņu ar bērniem gadījumus**, 2022. gadā rīkotas 487 reizes, kas ir par 96 starpinstitucionālajām sanāksmēm vairāk nekā 2021. gadā (**393 reizes**) un par 114 sanāksmēm vairāk kā 2020. gadā (373 tikšanās). Ņemot vērā minēto secināms, ka sociālie darbinieki aktīvi sadarbojas ar dažādu institūciju speciālistiem, lai nodrošinātu nepieciešamās informācijas apriti sociālā darba gadījumos ar ģimenēm un bērniem. Starpinstitucionālās tikšanās visbiežāk organizētas sadarbībā ar sociālo pakalpojuma sniedzējiem, izglītības iestādēm, bērnu aprūpes iestādēm, krīzes centriem, izmantojot tiešsaistes platformas.

Sociālie pakalpojumi ģimenēm un bērniem

Lai ģimenēm tiktu piedāvāts pēc iespējas daudzpusīgāks un vajadzībām atbilstošāks pakalpojumu klāsts, sociālie darbinieki izmanto dažādus pieejamos resursus. Tiek izmantoti gan valsts, gan pašvaldības finansētie pakalpojumi. Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek nodrošināti sociālie pakalpojumi gan bērniem no sociālā riska ģimenēm un viņu ģimenes locekļiem, gan bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenes locekļiem.

Sociālpsiholoģisko pakalpojumu mērķis ir nodrošināt klientiem profesionālu psiholoģisko, sociālā darba un informatīvi izglītojošo atbalsta grupu pakalpojumus.

2022. gadā tāpat kā 2021. gadā tika nodrošinātas izglītojošās atbalsta grupas „Bērnu emocionālā audzināšana” (turpmāk – BEA) „Ceļvedis audzinot pusaudzi” (turpmāk – CAP), bērnu un bērnu vecāku informatīvi izglītojošās atbalsta grupas, kā arī atbalsta grupas tēviem. Minētos pakalpojumus sniedza nodibinājums „Centrs Dardedze”, biedrība „CONTACT”. 2022. gada pirmajā pusgadā tika novērota tendence, ka daļa rīdzinieku, joprojām kā tas bija ierasts COVID pandēmijas laikā, vēlējas pakalpojumus saņemt tiešsaistē nevis klātienē.

Analizējot klientu pieprasījumu pēc grupu organizēšanas šādā formātā, tika secināts, ka pakalpojumu sniegšana attālinātā veidā negatīvi neietekmē to saturu un kvalitāti, vienlaikus sniedz samērā daudz ieguvumu ģimenēm, atvieglojot pakalpojuma saņemšanu. Ņemot vērā minēto, 2022. gadā tika rasts risinājums vairāku pakalpojumu sniegšanu organizēt gan attālināti, gan klātienē, uzsverot, ka pakalpojumu var sniegt attālināti, ja klients pats izsaka vēlmi saņemt pakalpojumu attālināti, ir nodrošināts ar tehnisko aprīkojumu, norāda pamatotu iemeslu (piemēram, klients strādā algotu darbu, nav iespēju nodrošināt bērnu pieskatīšanu, ir finansiālās grūtības ceļa izdevumiem, cits attaisnojošais iemesls, kas saistīts ar klienta sociālo situāciju). Nodrošinot pakalpojumu, ir jāsaglabā proporcija 50/50 (grupas nodarbību veidam ir jābūt nodrošinātam gan klātienē, gan attālināti).

Informatīvi izglītojošās atbalsta grupas sociālā riska pakļautajām ģimenēm un viņu bērniem „Bērnu un bērnu vecāku informatīvi izglītojošās atbalsta grupas” 2022. gadā nodrošināja tikai nodibinājums „Centrs Dardedze” 27 personām. 2022. gadā tās bija tikai 12 aktīvas mammas, kuras visa gada laikā piedalījās grupu nodarbībās (95 nodarbību apmeklējumi) kopā ar saviem bērniem. Nodarbības notika gan attālināti, gan klātienē.

2021. gadā grupu dalībnieku skaits bija faktiski tāds pats (26 personas). Salīdzinoši ar 2020. gadu, kad pakalpojumu saņēma 40 ģimenes, secināms, ka pieprasījums pēc pakalpojuma pēdējos 2 gados strauji samazinājies.

Pakalpojumam plānotais finansējums 3 926 EUR, izlietots tikai 48% apjomā, t.i. 1 884,14 EUR. Līdz ar to atbalsta grupu finansēšana 2023. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta netiks turpināta. Vienlaikus nodibinājums Centrs „Dardedze” arī 2023. gadā turpinās piedāvāt šāda veida nodarbības Rīgas valstspilsētas pašvaldības ģimenēm ar bērniem.

Kopš 2019. gada Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek nodrošinātas **informatīvi izglītojošās atbalsta grupas tēviem**, ar mērķi veicināt tēvu aktīvāku iesaisti bērnu audzināšanas procesā. Programmas ietvaros tiek sniegtas zināšanas par tēva lomu bērnu audzināšanā, par bērna attīstību noteiktos vecumposmos; par pozitīvas audzināšanas metodēm un pozitīvas komunikācijas veidošanu ar bērnu, t.sk. programmas ietvaros tiek sniegts atbalsts audzināšanas jautājumu risināšanā un tēvi tiek

iedrošināti meklēt palīdzību nepieciešamības gadījumos. Nodarbību saturs veidots „vieglajā valodā” ar uzskatāmiem piemēriem, kas saistoši un interesanti gan tēviem, gan bērniem.

2020. gadā nodarbības tika novadītas 9 tēviem, savukārt 2019. gadā – 5 tēviem. 2021. gadā tēvu grupas tika plānots īstenot, sākot ar septembri, bet gan epidemioloģiskās situācijas dēļ, gan dažādu citu iemeslu dēļ, t.sk. tēvu motivācijas dēļ, atbalsta grupa 2021. gadā netika nokomplektēta un nodarbības nenotika.

2022. gadā, uzsākot pakalpojuma sniegšanu un, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku pakalpojuma saņēmēju skaitu, tika palielināta pakalpojumu saņēmēju mērķgrupa – tēvi, kas audzina bērnus vecumā no 0 līdz 8 gadu vecumam. Līdz tam pakalpojumu varēja saņemt tēvi un viņu bērni vecumā no 0 līdz 6 gadiem.

2022. gadā pakalpojums tika nodrošināts 7 tēviem, 40 nodarbību apmeklējumi. Pakalpojumu nodrošināja nodibinājums „Centrs Dardedze”, izlietotais finansējums 1 901,41 EUR, t.i. 65% no budžetā plānotās summas 2 945,32 EUR.

2021. gadā tika novērots augstākais pieprasījums pēc pašvaldības finansētajām **BEA un CAP grupu** nodarbībām pēdējos gados, salīdzinoši 2022. gadā pieprasījums pēc pakalpojumiem ir nedaudz samazinājies. 2022. gadā **BEA grupu nodarbības kopumā apmeklēja 64 personas, kas ir par 11 personām mazāk nekā 2021. gadā (75 personas), taču par 11 vairāk nekā 2020. gadā (53 personas)**. Vienlaikus 2022. gadā tāpat kā 2021. gadā vērojams būtisks nodarbību apmeklējumu skaita palielinājums pret peronu skaitu. Proti, 2022. gadā bijuši 473 apmeklējumi, kas liecina par pieaugošu atbalsta nepieciešamību vecākiem bērnu audzināšanā dažādos bērnu vecumposmos, kā arī motivāciju apgūt jaunas prasmes.

CAP grupas 2022. gadā bija vairāk pieprasītas nekā BEA grupas. **2022. gadā atbalstu saņēmuši 73 pusaudžu vecāki, kas apmeklējuši CAP grupas**, kas ir par 4 personām vairāk nekā 2021. gadā un 13 personām vairāk nekā 2020. gadā. Savukārt apmeklējumi palielinājušies no 390 nodarbību apmeklējumiem 2021. gadā uz 531 apmeklējumu 2022. gadā, kas liecina, ka apmeklējumu skaits palielinājies par 141 apmeklējumu. Vecāki gan paši ir motivēti, gan saņem speciālistu ieteikumus apmeklēt CAP grupas, jo tās ir atbalsts vecākiem, lai veiksmīgāk izprastu pusaudžu uzvedības iemeslus un mācītos veidus, kā komunicēt ar pusaudžiem šajā bērnam īpašajā vecumposmā.

Psiholoģiskās izpētes pakalpojumu 2022. gadā saņēmušas **70 personas, kas ir par 3 personām mazāk nekā 2021. gadā**. Kopumā 2022. gadā tika nodrošinātas **392 konsultācijas un sagatavoti 67 atzinumi**. Joprojām, galvenokārt, sertificētu speciālistu trūkuma dēļ pakalpojumu nevarēja nodrošināt pilnā apjomā, kā arī grūtības sagādāja nepieciešamība pakalpojumu nodrošināt savlaicīgi, minimizējot gaidīšanas laiku. Salīdzinoši 2021. gadā ģimeņu un bērnu psiholoģiskās izpētes pakalpojums nodrošināts 73 personām, kopumā sniegtas 409 konsultācijas un sagatavoti 73 atzinumi. līdz ar to secināms, ka pakalpojums faktiski nodrošināts mazliet mazākā apjomā nekā 2021. gadā.

Pēdējos 2 gados vērojams gan klientu skaita pieaugums, gan individuālo **psihologa konsultāciju** skaita pieaugums, sniedzot psiholoģisko atbalstu ģimenēm ar bērniem. **2022. gadā pakalpojums nodrošināts 318 personām, t.sk. kopā sniegtas 2 200 konsultācijas**. Salīdzinoši 2021. gadā pakalpojums sniegts sniegta 291 personai, kopumā nodrošinot 2 214 konsultācijas. Tādejādi, salīdzinot ar 2021. gadu **konsultācijas sniegtas par 27 ģimenēm ar bērniem vairāk**. Ņemot vērā sniegto konsultāciju skaitu pret gada plānu (2 362 konsultācijas), secināms, ka pakalpojuma izpilde ir 9,14 % no plānotā.

Narkologa pakalpojums 2022. gadā nodrošināts **182 klientiem**, kas ir par 67 klientiem vairāk nekā 2021. gadā (115). Kopumā sniegtas 500 konsultācijas, kas ir 73% no 684 gadā plānotajām. **Salīdzinoši ar 2021. gadu tas ir par 309 konsultācijām vairāk**. Klientu un konsultāciju skaita pieaugums saistāms ar 2021. gadā noteiktajām epidemioloģiskajām prasībām gan klientiem, gan speciālistiem, kā rezultātā pakalpojums netika nodrošināts 2021. gada pirmajā pusgadā, konsultāciju sniegšana tika atsākta tikai 2021. gada III ceturksnī.

Pēdējos 2 gados vērojama arī tendence palielināties pieprasījumam pēc **speciālā pedagoga konsultācijām**. 2022. gadā **speciālā pedagoga pakalpojums nodrošināts 26 bērniem**, salīdzinoši

2021. gadā - 23 bērniem. **2022. gadā sniegtas 507 konsultācijas, kas ir par 297 konsultācijām vairāk kā 2021. gadā**, kad kopumā tika sniegtas tikai 210 konsultācijas. Pakalpojuma arvien lielākais pieprasījums saistīts ar 2020. un 2021. gadā ilgstošo attālināto mācību procesu valstī, kad būtiski tika mainīts mācību process un bija vērojamas būtiskas grūtības bērniem pielāgoties šīm izmaiņām Līdz ar to vajadzība skolēniem pēc atbalsta šajā periodā ir īpaši nozīmīga Pakalpojums lielākoties sniegts klātienē, attālināti tikai izņēmuma gadījumos. Vērojams, ka pieprasījums gada ietvarā ir īpaši aktuāls brīžos, kad tiek izlikta semestra vai gada atzīmes. Pakalpojumu galvenokārt izmanto bērni, kuri mācās tālmācībā.

Izlietotais finansējums 2022. gadā pakalpojuma finansēšanai - 13 650 EUR.

Sociālās rehabilitācijas programmas jauniešiem ar uzvedības traucējumiem un bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem

Kopš 2016. gada Rīgas pilsētas pašvaldībā tiek realizēts sociālais pakalpojums – sociālās rehabilitācijas programmas jauniešiem ar uzvedības traucējumiem. Programmā pakalpojumu saņem jaunieši, kuriem konstatētas multiplas sociālās problēmas – mācīšanās grūtības, klaiņošana, likumpārkāpumi, zemas komunikācijas un saskarsmes prasmes, grūtības risināt problēmas un konfliktus, atkarības, sociālā izolētība. Labklājības departaments nodrošina divas programmas – „Palēciens” un „Dari”, kuras kopš 2020. gadā realizē biedrība „Latvijas Samariešu apvienība” un biedrība „Resiliences centrs”.

Abu programmu kopējais ilgums ir **14 mēneši**. Programmas sastāv no diviem posmiem, kur pirmajā posmā pakalpojumu saņem 15 jaunieši vecumā no 13 līdz 18 gadiem, bet otrajā posmā pakalpojumu turpina saņemt 10 jaunieši, gan izvērtējot jauniešu motivāciju sadarboties, gan ņemot vērā arī speciālistu viedokli par pakalpojuma pēctecības nepieciešamību.

Programmu aktivitātes tiek veidotas ar mērķi, lai mazinātu jauniešu uzvedības un saskarsmes grūtības un to izraisītās sekas, pirmajā posmā īpašu uzmanību pievēršot motivācijas un attiecību veidošanai, otrajā posmā – jauniešu pašizaugsmes un prasmju stiprināšanai. Ņemot vērā, ka programmu aktivitātes ir paredzētas arī jauniešu piesaistes personām, programmas ietvaros tiek veicināta arī jauniešu ģimenes locekļu izpratne par jauniešu vajadzībām, tādējādi uzlabojot saskarsmi ģimenē un mazinot konfliktu situācijas skolā un ģimenē.

Sadarbībā ar pakalpojuma sniedzējiem un RSD konstatēts, ka pieprasījums pēc šāda veida sociālās rehabilitācijas programmām ir liels un uzsāktais darbs ar jauniešiem ir uzrādījis pozitīvus rezultātus – uzlabojies jauniešu pašvērtējums un vēlme iesaistīties radošās aktivitātēs, uzlabojusies jauniešu spēja atzīt grūtības un meklēt palīdzību grūtību gadījumā, mazinājušies skolas kavējumi, tiek attīstītas komunikācijas iemaņas un prasmes, t.sk. prasmes risināt konfliktus, kas uzlabo saskarsmi gan vienaudžu vidū, gan ģimenē, veidojas prasme organizēt un saturīgi pavadīt brīvo laiku.

2022. gadā programmās kopumā iesaistīti 122 jaunieši (Palēciens - 64, Dari -64), ņemot dalību gan programmu I, gan pēc tam II posmos. Sākotnēji programmā tiek uzņemti vairāk jaunieši, nekā vietu skaits, jo ir vērojams dalībnieku atbirums. Salīdzinoši 2021. gadā programmās tika iesaistīti 102 jauniešiem.

Programmu īstenošanā 2022. gada iezīmējās jauna tendence – nepieciešamība jauniešiem pakalpojumu saņemt atkārtoti. Tādējādi 5 jaunieši programmās tika uzņemti atkārtoti, jo izvērtējot jauniešu situāciju tika secināts, ka atbalsta nepieciešamība ir akūta, bet pašvaldībā trūkst citu alternatīvu risinājumu, kas sniegtu vajadzīgo atbalstu.

Programmu plānotais finansējums 2022. gadā bija 413 147 EUR, izlietotais finansējums – 383 200 EUR, t.i. 93% no gada plāna.

Sociālās rehabilitācijas programma bērniem saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem

Kopš 2019. gada nogales Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek realizēta **sociālās rehabilitācijas programma bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem „Ceļš pie sevis”**. Pakalpojumu sniedz nodibinājums „Latvijas Bērnu atbalsta fonds”.

Programma izveidota ar mērķi, lai agrīni sniegtu atbalstu un izglītotu ģimenes, kuras saskaras ar grūtībām bērna audzināšanā – konstatētas bērna saskarsmes problēmas, apgrūtināta adaptācija sociālajā vidē, bieži konflikti, psihoemocionālās attīstības traucējumi, somatiskas reakcijas, uzvedības un mācīšanās iemaņu traucējumi. Programma tiek sniegta bērniem vecumā no četriem līdz deviņiem gadiem un viņu ģimenes locekļiem, vienas programmas ilgums ir 10 mēneši.

Pakalpojums „Ceļš pie sevis” tiek īstenots Latvijas Bērnu atbalsta fonda telpās - Ģimenes atbalsta centrā „Ceļš pie sevis”, Juglā, Brīvības gatvē 401 B un Multifunkcionālajā atbalsta centrā „Domino”, Ilģuciemā, Cementa ielā 12, kurā telpas tika atklātas 2021. gadā.

Ņemot vērā augsto pieprasījumu pēc pakalpojuma, programmas pozitīvo novērtējumu no iesaistīto ģimeņu puses, 2021. gada septembrī tika palielināts pakalpojumā iesaistīto bērnu skaits līdz 48 bērniem, savukārt 2022. gada nogalē, uzsākot jaunu programmas sniegšanu, jau līdz 60 bērniem.

Tādējādi kopumā 2022. gadā pakalpojumu varēja izmantot jau 98 mazo rīdzinieku ģimenes, no kuriem 60 pakalpojumu turpinās saņemt 10 mēnešu periodā līdz 2023. gada vasarai.

Pakalpojuma īstenošanai piešķirtais finansējums 189 582 EUR, izlietots 95 % apmērā, t.i. 180 120 EUR.

Ģimenes asistenta pakalpojums

Ģimenes asistenta pakalpojums nodrošina personai (ģimenei) nepieciešamo atbalstu, tai skaitā prasmju attīstīšanu, atbilstoši personas (ģimenes) funkcionēšanas spēju līmenim saskaņā ar individuāli izstrādātu sociālās rehabilitācijas plānu. Visbiežāk personai (ģimenei) nepieciešams uzlabot un apgūt sociālās prasmes bērna audzināšanā un aprūpē, kā arī mājāsaimniecības vadīšanā, budžeta plānošanā.

Tiesības saņemt ģimenes asistenta pakalpojumu ir:

🌀 jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, personas bez noteiktas dzīvesvietas vai citas mērķa grupas personai, kura uzsākusi patstāvīgu dzīvi un kurai ir sociālās funkcionēšanas grūtības (līdz 10 stundām nedēļā vienai personai);

🌀 personām bez noteiktas dzīvesvietas vai citas mērķa grupas personām, kurām sociālās funkcionēšanas grūtības (līdz 10 stundām nedēļā vienai personai);

🌀 ģimenēm ar bērniem, kurām nav pietiekamu prasmju un iemaņu bērna audzināšanā un aprūpē (līdz 14 stundām nedēļā vienai ģimenei);

🌀 pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un personām ar pazīmēm par garīga rakstura traucējumiem, kurām nepieciešams atbalsts un apmācība sociālo prasmju apgūšanā, tai skaitā, nodarbinātības jautājumu risināšanā un mājāsaimniecības vadīšanā (līdz 24 stundām nedēļā vienai personai).

2022. gadā ģimenes asistenta pakalpojumu nodrošināja sešas līgumorganizācijas:

🌀 biedrība „Latvijas Samariešu apvienība”,

🌀 biedrība „Svētā Jāņa palīdzība”,

🌀 SIA „RB Ģimenes asistentu serviss”,

🌀 biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”

🌀 nodibinājums „Sociālā atbalsta un izglītības fonds”;

🌀 SIA „Dzīves oāze”.

2022. gadā ģimenes asistenta pakalpojumu saņēma 216 personas, kas ir par 48 personām vairāk nekā 2021. gadā. Pakalpojums 2022. gadā tika piešķirts 127 ģimenēm ar bērniem, 21 ģimenēm ar bērniem, kurās kādam no vecākiem ir garīga rakstura traucējumi, 62 pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un 6 personas kā citas mērķu grupas klienti (Ukrainas ģimene, pilngadību sasnieguši bāreņi, persona bez noteiktas dzīvesvietas).

Ģimenes asistenta pakalpojumam izlietotais finansējums 2022. gadā – 492 206 EUR.

Krīzes intervences pakalpojums

Krīzes intervences pakalpojums dzīvesvietā ģimenēm ar nepilngadīgiem bērniem, kuriem pastāv risks nonākt ārpusģimenes aprūpē.

Pakalpojuma mērķis ir nodrošināt Rīgas pilsētas iedzīvotājiem krīzes intervences pakalpojumu ģimenes dzīvesvietā, organizējot speciālistu intervenci krīzes situācijā nonākušām ģimenēm, sniedzot ģimenes vajadzībām atbilstošu sociālpsiholoģisko atbalstu, kā arī piesaistot nepieciešamos pakalpojumus, lai mazinātu, novērstu bērna/u izņemšanu no ģimenes vai veicinātu atgriešanos tajā.

Tāpat kā 2021. gadā, arī 2022. gadā Krīzes intervences pakalpojumu nodrošināja divi pakalpojuma sniedzēji:

- ☁ Biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” ;
- ☁ Biedrība „Sociālo pakalpojumu attīstības centrs”.

Pakalpojums plānots 12 ģimenēm gadā, taču 2022. gadā pakalpojumu saņēma tikai 6 ģimenes, (t.i. 50% no plānotā), kas ir mazākais pakalpojumu saņēmēju skaits pēdējos 3 gados. (skat.10. tabula) Salīdzinoši 2021. gadā pakalpojumu izmantoja 14 ģimenes, kas bija par 2 ģimenēm vairāk nekā tika plānots. 2022.gadā viena ģimene pakalpojumu saņēma atkārtoti. Šāda prakse tika uzsākta jau 2021.gadā, kad pakalpojumu atkārtoti saņēma 3 ģimenes.

Lai arī iepriekšējo 2 gadu tendences liecināja, ka pieprasījums pēc pakalpojuma pieaug, salīdzinoši zemā pieprasījuma dēļ 2022. gadā, noslēdzot jauno pakalpojuma līgumu uz 2023. gadu tika samazināts pakalpojuma saņēmēju skaits līdz 10 ģimenēm gadā. Vienlaikus tika saglabāta kopējā pakalpojumam plānotā summa, tādējādi palielinot izmaksas par vienu ģimeni - 2 408,60 EUR (2022 .gadā – 2 007,10 EUR), kas ļauj pakalpojuma sniedzējam ģimenes intervencē iesaistīt vairāk speciālistus vai nodrošināt to iesaisti lielākā apjomā.

Plānotais finansējums 2022. gadam bija 24 086 EUR, faktiskā izpilde – 12 094 EUR. Pakalpojumā veidojas 50 % finanšu ekonomija, jo netika izmantota visa summa, kas tika paredzēta katrai ģimenei piešķirto speciālistu samaksai. Pakalpojuma skaita samazinājumu var skaidrot ar 2022. gadā pieaugošo pieprasījumu pēc krīzes centra pakalpojuma institūcijā.

10. tabula. Krīzes intervences pakalpojumu saņēmušo ģimeņu skaits

Pakalpojuma sniedzējs	2020	2021	2022
Biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”	-	8	4
Biedrība „Sociālo pakalpojumu attīstības centrs”	5	6	2
Biedrība „Centrs MARTA”	3	-	-
Biedrība „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija”	4	-	-
KOPĀ	12	14	6

Sociālās rehabilitācijas programmas ar izmitināšanu mātēm ar garīga rakstura traucējumiem un jaundzimušajiem ar izmitināšanu

Kopš 2019. gada Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek īstenota sociālās rehabilitācijas programma klientēm ar garīga rakstura traucējumiem un viņu jaundzimušajiem, ar izmitināšanu. Pakalpojums kopumā paredzēts 4 mātēm un viņu bērniem līdz 3 gadu vecumam (ieskaitot).

Pakalpojuma ietvaros klientēm tiek sniegts ilgtermiņa atbalsts, nodrošinot dzīvesvietu; diennakts aprūpi un uzraudzību; sociālo aprūpi, atbalstu pašaprūpē; atbalstu ēdiena gatavošanā; kā arī atbalstu un palīdzību mātēm bērna aprūpes, audzināšanas prasmju attīstīšanā un uzlabošanā. Pakalpojuma mērķis ir veicināt personas sadzīves un sociālo prasmju, sociālās funkcionēšanas spēju uzlabošanu, sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, dzīvot neatkarīgi un ar atbalsta personu palīdzību, kā arī, galvenokārt, lai novērstu risku bērna nokļūšanai ārpusģimenes aprūpē.

2022. gada sākumā, izvērtējot iepriekšējo 2 gadu periodā sniegtā pakalpojuma darbības rezultātus, tika secināts, ka nepieciešams paplašināt pakalpojuma mērķauditoriju – proti, noteikt, ka **Pakalpojumu var saņemt mātes ar garīga rakstura traucējumiem un viņu bērni vecumā līdz 6 gadiem ieskaitot (pakalpojumu, uzsākot ne vēlāk kā līdz bērna 3 gadu vecuma sasniegšanai).**

Pakalpojumu kopš 2019. gada realizē biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”, kopš 2020. gada septembra pakalpojuma sniegšana notiek četru dzīvokļu kompleksā Mežrozīšu ielā 43, Rīgā.

Pakalpojums 2022. gadā nodrošināts 6 ģimenēm, kurās aug 9 bērni. 2022. gada septembrī pakalpojuma sniegšana tika izbeigta klientei, kura saņēma pakalpojumu no 2020. gada novembra, jo mamma kopā ar bērnu spēja uzsākt dzīvi patstāvīgi. Salīdzinoši 2021. gadā pakalpojumu izmantoja 5 mammas, 1 kliente pakalpojumu pārtrauca, mainot dzīvesvietu ārpus Rīgas.

Izlietotais finansējums – 171 560 EUR, kas ir 99 % no budžetā plānotā finansējuma 2022. gadam - 173 672 EUR.

Dienas centri bērniem un jauniešiem

Dienas centri bērniem un jauniešiem ir RSD struktūrvienības, kas nodrošina bērnu sociālās funkcionēšanas spēju uzlabošanu un attīstīšanu, sniedz profesionālu individuālo psihosociālo palīdzību, organizē problēmu risināšanu grupu darbā ar bērniem, nodrošina attīstošu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu, pilnveido un attīsta sociālās prasmes, kā arī veicina bērnu motivāciju mācīties.

DC uzdevumi un sniegtie pakalpojumi:

- 🌀 preventīvā darba veikšana (saturīga brīvā laika pavadīšana, attīstot bērna personību, sociālo problēmu pazīmju identificēšana, speciālistu starpinstitucionālā sadarbība);
- 🌀 bērnu sociālās iekļaušanās skolu sistēmā veicināšana;
- 🌀 speciālistu individuālo konsultāciju bērniem un viņu ģimenēm nodrošināšana;
- 🌀 grupu nodarbību (izglītojošās, socializācijas, radošās, dzīves prasmju darbnīcas) bērniem un vecākiem realizēšana;
- 🌀 ārpus centra aktivitāšu organizēšana bērnu socializācijas un motivācijas veicināšanai.

DC klients ir bērns, kuram ir RSD TC nosūtījums sociālā pakalpojuma saņemšanai un/vai bērna likumiskā pārstāvja iesniegums, un/vai DC izvērtējums par pakalpojuma nepieciešamību.

2022. gadā dienas centru pakalpojumu nodrošināja trīs dienas centri:

- 🌀 Kurzemes rajonā – kopienas centrs „Ābeļzieds” (Dzirciema iela 24);
- 🌀 Latgales priekšpilsētā – dienas centrs „Kamene” (Salnas iela 2);
- 🌀 Ziemeļu rajonā – dienas centrs „Vecmīlgrāvis” (Emmas iela 3).

2022. gadā pakalpojumu saņēma 99 bērni, salīdzinājumā ar 2021. gadu dienas centru pakalpojuma saņēmēju skaits ir palielinājies par 50 bērniem.

Izlietotais finansējums Dienas centra pakalpojumam 2022. gadā – 79 556 EUR.

11. tabula. Dienas centri bērniem un jauniešiem

Dienas centri	Pakalpojuma saņēmēju skaits		
	2020	2021	2022
Dienas centrs „Kamene”	25	19	26
Dienas centrs „Vecmīlgrāvis”	16	14	16
Kopienas centrs „Ābeļzieds”	21	16	57
KOPĀ	67	49	99

Dienas aprūpes centra pakalpojums bērniem un viņu ģimenēm

DAC pakalpojums nodrošina sociālā darba, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, sociālo prasmju un iemaņu attīstību, izglītošanu un saturīgu brīvā laika pavadīšanas iespēju Rīgas pilsētas pašvaldības bērniem un viņu ģimenēm. Tiek sniegtas dažādu speciālistu individuālās un grupu konsultācijas, kā arī atbalsts bērnu vecākiem, organizējot atbalsta un pašpalīdzības grupas.

DAC uzdevumi un sniegtie pakalpojumi:

1. saturīgu brīvā laika aktivitāšu nodrošināšana interešu, sociālo un radošo prasmju pilnveides nodarbībās;

2. bērna pamatvajadzību un aprūpes nodrošināšana (ēdināšana, higiēnas pakalpojumi, apģērba mazgāšana, apģērba, apavu izsniegšana/maiņa, primārā veselības aprūpe);
3. dažādu speciālistu (sociālā darbinieka, psihologa, sociālā rehabilitētāja, sociālā pedagoga, audzinātāja u.c.) individuālo un grupu konsultāciju sniegšana;
4. bērnu sociālās iekļaušanās skolu sistēmā veicināšana;
5. atbalsta grupu un pašpalīdzības grupu vecākiem organizēšana un vadīšana;
6. sociālās integrācijas veicināšana (pasākumi un aktivitātes, tai skaitā ārpus DAC);
7. sadarbība ar institūcijām;
8. drošas vides nodrošināšana.

DAC bērniem tiek sniegtas sociālā darbinieka, sociālā pedagoga, psihologa un citu speciālistu individuālas konsultācijas, kā arī grupu nodarbības (radošās, izglītojošās, dzīves prasmju darbnīcas, atbalsts bērnu vecākiem, nodrošinot atbalsta un pašpalīdzības grupas). Atšķirībā no DC pakalpojuma, kurā bez nodarbībām un speciālistu konsultācijām tiek nodrošināta ēdināšana, DAC bērniem ir pieejami arī drēbju mazgāšanas un higiēnas pakalpojumi, t.i. bērns var ieiet dušā, izmazgāt līdz paņemtās drēbes.

2022. gadā DAC pakalpojumu saņēma 353 bērni, kuriem bija RSD nosūtījums pakalpojuma saņemšanai, pakalpojumu nodrošināja 4 līgumorganizācijas. 2020. gada nogalē DAC pakalpojuma sniegšanu uzsāka Nodibinājums „LELB Diakonijas centrs” „Dzīvības aka” Mežrozīšu ielā 43 un 2022. gadā tika palielināts vietu skaits no 25 uz 30 bērniem dienā.

Salīdzinot ar 2021. gadu, **2022. gadā DAC pakalpojuma saņēmēju skaits ir palielinājies par 13 bērniem** 2 (skat. 12.tabulu).

Izlietotais finansējums DAC bērniem pakalpojumam 2022. gadā - 739 516 EUR.

2022. gadā DAC pakalpojumu saņēma 60 Ukrainas bērni.

12. tabula. Bērnu skaits, kuri saņēmuši dienas aprūpes centra pakalpojumu no Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta – izlietotais finansējums

Dienas aprūpes centri bērniem	Vietu skaits	Pakalpojuma saņēmēju skaits		
		2020	2021	2022
		Personu skaits	Personu skaits	Personu skaits
Nodibinājums „LELB Diakonijas centrs” atbalsta centrs bērniem un ģimenēm „Roku rokā”	33	54	51	58
Nodibinājums „LELB Diakonijas centrs” atbalsta centrs bērniem un ģimenēm „Sirdsgaisma”	25	46	39	41
Nodibinājums „LELB Diakonijas centrs” daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs „Paudzes”	30	48	50	66
Biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” dienas aprūpes centrs „Stropiņš”	20	46	46	40
Reliģiskā organizācija „Pestīšanas armija” dienas aprūpes centrs „Patvērums”	15	28	23	25
SIA „Dzīves oāze” dienas aprūpes centrs „Dzīves oāze”	25	36	48	41
Nodibinājums „LELB Diakonijas centrs” „Dzīvības aka”	30	12	83	82
KOPĀ	178	270	340	353

DC un DAC klientu galvenās problēmas ir sociālo prasmju un iemaņu trūkums, saskarsmes un komunikācijas prasmju trūkums, tas ir, grūtības komunicēt ar vienaudžiem un pieaugušajiem, veidot sociālos kontaktus, nav pietiekams ģimenes atbalsts mācību procesam, kā rezultātā ir neregulārs

izglītības iestādes apmeklējums, zemas mācību sekmes un mācību parādi, emocionālā vardarbība ģimenē, sociālā atstumtība, saturīga brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkums, uzvedības problēmas, sociālo attiecību un atbalsta trūkums.

DC un DAC pakalpojuma ietvaros tiek pilnveidotas un attīstītas bērnu sociālās un saskarsmes prasmes, veicināta bērnu motivācija mācīties. Bērniem tiek nodrošinātas dažādas grupu nodarbības: izglītojošās, atbalsta, interešu, socializācijas un radošās dzīves prasmju darbnīcas.

Kopdarbība DC un DAC sportiskajās, radošajās, ārpus DC vai citās aktivitātēs ir viens no veidiem, kā bērni tiek sociāli iekļauti un atbalstīti, tiek stiprināts viņu pašvērtējums. Vienlaikus tas ir arī veids, kādā sociālie darbinieki var iegūt citādi nepieejamu informāciju par bērnu, viņa viedokli, problēmjomām, veidot savstarpēju uzticību, nepiespiesti komunicēt ar bērnu par viņam svarīgām tēmām. Bērniem DC pakalpojums nodrošina iespēju paēst launagu, savukārt DAC pakalpojums – siltas pusdienas.

Covid - 19 izplatības laikā DAC darbu ar bērniem veica gan attālināti, gan uz vietas, ievērojot visus epidemioloģiskos drošības pasākumus, kad bērns ieradās konkrētā laikā pie konkrēta darbinieka. Regulāra informācijas apmaiņa ar bērnu vecākiem notika, izmantojot gan tālruni, gan zvanus *WhatsApp* u.c. tiešsaistes platformas.

Sociālie pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem

Sociālā darba pakalpojumus ģimenēm, kurās ir bērni ar FT nodrošināja 11 sociālie darbinieki, kuri specializējušies darbam ar šo mērķgrupu.

Sociālo darbinieku uzdevumi darbā ar ģimenēm, kurās ir bērni ar FT:

- ☞ sniegt individuālās konsultācijas un psiholoģisko atbalstu;
- ☞ informēt par iespējām saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību;
- ☞ izvērtēt ģimenes vajadzības, piemērojot atbilstošāko sociālā pakalpojuma veidu;
- ☞ organizēt ģimenei nepieciešamo sociālo pakalpojumu saņemšanu, sadarbojoties ar organizācijām, ar kurām ir noslēgti sadarbības līgumi par pašvaldības finansētajiem sociālajiem pakalpojumiem.

Rīgas pilsētas pašvaldība bērniem ar FT un viņu ģimenēm nodrošina šādus sociālos pakalpojumus:

- ☞ īslaicīgu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju institūcijā;
- ☞ sociālās aprūpes pakalpojumus personas dzīvesvietā;
- ☞ sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personas dzīvesvietā.

Lai saņemtu sociālos pakalpojumus, bērna likumiskajam pārstāvim jāvēršas dzīvesvietai tuvākajā RSD TC pie sociālā darbinieka darbā ar ģimenēm, jāaizpilda iesniegums, norādot nepieciešamo pakalpojumu. Sociālā darba speciālists izvērtē bērna FT, vajadzības un resursus, tai skaitā arī ģimenes, lai rastu atbilstošāko sociālā atbalsta veidu. Sociālais darbinieks pēc nepieciešamības apmeklē klientu dzīvesvietā, izvērtē klienta pašaprūpes spējas un vajadzības, kā arī ģimenes locekļu līdzdarbības iespējas pakalpojuma nodrošināšanā, aizpildot novērtēšanas karti. Sociālais darbinieks pieņem lēmumu par klientam atbilstošākā sociālā pakalpojuma piešķiršanu un izsniedz nosūtījumu pakalpojuma saņemšanai.

Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi tiek nodrošināti bērniem ar FT un viņu ģimenes locekļiem. Pakalpojumu mērķis ir nodrošināt bērniem sociālo aprūpi un rehabilitāciju, savukārt bērnu vecākiem sniegt atbalstu ar mērķi pēc iespējas mazināt sociālās atstumtības risku, veicinot nodarbinātību, sociālo integrāciju un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Rīgas pilsētas pašvaldībā deklarētajiem bērniem ar FT un viņu ģimenes locekļiem tiek nodrošināti vairāki sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi.

Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma institūcijā bērniem ar invaliditāti („Atelpas brīdis”) mērķis ir nodrošināt īslaicīgu sociālo aprūpi un rehabilitācijas pasākumu kompleksu (līdz 45 dienām gadā) bērniem ar invaliditāti institūcijā, nodrošinot bērniem uzraudzību, ēdināšanu, saturīgu brīvā laika pavadīšanu, pašaprūpes un sociālo prasmju uzturēšanu, vienlaicīgi uz laiku atslogojot bērnu piederīgos no aprūpes pienākumu pildīšanas.

Pakalpojumu nodrošināja BKUS novietne „Gaiļezers”. **2022. gadā īslaicīgu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēma 51 bērns.**

Dienas aprūpes centrs bērniem ar FT ir pakalpojums, kas dienas laikā nodrošina bērnu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju. Pakalpojuma mērķis ir sekmēt bērnu pašaprūpes potenciāla attīstību, neatkarības līmeņa paaugstināšanos, sociālo prasmju attīstīšanu un sociālo integrāciju. DAC bērniem ar FT tiek nodrošināta bērnu vecumam, veselības un funkcionālajam stāvoklim atbilstoša aprūpe, ergoterapija, fizioterapija, logoterapija, mūzikas terapija, kā arī datorprasmju apmācība.

2022. gadā tāpat kā 2021. gadā divos DAC tika nodrošināts sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums:

☀ biedrības „**Rehabilitācijas centrs „Mēs esam līdzās”**” DAC bērniem ar FT pakalpojumu nodrošināja bērniem ar kustību un attīstības traucējumiem, iekļaujot ergoterapiju, logoterapiju, mūzikas terapiju, datora apmācības, tai skaitā izmantojot alternatīvās komunikācijas metodes, tematiskos pasākumus, brīvā laika pavadīšanu, kā arī individuālās konsultācijas un sociālo darbu ar bērna ģimeni.

☀ Rīgas 3. pamatskolas dienas aprūpes centrs „**Torņakalna rūķi**” nodrošināja pakalpojumu bērniem un jauniešiem ar GRT. Pakalpojuma ietvaros tika organizētas sociālā darbinieka, speciālā pedagoga, sociālā pedagoga un psihologa konsultācijas, interešu izglītība, mājsaimniecības apguve, smilšu terapija, atbalsta pakalpojumi ģimenes locekļiem.

2022. gadā DAC bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pakalpojumu saņēma 63 bērni. Rīgas 3. pamatskolas dienas aprūpes centrs „**Torņakalna rūķi**” funkcija no 01.09.2022. nodota Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentam

Vasaras mēnešos Rīgas pilsētas pašvaldības ģimenēm, kuras audzina bērnus ar FT, tiek piedāvāta vasaras sociālās rehabilitācijas programma. Pakalpojums paredzēts bērniem, kuriem nepieciešama uzraudzība, aprūpe un rehabilitācija skolas brīvlaikā. **Pakalpojumu nodrošināja biedrības „Svētā Jāņa palīdzība” DAC „Saulesvece”. 2022. gadā DAC pakalpojumu saņēma 34 bērni.**

Kopā 2022. gadā DAC pakalpojumus saņēma 97 bērni, kas salīdzinot ar 2021. gadu, ir par 19 bērniem vairāk.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi dzīvesvietā bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenēm

Agrīnās korekcijas apmācības pakalpojums „Portidža” bērniem ar FT un viņu ģimenēm

Pakalpojums bērniem un viņu ģimenēm sniedz nepieciešamās specifiskās zināšanas, motivē bērnus attīstīt jaunas prasmes un iemaņas, kā arī nostiprina jau esošās prasmes, veicinot bērna un ģimenes integrēšanos sabiedrībā. Pakalpojuma ietvaros tiek īstenota agrīnās izglītošanas un audzināšanas sistēma (mūzikas un spēļu terapija, sociālās uzvedības un datora nodarbības, mākslas terapija un vecāku izglītošana) bērniem ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem – agrīni dzimušiem bērniem, bērniem ar dzemdību traumām, Dauna sindromu, cerebrālo trieku, hidrocefāliju, autismu un citām diagnozēm, kuru rezultātā bērniem ir garīgās attīstības traucējumi. Pakalpojuma nodrošināšanā tiek īstenota Portidžas agrīnās korekcijas programma.

2022. gadā agrīnās korekcijas pakalpojumu saņēma 94 bērni, kas ir par 33 bērniem vairāk nekā 2021. gadā (61 bērns). Pakalpojumu nodrošināja biedrība „Latvijas Portidžas mācībsistēmas asociācija”.

Individuālo rehabilitācijas plānu izstrādes pakalpojums

Pakalpojums ietvēra bērna ar FT vecumā no 0 – 18 gadiem funkcionēšanas stāvokļa izvērtējumu un individuālo rehabilitācijas plāna sastādīšanu fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta vadībā, nosakot bērnam nepieciešamo speciālistu konsultāciju, procedūru u.c., tai skaitā vecāku atbalsta pasākumu kompleksu noteiktam laika periodam. Vienlaikus bērna ģimenes locekļiem tika

sniegta iespēja koordinēti saņemt informāciju un rehabilitācijas plānu par bērna vajadzībām pēc medicīniskās un sociālās rehabilitācijas.

2021. gadā rehabilitācijas plāns tika izstrādāts 2 bērniem un 2022. gadā mazā pieprasījuma dēļ pakalpojuma nodrošināšana tika pārtraukta. Pakalpojumu 2021. gadā nodrošināja SIA „Rīgas veselības centrs”.

Sociālās rehabilitācijas un apmācības pakalpojums bērniem ar kustību traucējumiem

Pakalpojuma ietvaros tiek īstenota 10 mēnešu multidisciplināra sociālā rehabilitācija, tai skaitā apmācība, lai bērniem mazinātu kustību traucējumu radītos ierobežojumus un veicinātu bērnu integrāciju mācību iestādēs atbilstoši vecumposmam, kas, savukārt, nākotnē sekmētu patstāvīgas dzīves uzsākšanu un iekļaušanos darba tirgū, vienlaikus nodrošinot bērnu un viņa ģimeni ar specifiskām zināšanām un prasmju kopumu ilgtermiņā.

Pakalpojuma ietvaros bērniem un vecākiem atbilstoši sākotnējam izvērtējumam tiek nodrošināta fizioterapija, spēļu terapija, sociālā darbinieka, psihologa konsultācijas un nodarbības baseinā. Savukārt vecākiem tiek sniegts psiholoģisks atbalsts un konsultācijas ar mērķi apmācīt vecākus bērna aprūpē un rehabilitācijā mājas apstākļos.

2022. gadā pakalpojumu saņēma 16 bērni, kas ir par 6 bērniem vairāk nekā 2021. gadā, kad pakalpojumu saņēma 10 bērni un viņu ģimenes locekļi. Pakalpojumu nodrošināja biedrība „Latvijas Bērniem ar Kustību Traucējumiem”.

Agrīnās intervences programma bērniem ar garīgās attīstības un uzvedības traucējumiem un viņu ģimenēm

Pakalpojuma ietvaros tiek nodrošināta agrīna psihosociāla palīdzība un rehabilitācija bērniem ar garīgās attīstības un uzvedības traucējumiem un viņu ģimenēm, veicinot bērna iekļaušanos pirmsskolas izglītības iestādēs, skolās, kā arī, uzlabojot bērna un ģimeņu sociālo funkcionēšanu. Bērni un viņu ģimenes locekļi saņem kvalificētu speciālistu – sociālā darbinieka, psihologa, speciālā pedagoga, ergoterapeita, logopēda konsultācijas. Konsultācijas tiek sniegtas gan bērnam, gan ģimenes locekļiem, nodrošinot fokusētas atbalsta – izglītojošās grupas, saskarsmes treniņa un dusmu kontroles programmu, ABA (Lietišķās uzvedības analīze) terapiju, kā arī pēc nepieciešamības nodrošinātas konsultācijas bērna dzīvesvietā vai izglītības iestādē.

Pakalpojumu nodrošināja biedrība „Autisma centrs”. **2022. gadā pakalpojumu saņēma 75 bērni**, kas ir par 10 bērniem vairāk nekā 2021. gadā (65 bērni).

Socializācijas grupas bērniem ar autiska spektra traucējumiem pakalpojums

Šī pakalpojuma nodrošināšana uzsākta 2019. gada augustā. Pakalpojuma mērķa grupa ir bērni ar autiska spektra traucējumiem no četri līdz 12 gadu vecumam (ieskaitot), kuriem ir nepieciešams attīstīt vai uzlabot sociālās un komunikācijas prasmes un patstāvīgās funkcionēšanas spējas, lai veicinātu bērnu patstāvību un integrāciju sabiedrībā, tai skaitā mācību iestādēs atbilstoši vecumposmam.

Pakalpojumu nodrošināja biedrība „Nepaliec viens”. 2022. gadā pakalpojumu saņēma 44 bērni, kas ir par 24 bērniem vairāk nekā 2021. gadā (20 bērni un viņu ģimenes locekļi).

Psihologa pakalpojumi ģimenēm ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem

Psihologa pakalpojuma mērķis ir veicināt bērniem komunikācijas un saskarsmes prasmes, lai veiksmīgi iekļautos sabiedrībā, savukārt vecākiem nodrošināt psiholoģisku un izglītojošu atbalstu. Psihologa pakalpojums tiek sniegts gan individuāli bērnam un vecākiem, gan vecākam ar bērnu, tādējādi stiprinot savstarpējās attiecības un mācot jaunas sadarbības metodes. Konsultācijas vecākiem tiek sniegtas caur praktisku darbošanos un pieredzi, lai palīdzētu apgūt jaunas prasmes un ieraudzītu bērna resursus un spējas. Psihologs savā darbā izmanto tādas metodes kā spēļu terapiju, smilšu terapiju, mākslas terapiju, kognitīvi biheiviorālo terapiju u.c.

2022. gadā sniegtas 676 psihologa konsultācijas 78 personām, salīdzinoši 2021. gadā sniegtas 483 psihologa konsultācijas 57 personām.

2020. gadā RD saistošajos noteikumos Nr.3 „Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība” tika veikti grozījumi, kuri paredz, ka, ja klients izvēlas saņemt psihologa pakalpojumu pie pakalpojuma sniedzēja, ar kuru pašvaldība nav noslēgusi pašvaldības iepirkuma līgumu par psihologa pakalpojuma sniegšanu bērniem ar FT, bet psihologs atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ieguvis tiesības veikt psihologa profesionālo darbību, pašvaldība maksā starpību starp psihologa pakalpojuma cenu un klienta veikto samaksu par psihologa pakalpojumu (*vaučers*), bet ne vairāk kā 30 EUR par vienu konsultāciju un ne vairāk kā par 10 konsultācijām.

2022. gadā psihologa konsultācijas, izmantojot vaučeri, saņēma 13 personas, kas ir par 4 vairāk nekā 2021. gadā (11).

Individuāla sociālās rehabilitācijas programma

2018. gadā tika uzsākta jauna iniciatīva, individuālo sociālo rehabilitācijas programmu (turpmāk – Programmas) īstenošana bērniem ar FT. Programmas tika uzsāktas bērniem ar autisma spektra traucējumiem.

Programmu būtība ir palīdzēt bērniem un viņu ģimenēm, kuru sociālās problēmas nav atrisināmās ar esošo sociālo pakalpojumu palīdzību, esošais pakalpojuma saturs neatbilst vajadzībām un pakalpojums nepieciešams lielākā apmērā, kā arī nepieciešams piesaistīt virkni citu pakalpojumu vai resursu, piemēram, ABA terapeita, ergoterapeita, audiologopēda, fizioterapeita konsultācijas. Programmas ir vairāk orientētas uz kompleksiem risinājumiem.

2019. gadā pakalpojumu nodrošināja biedrība „Nepaliec viens”, izstrādājot un nodrošinot sešas Programmas, no kurām vienu Programmu turpināja nodrošināt 2020. gadā.

2020. gadā pakalpojumu nodrošināja biedrība „Nepaliec viens”, biedrība „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” un nodibinājums „Caritas Latvija, un 2021. gadā pievienojās SIA „ABA-Baltija”.

Sadarbībā ar pakalpojuma sniedzējiem un RSD konstatēts, ka Programmas sniedz pozitīvus rezultātus, proti, veicina bērnu ar FT pašaprūpes un neatkarības līmeni, savukārt bērna vecāki norāda, ka pozitīvo dinamiku sniedz tas, ka Programmās tiek nodrošināta kompleksa sadarbība starp speciālistiem. **2022. gadā īstenotas 52 programmas, kas ir par 17 programmām vairāk nekā 2021. gadā (35 programmas).**

Atbalsta personas pakalpojums

2021. gadā Rīgas valstspilsētas pašvaldība realizēja pilotprojektu - Atbalsta personas pakalpojums ģimenēm, kuras audzina bērnu ar funkcionāliem traucējumiem, 2022. gadā pilotprojekts pārtapa pa pakalpojumu.

Pakalpojuma mērķis - veicināt ģimenes, kura audzina bērnu ar funkcionāliem traucējumiem sistēmas stiprināšana, sniedzot praktisku un psihoemocionālu atbalstu vecākiem bērna izglītības, rehabilitācijas, socializācijas un ikdienas aprūpes (uzraudzība un drošība) nodrošināšanā atbilstoši bērna specifiskajām vajadzībām, tādējādi mazinot fiziskā un garīgā izsīkuma stāvokli vecākiem, atslogojot vecāku ikdienu un radot ģimenes sociālai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus - harmonizējot ģimenes locekļu savstarpējās attiecības un stiprinot ģimenes finansiālo kapacitāti vecākiem iesaistoties darba tirgū.

Izstrādājot pakalpojuma saturu tika ņemti vērā vairāki svarīgi aspekti, piemēram, ka bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem nepieciešama diennakts uzraudzība un aprūpe, kas ģimenei rada augstu emocionālo un fizisko risku būt pakļautiem pārmērīgam psiholoģiskai spriedzei, motivācijas zudumam un depresijas riskam. Savukārt, saņemot regulāru atbalstu tiktu mazināta vecāku emocionālā spriedze, uzlabotos fiziskā labsajūta, tai skaitā tiktu stiprinātas vecāku, brāļu un māsu savstarpējās attiecības, kā arī kopumā tiktu paaugstināta ģimenes kapacitāte.

Pakalpojumam 2022. gadā tika palielināta mērķa grupa ar iespēju sasniedzot 5 gadu vecumu turpināt saņemt pakalpojumu līdz 17 gadiem ieskaitot, ja pakalpojums uzsākts ne vēlāk kā līdz bērna 4 gadu vecuma sasniegšanai. Pakalpojuma ietvaros vecākiem tika sniegts praktisks un psihoemocionāls atbalsts bērna izglītības, rehabilitācijas, socializācijas un ikdienas aprūpes nodrošināšanā atbilstoši bērna specifiskajām vajadzībām, nepārsniedzot 160 stundas mēnesī.

Pakalpojumu nodrošināja 5 līgumorganizācijas - biedrība „Nepaliec viens”, biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts”, nodibinājums „Caritas Latvija”, SIA „CareLat” un Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”.

13. tabula. Bērnu skaits, kuri saņēmuši sociālos pakalpojumus bērniem ar FT

Pakalpojuma veids	Klientu skaits		
	2020	2021	2022
Dienas aprūpes centri			
Rīgas 3.pamatskolas DAC „Tornakalna rūķi”	23	23	26
Biedrība „Rehabilitācijas centrs „Mēs esam līdzās” ”	28	29	37
DAC pakalpojums bērniem ar funkcionēšanas traucējumiem vasaras mēnešos			
Biedrība „Svētā Jāņa palīdzība” DAC „Saulesvece”	21	26	34
Sociālās rehabilitācijas programmas			
Sociālās rehabilitācijas un apmācības pakalpojums bērniem ar kustību traucējumiem			
Biedrība „Latvijas bērniem ar kustību traucējumiem”	7	10	16
Agrīnās korekcijas apmācības pakalpojums „Portidža” bērniem ar funkcionēšanas traucējumiem un viņu ģimenēm			
Biedrība „Latvijas Portidžas mācībsistēmas asociācija”	56	61	94
Agrīnās intervences programma bērniem ar garīgās attīstības un uzvedības traucējumiem un viņu ģimenēm			
Biedrība „Autisma centrs”	55	65	75
Sociālās rehabilitācijas grupas bērniem ar autistiskā spektra traucējumiem			
Biedrība „Nepaliec viens”	15	20	44
Individuālās sociālās rehabilitācijas programmas:			
Biedrība „Nepaliec viens”; biedrība „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””; nodibinājums „Caritas Latvija”; SIA „ABA – Baltija”	12	35	52
Individuālā rehabilitācijas plāna izstrādes pakalpojums			
SIA „Rīgas veselības centrs”	5	2	0
Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā (Atelpas brīdis)			
BKUS novietne „Gailezers”	38	43	51
VSAC Rīga filiāle „Pļavnieki”	1	-	1
Psihologa pakalpojumi ģimenēm ar bērniem ar funkcionēšanas traucējumiem	65	57	78
Vaučera psihologa pakalpojumi ģimenēm ar bērniem ar funkcionēšanas traucējumiem	4	9	13
Atbalsta personas pakalpojums	-	25	39
KOPĀ	330	405	560

Izvērtējot sniegtos pakalpojumus ģimenēm, kuras audzina bērnu ar funkcionēšanas traucējumiem, konstatēts, ka **2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, par 155 personām ir palielinājies pakalpojumu saņēmušo klientu skaits.** Ļoti pieprasīts pakalpojums ir agrīnās korekcijas apmācību un agrīnās intervences programmas, ka arī liels pieprasījums ir pēc individuālajām sociālās rehabilitācijas programmām un atbalsta personas pakalpojuma.

Kopā 2022. gadā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi nodrošināti 560 bērniem.

Krīzes centra pakalpojums

Krīzes centrs ir sociālās rehabilitācijas institūcija, kurā tiek nodrošināta profesionāla psihosociālā palīdzība krīzes situācijās bērniem, grūtniecēm un ģimenēm ar bērniem, laika posmā līdz sešiem mēnešiem.

2022. gadā Rīgas pašvaldībā īslaicīgu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu krīzes situācijā nonākušiem bērniem vecumā no dzimšanas līdz 18 gadiem, sievietēm ar nepilngadīgiem bērniem, sievietēm – grūtniecēm un ģimenēm ar bērniem, tai skaitā tēviem ar nepilngadīgiem bērniem, nodrošināja:

- 🌀 RPBJC struktūrvienība „Krīzes centrs” (30 vietas);
- 🌀 RPBJC struktūrvienība „Ģimenes atbalsta centrs” (14 vietas);
- 🌀 biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” krīzes centrs „Burtnieks” (51 vieta);
- 🌀 biedrība „Sociālo pakalpojumu attīstības centrs” krīzes centrs sievietēm ar bērniem „Mīlgrāvis” (15 vietas).

Līdz ar to 2022. gadā vienlaicīgu krīzes pakalpojuma saņemšanu varēja nodrošināt 110 klientiem dienā.

Kopumā 2022. gadā **krīzes centra pakalpojumu saņēma 555 personas, kas ir par 142 vairāk nekā 2021. gadā** (skat. 14. tabulu). Pakalpojuma saņēmēju skaita samazinājums kāds tas bija vērojams Covid - 19 pandēmijas laikā, kad RSD un bāriņtiesa lielākoties strādāja attālināti un klātienē tikšanās ar klientiem netika organizētas, mājas vizītes tika veiktas daudz mazākā apmērā, vairs nav aktuāls. Atjaunojoties speciālistu darbam klātienē un aktivizējot darbu ar klientiem, beidzoties epidemioloģiskajai situācijai, ģimeņu un bērnu grūtības un atbalsta nepieciešamība tiek identificēta daudz biežāk, līdz ar to klientu apjoms krīzes centros ir atjaunojies pirms COVID pandēmijas līmeņi. 2022. gadā, noslēdzot jaunu pakalpojuma līgumu, tika vērtēta nepieciešamība palielināt par 0,5 piesaistīto speciālistu slodzi, tādējādi dodot iespēju nepieciešamības gadījumā klientu atbalstam piesaistīt arī – psihiatrijas speciālistu, ņemot vērā, ka klientiem arvien vairāk konstatējamās GRT pazīmes un nepieciešams speciālista atbalsts.

Līdzīgi kā citus gadus, arī 2022. gadā bija atsevišķi gadījumi, ka ģimenes ar bērniem, t.sk. personas, kas bija nonākušas krīzes situācijās, krīzes centra pakalpojumu saņēma ārpus Rīgas valstspilsētas pašvaldības administratīvās teritorijas - KC „Paspārne” (148 EUR), Mūsmājas Krāslavas bērnu sociālās rehabilitācijas centrs (400,12 EUR), Talsu sieviešu un bērnu krīžu centrs (972 EUR).

Izlietotais finansējums 2022. gadā krīzes centru „Burtnieks” un „Mīlgrāvis” pakalpojuma finansēšanai – 631 732 EUR, t.i. 91 % no plānotā.

14. tabula. Krīzes centra pakalpojumu saņēmušo personu skaits

Pakalpojumu saņēmušo personu skaits	Gads		
	2020	2021	2022
Bērni no 1.5 (0*) līdz 18 gadiem	258	205	239
Pilngadīgas personas ar bērniem	257	208	316
tai skaitā sievietes	89	83	108
tai skaitā vīrieši	16	13	31
tai skaitā bērni	152	112	173
KOPĀ	515	413	555
Faktiski izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	446 266	418 430	631 732

Viena no galvenajām krīzes centra pakalpojuma saņēmēju mērķa grupām ir nepilnas ģimenes ar bērniem, galvenokārt sievietes ar bērniem. Analizējot statistikas datus par krīzes centra pakalpojuma pieprasījuma iemesliem, secināts, ka vēl joprojām galvenās ģimeņu sociālās problēmas, iestājoties krīzes centrā, ir: dzīvesvietas trūkums ar papildu komplicētām sociālām problēmām: vardarbība, bērnu aprūpes un sadzīves vadīšanas prasmju trūkums, atkarības, nodarbinātības problēmas, konflikti

partnerattiecībās, vecāku mentālās veselības problēmas un nespēja nodrošināt bērniem drošu vidi. Secināts, ka ir ģimenes, kuras regulāri atkārtoti saņem krīzes centra pakalpojumu.

RPBJC struktūrvienībā „Krīzes centrs” esošo bērnu galvenie ievietošanas iemesli ir pamešana novārtā, vardarbība un konfliktsituācijas ģimenē, vecāku uzturēšanās sabiedriskās vietās alkohola vai psihotropo vielu reibumā, pusaudžu klaiņošana, bērnu uzvedības problēmas, bērnu atkarību izraisošo vielu lietošana un likumpārkāpumi.

Kopš 2019. gada struktūrvienība „Krīzes centrs” ir vienīgā īslaicīgā sociālās rehabilitācijas institūcija nepilngadīgām personām Rīgā, kā arī Rīgas apkārtnē. Tas nozīmē, ka RPBJC struktūrvienībā „Krīzes centrs” nokļūst arī bērni no citām pašvaldībām.

Ārpusģimenes aprūpe

Ārpusģimenes aprūpe ir aprūpe, kas Bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem tiek nodrošināta pie aizbildņa, audžuģimenē vai bērnu aprūpes iestādē.

Bērna tiesību un aizsardzību regulējošie normatīvie akti, kā arī Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums paredz, ka, nodrošinot bērnam ārpusģimenes aprūpi, prioritāri jāvērtē bērna iespējas augt ģimeniskā vidē un tikai tad, ja tas nav iespējams, bērnam nodrošināma institucionāla aprūpe.

Aizbildnība

Aizbildnība ir viens no ārpusģimenes aprūpes veidiem.

Aizbildnis ir persona, kas iecelta vai apstiprināta Civillikumā noteiktajā kārtībā, lai nodrošinātu bērna tiesību un interešu aizsardzību. Aizbildnis aizvieto savam aizbilstamajam vecākus, kā arī pārstāv bērnu personiskajās un mantiskajās attiecībās. Par aizbildni parasti tiek iecelts kāds no bērna tuvākajiem radniekiem. Ja starp nepilngadīgā radniekiem neatrodas tādi, kuri būtu spējīgi uzņemties aizbildnību, vai arī, ja spējīgie nevar uzņemties aizbildnību, ja viņus atlaiž no aizbildņa amata likumisku iemeslu dēļ, kā arī, ja nepilngadīgajam nemaz nav radnieku, aizbildņus iecel bāriņtiesa no citu personu vidus.

Aizbildnība ir populārākais ārpusģimenes aprūpes veids, jo, bērnam paliekot bez vecāku gādības, bāriņtiesa saskaņā ar normatīvo aktu prasībām vispirms apzina bērna radniekus un izvērtē iespēju kādam no radnieku vidus kļūt par bērna aizbildni. Bērnam aizbildnība ir labākais un saudzējošākais ārpusģimenes aprūpes veids, jo bērna turpmākā aprūpe turpinās tuvinieku ģimenē, bieži vien ierastā vidē tādēļ, ka par aizbildņiem nereti kļūst vecvecāki. **Aizbildnībā nodoto bērnu** skaits ir ievērojami lielāks kā audžuģimenēs vai bērnu aprūpes iestādēs ievietoto bērnu skaits (skat. 15. tabulu).

2022. gadā bērnu aprūpi savās ģimenēs nodrošināja 767 aizbildņi, no kuriem 549 ir bērna vecvecāki un 151 citi radnieki. Tikai 67 personas, kas nav bērna radnieki, pilda aizbildņa pienākumus.

Materiālais atbalsts aizbildņiem

Pabalsts aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai:

- no bērna dzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai – 215 EUR mēnesī;
- no bērna septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 258 EUR mēnesī.

Ja bērnam ir piešķirti uzturlīdzekļi no Uzturlīdzekļu garantijas fonda, tad pabalsts aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai tiek samazināts par bērnam piešķirtajiem uzturlīdzekļiem.

Līdz 2021. gada 31. decembrim pabalstu aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai samazināja arī par apgādnieka zaudējuma pensijas, apdrošināšanas atlīdzības par apgādnieka zaudējumu, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apgādnieka zaudējuma gadījumā un ģimenes valsts pabalsta apmēru.

- **Atlīdzība par aizbildņa pienākumu pildīšanu** 54,07 EUR mēnesī. Atlīdzība nav atkarīga no aizbildnībā esošo bērnu skaita.
- **Valsts sociālie pabalsti, kas paredzēti ģimenēm ar bērniem.**

- Ģimenes valsts pabalsts:
 - par **pirmo** bērnu ģimenē **11,38 EUR**;
 - par **otro** bērnu **22,76 EUR** – divas reizes lielāks kā par pirmo bērnu (*11,38 EUR x 2*);
 - par **trešo** bērnu **34,14 EUR** – trīs reizes lielāks kā par pirmo bērnu (*11,38 EUR x 3*);
 - par **ceturto un nākamajiem bērniem 50,07 EUR** – 4,4 reizes lielāks kā par pirmo bērnu (*11,38 EUR x 4,4*).

🌀 Piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta par divu un vairāk bērnu no 1 līdz 20 gadu vecumam audzināšanu apmērs:

- par **2 bērniem** – **10 EUR** mēnesī;
- par **3 bērniem** – **66 EUR** mēnesī;
- par **4 bērniem** – **116 EUR** mēnesī;
- par **5 bērniem** – **166 EUR** mēnesī utt.

🌀 Rīgas pilsētas pašvaldība līdztekus valsts noteiktajai atlīdzībai par aizbildņa pienākumu pildīšanu par katru otro un nākamo bērnu aizbildnim maksā **aizbildņa atlīdzību** 60 EUR, tādējādi sniedzot lielāku materiālo atbalstu, ja ārpusģimenes aprūpē nonāk vairāki vienas ģimenes bērni, kā arī 50 EUR, ja aizbildnībā esošam bērnam viens vai abi vecāki ir miruši.

2022. gada nogalē aizbildnībā atradās 981 Rīgas valstspilsētas pašvaldības bērns, kas ir par 177 bērniem mazāk nekā 2021. gada nogalē.

Audžuģimene

Audžuģimene ir ģimene, kas bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam nodrošina aprūpi līdz brīdim, kamēr bērns var atgriezties savā ģimenē vai, ja tas nav iespējams, tiek adoptēts vai viņam nodibināta aizbildnība.

2018. gadā tika veikti būtiski uzlabojumi valsts sniegtajā atbalsta sistēmā alternatīvās ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu sniedzējiem. 2018. gada 1. jūlijā stājās spēkā jauni MK noteikumi Nr.354 „Audžuģimenes noteikumi”, kas nosaka jaunu ārpusģimenes aprūpes formu – specializētās audžuģimenes: **krīzes audžuģimene** un **audžuģimene bērnam ar invaliditāti**, kuram izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem. Ar minētā tiesību akta spēkā stāšanos audžuģimeņu darbs tiek pielīdzināts profesionālam darbam, par ko tiek maksāts atalgojums.

Specializācija paredz, ka krīzes audžuģimene ir audžuģimene, kurai ir vismaz trīs gadu pieredze audžuģimenē ievietoto bērnu aprūpē un kura jebkurā diennaktī laikā uzņem bērnu, kas šķirts no ģimenes, aizbildņa vai audžuģimenes. Savukārt audžuģimene bērnam ar invaliditāti, kuram izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem FT, ir audžuģimene, kurā vismaz vienam laulātajam (personai) ir vismaz 12 mēnešus ilga personīgā vai profesionālā pieredze darbā ar bērniem ar smagiem FT.

2022. gada beigās Rīgā darbojās **93 audžuģimenes** (2020. gadā – 85 audžuģimenes, 2021.gadā – 95 audžuģimenes), no tām 1 krīzes audžuģimene un 4 audžuģimenes bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem

2022. gadā laikā audžuģimenēs ievietoti 100 bērni, kas ir par 25 bērniem vairāk nekā 2021. gadā (85 bērni). 46 no ievietotajiem bērniem ir vecumā no 0 līdz 3 gadiem un 48 bērni vecumā no 4 līdz 12 gadiem. Tikai 6 bērni vecumā no 13 līdz 17 gadiem ir ievietoti audžuģimenēs.

2022. gadā kopumā Rīgā un ārpus Rīgas audžuģimenēs atradās 333 bērni, kas ir par 35 bērniem vairāk kā 2021. gadā – 298 Rīgas bērni.

15. tabula. Ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu skaits 2022. gada beigās

Ārpusģimenes aprūpes veids	2020	2021	2022
Aizbildnība	1 039	1158	981
Audžuģimene	282	298	333
Bērnu aprūpes iestāde (tai skaitā bērnu skaits valsts sociālās aprūpes centros)	194	176	173

Materiālais atbalsts audžuģimenēm

☉ Valsts atbalsts audžuģimenei (no 2018. 1. janvāra ir palielināta valsts atlīdzība par audžuģimenes pienākuma pildīšanu, diferencējot atlīdzības apmēra atkarību no ievietoto bērnu skaita):

- viens bērns – 171 EUR;
- divi bērni – 222,30 EUR;
- trīs un vairāk bērni – 273,60 EUR.

☉ Par audžuģimenē esošiem bērniem tāpat tiek piešķirti ģimenes valsts pabalsti.

☉ Rīgas pilsētas pašvaldība papildu valsts noteiktajai atlīdzībai sniedz materiālu atbalstu audžuģimenēm, kurās ar RBT lēmumu ir ievietots bērns. 13.04.2021. stājās spēkā Rīgas domes 24.03.2021. saistošie noteikumi Nr. 25 „Par Rīgas pilsētas pašvaldības palīdzību audžuģimenei”, kuros noteikts:

- **pabalsts bērna uzturam audžuģimenē** – 75% apmērā no minimālās darba algas, 2022. gadā tā apmērs pieauga līdz 375 EUR (mēnesī par katru bērnu);
- **pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei** – bērnam līdz 6 gadu vecumam – 200 EUR, no 7 līdz 18 gadu vecumam – 250 EUR (vienu reizi gadā);
- **pašvaldības piešķirtā atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu** audžuģimenei, kura ir deklarēta un dzīvo Rīgā un kuras audžuģimenē ar RBT lēmumu ievietots bērns – 215 EUR mēnesī.

2018. gada 1. jūlijā stājās spēkā MK noteikumi Nr.355 „Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra noteikumi” (turpmāk - MK noteikumi Nr.355), kas nosaka, ka Atbalsta centri veic galvenās funkcijas alternatīvās ārpusģimenes aprūpes popularizēšanā, jaunu ģimeņu piesaistē, apmācību organizēšanā, kā arī psihoemocionālā atbalsta sniegšanā audžuģimenēm, aizbildņiem, adoptētājiem un viesģimenēm.

Rīgas pašvaldībā 2022. gadā darbojas pieci **Atbalsta centri**:

- ☉ nodibinājuma „Sociālā atbalsta un izglītības fonds” Rīgas reģiona ģimeņu atbalsta centrs - „Dūja”
- ☉ biedrības „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija” Atbalsta centrs „Airi vecākiem”;
- ☉ „Latvijas Kristīgā alianses bāreņiem” Atbalsta centrs „Tilts”;
- ☉ Latvijas audžuģimeņu biedrības atbalsta centrs „Dzeguzēns”;
- ☉ Nodibinājuma fonds „Plecs” Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centrs „Plecs”.

Atbalsta centru darbību finansē valsts atkarībā no Atbalsta centram piesaistīto audžuģimeņu skaita un sniegto pakalpojumu apjoma alternatīvās aprūpes pakalpojumu sniedzējiem.

Lai veicinātu un atbalstītu bērnu ārpusģimenes aprūpi ģimeniskā vidē, Rīgas valstspilsētas pašvaldībā laika periodā no 2012. gada līdz 2021. gada beigām tika realizēts sociālais pakalpojums „**Sociālā atbalsta un konsultatīvā programma audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem**” (turpmāk – Atbalsta programma).

Atbalsta programmas ietvaros audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem, kā arī ģimenēs ievietotajiem bērniem bija iespējas saņemt plašu atbalsta pasākumu klāstu, t.sk. krīzes konsultācijas dzīvesvietā, patronāžas pakalpojumu, konsultācijas bērna bioloģiskajai ģimenei, saskarsmes un piesaistes veicināšanas treniņus, kā arī dažādu speciālistu konsultācijas – psihologa, psihoterapeita, narkologa, psihiatra, attīstošā pedagoga, smilšu terapijas speciālista u.c. konsultācijas atbilstoši bērna un ģimenes locekļu vajadzībām.

Ņemot vērā Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru darbību Rīgā, kopš 2018. gada kopumā samazinājās Atbalsta programmas pakalpojumu saņēmēju skaits, īpaši audžuģimeņu (skat. 16. tabulu), jo minētajai mērķa grupai lielu daļu atbalsta pakalpojumus nodrošina valsts, tai skaitā sociālā darbinieka un psihologa konsultācijas, atbalsta un tajā ievietotā bērna individuālā plāna izstrādi, atbalsta grupas un izglītojošos seminārus. No 2022. gada 1. janvāra stājoties spēkā grozījumiem MK noteikumos Nr. 355, kuros noteiktas papildus Ārpusģimenes atbalsta centru funkcijas un pakalpojumi aizbildņiem, lielākā daļa ārpusģimenes atbalsta centru aktivitāšu kļuva analogas Atbalsta programmas saturam. Līdz ar to 2022. gadā Atbalsta programmas sniegšana netiek turpināta. Ģimenes, kuras līdz šim saņēma Atbalsta programmas pakalpojumu, nepieciešamo atbalstu turpmāk varēs saņemt

Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centros valsts nodrošināto pakalpojumu ietvaros un pašvaldībā pieejamo sociālo pakalpojumu ietvarā vispārējā kārtībā.

16. tabula. „Sociālā atbalsta un konsultatīvās programmas audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem” pakalpojumu saņēmušo klientu skaits

Mērķa grupa	2020	2021	2022
Audžuģimenes / personas	8 / 10	2/3	-
Aizbildņu ģimenes / personas	106 / 202	95/155	-
Adoptētāju ģimenes / personas	4 / 10	5/13	-

Drošās ģimenes vides pakalpojums

Drošās ģimenes vides pakalpojums Rīgā tiek īstenots kopš 2017. gada septembra. Minētais pakalpojums nodrošina audžuģimenei papildus atbalstu bērna veselības aprūpei, paredzot iespēju izmantot VSAC „Rīga” sniegtos speciālistu pakalpojumus, kā arī sniedz audžuģimenei papildus konsultatīvo un finansiālo atbalstu.

Pakalpojuma sniegšanā tiek iesaistītas audžuģimenes, kuras nekavējoties var uzņemt ģimenē bērnu vecumā no 0 līdz 3 gadiem un, kuras ir ieguvušas sertifikātu par papildus apmācībām maza bērna aprūpē. Pakalpojuma ilgums ir līdz 6 mēnešiem, kura laikā tiek veikts sociālais darbs ar bērna bioloģisko ģimeni vai meklēta iespēja bērnam nodrošināt – citu, pastāvīgu audžuģimeni vai aizbildni.

Pēdējos gados tika novērota Drošās ģimenes vides pakalpojuma aktualitātes un izpildes rādītāju pazemināšanās - pakalpojuma saņēmēji – audžuģimenes - faktiski izmanto tikai atsevišķas pakalpojumā ietvertās aktivitātes, galvenokārt, finansiālo atbalstu, ko audžuģimenes saņem par bērna aprūpes īstenošanu. Citu nepieciešamo atbalstu audžuģimenē ievietotā bērna vajadzību nodrošināšanai, audžuģimenes saņem, izmantojot citus pašvaldībā pieejamos resursus un sociālos pakalpojumus, kā arī valsts sniegto atbalstu, ko audžuģimenēm nodrošina Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centri, ar kuriem audžuģimenes ir noslēgušas sadarbības līgumus.

2021. gadā pakalpojumu nodrošināja 2 organizācijas - „Sociālā atbalsta un izglītības fonds” un Biedrība „Latvijas Audžuģimeņu biedrība”, savukārt 2022. gadā tikai viena organizācija - „Sociālā atbalsta un izglītības fonds”.

2021. gadā pakalpojumu saņēma 16 bērni, kas ir par 1 bērnu mazāk nekā 2020. gadā. Savukārt 2022. gadā pakalpojumu kopumā saņēma tikai 7 bērni (plānots vidēji 10 bērni mēnesī), pakalpojuma sniegšanā tika iesaistītas 4 audžuģimenes (plānots vidēji 10).

2022. gadā pašvaldībā darbojas 4 specializētās – krīzes audžuģimenes, kurām atlīdzību par bērna uzņemšanu krīzes situācijās nodrošina valsts 860 EUR apmērā (vidēji 430 EUR mēnesī 3 mēnešus pēc bērna atrašanās audžuģimenē) un 89 audžuģimenes, kopā 93 audžuģimenes. Salīdzinoši 2017. gadā, kad tika uzsākta Drošās ģimenes vides pakalpojuma sniegšana, Rīgā bija tikai 76 audžuģimenes.

Kopumā 2022. gadā ar Rīgas bāriņtiesas lēmumu audžuģimenēs ievietoti 46 bērni vecumā no 0 līdz 3 gadiem, 39 gadījumos neizmantojot Drošās ģimenes vides pakalpojumu kā resursu. Kopumā uz 2022. gada beigām 70 bērni vecumā no 0 līdz 3 gadiem atradās audžuģimenēs. Minētais liecina, ka audžuģimeņu kapacitāte pašvaldībā ir pietiekoša, lai uzņemtu bērnus vecumā no 0 līdz 3 gadiem un nav nepieciešami papildus pašvaldības resursi, lai veicinātu mazo bērnu uzņemšanu audžuģimenēs. Līdz ar to pakalpojums 2023. gadā netiks tupināts.

Ņemot vērā nelielo pieprasījumu pēc pakalpojumam, no 2022. gada budžetā plānotā finansējums 91 487 EUR apmērā, tika izlietoti 28 676 EUR. 2023. gadā pakalpojumam paredzētais finansējums tiks novirzīts individuālo programmu īstenošanai bērniem, t.sk. ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem ar smagām uzvedības problēmām.

Bērnu ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā

Bērnu ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā (turpmāk – bērnu institucionālā aprūpe) nodrošina bērnu bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu audzināšanu, vispusīgu attīstību un izglītību, sociālo un medicīnisko aprūpi, atbalstot centienus būt patstāvīgam, veicinot bērnu atgriešanos ģimenē un atbalstot bērnu nodošanu adopcijā, audžuģimenē vai aizbildnībā.

2022. gadā, tāpat 2021. gadā bērnu institucionālās aprūpes pakalpojumu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem sniedza RPBJC 5 struktūrvienības nodrošinot 157 vietas. Samazinoties bērnu skaitam institūcijās ārpus Rīgas, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedza 3 līgumorganizāciju iestādes, nodrošinot 31 vietu, kas ir par 10 vietām mazāk nekā 2021. gadā.

Saskaņā ar 2017. gadā noslēgto sadarbības līgumu starp Labklājības departamentu, RSD, RBT un RPBJC par sadarbību un starpinstitucionālas Izvērtēšanas komisijas izveidi, 2021. gadā notika četras Izvērtēšanas komisijas sēdes, kurās, izvērtējot bērnu vajadzības un sociālās situācijas, tika pieņemti lēmumi par piemērotākā institucionālās aprūpes pakalpojuma sniedzēja izvēli bērniem, kuriem pieņemts lēmums ievietošanai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā. Lemjot par bērna ievietošanu iestādē, tiek ņemti vērā tādi faktori kā bērna kontakts ar bioloģisko ģimeni, veselības problēmas, izglītības iespējas, bērna vecums, bērnu daudzums ģimenē u.c. Primāri tiek izvērtēta iespēja nodrošināt bērna aprūpi atbilstošākajā struktūrvienībā RPBJC, kur struktūrvienībās aprūpe ir pietuvināta ģimenes tipa aprūpes modelim vai līgumorganizācijās, kurās aprūpe ir pietuvināta ģimenes tipa aprūpes modelim.

2022. gadā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā RPBJC un līgumorganizācijās kopuma sniegts 159 bērniem, kas ir par 49 bērniem mazāk nekā 2021.gadā (208) un par 70 bērniem mazāk nekā 2020. gadā (229 bērni). (skat. 17. tabulu). Institucionālā aprūpē nonākušo bērnu skaita samazinājums saistāms ar kopējo ārpusģimenes aprūpē nonākušo bērnu skaita samazinājumu Rīgā (2022.g. -282 bērni, 2021.g -253 bērni, 2020.g. -293 bērni), kā arī centieniem maksimāli bērniem nodrošināt iespēju augt ģimeniskā vidē pie aizbildņiem un audžuģimenēs.

17. tabula. Bērnu institucionālās aprūpes pakalpojumu saņēmušo skaits 2020. – 2022. gadā

	2020	2021	2022
Vietu skaits	204	198	188
No jauna institūcijā iestājušās personas	57	39	35
No institūcijas izstājušās personas	60	50	38
Pakalpojumu saņēmušās personas	229	208	159

Salīdzinoši institucionālā aprūpē nonācis mazākais bērnu skaits pēdējos 3 gados – 35 bērni, lielākā daļa, t.i. 27 bērni vecumā no 7 līdz 17 gadiem. Visiem bērniem ilgstošā aprūpe nodrošināta Rīgā dažādās RPBJC struktūrvienībās. 2022. gadā, tāpat kā 2021. gadā, līgumorganizācijās no jauna netika uzņemts neviens Rīgas valstspilsētas pašvaldības bērns.

Bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas **pakalpojuma finansēšanai līgumorganizācijās** no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta 2022. gadā izlietoti 450 032 EUR, t.i. 93% no gada plāna.

18. tabula. Bērnu skaits, kuri saņēmuši pakalpojumu, un Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā piešķirtie finanšu līdzekļi

Gads	Bērnu skaits, kuri saņēmuši pakalpojumu		Budžetā piešķirtie finanšu līdzekļi (EUR)
	RPBJC	Līgumorganizāciju bērnu aprūpes iestādēs	Līgumorganizāciju bērnu aprūpes iestādēs
2020	184	45	546 043
2021	168	41	534 362
2022	129	30	485 622

Līgumorganizācijas, kuras sniedza bērnu institucionālās aprūpes pakalpojumu Rīgas valstspilsētas pašvaldības bērniem 2022. gadā:

- ☁ nodibinājums „Fonds Grašu bērnu ciemats”;
- ☁ biedrība „Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija” (pakalpojums SOS bērnu ciematā Īslīcē un SOS bērnu ciematā Valmierā);
- ☁ biedrība „Centrs Elizabete”.

Salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem, arī 2022. gadā samazinājies to bērnu skaits, kuriem izbeigta uzturēšanās institūcijā. Salīdzinājumā ar 2021. gadu samazinājums ir par 12 personām, bet salīdzinājumā ar 2020. gadu – par 22 personām.

Analizējot institucionālās aprūpes izbeigšanas iemeslus 2022. gadā secināms, ka 19 no 38 jauniešiem kļuvuši pilngadīgi un uzsākuši patstāvīgu dzīvi, kas ir tādā pašā apjomā kā 2021. gadā. Cits ārpusģimenes aprūpes veids nodrošināts 9 bērniem – 7 bērni nodoti audžuģimeņu aprūpē un 2 aizbildnībā. Audžuģimenēs ievietoto bērnu skaits salīdzinājumā ar 2021. gadu ir palielinājies par 2 personām, savukārt adoptēto bērnu skaits samazinājies par 6 personām.

19. tabula. Bērnu izstāšanās iemesli no bērnu institucionālās aprūpes 2020. – 2022. gadā

	2020	2021	2022
Atgriezušies pie vecākiem	9	7	2
Adoptēti	5	9	3
Nodoti aizbildnībā	2	6	2
Nodoti audzināšanā audžuģimenēs	21	5	7
Uzsākuši patstāvīgu dzīvi	23	19	19
Cits iemesls	0	4	5
KOPĀ	60	50	38

Sociālās rehabilitācijas programmas jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās

Kopš 2019. gada tiek nodrošināta sociālās rehabilitācijas programma jauniešiem ar izmitināšanu pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās. Minētais pakalpojums tiek piedāvāts jauniešiem pēc institucionālās aprūpes no 18 līdz 24 gadu vecumam, un to realizē ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu sniedzēju institūcijas, nodrošinot jauniešiem dzīvesvietu, materiālā un sociālā atbalsta pakalpojumus ierastajā vidē, lai motivētu jauniešus iegūt izglītību, kā arī sniegtu nepieciešamo atbalstu patstāvīgas dzīves uzsākšanai.

Pakalpojumu piešķir RSD, izvērtējot jaunieša vajadzības un uzsvāru liekot uz jaunieša vēlmi iegūt izglītību.

Pakalpojumu 2022. gadā sniedza:

- ☁ pašvaldības iestāde RPBJC, nodrošinot 6 vietas, un divas līgumorganizācijas:
- ☁ nodibinājums „Fonds Grašu bērnu ciemats” ,
- ☁ biedrība „Latvijas SOS bērnu ciematu asociācija”, nodrošinot kopā 6 vietas.

Pakalpojumu 2022. gadā kopumā saņēma 11 jaunieši, kas ir par 2 vairāk nekā 2021.gadā (9 jaunieši), izlietotais finansējums, līgumorganizācijās – 38 987 EUR, t.i. 89% no gada plāna.

Sociālais darbs ar Bāreņiem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās

RPBJC struktūrvienība „Jauniešu atbalsta centrs” Imantas 7.līnija 4, Rīgā uzsāk sociālo darbu ar bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem 12 mēnešu periodā pirms bērna pilngadības sasniegšanas, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās līdz jaunieša 24 gadu vecuma sasniegšanai, lai nodrošinātu efektīvāku un jauniešiem draudzīgāku pāreju no dzīves ārpusģimenes aprūpē uz patstāvīgu dzīvi.

JAC uzdevumos ir veikt sociālo darbu, tai skaitā preventīvo darbu ar jauniešiem pirms un pēc ārpusģimenes aprūpes, kā arī īstenot sociālās rehabilitācijas programmas ar un bez izmitināšanas. Šāda pieeja veicinājusi, ka salīdzinoši lielāks jauniešu skaits nonāk pašvaldības redzeslokā.

Viens no ārpusģimenes aprūpes galvenajiem mērķiem ir sagatavot jauniešus patstāvīgai dzīvei, t.i. bērnam ārpusģimenes aprūpes institūcijā, aizbildņa ģimenē vai audžuģimenē jāapgūst dažādas sociālās prasmes, kuras nepieciešamas patstāvīgas dzīves uzsākšanai, piemēram, izīrēt dzīvokli, atrast darbu, veikt pašaprūpi, turpināt mācības u.c. Ja kādu no patstāvīgas dzīves uzsākšanai nepieciešamajām sociālajām prasmēm jauniešiem nav apguvis pietiekami, tad ir nepieciešams JAC atbalsts un palīdzības process jeb sociālais darbs ar individuālu gadījumu.

2022. gadā JAC nodrošināja atbalstu 987 jauniešiem, kas ir par 46 jauniešiem vairāk nekā 2021. gadā, tajā skaitā 198 nepilngadīgiem un 786 pilngadīgiem jauniešiem (skat. 20.tab.). Salīdzinoši 2021. gadā JAC redzeslokā bija 941 jaunieši, tajā skaitā 155 nepilngadīgi un 786 pilngadīgi jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes.

Neskatoties uz to, ka ar visiem pirmreizēji reģistrētiem jauniešiem nav nepieciešamības veikt sociālo darbu ar gadījumu, JAC darbinieki, pirmo divu gadu laikā pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās, pastiprināti pievērš uzmanību jauniešiem un piedāvā sniegt nepieciešamo atbalstu un palīdzību veiksmīgai patstāvīgas dzīves uzsākšanai, t.sk. ne retāk kā vienu reizi pusgadā apmeklēt jauniešus dzīvesvietā, piedāvājot atbalstu, nepieciešamības gadījumā jauniešiem ir iespēja saņemt ģimenes asistenta pakalpojumu vai mentora atbalstu.

20. tabula. Bāreņu uz bez vecāku gādības palikušo bērnu skaits 2020. -2022. gadā

Nr.		Skaits 2020.gadā	Skaits 2021.gadā	Skaits 2022.gadā
1.	Nepilngadīgie jaunieši	147	155	198
2.	Pilngadīgie jaunieši	634	786	918
3.	Sasnieguši 24 gadu vecumu	28	91	56
4.	No citas pašvaldības	3	-	-
5.	Saņem ik mēneša pabalstu	213	198	177
6.	Saņem dzīvokļa pabalstu	209	248	263
7.	Lieta nodota Rīgas Sociālajam dienestam, jo ir riska ģimene	19	1	5
8.	Atrodas valsts aprūpē	2	2	6
9.	Soc. rehabilitācijas programma ar izmitināšanu RPBJC (18+)	3	4	6
10.	Soc. rehabilitācijas programma ar izmitināšanu RPBJC ārpus Rīgas (18+)	6	3	1
11.	Nepilngadīgie, kuri dzīvo RPBJC (17-18 g.) uz 31.decembri	18	24	39
12.	Nepilngadīgie, kas dzīvo institūcijā ārpus Rīgas (17-18 g.) uz 31.decembri	5	2	3
13.	Pasākumi	21	41	54
14.	Izmanto psihoterapiju	22	53	52
	Reģistrēto jauniešu skaits kopā periodā:	781	941	987

JAC pienākumos ir izvērtēt jaunieša vajadzības un resursus un pēc patstāvīgas dzīves uzsākšanas sniegt nepieciešamos atbalsta pasākumus, kā arī vismaz divus gadus pēc jaunieša patstāvīgas dzīves uzsākšanas novērtēt personas sociālās situācijas izmaiņas.

2022. gadā JAC **201** jauniešiem veica sociālās funkcionēšanas (turpmāk – SF) novērtējumu, no tiem:

- 43 (21%) jauniešiem konstatēta zema/apgrūtināta SF, kas saistīta ar nodarbinātības problēmu un sociālo prasmju trūkumu (sadzīves vadīšana, komunikācijas prasmes), piemēram,**
- 28 (14%) ienākumu un finanšu plānošanas problēmas, nav izpratnes par finanšu plānošanu, maksājumu veikšanu,**
- 17 (8%) nodarbinātības problēma, kas pārsvarā ir saistīta ar darba pieredzes trūkumu,**
- 18 (9%) izglītības (trūkst motivācijas apmeklēt izglītības iestādi),**
- 11 (5%) mājokļa problēmas, piemēram, dzīvo pie paziņas vai saņem īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu,**
- 7 (3%) alkohola atkarības,**
- 7 (3%) narkotisko vietu atkarības problēmas.**

Salīdzinoši 2021. gadā JAC **277** jauniešiem veica SF novērtējumu, no tiem **116 (42%)** jauniešiem konstatēta zema/apgrūtināta, kas saistīta ar nodarbinātības problēmu un sociālo prasmju trūkumu (sadzīves vadīšana, komunikācijas prasmes), piemēram, 38 (33%) nodarbinātības problēma, kas pārsvarā ir saistīta ar darba pieredzes trūkumu, 30 (26%) ienākumu un finanšu plānošanas problēmas, nav izpratnes par finanšu plānošanu, maksājumu veikšanu, 19 (16%) izglītības (trūkst motivācijas apmeklēt izglītības iestādi), 6 (5%) mājokļa problēmas, piemēram, dzīvo pie paziņas vai saņem īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu, 4 (11%) alkohola un 3 (9%) narkotisko vietu atkarības problēmas.

Sociālie pakalpojumi pilngadīgām personām

Sociālās aprūpes pakalpojumi dzīvesvietā

Sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā saņem personas, kuras dzīvo vienas, vai gadījumā, ja ar šo personu kopā dzīvojošie ģimenes locekļi vecuma, veselības stāvokļa vai nodarbinātības dēļ nevar nodrošināt tai nepieciešamo aprūpi.

Rīgas pilsētas pašvaldība sniedz šādus sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā:

- 🌀 aprūpe mājās (pakalpojuma veidā vai materiālā atbalsta veidā);
- 🌀 silto pusdienu piegāde mājās;
- 🌀 „drošības pogas” pakalpojums;
- 🌀 pavadoņa – asistenta pakalpojums;
- 🌀 aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums;
- 🌀 videovizītes pakalpojums.

2022. gadā sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā nodrošināja **deviņas līgumorganizācijas**, ar kurām noslēgti seši pakalpojumu nodrošināšanas līgumi, tai skaitā: aprūpe mājās – astoņas līgumorganizācijas, aprūpētā dzīvesvieta – trīs līgumorganizācijas, videovizīte – divas līgumorganizācijas, „drošības poga” – divas līgumorganizācijas, silto pusdienu piegāde mājās – viena līgumorganizācija, pavadoņi – asistenti – viena līgumorganizācija.

2022. gadā sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā kopumā saņēmuši **11 397** rīdzinieki, t.sk. 538 bērni ar invaliditāti. Aprūpes mājās (pakalpojuma sniedzēja pakalpojuma veidā un materiāla atbalsta veidā), aprūpētās dzīvesvietas, silto pusdienu piegādes mājās, „drošības pogas” pakalpojuma, videovizītes pakalpojuma un pavadoņa – asistenta pakalpojuma nodrošināšanai 2022. gadā kopā izlietoti **26 916 766 EUR** (skat. 8. tabulu).

Sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā saņēmēju skaits 2022. gadā (11 397) salīdzinājumā ar 2021. gadu (11 298) ir **par 99 personām jeb 0,87% lielāks**, bet izlietotais finansējums 2022. gadā (26 916 766 EUR) ir **par 3 083 789 EUR jeb 13% lielāks** nekā 2021. gadā (23 832 977 EUR).

Aprūpes mājās pakalpojuma saņēmēju skaits vairs nepieauga tik strauji kā iepriekšējos gados pirms Covid - 19 izplatības. 2022. gadā salīdzinoši ar 2021. gadu **klientu skaita pieaugums aprūpē mājās pakalpojuma veidā** (personām no 20 gadu vecuma) bija **par 48 personām jeb 0,7%**, šim mērķim izlietotā finansējuma **pieaugums bija par 1 153 381 EUR jeb 5%**. Savukārt aprūpi mājās materiālā atbalsta veidā (personām no 20 gadu vecuma) 2022. gadā saņēma **par 250 personām jeb 5% mazāk** nekā 2021. gadā, un **finansējums samazinājās par 184 011 EUR jeb 8%**.

Ar 01.07.2021. ir izveidota atsevišķa sadaļa **aprūpes mājās pakalpojumiem bērniem** ar funkcionāliem traucējumiem (līdz 20 gadu vecumam), kuras ietvaros tiek nodrošināti 3 pakalpojuma veidi – aprūpe mājās pakalpojuma veidā – 2022. gadā saņēma **157** bērni par kopējo summu 826 230 EUR, materiālā atbalsta veidā – 2022. gadā saņēma **40** bērni par kopējo summu 22 010 EUR un individualizēta aprūpes pakalpojuma veidā – 2022. gadā saņēma **318** bērni par kopējo summu 1 368 105 EUR. Individualizēts aprūpes pakalpojums paredz pašvaldības līdzfinansējumu līdz 490 EUR. Gan individualizētā aprūpes pakalpojuma, gan pakalpojuma veidā pie iepirkuma rezultātā izraudzīta pakalpojuma sniedzēja gadījumā vairs netiek vērtēti personas/ģimenes ienākumi.

„Drošības pogas” pakalpojuma saņēmēju skaits 2022. gadā (798) salīdzinājumā ar 2021. gadu (777) **palielinājās par 21 personu jeb 2,7%**, finansējuma **pieaugums – par 13 999 EUR jeb 7,5%**.

2022. gadā silto pusdienu piegādi mājās (272) saņēma **par 11 personām jeb 4% mazāk** nekā 2021. gadā (283).

Pavadoņa – asistenta pakalpojumu 2022. gadā (212) salīdzinoši ar 2021. gadu (182) saņēma **par 30 personām jeb 16% vairāk**.

Tāpat kā iepriekšējos gados vērojama tendence, ka aprūpējamo personu pašaprūpes spējas pasliktinās, līdz ar to aprūpes mājās pakalpojuma ietvaros personām nepieciešams nodrošināt lielāku aprūpes stundu skaitu. 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu klientu skaits ar aprūpes apjomu līdz četrām stundām nedēļā samazinājās par 95 personām jeb 33%, ar aprūpes apjomu līdz sešām stundām nedēļā samazinājās par 311 personām jeb 29%, ar aprūpes apjomu līdz 12 stundām nedēļā samazinājās par 159 personām jeb 3% un ar aprūpes apjomu līdz 35 stundām nedēļā palielinājās par 197 personām jeb 3%.

Minētās tendences var skaidrot ar sabiedrības novecošanos, iedzīvotāju veselības stāvokļa pasliktināšanos un personu ar invaliditāti/prognozējamu invaliditāti skaita palielināšanos (skat. 2. tabulu “Personas ar invaliditāti, to % īpatsvars no Rīgas iedzīvotāju kopskaita 2020. – 2022. gada decembrī”).

Aprūpes mājās nodrošināto aprūpes stundu skaits 2022. gadā (**3 568 637 stundas**) palielinājās par 132 831 stundām jeb 3,9% salīdzinoši ar 2021. gadu (3 435 806 stundas). Šis palielinājums ir daudz mazāks nekā iepriekšējos gados, kad aprūpes stundu palielinājums gadā bija vidēji par 30% stundām lielāks.

2019. gada sākumā pašvaldība tika izveidots un uzsākts finansēt pakalpojumu – aprūpētās dzīvesvietas pakalpojumu, kas nodrošina iespēju aprūpējamai personai turpināt dzīvot savā dzīvesvietā (kā starpposms starp aprūpi mājās un aprūpi institūcijā). 2022. gadā **aprūpētās dzīvesvietas pakalpojumu saņēma 95 klienti**, izlietotais finansējums 698 883 EUR. Salīdzinoši 2021. gadā aprūpētās dzīvesvietas pakalpojumu saņēma 91 klients par kopējo summu 520 932 EUR.

Videovizītes pakalpojuma (ieviests 15.07.2020.) saņēmēju skaits 2022. gadā ir 8 klienti (izlietotais finansējums 9 336 EUR), kas salīdzinoši ar 2021. gada klientu skaitu – 14 klienti, ir par 6 klientiem mazāks. Pieprasījums pēc videovizītes pakalpojuma samazinās, jo klientu interese par saziņu ar sociālā pakalpojuma sniedzēju, izmantojot tehnoloģiskos risinājumus, ir neliela.

Papildus no sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā finansējuma nodrošināts arī aprūpes mājās pakalpojums ar Covid - 19 saslimušiem klientiem. Izmaksas par viena klienta aprūpi sastāda 2 160 EUR mēnesī un papildus noteiktajam aprūpes apjomam ietver pakalpojuma sniedzēja inventāru, pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo piederumu (mazgāšanas līdzekļi, inventārs, inkontinences un personīgās higiēnas līdzekļi un tml.) un transporta (aprūpētājs var pārvietoties no klienta pie klienta tikai ar pakalpojuma sniedzēja transportu) izmaksas. **2022. gadā pakalpojumu saņēmušas 125 personas. Kopējās izmaksas 75 373 EUR.**

Apkopojot iepriekš minēto attiecībā uz klientu skaita apjomu, var pieņemt, ka mazinoties Covid - 19 izplatībai un ar to saistītajiem ierobežojumiem, vairāku aprūpējamo personu tuvinieki

pacelšanās atsāk aktīvāku dzīvesveidu un atsāk uzticēt rūpes par saviem tuviniekiem pakalpojumu sniedzējiem.

Savukārt finansējuma palielinājumu var skaidrot gan ar aprūpes pakalpojumu cenu palielinājumu, gan ar aprūpējamo klientu pašaprūpes spēju pasliktināšanos, kā rezultātā klientiem nepieciešams lielāks aprūpes apjoms (aprūpes stundu palielinājums).

Ņemot vērā pēdējo trīs gadu tendences, prognozējams, ka arī 2023. gadā, lai gan ne tik izteikti kā iepriekšējos gados, tomēr saglabāsies aprūpes mājās pakalpojuma saņēmēju skaits un apjoma pieaugums.

21. tabula. Sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
Personu skaits	10 958	11 298	11 397
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	16 908 482	23 832 977*	26 916 766**

* no 2021. gada sākuma cena par vienu aprūpes stundu palielināta no 4,44 EUR līdz 6,12 EUR jeb par 27%

** no 2022. gada februāra cena par vienu aprūpes stundu palielināta uz 6,29 EUR jeb par 2,7%.

2022. gadā sniegts atbalsts arī **Ukrainas iedzīvotājiem**.

Pilngadīgām personām:

- aprūpe mājās pakalpojuma veidā – 14 klienti, izlietotais finansējums 16 517 EUR,
- aprūpe mājās materiālā atbalsta veidā – 15 klienti, izlietotais finansējums 2 738 EUR,
- pavadona – asistenta pakalpojums – 1 klients, izlietotais finansējums 14.74 EUR.

Nepilngadīgām personām:

- aprūpe mājās pakalpojuma veidā – 19 klienti, izlietotais finansējums 27 025 EUR,
- individualizēta aprūpes pakalpojuma veidā – 4 klienti, izlietotais finansējums 8 820 EUR.

Ukrainas iedzīvotāju vajadzībām izlietotais finansējums tiks atgūts no valsts.

Aprūpe mājās

Aprūpe mājās nodrošina personas pamatvajadzību apmierināšanu, palīdzību mājas darbos un personiskajā aprūpē personām, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ.

Aprūpes mājās nepieciešamības izvērtēšanu veic RSD Sociālā darba nodaļas Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu novērtēšanas sektora speciālists, aizpildot personas vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem novērtēšanas karti, kurā tiek noteikts personai nepieciešamās aprūpes apjoms (līdz 35 stundām nedēļā, vai pārsniedz 35 stundas nedēļā, bet persona vēlas turpināt dzīvot savā dzīvesvietā un ir izteikusi vēlmi saņemt aprūpes mājās pakalpojumu) atbilstoši personas pašaprūpes spējām un aktivitātēm, kuras persona nevar veikt pati.

2022. gadā Rīgas valstspilsētas pašvaldībā aprūpes mājās pakalpojumu pakalpojuma veidā nodrošināja **6 432 personām no 20 gadu vecuma** par kopējo summu 21 391 221 EUR **un 157 personām līdz 20 gadu vecumam** par kopējo summu 826 231 EUR (skat. 22. tabulu), pērkot pakalpojumu no **astoņām līgumorganizācijām** – SIA „Mājas aprūpe”, biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts”, biedrības „Latvijas Samariešu apvienība”, biedrības „Svētā Jāņa palīdzība”, AS „Aprūpes birojs”, SIA „Pirmais patronāžas serviss”, SIA „Mentamed” un SIA „Senior Rīga”.

Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem (līdz 20 gadu vecumam) aprūpes nodrošināšanu **individualizētas aprūpes veidā** (318 personām) veica astoņas organizācijas:

- 🌀 Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”;
- 🌀 SIA „CareLat”;
- 🌀 Nodibinājums „Caritas Latvija”;
- 🌀 SIA „Pirmais patronāžas serviss”;
- 🌀 Biedrība „Latvijas Sarkanais krusts”;

- SIA „Mājas aprūpe”;
- Biedrība „Nepaliec viens”;
- Biedrība „Svētā Jāņa palīdzība”.

Materiālais atbalsts aprūpes nodrošināšanai mājās

Rīgas valstspilsētas pašvaldība paredz arī **alternatīvu aprūpes mājās pakalpojumu** nodrošināšanas veidu, kad aprūpi mājās veic klienta izvēlēta privātpersona un pašvaldība sniedz materiālu atbalstu aprūpējamajai personai aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai (ja personas (ģimenes) rīcībā esošie līdzekļi nepārsniedz valstī noteiktās minimālās algas apmēru katram ģimenes loceklim (2022. gadā – 500 EUR).

2022. gadā aprūpes mājās pakalpojumu materiālā atbalsta veidā saņēma **4 567 personas no 20 gadu vecuma** par kopējo summu 2 012 120 EUR un **40 personas līdz 20 gadu vecumam** par kopējo summu 22 010 EUR (skat. 22. tabulu).

22. tabula. Aprūpe mājās pakalpojuma saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
Aprūpes mājās pakalpojums pakalpojuma sniedzēja pakalpojuma veidā (personas)	6 216	6 436*	6 589*
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	13 957 619	20 327 956	22 217 452
Aprūpes mājās pakalpojums materiālā atbalsta veidā (personas)	4 853	4 869*	4 607*
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	2 197 593	2 210 054	2 034 130
Individualizēta aprūpe mājās bērniem**	-	175	318
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	-	246 775	1 368 105
KOPĀ personas***	11 094	11 577	11 664
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR***	16 160 789	22 849 432	25 701 236

* abos aprūpes pakalpojuma veidos (pakalpojuma veidā un materiālā atbalsta veidā) norādīts kopējais klientu skaits (bez Ukrainas iedzīvotājiem) – personas līdz 20 gadu vecumam (bērni) un personas no 20 gadu vecuma (pilngadīgie) un kopējais abām klientu grupām izlietotais finansējums.

** bez Ukrainas iedzīvotājiem

***pārskata perioda laikā persona var būt mainījusi aprūpes mājās pakalpojuma veidu; personu skaits un izlietotais finansējums ietver arī ārkārtas aprūpi mājās un Covid - 19 sociālās aprūpes mājās pakalpojumu (bez Ukrainas iedzīvotājiem).

„Drošības pogas” pakalpojums

„Drošības pogas” pakalpojums nodrošina nepārtrauktas saziņas iespējas, informatīvu atbalstu un palīdzību 24 stundas diennaktī personām, kurām vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ pastāv risks nonākt bezpalīdzības stāvoklī.

2022. gadā „Drošības pogas” pakalpojumu Rīgas pilsētas pašvaldības iedzīvotājiem nodrošināja biedrība „Latvijas Samariešu apvienība” un SIA „Mājas aprūpe”.

„Drošības pogas” pakalpojums piešķirts **798 personām** par kopējo summu 186 139 EUR (skat. 23. tabulu).

23. tabula. „Drošības pogas” pakalpojuma saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
Pakalpojuma saņēmēju skaits	752	777	798
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	151 262	172 140	186 139

Silto pusdienu piegāde mājās

Silto pusdienu piegāde mājās tiek nodrošināta personām, kuras fiziska vai GRT dēļ pašas nevar pagatavot siltu ēdienu, kā arī tām personām, kuras to nevar pagatavot sadzīves apstākļu dēļ.

Silto pusdienu piegādi mājās 2022. gadā nodrošināja pilnsabiedrība „Complex Food”.

2022. gadā silto pusdienu piegāde mājās piešķirta **272 personām** par kopējo summu 288 158 EUR (skat. 24. tabulu).

24. tabula. Silto pusdienu piegāde mājās – saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
Pakalpojuma saņēmēju skaits	270	283	272
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	264 619	259 093	288 158

Pavadoņa – asistenta pakalpojums

Pavadoņa – asistenta pakalpojums nodrošina fizisku un informatīvu atbalstu personām, kurām trūkst saziņai nepieciešamo prasmju un ir nepieciešama pavadošās personas klātbūtne vai fiziska vai garīga rakstura traucējumu dēļ ir apgrūtināta pārvietošanās ārpus mājokļa, apmeklējot valsts vai pašvaldības iestādes un organizācijas sadzīves jautājumu risināšanai, kā arī veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējus.

Pavadoņa – asistenta pakalpojumu 2022. gadā nodrošināja biedrība „Svētā Jāņa palīdzība”.

2022. gadā pavadoņa – asistenta pakalpojums piešķirts **212 personām** par kopējo summu 33 010 EUR (skat. 25. tabulu).

25. tabula. Pavadoņa – asistenta pakalpojuma saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
Pakalpojuma saņēmēju skaits	163	182	212
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	11 352	17 338	33 010

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums nodrošina viena sociālā pakalpojuma sniedzēja sniegtu sociālās aprūpes un ar sociālo aprūpi saistītu pakalpojumu kopumu, ietverot dzīvesvietas pielāgošanu, tehniskos palīglīdzekļus un personālu, personām, kurām nepieciešamais aprūpes mājās pakalpojuma apjoms pārsniedz 35 stundas nedēļā, bet persona vēlas turpināt dzīvot savā dzīvesvietā.

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojumu 2022. gadā nodrošināja trīs līgumorganizācijas:

- ☺ SIA „Mājas aprūpe”;
- ☺ Biedrība „Latvijas Samariešu apvienība”;
- ☺ SIA „Senior Latvia”.

2022. gadā aprūpētās dzīvesvietas pakalpojums piešķirts **95 personām** par kopējo summu 698 883 EUR (skat. 26. tabulu).

26. tabula. Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojuma saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
Pakalpojuma saņēmēju skaits	58	91	95
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	315 094	520 932	698 883

Videovizītes pakalpojums

Videovizītes pakalpojums nodrošina attālinātu uzraudzību un ikdienas saziņu personām dzīvesvietā, kuras saņem aprūpes mājās pakalpojumu pakalpojuma sniedzēja veidā, ar mērķi nodrošināt personām iespēju saglabāt pēc iespējas neatkarīgu dzīvesveidu un novērst personas emocionālā stāvokļa pasliktināšanos.

Videovizītes pakalpojumu 2022. gadā nodrošināja divas līgumorganizācijas – SIA „Mājas aprūpe” un SIA „Senior Latvia”.

2022. gadā videovizītes pakalpojums piešķirts **8 personām** par kopējo summu 9 336 EUR (skat. 27. tabulu).

27. tabula. Videovizītes pakalpojuma saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
Pakalpojuma saņēmēju skaits	14	14	8
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	5 366	14 038	9 336

Dienas un kopienas centri pilngadīgām personām

Dienas centri ir pakalpojums, kas rada iespēju personai attīstīt sociālās prasmes, izglītoties un saturīgi pavadīt brīvo laiku. DC palīdz cilvēkiem veidot sociālos kontaktus, gūt atbalstu, mudina iesaistīties dažādās individuālās, grupas un kopienas aktivitātēs. Klienti lielā mērā ir aicināti veidot DC aktivitāšu saturu paši, viņi piedalās to organizēšanā un apzina citus, kam ir nepieciešams sociāls atbalsts. Iespēja piedalīties DC aktivitātēs ir jebkurai pilngadīgai personai, bet īpaši aicināti ir tuvākajā kopienā dzīvojošie iedzīvotāji, tai skaitā personas, kuras sasniegušas pensijas vecumu, personas ar invaliditāti, personas, kuras nav nodarbinātas, kā arī citas pilngadīgas personas. DC darbojas pēc brīvā apmeklējuma principa. Šo centru apmeklēšanai klientam nav nepieciešams RSD nosūtījums.

Kopienas centrā tiek nodrošinātas aktivitātes, kas vairo iedzīvotāju līdzdalību, sociālo aktivitāti un piederības sajūtu kopienai, uzlabo KC apmeklētāju pašorganizēšanās prasmes, attīsta neformālā sociālā atbalsta tīklojumu, veicina atbildības sajūtu par savu rīcību un apkārtējo vidi, attīsta brīvprātīgo darbu, veicina iedzīvotāju neformālo pašpalīdzības grupu radīšanu, lai identificētu, veidotu un paplašinātu kopienas aktīvus un resursu sistēmu, aktivizē kopienā esošās nevalstiskās organizācijas, iesaistot tās kopienas vajadzību un esošo pakalpojumu kvalitātes novērtēšanā, kā arī veic citas ar KC apmeklētāju sociālajām iniciatīvām saistītas organizatoriskās darbības.

DC un KC pakalpojuma ietvaros tiek organizētas individuālās, grupu nodarbības un aktivitātes (kognitīvo spēju uzturēšanai/attīstīšanai, fizisko aktivitāšu, radošās, interešu u.c. nodarbības speciālistu vadībā), informatīvi – izglītojošie pasākumi (lekcijas, ekskursijas, kultūras pasākumi u.c.). DC un KC klientiem pieejamas sociālā darbinieka un citu speciālistu (piemēram, psihologa, fizioterapeita u.c.) konsultācijas, kā arī tiek sniegti atbalsta pakalpojumi tuviniekiem (konsultācijas, atbalsta, izglītojošās grupas u.c.). Tāpat vairākos DC un KC tiek attīstīta sadarbība un atbalsta sniegšana kopienas NVO (iespēju robežās nodrošināta iespēja izmantot DC un KC telpas u.tml.). KC akcentēts sociālais darbs kopienā, brīvprātīgā darba attīstīšana un organizēšana kopienā un atbalsta sniegšana kopienas un grupu līderiem.

2022. gadā Rīgā darbojās 14 DC un viens KC, tai skaitā septiņas RSD struktūrvienības un astoņas līgumorganizāciju iestādes.

2022. gadā DC un KC pilngadīgām personām pakalpojumus sniedza:

- 🌀 RSD DC „Kengarags”;
- 🌀 RSD DC „Ābeļzars”;
- 🌀 RSD DC „Kamene”;
- 🌀 RSD KC „Ābeļzieds”;
- 🌀 RSD DC „Rīdzene”;
- 🌀 RSD DC „Vecmīlgrāvis”;
- 🌀 RSD DC „Kastanis”;
- 🌀 Biedrības „Latvijas Neredzīgo biedrība” DC „Strazdumuižas dienas centrs”;
- 🌀 Biedrības „Latvijas Sieviešu invalīdu asociācijas „Aspazija”” DC „Aspazija”;
- 🌀 Nodibinājuma „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs”:
 - DC „Paaudzes”;
 - DC „Dzīvības aka”;
 - DC „Mēs”;
- 🌀 Biedrības „Rīgas aktīvo senioru alianse” DC „RASA”;
- 🌀 Biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienība” DC „Rītausma”;
- 🌀 Biedrības „Svētās Ģimenes Māja” DC „Svētās Ģimenes Māja”.

2022. gadā DC un KC klientiem tika nodrošināts plašs pakalpojumu klāsts (iespēja apgūt datora lietošanu, attīstīt latviešu, angļu un vācu valodas prasmes, iespēja iesaistīties dažādās interešu nodarbībās – rokdarbos, gleznošanā, zīmēšanā un dažādās kustību nodarbībās, kā arī pēc nepieciešamības varēja saņemt sociālā darbinieka un psihologa individuālas konsultācijas). 2022. gada sākumā, sakarā ar Covid – 19, daudzas aktivitātes tika nodrošinātas arī attālināti.

2022. gadā kopā nodrošinātas **248** DC un KC klientu vietas un pakalpojumu saņēma 4 995 personas, kas salīdzinoši ar 2021. gadu (**4 326**) ir par 669 jeb 13% personām vairāk.

DC un KC pakalpojumam no pašvaldības budžeta izlietotais finansējums 2022. gadā bija 753 986 EUR (skat. 28. tabulu).

28. tabula. DC un KC pakalpojuma saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
DC un KC skaits	15	15	15
Klientu skaits	3 041	4 326	4 995
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	702 992	917 732	753 986

Dienas aprūpes centri personām ar demenci

Dienas aprūpes centri personām ar demenci ir pakalpojums, kas dienas laikā nodrošina sociālo aprūpi. DAC mērķis ir iespēju robežās uzturēt un attīstīt klientu sociālās prasmes un nodrošināt saturīgu brīvā laika pavadīšanu, bet vienlaicīgi atslogot arī klientu piederīgos no aprūpes pienākumu veikšanas, radot iespēju pilnvērtīgi atgriezties darba tirgū.

DAC pakalpojuma saņemšanai klientam nepieciešams RSD izsniegts nosūtījums.

DAC pakalpojuma ietvaros tiek nodrošināta klientu uzraudzība, nepieciešamības gadījumā tiek sniegta palīdzība pašaprūpē, organizētas nodarbības (kognitīvo spēju uzturēšanai/attīstīšanai, mūzikas, mākslas, kustību terapijas u.c. nodarbības speciālistu vadībā), kultūras pasākumu apmeklēšana, sociālā darbinieka, ergoterapeita, fizioterapeita, psihologa u.c. speciālistu konsultācijas, kā arī atbalsta pakalpojumi (konsultācijas, atbalsta grupas u.c.) klientu tuviniekiem.

2022. gadā Rīgā darbojās **piecu līgumorganizāciju** DAC (kopā 130 vietas):

- 🌀 Biedrības „Svētā Jāņa palīdzība” DAC „Ozolaine” (25 vietas) un DAC „Duntes ozoli” (25 vietas);
- 🌀 SIA „Bērnu oāze” DAC „Oāze” (20 vietas);
- 🌀 Biedrības „Dzintarkrasta serviss” DAC „Liepa” (20 vietas);
- 🌀 SIA „Aprūpes centrs „Agate”” DAC „Agate” (15 vietas);

☉ Biedrības „Latvijas Samariešu apvienība” DAC „Žubītes” (25 vietas).

2022. gadā DAC pakalpojumu saņēma **133 personas**, kas salīdzinājumā ar 2021. gadu (132) ir par 1 personu vairāk.

DAC personām ar demenci pakalpojumam no Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta izlietotais finansējums 2022. gadā bija 416 811 EUR (skat.29. tabulu).

29. tabula. DAC personām ar demenci pakalpojuma saņēmēju skaits un izlietotie finanšu līdzekļi no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta

	2020	2021	2022
DAC personām ar demenci skaits	4	6	6
Klientu skaits	92	132	133
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	281 183	360 190	416 811

Lai nodrošinātu DC pieejamību pēc iespējas tuvāk pakalpojumu saņēmēju dzīvesvietai un atbilstoši pieprasījumam, būtu nepieciešams izveidot DC Rīgas Pārdaugavas rajona Zemgales priekšpilsētā. Būtu nepieciešams vietu skaita palielinājums DC pilngadīgām personām (klientu ir vairāk nekā pašvaldības finansētais vietu skaits).

Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem

Dienas aprūpes centri personām ar GRT nodrošina klientu uzturēšanos DAC pilnu darba dienu (uzraudzība), ēdināšanu, nepieciešamības gadījumā sociālo aprūpi un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, tas ir, sociālo prasmju (iemaņu) saglabāšanu, attīstīšanu vai atjaunošanu, izglītojošas nodarbības un saturīgas brīvā laika aktivitātes, kā arī psihosociālu atbalstu klientiem un klientu tuviniekiem.

DAC pakalpojuma ietvaros tiek organizētās nodarbības (rokdarbi, radošās darbnīcas, kulinārijas kursi, klūgu pīšana, mūzika, dzīves mācība u.c.), brīvā laika aktivitātes (ekskursijas, izstāžu un koncertu apmeklēšana u.c.). Tāpat arī DAC speciālisti sniedz konsultācijas klientu ģimenēm par pedagoģijas, sociālajiem un tiesiskajiem jautājumiem, organizē atbalsta un izglītojošas grupas tuviniekiem un atbalsta personām.

Rīgā ir **11 DAC** (294 vietas), pieci no tiem personām ar viegliem un vidējiem GRT (163 vietas), četri personām ar smagiem GRT (69 vietas) un divi personām ar psihiskās veselības traucējumiem (62 vietas).

Rīgas valstspilsētas pašvaldība minētos pakalpojumus pērk no sešām līgumorganizācijām:

- ☉ biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””;
- ☉ nodibinājuma „Fonds KOPĀ”;
- ☉ biedrības „Saule”, organizācija cilvēkiem ar intelektuālās attīstības traucējumiem;
- ☉ biedrības „Atbalsta grupa personām ar garīgās veselības traucējumiem un to piederīgajiem „Gaismas Stars””;
- ☉ biedrības „Svētā Jāņa palīdzība”;
- ☉ biedrības „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi”.

DAC pakalpojumu 2022. gadā saņēma **370 rīdzinieki**, kas ir par 14 personām vairāk nekā 2021. gadā (356). Visas DAC klientiem paredzētās vietas bija aizpildītas.

DAC pakalpojuma finansēšanai no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta 2022. gadā izlietoti 1 723 669 EUR (skat. 30. tabulu).

30. tabula. DAC pakalpojumu saņēmēju personu skaits un DAC pakalpojumam no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta izlietotais finansējums

DAC nosaukums	Vietu skaits 2022. gadā	Pakalpojumu saņēmēju personu skaits		
		2020	2021	2022
DAC „Cerību ligzda”	48	56	57	55
DAC „Cerību māja”	24	29	30	31
DAC „Cerību tilts”	24	28	26	28
DAC „Cerību skola”	12	14	13	15
DAC „Mēness māja”	15	18	18	17
DAC „Saule” un DAC „Saule „Ezera filiāle””	76	89	90	89
DAC „Kopā”	15	19	18	21
DAC „Gaismas Stars”	27	36	35	38
DAC „Saulesvece”	35	40	44	49
Biedrība „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi” DAC	18	24	25	27
KOPĀ	294	353	356	370
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	-	1 493 697	1 578 601	1 723 669

Specializētās darbnīcas

Specializētās darbnīcas nodrošina speciālistu atbalstu personām ar GRT darba prasmju un iemaņu attīstīšanai.

2022. gadā Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tika nodrošinātas četrus veidus specializētās darbnīcas:

- 🌀 galdniecības specializētās darbnīcas;
- 🌀 šūšanas un veļas mazgāšanas specializētās darbnīcas;
- 🌀 šūšanas, papīra, kartona un rokdarbu specializētās darbnīcas;
- 🌀 tekstila un citu materiālu apstrādes un pārstrādes darbnīca, tai skaitā izstrādājumu un veļas mazgāšana.

Specializēto darbnīcu pakalpojums ietver pakalpojuma saņēmēju uzraudzību, darba prasmju un iemaņu attīstīšanu, ēdināšanu, sociālā darbinieka konsultācijas un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, tas ir, sociālo prasmju (iemaņu) saglabāšanu, attīstīšanu vai atjaunošanu, izglītojošas nodarbības un saturīgas brīvā laika aktivitātes, kā arī psihosociālu atbalstu klientiem un klientu tuviniekiem, ko nodrošina speciālisti.

Rīgas valstspilsētas pašvaldība specializēto darbnīcu pakalpojumu pērk no trīs līgumorganizācijām (kopā 56 vietas):

- 🌀 biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” specializētajā galdniecības darbnīcā „Skaida” ir nodrošinātas 10 vietas.
- 🌀 biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns”” specializētajā tekstila un citu materiālu apstrādes un pārstrādes darbnīcā ir nodrošinātas 12 vietas.
- 🌀 nodibinājuma „Fonds KOPĀ” specializētajā šūšanas un veļas mazgāšanas darbnīcā ir nodrošinātas 20 vietas.
- 🌀 biedrības „Svētā Jāņa Palīdzība” specializētajā šūšanas, papīra – kartona un rokdarbu darbnīcā ir nodrošinātas 14 vietas.

Salīdzinājumā ar 2021. gadu (50) grupu dzīvokļa pakalpojumam vietu skaits ir palielinājies par 6 vietām.

2022. gadā specializēto darbnīcu pakalpojumu saņēma **71 persona**, tai skaitā 14 personas – galdniecības darbnīcā, 25 personas – šūšanas un veļas mazgāšanas darbnīcās un 16 personas – šūšanas, papīra, kartona un rokdarbu darbnīcās, 16 personas – tekstila un citu materiālu apstrādes un pārstrādes darbnīcā, kas ir par 12 personām vairāk nekā 2021. gadā (59).

Specializēto darbnīcu pakalpojumam no pašvaldības budžeta izlietotais finansējums 2022. gadā bija 232 820 EUR (skat. 31. tabulu).

31. tabula. Pakalpojumu saņēmēšo personu skaits, un pakalpojumam izlietotais Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta finansējums

Specializētās darbnīcas nosaukums	Vietu skaits 2022. gadā	Pakalpojumu saņēmēšo personu skaits		
		2020	2021	2022
Specializētās darbnīcas „Skaida” pakalpojums – galdniecības prasmju un iemaņu attīstīšana	10	11	10	14
Specializētās darbnīcas pakalpojums - tekstila un citu materiālu apstrādes un pārstrādes, tai skaitā izstrādājumu un veļas mazgāšanas prasmju un iemaņu attīstīšana (no 2020. gada 2. novembra)	12	5	10	16
Specializētās darbnīcas pakalpojums – šūšanas un veļas mazgāšanas prasmju un iemaņu attīstīšana	20	24	25	25
Specializētās darbnīcas pakalpojums – šūšanas, papīra – kartona līmēšanas un rokdarbu prasmju un iemaņu attīstīšana	14	14	14	16
Pakalpojuma saņēmēju skaits	56	54	59	71
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	-	142 610	185 210	232 820

Grupu mājas (dzīvokļi)

Grupu māja (dzīvoklis) ir pastāvīgās uzturēšanās mītne, kurā personas ar GRT profesionāļu vadībā attīsta patstāvīgas dzīves iemaņas. Grupu mājā (dzīvoklī) nodrošina mājokli un atbalstu sociālo problēmu risināšanā personām ar GRT, kurām ir objektīvas grūtības dzīvot patstāvīgi, bet nav nepieciešama atrašanās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

Galvenais grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma darbības mērķis ir veicināt klienta sociālo prasmju attīstīšanu līdz tādām līmenim, lai persona varētu uzsākt patstāvīgu dzīvi ārpus grupu mājas (dzīvokļa). Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu saņem arī tādas personas ar GRT, kurām psihosociāla palīdzība un aprūpe būs nepieciešama pastāvīgi (tomēr ne tik lielā apmērā kā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā), tādēļ šīm personām grupu mājā (dzīvoklī) tiek nodrošināta pastāvīga dzīvesvieta.

Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma sniedzēju speciālistu **galvenie uzdevumi** darbā ar klientiem:

- 🌀 sniegt atbalstu un padomu: mājokļa, nodarbinātības, veselības un izglītības jautājumu risināšanā;
- 🌀 palīdzēt plānot budžetu un brīvo laiku;
- 🌀 sekmēt nodarbinātību un patstāvību orientēties savā sociālajā apkārtnē;
- 🌀 veicināt klientu patstāvīgas dzīves prasmju un iemaņu, sociālo attiecību prasmju apgūšanu;
- 🌀 nepieciešamības gadījumā sniegt atbalstu pašaprūpē;
- 🌀 organizēt sociālo resursu sistēmu piesaisti klientu sociālo problēmu risināšanā, veicinot klientu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū;
- 🌀 meklēt risinājumus klientu nodarbinātības iespējām un pilnvērtīga brīvā laika pavadīšanai;
- 🌀 apkopot informāciju par klientu.

Vairākumā gadījumu pārcelšanās uz grupu māju (dzīvokli) palīdz klientam kļūt patstāvīgākam, stimulē vēlmi dzīvot pilnvērtīgi, attīsta spēju uzņemties atbildību par saviem lēmumiem un rīcību.

2022. gadā Rīgas valstspilsētas pašvaldības iedzīvotāji grupu mājās (dzīvokļa) pakalpojumu varēja saņemt **astoņās grupu mājās** (dzīvokļos) personām ar GRT, no kurām septiņas grupu mājas

(dzīvokļi) atrodas Rīgā (124 vietas), viena – ārpus Rīgas lauku vidē (divas vietas). Salīdzinājumā ar 2021. gadu (126) grupu dzīvokļa pakalpojumam vietu skaits nav palielinājies, bet salīdzinājumā ar 2019. gadu (119) grupu dzīvokļa pakalpojumam vietu skaits ir palielinājies par septiņām vietām.

Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu pašvaldība pērk no **sešām līgumorganizācijām**:

- ☁ biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””;
- ☁ nodibinājuma „Fonds KOPĀ”;
- ☁ SIA „Dzīves oāze”;
- ☁ biedrības „Latvijas Samariešu apvienība”;
- ☁ Camphill nodibinājuma „Rožkalni”;
- ☁ biedrības „Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi”.

2022. gadā grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu faktiski saņēma **137 personas ar GRT**, kas ir par 9 personām vairāk nekā 2021. gadā (128).

Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumam izlietotais pašvaldības budžeta finansējums 2022. gadā bija 866 783 EUR (skat. 32. tabulu).

32. tabula. Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu saņēmušo personu skaits un pakalpojumam izlietotais Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta finansējums

Grupu mājas (dzīvokļa) nosaukums	Vietu skaits 2022. gadā	Personu skaits, kuras saņēmušas pakalpojumu		
		2020	2021	2022
Rīgas teritorijā:				
Grupu māja (dzīvoklis), Dzērvju iela 1	27	27	29	31
tai skaitā bērnu aprūpes atbalsta pakalpojums grupu mājā (dzīvoklī) klientiem, kuri saņem pakalpojumu un dzīvo kopā ar bērnu grupu mājā (dzīvoklī)	2	0	0	0
Grupu māja (dzīvoklis), Slimnīcas iela 2	24	25	23	23
Grupu māja (dzīvoklis) „Šūpoles”, Platā iela 9	13	13	13	17
Grupu māja (dzīvoklis) „Mēness māja”, Putnu iela 6	14	14	14	15
Grupu māja (dzīvoklis) „Cerību dore”, Maskavas iela 180b	16	15	17	16
Grupu māja (dzīvoklis), Biešu iela 6	16	21	16	18
tai skaitā bērnu aprūpes atbalsta pakalpojums grupu mājā (dzīvoklī) klientiem, kuri saņem pakalpojumu un dzīvo kopā ar bērnu grupu mājā (dzīvoklī)	1	0	0	0
Grupu māja (dzīvoklis), Imantas 8. līnija 1, k-3	14	14	14	15
Ārpus Rīgas:				
Grupu māja (dzīvoklis) „Rožkalni”, Rencēnu pagasts, Burtnieku novads	2	2	2	2
KOPĀ	126	131	128	137
Izlietotie finanšu līdzekļi, EUR	-	557 349	771 524	866 783
tai skaitā bērnu aprūpes atbalsta pakalpojums grupu mājā (dzīvoklī) klientiem, kuri saņem pakalpojumu un dzīvo kopā ar bērnu grupu mājā (dzīvoklī)	-	0	0	0

Lai veicinātu grupu dzīvokļa klientu motivāciju iesaistīties darba tirgū, kas ir būtisks faktors patstāvīgas dzīves uzsākšanai, RD 2012. gada 4. septembra saistošajos noteikumos Nr.184 „Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība”, no 2020. 4. aprīļa RD 2020. gada 6. marta saistošajos noteikumos Nr.3 „Rīgas pilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība” noteikts, ka grupu dzīvokļa pakalpojuma saņēmējiem, kuri mācās vai strādā, vai apmeklē specializēto darbnīcu personām ar GRT, maksa par mājokli tiek noteikta atbilstoši minēto pakalpojumu izmaksām, bet nepārsniedzot 42,69 EUR mēnesī. Pārējo samaksas par mājokli daļu sedz pašvaldība. Līdz ar to vairāk līdzekļu no algotā darba, tai skaitā arī strādājot nepilnu darba laiku, paliek klienta rīcībā, kas viņus motivē iekļauties darba tirgū. 2022. gadā minēto pašvaldības atbalstu saņēma 62 jeb 45% grupu mājas (dzīvokļa) klienti par kopējo summu 28 128 EUR.

No kopējā grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņēmēju skaita 2022. gadā 30 personas (22%) strādāja algotu darbu brīvā darba tirgū vai subsidētājā darba vietā, 13 personas (10%) mācījās (apgūva arodu vai kvalifikāciju), 40 personas (29%) apmeklēja specializētās darbnīcas, 37 personas (27%) apmeklēja DAC.

Ja grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņēmējs dzīvo grupu mājā (dzīvoklī) kopā ar bērnu, no 2016. gada 1. septembra tiek segtas papildu izmaksas, kas nepieciešamas bērna aprūpes atbalsta nodrošināšanai grupu mājā (dzīvoklī), lai bērnu vecāki ar GRT (kuriem nav pietiekamu prasmju un iemaņu bērnu audzināšanā un aprūpē) apgūtu, attīstītu un uzlabotu bērna aprūpes un bērna audzināšanas prasmes, pilnveidotu saskarsmes prasmes ģimenē, kā arī bērnu vecākiem veidotos izpratne par bērna vispārējo attīstību, vecumposma īpatnībām un vajadzībām, par bērna vecumam un drošībai atbilstošu vidi, bīstamām situācijām un konsekvenci prasībās, pozitīvas disciplinēšanas metodēm un noteikumiem ģimenē, kas ir būtisks faktors patstāvīgas dzīves uzsākšanai.

2022. gadā pašvaldības atbalstu bērna aprūpes nodrošināšanai nav saņēmusi neviena persona, jo pakalpojuma saņēmēji grupu dzīvoklī nedzīvo kopā ar bērnu. 2019. gadā atbalsta pakalpojumu saņēma divas ģimenes (divi bērni), izlietots finansējums – 1 055 EUR.

Sociālās rehabilitācijas rezultātā patstāvīgu dzīvi ārpus grupu mājas (dzīvokļa) 2022. gadā uzsāka 7 grupu māju (dzīvokļu) klienti jeb 5% no visiem klientiem. Tomēr, neskatoties uz grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma ietvaros sniegtajiem sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, kā rezultātā personai, apgūstot nepieciešamās sociālās prasmes, jāuzsāk patstāvīga dzīve ārpus grupu mājas (dzīvokļa) (iespējams piesaistīt ģimenes asistenta atbalstu), daļa klientu patstāvīgi ārpus grupu mājas (dzīvokļa) nebūs spējīgi dzīvot nekad, jo grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu saņem personas ar dažādu smaguma pakāpi GRT.

Regulāri ir pieprasījums pēc grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma – 2022. gada 31. decembrī rindā bija 78 persona, tai skaitā 61 persona ar smagiem GRT (daļēji kā kompleksiem traucējumiem, jo daļai klientu ir arī smagi kustību un citi FT). Salīdzinājumā ar 2021. gada 31. decembri (rindā bija 49 personas), 2022. gada 31. decembrī rindā pēc grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma personām ar smagiem GRT gaidošo personu skaits palielinājies par 12 personām jeb 25%.

Ņemot vērā pieprasījumu, Rīgas valstspilsētas pašvaldībai jāattīsta un jānodrošina personu ar GRT vajadzībām atbilstoši sabiedrībā balstītie pakalpojumi (grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums, tai skaitā personām ar GRT, kurām ģimenē ir bērni, atbalstītās dzīves pakalpojums (individuālā rehabilitācijas programma), specializētās darbnīcas pakalpojums, DAC pakalpojums, aprūpes mājās pakalpojums, īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojums, atbalsta grupas, speciālistu konsultācijas un individuāls atbalsts).

Sociālās rehabilitācijas programmas īstenošanas pakalpojums pilngadīgām personām

Pakalpojums ietver pasākumu kopumu, kas vērsti uz personas funkcionēšanas spēju saglabāšanu vai uzlabošanu, iekļaušanos sabiedrībā, kā arī personas izglītošanu un ģimenes locekļu atbalstīšanu, ja ar esošajiem sociālajiem pakalpojumiem nevar sniegt personai nepieciešamo atbalstu, tas ir, šo pakalpojumu saturs neatbilst personas vajadzībām.

Minēto pakalpojumu 2022. gadā sniedza deviņas līgumorganizācijas.

2022. gadā pakalpojumu saņēma **44** personas – 23 personas ar GRT (tai skaitā 8 ģimenes ar bērnu, kurās piecas mammas ir personas ar GRT, trīs mammas ar GRT pazīmēm), **7** vardarbībā

cietušas personas, 1 bēgļu ģimene ar bērniem, 13 personas ar funkcionāliem traucējumiem, kuras turpina iegūt izglītību. Pakalpojumu 2022. gadā saņēma par 9 personām vairāk nekā 2021. gadā, kad individuālās sociālās rehabilitācijas programmas saņēma 35 personas, tai skaitā no 2018. gada 20. decembra deviņi grupu dzīvokļa klienti ar programmas palīdzību uzsāka patstāvīgu dzīvi.

2022. gadā 14 pakalpojuma saņēmēji no saviem ienākumiem daļēji sedz komunālo maksājumu un elektrības patēriņa izdevumus.

Kopā pakalpojuma finansēšanai no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta 2022. gadā izlietoti 331 361 EUR.

Citi sociālie pakalpojumi pilngadīgām personām ar invaliditāti

Personas ar invaliditāti ir viena no sociāli mazaizsargātākajām iedzīvotāju grupām, kuru piedalīšanās dažādos sabiedrības procesos ne vienmēr ir iespējama. Būtiski ir censties novērst šķēršļus, kas rodas personām ar invaliditāti, rast viņām iespēju būt neatkarīgām un mazināt nepieciešamību pēc palīdzības pašaprūpē. Rīgas valstspilsētas pašvaldība cenšas apzināt un izprast cilvēku ar invaliditāti vajadzības un problēmas. Iespēju robežās tās tiek risinātas, attīstot personām ar invaliditāti nepieciešamos pakalpojumus, piemēram, nodrošinot aprūpes pakalpojumus mājās, pašvaldības finansētus transporta pakalpojumus, ierīkojot speciāli pielāgotus dzīvokļus sociālajās dzīvojamās mājās, kā arī risinot vides pieejamības jautājumus personas dzīvesvietā.

Samaksa transporta pakalpojumiem personām, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās

Sociālās integrēšanās iespēju veicināšanai Rīgas valstspilsētas pašvaldība personām ar invaliditāti, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās un kuras nevar izmantot sabiedrisko transportu, **papildu valsts pabalstam** transporta izdevumu kompensēšanai piešķir līdzekļus transporta pakalpojumu apmaksai (turpmāk – transporta pakalpojumu samaksa).

Ņemot vērā personu ar invaliditāti vajadzības, tiek nodrošināta iespēja saņemt atbalstu dažādu transporta pakalpojumu izmantošanai:

- 🌀 specializētais autotransports (mikroautobuss), vieglais taksometrs vai finanšu līdzekļi degvielas iegādei personiskajam autotransportam – **284,57 EUR** gadā;
- 🌀 transporta pakalpojums hroniskas nieru mazspējas slimniekiem, kuriem nepieciešama hemodialīze – **71,14 EUR** mēnesī;
- 🌀 papildu transporta pakalpojumu samaksa sociāli aktīvām personām, kuras mācās vai strādā – **21,34 EUR** mēnesī;
- 🌀 papildu transporta pakalpojumu samaksa personām, kuras apmeklē institūcijas sociālās aprūpes, sociālās, profesionālās, medicīniskās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumu saņemšanai – līdz **71,14 EUR** gadā.

Transporta pakalpojumu samaksu 2022. gadā saņēma **9 070 personas** un šim mērķim tika izlietoti 2 150 503 EUR no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta. Salīdzinājumā ar 2021. gadu (8 856 personas) transporta pakalpojumu samaksas saņēmēju skaits 2022. gadā palielinājās par 214 personām jeb 2,4%, bet izlietotais finansējums (2021. gadā – 2 143 490 EUR) par 7 013 EUR jeb 0,3% (skat. 33. tabulu).

Lai gan personu ar invaliditāti skaits 2022. gadā bija mazāks nekā 2021. gadā (saskaņā ar VSAA datiem Rīgā uz 2023. gada 1. janvāri (55 969) bija par 114 personām jeb 0,2% mazāks nekā uz 2021. gada 1. janvāri (56 083), transporta pakalpojuma samaksas saņēmēju skaita palielinājumu var skaidrot ar to, ka pēc pandēmijas ierobežojumu atcelšanas personām ar invaliditāti ir palielinājusies pārvietošanās iespēja.

33. tabula. Transporta pakalpojumu samaksu saņēmēju personu skaits un šim mērķim izlietotais Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta finansējums

Gads	Transporta pakalpojumu samaksu saņēmēju personu skaits	Finansējums, EUR
2020	8 874	2 162 854
2021	8 856	2 143 490
2022	9 070	2 150 503

Personu ar invaliditāti sociālās integrācijas veicināšanai tiek piešķirta papildu transporta pakalpojumu samaksa mācību iestādes vai darbavietas apmeklēšanai – 21,34 EUR mēnesī, kā arī papildu samaksa (līdz 71,14 EUR gadā) institūciju apmeklēšanai, lai saņemtu sociālās aprūpes, sociālās, profesionālās un/vai medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumus.

Papildu samaksu transporta pakalpojumiem 2022. gadā saņēma 849 personas jeb 12% no visiem 7 242 transporta samaksas pastāvīgo braucienu saņēmējiem (284,57 EUR gadā). Iepriekš, 2021. gadā, papildu samaksu transporta pakalpojumiem saņēma 775 personas. No visiem 849 papildu samaksas saņēmējiem 2022. gadā 273 personas jeb 32% to izmantoja nokļūšanai darbavietā (21,34 EUR mēnesī), 448 personas jeb 53% – izglītības iestādes vai kvalifikācijas iegūšanas vai paaugstināšanas kursu apmeklēšanai (21,34 EUR mēnesī), bet 363 personas jeb 43% – institūciju, sociālās aprūpes, sociālās, profesionālās, medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai (71,14 EUR gadā). (skat. 34. tabulu).

34. tabula. Papildu samaksu transporta pakalpojumiem saņēmēju personu skaits

Gads	Mācību iestāžu apmeklēšanai – 21,34 EUR mēnesī	Darba vietas apmeklēšanai – 21,34 EUR mēnesī	Citu institūciju apmeklēšanai – līdz 71,14 EUR gadā	Kopā
2020	293	280	358	760
2021	371	261	314	775
2022	448	273	363	849

2022. gadā no visiem transporta pakalpojumu samaksas saņēmējiem (9 070) 4 582 personas jeb 51% izmantoja speciālā autotransporta pakalpojumus, 3 382 personas jeb 37% – taksometra pakalpojumus, bet 1 797 personas jeb 20% apmaksu izmantoja degvielas iegādei personīgajam autotransportam (skat. 35. tabulu).

35. tabula. Transporta pakalpojumu apmaksu saņēmēju personu skaita sadalījums atbilstoši transporta pakalpojumu veidiem*

Gads	Speciālā autotransporta (mikroautobusa) pakalpojums	Taksometra pakalpojums	Degvielas iegāde personīgajam autotransportam	Transporta pakalpojums hroniskas nieru mazspējas slimniekiem, kuri saņem hemodialīzi**	Vienreizējie braucieni**
2020	4 429	3 482	1 628	22***	1 635
2021	4 309	3 432	1 712	16***	1 607
2022	4 582	3 382	1 797	9***	1 889

* viena persona var izmantot vairākus transporta pakalpojuma veidus.

** pakalpojumu saņēmēji izmanto tabulas pirmajās trijās ailēs minētos transporta pakalpojumu veidus.

*** hemodialīzes saņēmēju, kuriem finansējums tiek pārskaitīts uz kontu, skaits ir iekļauts pirmajās trijās ailēs atbilstoši izmantotā pakalpojuma veidam, bet nav iekļauts ailē, kurā norādīti hemodialīzes saņēmēji (faktiski

2022. gadā hemodialīzes apmeklēšanai transporta pakalpojuma samaksa piešķirta 149 personām, 2021. gadā – 165 personām, 2020. gadā – 190 personām).

2022. gadā no visiem transporta pakalpojumu samaksas saņēmējiem (9 070) **223** jeb 3% ikdienā izmantoja riteņkrēslu (skat. 36. tabulu).

36. tabula. Transporta pakalpojumu apmaksas saņēmēju skaits, kuri pārvietojas riteņkrēslā

Gads	Personu skaits
2020	268
2021	248
2022	223

Pārējie transporta pakalpojumu samaksas saņēmēji izmanto citus tehniskos palīglīdzekļus vai arī neizmanto tehniskos palīglīdzekļus, bet kustību traucējumi ir tik izteikti, ka personai izsniegts VDEĀVK atzinums par medicīnisko indikāciju noteikšanu speciāli pielāgota vieglā automobiļa iegādei un valsts sociālā pabalsta transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās, saņemšanai (uz kura pamata tiek piešķirta samaksa transporta pakalpojumiem Rīgā).

Vides pieejamība

Pēdējos gados apkārtējā vidē ir pamanāmas daudzas pārmaiņas. Tomēr cilvēkiem ar invaliditāti joprojām eksistē šķēršļi nepietiekami pielāgotas vides dēļ. Lai palīdzētu risināt šo problēmu, kas ikdienā skar cilvēkus ar kustību traucējumiem, RD jau 20 gadus piešķir finansējumu **pacēlāju ierīkošanai dzīvojamās mājās**, kurās dzīvo personas ar kustību traucējumiem, kā arī personām ar invaliditāti, kuras pārvietojas riteņkrēslos, jau 16 gadus ir iespēja saņemt **pabalstu mājokļa pielāgošanai**.

Pabalsts mājokļa pielāgošanai

Pabalstu var saņemt personas, kuras pārvietojas riteņkrēslā, un personas ar redzes invaliditāti.

2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta atbilstoši pieprasījumam pabalsts mājokļa pielāgošanai piešķirts **28** personām par kopējo summu **111 485 EUR**, kas ir par 9 personām mazāk nekā 2021. gadā (skat. 37. tabulu). Klientu skaita samazinājums 2020. un 2021. gadā pret 2019. gadu (71) nav skaidrojams ar vajadzības mazināšanos pēc mājokļa pielāgošanas, bet ar ārkārtējās situācijas radītajiem ierobežojumiem un neatbilstošu pabalsta apmēru.

Pabalsta apmērs ir līdz 4 000 EUR personai, kura pārvietojas riteņkrēslā, un līdz 1 500 EUR personai ar redzes invaliditāti. 2022. gadā vidēji viena mājokļa pielāgošanai izlietotais finansējums 3 982 EUR, kas ir par 279 EUR vairāk nekā 2021. gadā (3 703 EUR).

37. tabula. Pabalsta mājokļa pielāgošanai saņēmušo personu skaits un šim mērķim izlietotais Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta finansējums

Gads	Personu skaits, kurām pielāgoti mājokļi	Izlietotie līdzekļi, EUR
2020	33	125 817
2021	37	137 000
2022	28	111 485

Pacēlāju ierīkošana dzīvojamajās mājās

Riteņkrēsu pacēlāju ierīkošanas darbus koordinē Labklājības departaments sadarbībā ar RSD strādājošajiem ergoterapeitiem un sociālajiem darbiniekiem. Izvērtējot personu individuālās funkcionālās vajadzības, kā arī, ievērojot konkrētā projekta tehnisko sarežģītību, tiek meklēts optimālākais risinājums katrai personai individuāli.

Izvērtējot riteņkrēslu pacēlāju lietošanas ieradumus tika izstrādāti jauni Rīgas domes saistošie noteikumi Nr.138 „Par riteņkrēsla pacēlāja piešķiršanu lietošanā” (apstiprināti 2022. gada 8. jūnijā). Saistošie noteikumi paredz samazināt rindā gaidīšanas laiku personām, kurām pacēlāja izmantošana ir aktuāla ik dienu, piemēram, dodoties uz mācību iestādi, darba vietu vai apmeklējot ārstniecības iestādi.

Labklājības departamenta uzturētajā personu reģistrā, kurām nepieciešams riteņkrēsla pacēlājs, uz 31.12.2022.bija reģistrēta 111 persona.

Lai nodrošinātu personu, kuras pārvietošanas riteņkrēslā, iekļūšanu mājoklī un izkļūšanu no tā, 2022. gadā lietošanā ir nodoti **17 pacēlāji** (ierīkoti 2 stacionārie pacēlāji, izsniegti 15 mobilie pacēlāji).

Kopumā Rīgas valstspilsētas pašvaldības īpašumā 2022. gada 31. decembrī bija 196 riteņkrēslu pacēlāji (no kuriem 106 stacionārie, 90 mobilie). Riteņkrēslu pacēlāju ierīkošanu Labklājības departaments organizē kopš 2003. gada, pacēlāju vecums un attiecīgi arī nolietojums ir liels, šobrīd lietošanā ir 25 riteņkrēslu pacēlāji, kas vecāki kā 15 gadus. 2022. gadā uzsākti riteņkrēslu pacēlāju kapitālie remontu.

Pacēlāju iegādei, uzstādīšanai, apkopei un remontam no Rīgas valstspilsētas pašvaldības 2022. gada budžeta izlietots finansējums **58 220 EUR** (skat.38. tabulu).

38. tabula. Ierīkoto pacēlāju skaits un šim mērķim izlietotais Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta finansējums

Gads	Ierīkoto pacēlāju skaits	Izlietotie līdzekļi, EUR
2020	29	155 820
2021	16	149 696
2022	17	58 220

Valsts finansētais invalīdu asistenta pakalpojums personām ar invaliditāti

Kārtību, kādā tiek sniegts asistenta pakalpojums, ar 01.07.2021. nosaka Ministru kabineta 18.05.2021. noteikumi Nr.316 „Noteikumi par asistenta, pavadoņa un aprūpes pakalpojumu personām ar invaliditāti” (turpmāk – MK noteikumi Nr.316). Asistenta pakalpojums paredzēts, lai atvieglotu cilvēku ar invaliditāti pārvietošanos ārpus mājokļa un nokļūšanu vietā, kur cilvēks strādā, mācās, saņem pakalpojumu vai veic sabiedriskās aktivitātes. Pakalpojumu var saņemt:

🌀 **pilngadīgas personas** ar I vai II invaliditātes grupu, pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību (personas ar I grupas invaliditāti ar redzes traucējumiem, kā arī ar I un II grupas invaliditāti ar pārvietošanās vai garīga rakstura traucējumiem);

🌀 **bērni** no 5 līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti, pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem.

Stājoties spēkā MK noteikumiem Nr.316, salīdzinoši ar iepriekšējo paredzēta vienkāršota atskaitīšanās kārtība par pakalpojuma sniegšanu, kā arī pakalpojuma saņēmējam tiek piešķirts konstants stundu apjoms mēnesī, ko klients tiesīgs izmantot pēc saviem ieskatiem. Ieviesta vienota anketa pakalpojuma nepieciešamības izvērtēšanai un apjoma noteikšanai pilngadīgām personām. Tāpat izmaiņas paredz, ka bērni no 5 – 18 gadiem, kuriem piešķirts īpašās kopšanas pabalsts, valsts asistenta pakalpojumu var saņemt 80 stundas mēnesī. Tiem bērniem ar invaliditāti, kuriem ir nepieciešama palīdzība, lai pārvietotos ārpus mājokļa, bet kuriem nav nepieciešama īpašā kopšana un kuri nekvalificējas asistenta pakalpojumam, paredzēts valsts finansēts pavadoņa pakalpojums.

2022. gadā asistenta pakalpojums sniegts **3 692** personām ar invaliditāti, kas ir par 412 personu vairāk nekā 2021. gadā (**3 280**). Izlietotais finansējums 2022. gadā ir **10 364 200 EUR**, kas ir par 3 732 984 EUR jeb 56% vairāk nekā 2021. gadā (skat. 39. tabulu). Plānotais valsts finansējums 2022. gadā 14 009 681 EUR apmērā kopā izpildījies par 95%, ko var saistīt ar epidemioloģiskās drošības pasākumiem Covid - 19 infekcijas izplatības ierobežošanai.

Lai vienkāršotu atskaitīšanās procesu asistenta pakalpojuma sniedzējiem un pakalpojuma administrēšanu, no 2014. gada novembra ir ieviesta elektroniskā asistentu atskaišu nodošanas sistēma, izmantojot Rīgas domes UDV portālu. Sistēma darbojas veiksmīgi un 2022.gada beigās to izmantoja **896** asistenti, tas ir par 126 vairāk, nekā 2021. gada beigās (**770**).

39. tabula. Valsts finansētā invalīdu asistenta pakalpojumu saņēmēju skaits un pakalpojumam izlietotais finansējums

Gads	Asistenta pakalpojuma saņēmēju skaits kopā	tai skaitā bērni ar invaliditāti	tai skaitā personas ar I grupas invaliditāti	tai skaitā personas ar II grupas invaliditāti	Izlietotais finansējums kopā, EUR
2020	3 019	300	1 318	1 401	5 116 554
2021	3 280	429	1 325	1 526	6 631 216
2022	3 692	581	1 349	1 762	10 364 200

Sociālais darbs stacionārajās ārstniecības iestādēs

Sociālā darba stacionārajā ārstniecības iestādē (turpmāk – slimnīca) mērķis ir sniegt sociālo darbinieku atbalstu veselības aprūpes iestādēs esošām personām, lai nodrošinātu sociālās aprūpes nepārtrauktību, izrakstoties no veselības aprūpes iestādes, kā arī palīdzību citu sociālo problēmu risināšanā.

Pašvaldības dotācijas nodrošināšana sociālā darba slimnīcās finansēšanai uzsākta 2013. gada martā pēc pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgumu noslēgšanas ar 6 slimnīcām uz trīs gadiem.

2016. gadā janvārī – martā saskaņā ar Rīgas domes 15.12.2015. lēmumu Nr.3314 „Par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu” pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgumi noslēgti jau ar 7 slimnīcām:

- ☉ VSIA „Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”;
- ☉ VSIA „Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca”;
- ☉ SIA „Rīgas 2.slimnīca”;
- ☉ VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs”;
- ☉ SIA „Rīgas Dzemdību nams”;
- ☉ SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”;
- ☉ VSIA „Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”.

2019. gadā atkārtoti uz 3 gadiem saskaņā ar Rīgas domes 19.12.2018. lēmumu Nr.1 875 „Par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu” pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgums pārslēgts ar 7 slimnīcām.

2021. gadā (05.11.2021.), pamatojoties uz 06.10.2021. RD lēmumu Nr.931 „Par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu” pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgums noslēgts ar 8. slimnīcu - AS „Latvijas Jūras medicīnas centrs”.

2022. gadā saskaņā ar Rīgas domes 08.06.2022. lēmumu Nr. 1 583 „Par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu” pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgumi atkārtoti noslēgti ar 8 slimnīcām uz 7 gadiem.

Slimnīcās nodrošinātā sociālā darba pakalpojuma, kas tiek finansēts no pašvaldības budžeta, ietvaros tiek nodrošinātas šādas darbības:

- ☉ klientu sociālo situāciju izvērtēšana, sociālo problēmu identificēšana, nepieciešamo darbību veikšana sociālo problēmu risināšanā, tai skaitā palīdzības sniegšana klientam personu apliecinošu dokumentu atjaunošanā un dokumentu (iesniegumu) sagatavošanā saistībā ar klientu vajadzībām nepieciešamu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības nodrošināšanu, nepieciešamības gadījumā pārstāvētas klienta intereses valsts un pašvaldības institūcijās;
- ☉ sadarbība ar RSD un citām valsts un pašvaldības institūcijām, lai nepieciešamības gadījumā klients pēc izrakstīšanas no slimnīcas varētu saņemt viņa vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus (atbilstoši klienta sociālajai situācijai un viņa vajadzībām tiek organizēta medicīniskā vai sociālā aprūpe, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojums, transporta pakalpojums un citu pakalpojumu pieejamība);
- ☉ konsultācijas un informāciju par iespējām saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību;
- ☉ psihosociāla palīdzība klientam un/vai viņa ģimenes locekļiem u.c.

2022. gadā slimnīcu sociālie darbinieki saskaņā ar pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgumiem ir snieguši atbalstu un palīdzību **10 330** personām, sniegto konsultāciju skaits – **18 547**. 2022. gada klientu skaits (10 330), salīdzinot ar 2021. gada klientu skaitu (10 167) bija par 163 jeb 1,6% lielāks.

Savukārt sniegto konsultāciju skaits 2022. gadā (18 547) bija par 705 jeb 4% lielāks nekā 2021. gadā (17 842) (skat. 40. tabulu).

40. tabula. Sociālā darba pakalpojums slimnīcās

	2020	2021	2022
Slimnīcu skaits	7	8	8
Sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits	10 292	10 167	10 330
Konsultāciju skaits	17 437	17 842	18 547

2022. gadā sociālā darba slimnīcās ietvaros, sociālie darbinieki klientiem ir palīdzējuši risināt dažādas sociālās problēmas. Pilngadīgām personām visvairāk risinātās problēmas – veselības, sociālo prasmju trūkuma (apgrūtināta sadzīves vadīšana, samazinātas pašaprūpes prasmes), citas (transports nokļūšanai mājās, psihosociālais atbalsts utt.) un atkarību problēmas.

Savukārt bērniem visvairāk identificētās problēmas bija veselības, saskarsmes problēmas/konflikti (trūkst sociālo kontaktu un svarīgas attiecības), vardarbība – dominē novārtā pamešana un aprūpes trūkums, kā arī krīzes situācijas, uzvedības problēmas un atkarības (skat. 41. tabulu).

Finanšu izlietojums sociālā darba pakalpojuma nodrošināšanai slimnīcās no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta 2022. gadā bija 230 594 EUR.

41. tabula. Slimnīcu sociālo darbinieku klientu sociālās problēmas 2022. gadā

Problēma	Skaits*	
	Pilngadīgas personas	Bērni
Vardarbība	143	296
Atkarības problēmas	698	103
Saskarsmes problēmas/konflikti	930	301
Izglītības problēmas	50	189
Uzvedības problēmas	207	79
Nodarbinātības problēmas	575	-
Sociālo prasmju trūkums	2 237	48
Mājokļa problēma	435	8
Veselības problēmas	7 860	715
Nenokārtoti dokumenti	61	25
Krīzes situācijas	771	122
Citas problēmas	1 780	9
Valsts valodas zināšanu trūkums	34	-

*Klientu lietās identificēto sociālo problēmu skaits nevis personu skaits

Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā

Īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojums institūcijā pilngadīgām personām (turpmāk – sociālo gultu pakalpojums) nodrošina diennakts sociālo aprūpi un veselības aprūpi minimālā apjomā pilngadīgām personām (izņemot personas bez noteiktas dzīvesvietas), kurām nepieciešamais pakalpojuma apjoms pārsniedz aprūpei mājās vai dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā noteikto apjomu un kuru ģimenes locekļi nespēj nodrošināt personai nepieciešamo aprūpi nodarbinātības vai citu iemeslu dēļ, personas atveseļošanās periodā vai līdz pakalpojuma saņemšanai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

Sociālo gultu pakalpojuma ietvaros klientam tiek nodrošināta uzraudzība, palīdzība pašaprūpē, sociālo darbinieku atbalsts un palīdzība sociālo problēmu risināšanā u.c., kā arī veselības aprūpe minimālā apjomā (ārsta uzraudzība, ārstējošā ārsta nozīmētās uzturošās terapijas

nodrošināšana, izgulējumu profilakse un virspusēju ārējo brūču (trofiskās čūlas, izgulējumi, apdegumi) ārstēšana, ārstnieciskā fizikultūra un apmācība tehnisko palīglīdzekļu lietošanā u.c.).

Sociālo gultu pakalpojumu var saņemt persona, kurai šis pakalpojums ir piemērotākais saskaņā ar RSD veiktu personas vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem novērtējumu un RSD lēmumu par īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojuma piešķiršanu. Klientam sociālo gultu pakalpojumu nodrošina rindas kārtībā, reģistrējot klientu elektroniskajā rindā saskaņā ar RSD lēmuma piešķiršanas datumu, atbrīvojoties vietai pašvaldības apmaksātajā sociālajā gultā.

2022. gadā Rīgas valstspilsētas pašvaldība nodrošināja sociālo gultu pakalpojuma saņemšanu SIA „Rīgas 1.slimnīca” Īslaicīgās sociālās aprūpes centrā **941 klientam** (662 sievietēm un 279 vīriešiem), kas ir par 65 klientiem vairāk nekā 2021. gadā. No visām sociālo gultu pakalpojumu saņēmušajām personām 130 personas ir veikušas RSD noteikto līdzmaksājumu par kopējo summu 48 798 EUR. Pārskata periodā no kopējā sociālo gultu pakalpojumu saņēmušo klientu skaita 356 (38%) persona varēja atgriezties dzīvesvietā (tai skaitā 22 (2%) – patversmē), 143 klienti (15%), kas ir par 18 klientiem mazāk nekā 2021. gadā, pārcēlās uz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju, bet sociālo gultu pakalpojuma sniegšana pārtraukta 60 (6%) klientiem, sakarā ar nepieciešamu veselības aprūpi stacionārā ārstniecības iestādē, bet 365 (39%) klienti – miruši.

Informācija par sociālo gultu pakalpojuma saņēmējiem apskatāma 42.tabulā. Sadalījumā pa vecuma grupām sociālo gultu pakalpojumu saņēmušo lielākā daļa – 87% (818 klienti) ir vecuma grupā virs 65 gadiem (tai skaitā 526 personas vecākas par 80 gadiem), bet 13% (123 klienti) – darbaspējīgā vecumā, saglabājot iepriekšējo gadu proporciju. Sociālo gultu pakalpojuma finansēšanai no Rīgas valstspilsētas pašvaldības 2022. gada budžeta izlietoti 1 192 702 EUR.

42. tabula. Sociālo gultu pakalpojuma rezultātīvie rādītāji 2020. – 2022. gadā

Gads	Pakalpojumu saņēmušo skaits	Pakalpojumu sniegšanas vidējais dienu skaits	Pakalpojums sniegšana pārtraukta, jo klients izrakstīts				Finansējums EUR
			uz SAC	uz mājām (t.sk. patversmi)	uz stacionāru	miris	
2020	926	39	283	116	44	447	925 915
2021	876	40	161	303	53	359	1 037 836
2022	941	35	143	356	60	365	1 192 702

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijās

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā pensijas vecuma personām un personām ar I un II grupas invaliditāti mājokli, sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju, ja nepieciešamais sociālās aprūpes pakalpojuma apjoms pārsniedz aprūpei mājās vai dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā noteikto apjomu, t.i. personai nepieciešama palīdzība aprūpes nodrošināšanā vairāk nekā 35 stundas nedēļā, personām bez noteiktas dzīvesvietas – sākot no 18 līdz 35 stundām nedēļā un ja trīs mēnešu laikā pēc Sociālā dienesta lēmuma par pilngadīgo aprūpes institūcijas pakalpojuma piešķiršanu pieņemšanas personai nav iespējams nodrošināt sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā.

SAC pakalpojuma ietvaros klientiem tiek nodrošināta palīdzība pašaprūpē, ēdināšana, uzraudzība, dzimumam un gadalaikam piemēroti apavi, apģērbs, gultas piederumi, gultas veļa, divieļi un to centralizēta mazgāšana vai kopšana, personīgās higiēnas priekšmeti, sociālā darba speciālistu pakalpojumi, nodarbības un speciālistu konsultācijas saskaņā ar personas individuālās sociālās rehabilitācijas plāna ietvaros noteikto, integrācijas sabiedrībā veicināšanas pasākumi (pastaigas, ekskursijas, izbraukumi, sadraudzības, kultūras u.c. pasākumi gan institūcijā, gan ārpus tās), atbalsta pakalpojumi (konsultācijas u.c.) klientu tuviniekiem, veselības aprūpes pakalpojumi (ģimenes ārsta un

citu speciālistu nozīmētā ārstēšanas plāna izpilde, tehnisko palīglīdzekļu nodrošināšana atbilstoši klientu vajadzībām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā u.c.).

No 2014. gada 14. augusta Rīgā noteikta **SAC pakalpojuma samaksas kārtība**, kas atbrīvo SAC pakalpojuma saņēmēju apgādniekus no obligāta pienākuma veikt samaksu par SAC pakalpojuma nodrošināšanu tuviniekam, ja persona SAC pakalpojumu saņem pašvaldības vai pašvaldības līgumorganizācijas (noslēgts pašvaldības iepirkuma līgums) SAC pakalpojuma sniedzējā institūcijā. Tāpat ir noteikts, ka klients var izvēlēties saņemt SAC pakalpojumu jebkurā SAC pakalpojuma sniedzējā institūcijā, kas reģistrēta sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā (arī tādā, ar kuru pašvaldība nav noslēgusi pašvaldības iepirkuma līgumu) un, ja normatīvajos aktos noteiktā klienta pensijas un/vai citu ienākumu daļa nesedz pilnu pakalpojuma cenu, tiek paredzēts pašvaldības finansiāls atbalsts SAC pakalpojuma samaksā (2022. gadā – līdz 400 EUR mēnesī). Šī kārtība ļauj klientiem izvēlēties jebkuru SAC pakalpojuma sniedzēju, tai skaitā arī dārgāku un kvalitatīvāku, ja pakalpojuma saņēmējs, tā apgādnieks, citas fiziskas vai juridiskas personas var samaksāt starpību starp SAC pakalpojuma cenu un pašvaldības garantēto līdzmaksājumu. Rīgas valstspilsētas pašvaldības garantētās samaksas nodrošināšanai Labklājības departaments slēdz sadarbības līgumus ar SAC pakalpojuma sniedzējiem – institūcijām, kurās pašvaldības iedzīvotāji izvēlas saņemt SAC pakalpojumu (turpmāk – Sadarbības organizācijas).

No 2018. gada rīdzinieki var izvēlēties saņemt SAC pakalpojumu arī ģimenes tipa SAC, kur vide, sadzīves apstākļi un ikdienas režīms pielāgots mājas videi. Ģimenes tipa institūcijās Rīgas valstspilsētas pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu **līdz 640 EUR mēnesī** vienai personai. 2022. gadā Rīgas Sociālais dienests noslēdza vienu jaunu sadarbības līgumu ar SIA „Senior ABC” par ģimenes tipa SAC pakalpojuma sniegšanu.

SAC pakalpojumu 2022. gadā Rīgas valstspilsētas pašvaldības iedzīvotājiem nodrošināja:

3 pašvaldības iestādes:

- 🌀 RSAC „Gaiļezers” (363 vietas);
- 🌀 RSAC „Mežciems” (193 vietas);
- 🌀 RSAC „Stella Maris” (100 vietas).

13 iepirkuma līgumorganizācijas:

- 🌀 Biedrības „Labāka rītdiena” (SARC „Mārsnēni”, SARC „Sērmūkši”), (līdz 50 vietām).
- 🌀 Biedrības „Latvijas Samariešu apvienība” sociālās aprūpes centrs „Pārdaugava” (līdz 58 vietai);
- 🌀 Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” sociālās aprūpes centrs „Stūrīši” (līdz 100 vietām);
- 🌀 Jēkabpils novada pašvaldības aģentūra „Jaunāmuiža” (līdz 45 vietām);
- 🌀 Nodibinājums „Fonds Cilvēks cilvēkam” (līdz 60 vietām);
- 🌀 Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Aprūpes nams „Urga” (līdz 10 vietām);
- 🌀 Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Pansionāts Dzimtene” (līdz 106 vietām);
- 🌀 SIA „LL Avots” (līdz 50 vietām);
- 🌀 SIA “Senioru nams” sociālās aprūpes centrs „Liepa” un sociālās aprūpes centrs „Senlejas” (līdz 50 vietām);
- 🌀 Skrīveru novada pašvaldības aģentūra „Sociālās aprūpes centrs „Ziedugravas”” (līdz 35 vietām);
- 🌀 Sociālās aprūpes centrs „Tērvete” (līdz 100 vietām);
- 🌀 Talsu novada pašvaldības pansionāts „Lauciene” (līdz 60 vietām);
- 🌀 Tukuma novada pašvaldības sociālās aprūpes centrs „Rauda” (līdz 100 vietām).

73 līgumorganizācijas, ar kurām noslēgts(-i) Sadarbības līgums(-i) ar pašvaldības garantēto līdzmaksājumu līdz 400 EUR:

- 🌀 Balvu novada pašvaldības „Pansionāts „Balvi””;
- 🌀 Biedrība „Sociālās aprūpes centrs „Allaži””;
- 🌀 Biedrības „Latvijas Samariešu apvienība” Sociālās aprūpes centrs „Pārdaugava”;
- 🌀 Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs “Krustceles”;

- ☉ Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” sociālās aprūpes centrs "Landze";
- ☉ Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” sociālās aprūpes centrs „Ruba”;
- ☉ Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrs „Seda”;
- ☉ Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” Sociālās aprūpes centrs „Stūrīši”;
- ☉ Biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” Sociālās aprūpes centrs „Valka”;
- ☉ Biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" sociālās aprūpes centrs „Venta”;
- ☉ Biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" Kurzemes komitejas sociālās aprūpes centrs „Atpūtas”;
- ☉ Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” Zemgales komitejas Ģimenes atbalsta centrs „Dzeguzīte”;
- ☉ Biedrība „REACH” Senioru nams „Zilaiskalns”;
- ☉ Ērģļu pašvaldības SIA „Ērģļu slimnīca” Sociālās aprūpes nodaļa;
- ☉ Ērģļu sociālās aprūpes centrs;
- ☉ Gulbenes novada pašvaldība „Jaungulbenes Alejas”;
- ☉ Ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrs „Brīze”;
- ☉ Jelgavas novada Sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrs „Eleja” Pilngadīgo personu nodaļa;
- ☉ Jēkabpils novada pašvaldības aģentūra „Jaunāmuiža”;
- ☉ Jūrmalas sociālo pakalpojumu centrs „Jaundubulti” Ilgstošas sociālās aprūpes daļa;
- ☉ Krāslavas novada sociālās aprūpes centrs „Skuķi”;
- ☉ LSK Sociālās aprūpes centrs Derpele;
- ☉ Nodibinājums „Fonds „Cilvēks Cilvēkam””;
- ☉ Nodibinājums „Raunas evaņģēliski luteriskās draudzes diakonijas centrs”;
- ☉ Pašvaldības aģentūra „Ķekavas sociālās aprūpes centrs”;
- ☉ Pašvaldības aģentūra „Saulkrastu veselības un sociālās aprūpes centrs” Sociālās aprūpes nodaļa;
- ☉ Pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs - Sloka”;
- ☉ Preiļu novada Labklājības pārvaldes Sociālās aprūpes centrs „Vārkava”;
- ☉ Rūjiena novada pašvaldības sociālās aprūpes centrs „Lode”;
- ☉ Sabiles aprūpes biedrība „Kalme”;
- ☉ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Alojas veselības aprūpes centrs”;
- ☉ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Aprūpes nams „Urga””;
- ☉ Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Pansionāts Dzimtene”.
- ☉ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Pansionāts Rokaiži”;
- ☉ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rekreācijas centrs "Vīķi””;
- ☉ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Veselības centrs Ilūkste” ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa „Mūsmājas „Dižkoks””;
- ☉ SARC „Mārsnēni”, SARC „Sērmūkši”;
- ☉ SIA „Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca” Pieaugušo ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa;
- ☉ SIA „Kuldīgas slimnīca” ilgstošās sociālās aprūpes nodaļa „Skrunda”;
- ☉ SIA „Kuldīgas slimnīca” ilgstošās sociālās aprūpes nodaļa „Valtaiķi”;
- ☉ SIA Kondratjev un KO Aprupes Centrs Julija;
- ☉ SIA „Magnum Social & Medical Care” centrs „RŪRE”;
- ☉ SIA „MILUR” Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs „Auce”;
- ☉ SIA „Priekules slimnīca”;
- ☉ SIA „Ogres rajona slimnīca” Ilgstošas sociālās aprūpes institūcija;
- ☉ SIA „Rehabilitācijas centrs "Līgatne”” struktūrvienība „Senioru māja”;
- ☉ SIA „Senioru nams” SIA „Senioru nams” sociālās aprūpes centrs „Liepa” un sociālās aprūpes centrs „Senlejas”;
- ☉ SIA „Senior Baltic” struktūrvienība - rezidence „Dzintara melodija”;
- ☉ SIA Studiums ilgstošas un īslaicīgas sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrs „Laimas”;
- ☉ SIA „Varakļānu veselības aprūpes centrs” Sociālās aprūpes nodaļa;
- ☉ SIA „Viesītes veselības un sociālās aprūpes centrs”;

- ⊗ Siguldas novada pašvaldības Sociālās aprūpes centra struktūrvienība „Sociālās aprūpes māja „Gaismiņas””;
- ⊗ Siguldas novada pašvaldības Sociālā aprūpes centra struktūrvienība „Sociālā aprūpes māja „Gauja”””;
- ⊗ Siguldas novada pašvaldības Sociālās aprūpes centra struktūrvienība „Sociālās aprūpes māja „Mālpils””;
- ⊗ Siguldas novada pašvaldības Sociālās aprūpes centra struktūrvienība „Sociālās aprūpes māja "Pēterupe””;
- ⊗ Skrīveru novada pašvaldības aģentūra „Sociālās aprūpes centrs „Ziedugravas””;
- ⊗ Sociālās aprūpes centrs „Baldone”;
- ⊗ Sociālās aprūpes centrs „Līgotnes”;
- ⊗ Sociālās aprūpes centrs „Pļaviņas”;
- ⊗ Sociālās aprūpes biedrība „Saulēkts”;
- ⊗ Sociālās aprūpes centrs „Tērvete”;
- ⊗ Sociālās aprūpes centrs „Trapene”;
- ⊗ Sociālās aprūpes centrs „Zemgale”;
- ⊗ Sociālās rehabilitācijas un aprūpes centrs „Rūjienas senioru māja”;
- ⊗ Subates Romas Katoļu draudzes sociālās aprūpes iestāde „Miera nams”;
- ⊗ Šķilbēnu sociālās aprūpes māja un Viļakas sociālās aprūpes centrs;
- ⊗ Talsu novada pašvaldības iestāde pensionāts „Lauciene”;
- ⊗ Tukuma novada pašvaldības sociālās aprūpes centrs „Rauda”;
- ⊗ Valsts sociālās aprūpes centrs „Rīga”, „Ezerkrasti”;
- ⊗ Varakļānu novada pensionāts „Varavīksne”;
- ⊗ Veco ļaužu un invalīdu pensionāts „Atvasara”;
- ⊗ Veselības un sociālās aprūpes centrs „Dagda”
- ⊗ Vispārējā tipa pensionāts „Madliena”.

9 līgumorganizācijas¹⁰, ar kurām noslēgts (-i) Sadarbības līgums (-i) ar pašvaldības garantēto līdzmaksājumu līdz 640 EUR:

- ⊗ Biedrības „Latvijas Samariešu apvienība” Ģimenes tipa sociālās aprūpes centrs „SenRīga”;
- ⊗ SIA „Aprūpes grupa” Ģimenes tipa māja „Gobas apartamenti”
- ⊗ SIA „J un M” pensionāts „Sofija”;
- ⊗ SIA „Senior ABC” Sociālās aprūpes centrs „Senior ABC”;
- ⊗ SIA „Senior Baltic” struktūrvienība - rezidence „Dzintara melodija”;
- ⊗ SIA „SENIOR MANAGEMENT” struktūrvienība ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centrs „Priedāji”;
- ⊗ SIA „Senior Riga” (Briežu iela 1, Briežu iela 3);
- ⊗ SIA „Senior Service” (Senior Babite, Senior Vecmilgravis, Senior Ogre, Senior Ādaži);
- ⊗ SIA Kondratjev un KO Aprūpes Centrs Julija.

SAC pakalpojumu 2022. gadā nodrošināja trīs RSAC (**656 vietas**) un 13 pašvaldības iepirkuma līgumorganizāciju 16 iestādēs¹¹ (**līdz 530 vietām**¹²), kā arī bija spēkā 73 Sadarbības līgumi ar pašvaldības garantēto līdzmaksājumu līdz 400 EUR un 9 Sadarbības līgumi ar pašvaldības garantēto līdzmaksājumu līdz 640 EUR, kopā ar 80¹³ SAC pakalpojuma sniedzēja līgumorganizācijām, kurās 2022. gadā SAC pakalpojums tika nodrošināts **2 009 personām**. Kopā iepirkuma līgumorganizācijās

¹⁰ Viena līguma ietvaros SAC pakalpojums var tikt sniegts vairākās atrašanās vietās (dažādās adresēs).

¹¹ 3 iepirkuma līgumorganizācijas SAC pakalpojumu sniedz divās adresēs.

¹² 2022. gadā 2 reizes palielinātas iepirkuma līgumorganizāciju vietu skaits (05.2022. uz 475, 12.2022. uz 530).

¹³ Visas iepirkuma līgumorganizācijas ir arī sadarbības līgumorganizācijas, savukārt, ar vienu SAC pakalpojuma sniedzēju var būt noslēgts Sadarbības līgums gan par vispārējā tipa SAC pakalpojuma (ar pašvaldības līdzfinansējumu līdz 400 EUR), gan ģimenes tipa SAC pakalpojuma (ar pašvaldības līdzfinansējumu līdz 640 EUR) sniegšanu.

un Sadarbības līgumu organizācijās 2022. gadā tika paredzēts finansēt **līdz 1 440 vietām dienā** (2021. gadā – līdz 1 290 vietām dienā). Tātad, 2022. gadā kopā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta līdzekļiem tika paredzēts finansēt **līdz 2 096 SAC** pakalpojuma vietām (RSAC, iepirkuma un Sadarbības līgumorganizāciju vietas kopā).

Pašvaldības līdzfinansēto SAC vietu skaits 2022. gadā (**2 096**) bija **par 31 vietu lielāks** nekā 2021. gadā (**2 065**).

SAC pakalpojumam no pašvaldības budžeta izlietotais finansējums 2022. gadā bija 16 413 058 EUR (skat. 43. tabulu).

43. tabula. Vietu skaits SAC un pakalpojuma finansēšanai izlietotie Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta finanšu līdzekļi 2020. – 2022. gadā

	2020	2021	2022
Pašvaldības iestādes	779* (no 1. septembra – 755)	755** (no 1.jūlija – 656)	656
Līgumorganizācijas	līdz 1 102	līdz 1 290	līdz 1 440
Vietu skaits kopā	1 881* (no 1. septembra – 1 857)	2 065	2 096
Izlietotie finanšu līdzekļi kopā, EUR	13 155 248	14 693 227	16 413 058

* RSAC „Gaiļezers” no 2020. gada 1. septembra vietu skaits samazināts no 400 uz 376 (par 24 vietām), lai nodrošinātu pakalpojumam atbilstošas telpas.

**RSAC vietu skaits no 2021. gada 1. jūlija samazināts no 755 uz 656 vietām.

2022. gadā SAC pakalpojumu saņēma **2 787 personas**, no tām RSAC – **785 personas** un **2 009 personas** līgumorganizāciju SAC¹⁴, tai skaitā Sadarbības līgumu ietvaros.

2022. gadā salīdzinoši ar 2021. gadu SAC pakalpojuma saņēmēju kopējais skaits ir **palielinājies par 77 personām**, kas liecina par aprūpējamo personu skaita palielināšanos (skat. 44. tabulu).

44. tabula. SAC pakalpojuma saņēmēju skaits 2020. – 2022. gadā*

	2020	2021	2022
Pašvaldības iestādes	938	804	785
Līgumorganizācijas	1 540	1 929	2 009
KOPĀ*	2 477	2 710	2 787

* kopējais pakalpojuma saņēmēju skaits var nesakrist ar pašvaldības un līgumorganizāciju iestādēs pakalpojumu saņēmušo personu kopskaitu, jo gada laikā vairākas personas saņēmušas pakalpojumu gan pašvaldības iestādē, gan arī līgumorganizācijas iestādē.

2022. gadā RSD ir izskatījis 1 772 klientu iesniegumus SAC pakalpojuma saņemšanai, kas ir par 344 iesniegumiem vairāk nekā 2021. gadā (skat. 45. tabulu).

45. tabula. SAC pakalpojuma pieprasītāju skaits

	2020	2021	2022
Izskatītie klientu iesniegumi	1 477	1 428	1 772

¹⁴ 1 persona gada laikā var saņemt SAC pakalpojumu vairākās institūcijās, piemēram, pāriet no RSAC uz Sadarbības organizāciju, u.t.t.

2022. gadā palielinājās reģistrēto personu skaits rindā SAC pakalpojuma saņemšanai (uz 31.12.2022. – **451** persona, salīdzinoši uz 31.12.2021. – **348** personas), jo 2022. palielinājies SAC pakalpojuma pieprasītāju skaits.

Rindā reģistrēto personu skaits saistīts ar iedzīvotāju novecošanos, veselības problēmām, kā rezultātā kopumā palielinās personu skaits, kurām nepieciešami aprūpes pakalpojumi. Tāpat aptuveni 80% no rindā SAC pakalpojuma saņemšanai reģistrētajām personām vēlas saņemt SAC pakalpojumu Rīgā. Tā kā no visām SAC pakalpojuma sniedzēja iestādēm (kopā 94), kurās Rīgas iedzīvotāji saņem SAC pakalpojumu, tikai 10 SAC atrodas Rīgā (bez šiem Rīgā nav citu SAC pakalpojuma sniedzēju), tad iedzīvotāju vēlmi apmierināt var tikai daļēji, kā arī cilvēkiem ir jāgaida rindā, lai saņemtu SAC pakalpojumu Rīgā.

Lai nodrošinātu epidemioloģiskās drošības pasākumus Covid - 19 apstākļos, pakalpojumu sniedzēji bija spiesti apturēt klientu uzņemšanu vai uzņemt lēnākā tempā, tai skaitā RSAC. Lai ievērotu gan epidemioloģiskās drošības pasākumus, gan rūpētos par klientu labklājību, saņemot SAC pakalpojumu, ir nepieciešams mazināt klientu skaitu RSAC kopumā, tādējādi nodrošinot dzīvošanu līdz diviem cilvēkiem vienā istabā.

Lai mazinātu rindā gaidīšanas laiku un personu skaitu, RSD katru gadu palielina noslēgto Sadarbības līgumu skaitu vai esošo līgumu ietvaros tiek pievienotas jaunas SAC pakalpojuma sniegšanas adreses (filiāles), tādā veidā palielinot vietu skaitu līgumorganizāciju SAC pakalpojuma sniedzēju institūcijās.

2022. gadā saglabājās iepriekšējo gadu tendence, ka SAC pakalpojumu saņēmējiem ir nepieciešams lielāks aprūpes apjoms nekā to var nodrošināt pašvaldība personu dzīvesvietā, tai skaitā nepieciešami papildu higiēnas līdzekļi un ir nodrošināma uzraudzība, tas ir, pieaug mazkustīgo klientu un klientu ar demenci skaits. Rindā no SAC pakalpojuma saņemšanai uzņemto personu skaita medicīniskajā dokumentācijā **vidēji 50% norādīta diagnoze – demence**. Līdz ar to, lai nodrošinātu kvalitatīvu klientu aprūpi un uzraudzību, sadārdzinās SAC pakalpojuma izmaksas, tas ir, nepieciešams nodrošināt atbilstošus tehniskos palīg līdzekļus, higiēnas preces, pielāgot telpas, informācijas tehnoloģiju risinājumus, kā arī ir nepieciešams palielināt aprūpes darbinieku skaitu.

Pašvaldības SAC aktuālas ir personāla problēmas – kadru trūkums un mainība, nekonkurētspējīgs atalgojums, kā arī ir novecojusi infrastruktūra, telpas nav piemērotas klientu un darbinieku vajadzībām. Nepieciešams telpu remonts, tai skaitā telpu pielāgošana personām ar demenci, istabu pielāgošana līdz diviem cilvēkiem istabā, vides pieejamības nodrošinājums, labiekārtoti āra pastaigu laukumi, droša teritorija. 2022. gadā RSAC „Mežciems” tika atvērtas, divas ģimeniskai videi pietuvinātas nodaļas personām ar demenci, kurās 2021. gadā tika uzsākti remonta darbi. Savukārt, RSAC „Gaiļezers” tiek turpināti 2022. gadā iesāktie remonta darbi, lai izveidotu ģimeniskai pietuvinātu nodaļu personām ar demenci.

Ar katru gadu turpina palielināties pieprasījums pēc pakalpojuma sniedzējiem, kuri veido ne tikai vispārēja jeb slimnīcas tipa SAC, bet attīsta ģimenes tipa SAC pakalpojumu, arī tādu, kas specifiski pielāgots personām ar demenci.

Ģimenes tipa SAC jānodrošina prasības, kas attiecas uz vispārēja tipa SAC, gan arī papildu prasības (SAC jāatrodas Rīgā vai ne tālāk kā 40 kilometru attālumā no Rīgas robežas, pakalpojums tiek sniegts jaunuzceltā vai renovētā ēkā/telpās, kas pielāgotas sociālā pakalpojuma organizēšanai mazā grupā (8 – 16 personām), nodrošinot ģimeniskai videi pietuvinātus sadzīves apstākļus; nodrošināts telpu aprīkojums maksimālai klientu neatkarības un pašaprūpes spēju saglabāšanai; maksimāli ievēroti klientu pašnoteikšanās principi jeb griba, tai skaitā dienas režīms pielāgots katra klienta individuālajam režīmam).

2022. gadā ģimenes tipa SAC pakalpojumu saņēma **603** personas, kas ir par 100 personām vairāk nekā 2021. gadā (**503**). Ja salīdzina pašvaldības līdzfinansēto vietu skaitu ģimenes tipa SAC institūcijās 2022. gadā ar 2021. gadu, tad 2022. gada 31.decembrī vietu skaits (318) bija par 15 vietām lielāks nekā 2021. gadā (303) (skat. 46. tabulu).

46. tabula. Ģimenes tipa SAC vietu un klientu skaits 2020. – 2022. gadā

	2020	2021	2022
Vietu skaits	90	303	318
Klientu skaits	239	503	603

2022. gadā lielā mērā SAC pakalpojuma sniegšanu turpināja ietekmēt Covid - 19 pandēmija. SAC pakalpojuma sniegšanā, joprojām, saglabājās dažādi infekciju ierobežojošie pasākumi, t.sk. individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu lietošana, tikšanās organizēšana klientiem ar piederīgajiem, saglabājās personāla (aprūpētāju un medicīnas māsu) trūkuma problēma, kā arī darbinieku darbs paaugstināta riska apstākļos, turpinājās klientu vakcinācijas un testēšanas procesa organizēšana u.c.

Sociālie pakalpojumi pilngadīgām personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām

Rīgas patversme un naktspatversmes

Patversme/naktspatversme – sociālā institūcija, kas bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām nodrošina īslaicīgas uzturēšanās iespējas, uzturu, personiskās higiēnas iespējas un sociālā darba speciālista pakalpojumus.

2022. gadā patversmes/naktspatversmes pakalpojumus sniedza viena pašvaldības iestāde (Rīgas patversme) (260 vietas) un septiņas līgumorganizāciju patversmes/naktspatversmes (415 vietas).

Personu, kuras izmantoja patversmes/naktspatversmju pakalpojumus 2022. gadā, vidējais skaits mēnesī bija 615, kas ir par 29 (5%) personām mazāk nekā 2021. gadā. Lielākais vidējais noslogojums Rīgas patversmē/naktspatversmēs bija vērojams 2022. gada februāra mēnesī – 758 persona. Iestājoties siltākiem laika apstākļiem, vidējais bezpajumtnieku skaits pakāpeniski samazinājās no 758 personām februāra mēnesī līdz 473 personām jūlija mēnesī. 2022. gadā kopā minētos pakalpojumus saņēma 4 292 personas, tai skaitā 3 522 jeb 82% vīrieši un 770 jeb 18% sievietes, kas ir par 313 (8%) personām vairāk nekā 2021. gadā, kad patversmes/naktspatversmes pakalpojumus saņēma 3 979 personas. Salīdzinoši 2020. gadā patversmes/naktspatversmes pakalpojumus saņēma 3 977 personas. (skat. 47. tabulu).

Rīgas valstspilsētas pašvaldībā patversmes/naktspatversmes pakalpojumi organizēti tā, lai ievērotu epidemioloģisko drošību saistībā ar Covid-19 infekcijas izplatību, tas ir, veikta klientu retināšana Rīgas patversmē Maskavas ielā 208 un Eiženijas 1E, nodrošinot patversmes pakalpojumus papildus 3 patversmēs (biedrības „Latvijas Samariešu apvienība” patversmes vīriešiem, 30 vietas, Cieceres ielā 1, Rīgā, un SIA „V.E.L.G.” patversme vīriešiem un sievietēm, 110 vietas, Sofijas ielā 8, Rīgā, un SIA „V.E.L.G.” patversme personām ar Covid - 19 infekcijas saslimšanu, 25 vietas, Kartupeļu ielā 8, Rīgā). Papildus no 04.11.2021. līdz 28.02.2022. organizēta SIA „V.E.L.G.” naktspatversme personām alkohola reibumā Sofijas ielā 8, Rīga, nodrošinot 20 papildus vietas vīriešiem. Šāda naktspatversme personām alkohola reibumā tika izveidota, lai ziemas periodā atslogotu biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” patversmi personām alkohola reibumā Gaiziņa ielā 7, Rīgā. Savukārt no 21.10.2021. līdz 31.03.2022. līgumorganizāciju naktspatversmēs nodrošināta iespēja klientiem uzturēties diennakti, nodrošinot papildus ēdināšanas pakalpojumu.

2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta patversmes/naktspatversmes pakalpojumu finansēšanai pašvaldības iestādē Rīgas patversmē izlietoti 1 236 603 EUR, bet pakalpojuma finansēšanai līgumorganizāciju patversmēs/naktspatversmēs izlietoti 1 619 044 EUR.

47. tabula. Vidējais klientu skaits mēnesī un kopējais skaits gadā Rīgas patversmē/naktspatversmēs 2020. – 2022. gadā

	2020	2021	2022
Janvāris	637	699	724
Februāris	666	710	758
Marts	628	705	735
Aprīlis	559	678	699
Maijs	582	626	596
Jūnijs	540	595	505
Jūlijs	527	554	473
Augusts	549	560	478
Septembris	566	579	532
Oktobris	598	626	588
Novembris	628	680	638
Decembris	657	721	657
Vidēji mēnesī	<i>595</i>	<i>644</i>	615
Klientu skaits gadā	3 977	3 979	4 292

No 2017. gada marta Rīgas patversmes sievietes nodaļā (Eiženijas iela 1E) un no 2017. gada septembra Rīgas patversmes vīriešu nodaļā (Maskavas ielā 208) ir organizētas aprūpes gultasvietas klientiem (25 gultasvietas sievietēm un 10 gultasvietas vīriešiem), kuru vajadzībām īslaicīga vai ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā nav atbilstošākais pakalpojuma veids, bet ir nepieciešama aprūpe mājās. Tā kā šīm personām nav dzīvesvietas, tad Rīgas patversmē šīm personām nodrošina aprūpes pakalpojumus. 2022. gadā minēto pakalpojumu saņēma **95 sievietes un 114 vīrieši**. Salīdzinoši 2021. gada – 116 sievietes un 189 vīrieši un 2020. gadā – 107 sievietes un 25 vīrieši.

Ņemot vērā, ka 2021. gadā Rīgas patversmē palielinājās aprūpējamo klientu skaits, Departaments noslēdza pakalpojuma līgumu ar SIA „Senioru nams” par pagaidu izmitināšanas un aprūpes pakalpojumu Rīgas patversmes klientiem. 2022. gadā minēto pakalpojumu saņēma 81 persona, savukārt 2021. gadā 114 personas.

Pansijas pakalpojums

No 2017. gada biedrība „Latvijas Samariešu apvienība” uzsāka nodrošināt **pansijas pakalpojumu** Ieriķu ielā 28, Rīgā (20 vietas). Pansijas pakalpojuma ietvaros personām, tai skaitā bezpajumtniekiem ar pašaprūpes grūtībām, kas ir tuvu vajadzībām pēc ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā, tiek nodrošināts mājoklis un sociālās aprūpes pakalpojumi, saglabājot pakalpojuma saņēmējam patstāvīgas dzīves principus. Tas ļauj atslogot ilgstošas sociālās aprūpes institūcijas no klientiem, kuru pašaprūpes vajadzības ir lielākas nekā sniedz sociālās aprūpes pakalpojumi dzīvesvietā, bet mazākas nekā sociālās aprūpes pakalpojumi institūcijā. Līdz ar to personas ar sociālā pakalpojuma sniedzēja atbalstu ir spējīgas dzīvot dzīvokļa vidē. 2022. gadā pansijas pakalpojumu kopā saņēma **27** klientiem, no tiem 3 klientiem atrisināts mājokļa jautājums, klienti uzsāka dzīvot patstāvīgi, 3 izbeigts pakalpojums, 1 klients miris. Salīdzinoši 2021.gadā pansijas pakalpojumu kopā saņēma **26** klienti, no tiem 1 tika piešķirts sociālais dzīvoklis, 1 VSAC pakalpojums, 2 atteikts pakalpojums un 3 miruši.

2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta pašvaldības budžeta minētā pakalpojuma finansēšanai izlietoti **83 632 EUR**.

Sociālās rehabilitācijas centrs bezpajumtniekiem

Sociālās rehabilitācijas centrs bezpajumtniekiem (turpmāk – SRC) pakalpojums ietver sociālo un darba prasmju attīstīšanas pasākumu kopumu, veicinot personas sociālā statusa atgūšanu, iekļaušanos darba tirgū un sabiedrībā, kā arī novēršot citu faktoru izraisītās negatīvās sekas personas dzīvē saskaņā ar katram klientam individuāli izstrādātu sociālās rehabilitācijas plānu. Uzturēšanās termiņš SRC ir viens gads, nepieciešamības gadījumā Rīgas Sociālais dienests var personai atkārtoti piešķirt SRC pakalpojumu.

2022. gadā SRC pakalpojumu sniedza piecas līgumorganizācijas (75 vietas): biedrība „Labā cerība” (7 sieviešu un 18 vīriešu vietas ar izmitināšanu), biedrība „Integrācijas sabiedrībai” (15 vīriešu vietas ar izmitināšanu), Evaņģēlisko Kristiešu draudzes „Zilais Krusts” sociālās rehabilitācijas centrs vīriešiem „Druvas”, Bekās, Lēdmanes pagastā, Lielvārdes novadā (10 vietas ar izmitināšanu) un nodibinājuma „Nova vita” sociālās rehabilitācijas centrs sievietēm un vīriešiem Katoļu ielā 14A, Rīgā (10 vietas ar izmitināšanu) un biedrība „Svētā Lūkas atbalsta biedrība”, Bārdziņu ielā 2, Rīgā (15 vietas sievietēm un vīriešiem bez izmitināšanas).

2022. gadā SRC pakalpojumu kopā saņēma kopā 117 personas, tajā skaitā 47 bezpajumtniekiem un 39 personām pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas. 37 (32%) personas sociālās rehabilitācijas rezultātā ir atjaunojušas savas sociālās prasmes dzīvodot patstāvīgi. Salīdzinoši 2021. gadā SRC pakalpojumu kopā saņēma 159 personas, no tām 29 (18%) personas sociālās rehabilitācijas rezultātā ir atjaunojušas savas sociālās prasmes dzīvodot patstāvīgi.

2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta pašvaldības budžeta minētā pakalpojuma finansēšanai izlietoti **401 106 EUR**.

Apkopojot datus par patversmes/naktspatversmes klientu sociālajām problēmām, var secināt, ka lielākajai daļai klientu tiek identificētas vairākas problēmas, piemēram, nodarbinātības, atkarības, saskarsmes problēmas. Līdz ar to sociālie darbinieki, lai palīdzētu klientam atrisināt galveno mājokļa problēmu, vispirms palīdz risināt problēmas, kas saistītas ar klienta spēju sociāli funkcionēt. Klientiem identificētās un aktuālākās problēmas ir šādas:

🌀 saskarsmes problēma/konflikti (65%), kas saistīti ar šķiršanos ģimenē, dažādu paaudžu izraisītajām konfliktsituācijām, kā arī saskarsmes problēmas sociālajā vidē un sociālo kontaktu/svarīgu attiecību trūkums. Līdz ar to saskarsmes problēmas negatīvi ietekmē personas psihosociālo stāvokli un spēju pastāvīgi gādāt par savām pamatvajadzībām;

🌀 atkarības problēma (59%). Klientu vidū plaši izplatīta ir alkohola atkarības problēma, mazāk psihotropo vielu un toksisko vielu izraisītas atkarības. Lai palīdzētu klientiem, sociālais darbinieks piedāvā klientiem apmeklēt Anonīmo Alkoholiķu 12 soļu programmu, atkarības profilakses speciālista konsultācijas, kā arī iesaistīties valsts apmaksātajā Minesotas programmā alkohola atkarības ārstēšanā.

🌀 veselības rakstura problēmas (57%), tajā skaitā hroniskas saslimšanas, funkcionēšanas problēmas, kā arī garīga rakstura traucējumu pazīmes;

🌀 nodarbinātība (38%). Lai risinātu nodarbinātības jautājumu, klienti tiek iesaistīti Rīgas patversmes DC aktivitātēs, piedāvājot dalību atbalsta grupā. Sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru klienti tiek iesaistīti nodarbinātības pasākumā „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi” ilgstošajiem bezdarbniekiem;

Sociālie darbinieki palīdz personām risināt dzīvesvietas jautājumu, izmantojot dzīvokļu īres tirgus piedāvājumu.

Galvenie iemesli, kāpēc bezpajumtnieki ilgstoši nevar atrisināt savu sociālo situāciju un uzturas patversmē/naktspatversmēs, ir:

🌀 ilgstoša alkohola atkarība un veselības problēmas;

🌀 zems pašvērtējums un motivācijas trūkums iesaistīties savas situācijas uzlabošanā.

Ilgstoša alkohola atkarība veicina personas sociālo atstumtību, jo persona būtiski pasliktina savu garīgo un fizisko veselības stāvokli, zaudē darba spējas un starppersonu komunikācijas prasmes. Bezpajumtniecības problemātikai ir daudzšķautnains raksturs, līdz ar to sociālā darba speciālistiem, risinot sociālos gadījumus, vienlaicīgi jārisina vairākas personu sociālās problēmas un to izraisītās sekas.

Jāatzīmē, ka iepriekš minētās problēmas risināt apgrūtināši ir gadījumos, ja personai ir garīga rakstura traucējumi. Aptuveni 5% patversmes/naktspatversmju klientu ir ārsta izziņa, t.sk. psihiatra atzinums, vai noteikta invaliditāte kā personai ar garīgā rakstura traucējumiem, kā arī aptuveni 12% klientu, kuriem pēc sociālā darbinieka novērojumiem ir pazīmes par garīga rakstura traucējumiem, bet nav ārsta izziņas, t.sk. psihiatra atzinuma, vai noteikta invaliditāte kā personai ar garīgā rakstura traucējumiem. Sociālo darbinieku novērojumi liecina, ka daļa šo klientu neatzīst savu saslimšanu un mēdz kļūt agresīvi, ja tiek motivēti apmeklēt ārstu psihiatru, nelieto ārsta nozīmētos medikamentus, tādējādi pasliktina savu psihisko veselību un līdz ar to arī savu sociālo situāciju.

Mājokļa problēmas risināšanu apgrūtinā fakts, ka bezpajumtniekus grūti iesaistīt nodarbinātībā un motivēt strādāt, līdz ar to nav ienākumu, lai veiktu pirmo iemaksu par īri un tālāk veiktu regulārus maksājumus. Bezpajumtnieki pie patversmes pakalpojuma nodrošinātajām ērtībām un nevēlas risināt savu dzīvesvietas jautājumu, paaugstinot dzīves kvalitāti. Piemēram, piešķirot patversmes klientam īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu, persona atsakās maksāt izdevumus par komunālajiem pakalpojumiem, jo pieradusi pie bezmaksas patversmes pakalpojuma. Mājokļa, materiālo grūtību, sadzīves prasmju trūkuma u.c. sociālo problēmu risināšanā ir pieejams arī ģimenes asistenta pakalpojumus.

Rīgas patversmes Dienas centrs

Dienas centrs bezpajumtniekiem un maznodrošinātiem Rīgas iedzīvotājiem nodrošina sociālo prasmju apguves, izglītojošas, sociālās rehabilitācijas, tai skaitā atbalsta un pašpalīdzības grupu nodarbības, sociālā darba speciālistu konsultācijas, sanitāri higiēniskos, ģimenes ārsta pakalpojumus primārās veselības aprūpes līmenī u.c. pakalpojumus.

Rīgas patversmes Dienas centra bezpajumtniekiem un maznodrošinātiem Rīgas iedzīvotājiem Katoļu ielā 57, Rīgā, pakalpojumus 2022. gadā vidēji dienā saņēma 69 personas (skat. 48.tabulu), tai skaitā dušas pakalpojumu izmantoja vidēji 7 personas dienā, veļas mazgāšanas pakalpojumu – vidēji divas personas dienā un 13 personas vidēji dienā apmeklēja bibliotēku.

2022. gadā DC pakalpojumus izmantoja kopā **343** personas, no tām 217 jeb 63% darbaspējīgas personas un 126 jeb 37% pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti. 2022. gadā DC apmeklētāju skaits salīdzinoši ar 2021. gadu (**247**) palielinājās par 96 personām jeb 39%. Klientu skaits 2022. gadā palielinājās, jo samazinājās epidemioloģiskās drošības prasības, piemēram, klientiem nav jālieto sejas maskas.

2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta minētā pakalpojuma finansēšanai izlietoti **317 078 EUR**.

48. tabula. Vidējais klientu skaits mēnesī un gadā Rīgas patversmes DC 2020. – 2022. gadā

	2020	2021	2022
Janvāris	101	0	68
Februāris	106	0	53
Marts	96	50	69
Aprīlis	60	41	82
Maijs	51	33	68
Jūnijs	45	32	69
Jūlijs	33	27	58
Augusts	37	33	46
Septembris	45	40	67
Oktobris	48	48	74
Novembris	54	63	79
Decembris	54	62	98
Vidēji mēnesī:	<i>61</i>	<i>43</i>	69
Klientu skaits gadā:	440	247	343

Rīgas patversmes struktūrvienības Mobilās brigādes ielu sociālajam darbam ar bezpajumtniekiem galvenie uzdevumi ir apzināt un regulāri apsekot bezpajumtnieku pulcēšanās vietas, apsekot konkrētas adreses pēc operatīvās informācijas saņemšanas, noskaidrot klientu vajadzības un problēmas, informēt par iespējām saņemt palīdzību, motivēt klientus risināt problēmas. Lai attīstītu ielu sociālo darbu un gada aukstajā periodā sniegtu palīdzību pēc iespējas lielākam bezpajumtnieku skaitam, no 2019. gadā jūlija tika izveidota otra MB. MB sastāvā ir iekļauti trīs darbinieki – sociālais darbinieks, aprūpētājs un šoferis. MB maršruts veidots, iekļaujot zupas virtuvju adreses un citas bezpajumtnieku pulcēšanās vietas. MB bezpajumtniekiem aukstajā gada laikā izsniedz siltu tēju, apģērbu un apavus, kā arī nogādā personas uz naktspatversmēm.

MB darba laiks ir darba dienās no plkst. 9.00 līdz 17.00. Aukstajā gada periodā (no 1. oktobra līdz 30. aprīlim), ja pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniegtās informācijas plkst. 8.00 āra gaisa temperatūra ir zemāka par -10°C vai, ja āra gaisa temperatūra ir zemāka par 0°C un vēja ātrums ir lielāks par 10 m/s, MB darba laiks tiek pagarināts līdz plkst. 19.00, kā arī strādā sestdienās.

2022. gadā MB ir sniegusi konsultācijas **1 863** personām, saņēmusi **1 820** tālruņa zvanu, **498** personas nogādātas naktspatversmē vai ārstniecības iestādē (skat. 49. tabulu).

2022. gadā salīdzinoši ar 2021. gadu palielinājies MB sniegto konsultāciju skaits par 307 jeb 20%, saņemto zvanu skaits samazinājies par 571 jeb 24%, nogādāto personu skaits naktspatversmē vai ārstniecības iestādē samazinājās par 124 jeb 20% personām.

49. tabula. Mobilās brigādes ielu sociālajam darbam ar bezpajumtniekiem sniegtie pakalpojumi 2020. – 2022. gadā

Pakalpojumu veids	2020	2021	2022
Konsultācijas	2 393	1 556	1 863
Saņemtie tālruņa zvani	2 212	2 391	1 820
Personu skaits, kas nogādātas patversmē/ārstniecības iestādē	561	622	498

2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta minētā pakalpojuma finansēšanai izlietoti **122 778 EUR**.

Īslaicīgās uzturēšanās mītne

Īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojums nodrošina īslaicīgu dzīvesvietu un sociālā darba speciālista palīdzību sociālo problēmu risināšanā ar mērķi atrast personai pastāvīgu dzīvesvietu..

2022. gadā Īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu (turpmāk – ĪUM) nodrošināja 2 līgumorganizācijas – biedrība „Latvijas Samariešu apvienība” Dzērvju ielā 1 un biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” Burtnieku ielā 37 (kopā 68 vietas), nodrošinot kopā pakalpojumu **159** personām, no tām 67 (42%) personas atrisinājušas savu dzīvesvietas jautājumu, īrējot mājokli vai cita sociālā pakalpojuma ietvaros (grupu dzīvoklis, SAC), 37 personas turpina saņemt pakalpojumu. Salīdzinoši 2021. gada ĪUM pakalpojumu saņēma 147 personas.

2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta ĪUM pakalpojumam izlietoti 203 488 EUR.

Zupas virtuves

2022. gadā tika līdzfinansēti 4 līgumorganizāciju sniegtie zupas virtuves pakalpojumi – nodibinājuma Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas „Diakonijas centrs” zupas virtuves pakalpojums, biedrības „Žēlsirdības misija „Dzīvības ēdiens”” zupas virtuves pakalpojums, Latvijas pareizticīgās baznīcas Rīgas svētās Trijādības – Sergija sieviešu klostera zupas virtuves pakalpojums un biedrības „Svētā Jāņa Palīdzība” zupas virtuves pakalpojums. Zupas virtuvēs piecas reizes nedēļā izsniegtas līdz 690 porcijām dienā, 2022. gadā kopā līdzfinansētas **154 255 porcijas par kopējo summu 126 838 EUR**. 2021. gadā līdzfinansētas **154 255** porcijas, savukārt 2020. gadā – **144 070 porcijas**. Līdz ar to 2022. gadā līdzfinansētais porciju skaits ir bez izmaiņām.

Zupas virtuves pakalpojums ir iedzīvotājam viegli pieejams pakalpojums, jo pakalpojuma saņemšanai nav nepieciešams uzrādīt personu apliecinošu dokumentu vai, piemēram, izziņu par atbilstību trūcīgās mājsaimniecības statusam. Zupas virtuves pakalpojums ir svarīgs personām, kurām nav iztikas līdzekļu un kuras dažādu iemeslu dēļ nevērsas sociālajā dienestā palīdzības saņemšanai, vai, tām piemēram, ir grūtības noformēt trūcīgās mājsaimniecības personas statusu, reģistrēties NVA, vai nesadarbojas ar sociālo darbinieku un nepilda līdzdarbības pienākumus savas sociālās situācijas uzlabošanai. Tāpat zupas virtuves pakalpojumus ir risinājums situācijās, kurās persona nevar saņemt sociālo palīdzību, piemēram, periodā, kamēr tiek atjaunots personas apliecinošs dokuments vai arī situācijā, kad persona bez iztikas līdzekļiem atbrīvojās no ieslodzījuma vietas.

Ēdināšanas pakalpojums mazaizsargāto iedzīvotāju grupām

Ēdināšanas pakalpojums mazaizsargāto personu grupām atbilstoši iepirkuma procedūras rezultātam tika nodrošināts 9 ēdiena izdales vietās, darba dienās. Lai nodrošinātu epidemioloģiskās drošības prasības, ēdienu varēja ņemt līdzī uz mājām (savos traukos).

Silto ēdienu persona varēja saņemt personas, uzrādot Rīdzinieka karti, kurām RSD ir noteicis ienākuma līmeņa atbilstību:

- 🌀 trūcīgas mājsaimniecības statusam;
- 🌀 maznodrošinātas mājsaimniecības statusam;
- 🌀 ģimenes (personas) ienākumu līmenis nepārsniedz noteikto ienākumu līmeni, atbilstoši kuram tiek piešķirts mājsaimniecības statusam.

2022. gadā kopā tika izdalītas **321 480 porcijas par kopējo summu 717 871 EUR**. Salīdzinoši 2021. gadā kopā tika izdalītas **330 089 porcijas par kopējo summu 714 720 EUR**. Savukārt 2020. gadā tika izdalītas **330 935 porcijas par kopējo summu 749 894 EUR**.

Analizējot ēdināšanas pakalpojuma saņēmēju datus, var secināt, ka 2022. gadā ēdināšanas pakalpojumu kopā saņēma **3 210 mājsaimniecības**, no tām 60% noteikts trūcīgas mājsaimniecības statuss, 39% maznodrošinātas mājsaimniecības statuss un 1% mājsaimniecības, kuru ienākumu līmenis nepārsniedz noteikto ienākumu līmeni, atbilstoši kuram tiek piešķirts mājsaimniecības statuss.

2022. gadā ēdināšanas pakalpojuma sniegšanas vietās ieviesta jauna klientu elektroniskā reģistrēšanas sistēma. Tā nodrošina klientu reģistrāciju tiešsaistes režīmā, klientam izmantojot Rīdzinieka karti. Tiešsaistes režīmā notiek datu apmaiņa ar Pašvaldības sociālās palīdzības informācijas sistēmu, tādējādi nosakot, vai klients atbilst trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam, vai ir tiesības saņemt ēdināšanas pakalpojumu.

Brīvprātīgo sociālā atbalsta personu darba piesaistes un koordinēšanas pakalpojums

Brīvprātīgo sociālā atbalsta personu darba piesaiste un koordinēšana no 2021. gada augusta uzsākta un tiek nodrošināta sešās sociālās un veselības aprūpes institūcijās (turpmāk – Institūcijas):

- 🌀 RSAC „Mežciems”;
- 🌀 RSAC „Gaiļezers”;
- 🌀 RSAC „Stella maris”;
- 🌀 Rīgas patversmē;
- 🌀 RPBJC;
- 🌀 SIA „Rīgas 1. slimnīca” īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļā (turpmāk – ĪSA).

Katrā Institūcijā 2022. gadā nodrošinātas 3 brīvprātīgo darba vietas. Brīvprātīgā darba mērķis ir papildu Institūcijas nodrošinātajam atbalstīt klientu sociālās vajadzības pēc komunikācijas, saturīga un aktīva brīvā laika, līdzdalības un sociālās integrācijas.

Brīvprātīgie klientiem nodrošina dāvinājumu piesaisti un cienastu izdali, organizē koncertus, radošās darbnīcas, spēles, izbraukumus un ekskursijas, kā arī sniedz individuālas atbalsta sarunas un sveic jubilārus. Klienti ir īpaši iecienījuši pastaigas svaigā gaisā.

2022. gadā pakalpojumu sniedza nodibinājums „Caritas Latvia”, Latvijas Kristīgā alianse bāreņiem, nodibinājums „HOSPISS LV”.

2022. gadā plānotais finansējums 40 000 EUR, faktiski izlietotais finansējums no Rīgas valstspilsētas budžeta 21 978 EUR.

Atbalsta grupas pakalpojums personām, kuras cietušas no vardarbības

Atbalsta grupas vardarbībā cietušām personām 2022. gadā nodrošināja divi pakalpojuma sniedzēji - Biedrība „Skalbes” un Biedrība „Centrs MARTA”.

2022. gadā katram pakalpojuma sniedzējam bija plānota divu atbalsta grupu organizēšana (12 nodarbības katrā grupā).

Kopā pakalpojumu 2022. gadā saņēma **29** personas. Biedrība „Centrs MARTA” nokomplektēja grupu oktobrī (8 personām sniegts pakalpojums). Biedrība „Skalbes” sniedza pakalpojumu maija-augusta grupā (7 personām sniegts pakalpojums), otra grupa nokomplektēta no 2022.gada novembra (grupu nodarbības turpinās 2023. gadā) – piedalās 7 personas. Klientu interese par pakalpojumu kopumā ir augsta. Pakalpojums tiek uzsākts ar maksimālo (10) klientu skaitu. Ir dažādi iemesli, kāpēc grupu uzsāk un/vai pabeidz mazāks skaits dalībnieku, piemēram, vienošanās par laikiem, kas būtu visiem iespējami, dzīves situācijas maiņa u.c. - 7 klientes uzsāka, bet nepabeidza saņemt pakalpojumu. 2022. gadā no Rīgas valstspilsētas pašvaldības budžeta pakalpojumam izlietoti 8 660 EUR.

NODARBINĀTĪBAS JAUTĀJUMU KOORDINĀCIJA

Viena no Labklājības departamenta funkcijām ir nodarbinātības jautājumu koordinācija Rīgas pašvaldībā.

Starp Labklājības departamentu un Nodarbinātības valsts aģentūras Rīgas reģionālo filiāli 2019. gada 18. aprīlī atkārtoti tika noslēgts sadarbības līgums (turpmāk – Līgums) par nodarbinātības veicināšanas pasākumu plānošanu un izpildi pašvaldībā un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu organizēšanu un īstenošanu, ievērojot visas Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 8. pantā pašvaldībai noteiktās funkcijas un pienākumus. Pildot Līgumā ietvertos uzdevumus Labklājības departaments nodrošināja sadarbību un informācijas apmaiņu nodarbinātības jautājumos starp NVA Filiāli un pašvaldības institūcijām šādos veidos:

- 🌀 sagatavoja un iesniedza NVA Filiālē pārskatu par Rīgas pilsētas pašvaldībā 2022. gadā īstenoto nodarbinātības veicināšanas pasākumu izpildi un pārskatu par plānotajām aktivitātēm nodarbinātības jomā 2023. gadā;

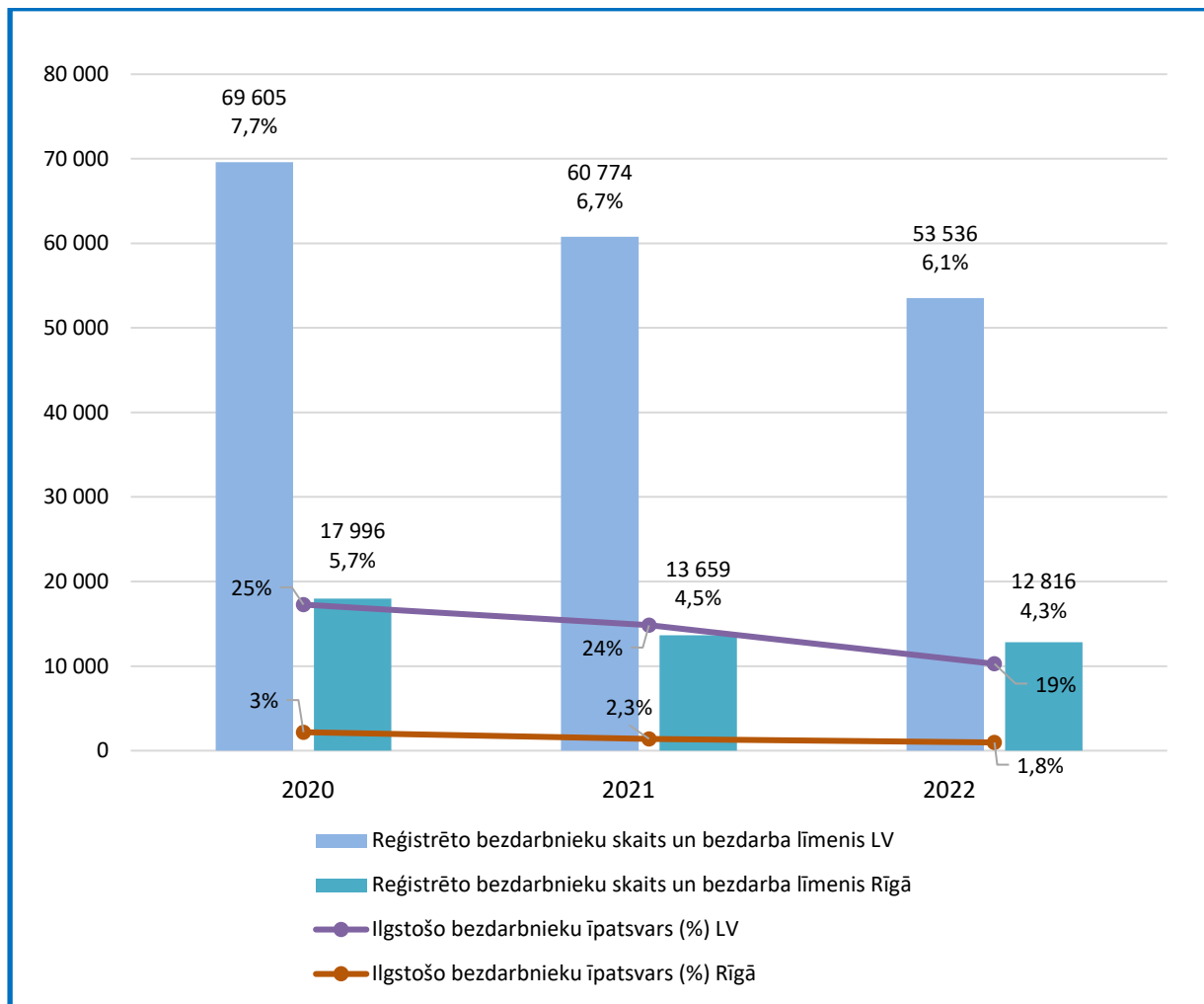
- 🌀 organizēja tiešsaistes sanāksmes RSD un NVA Filiāles informācijas apmaiņai un sadarbības veicināšanai kopīgo klientu bezdarba un sociālo problēmu risināšanā, klientu aktivizēšanā un iesaistīšanā darba tirgū, kā arī darbaspējīgo nestrādājošo klientu iesaistīšanā NVA Filiāles organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos;

- 🌀 regulāri informēja sadarbības partnerus un RSD speciālistus par NVA Filiāles aktualitātēm.

Bezdarba situācijas raksturojums Latvijā un Rīgā

Reģistrētā bezdarba līmenis **Latvijā** 2022. gada decembra beigās bija 6,1 % (reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars darbaspējas vecumā ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā). Salīdzinot 2022.gada decembra beigās ar atbilstošo periodu pirms gada, reģistrētā bezdarba līmenis (turpmāk – bezdarba līmenis) valstī samazinājās par 0,6 procentu punktu (no 6,7 % uz 6,1 %) (skat. 8. attēls). Zemākais bezdarba līmenis 2022. gada decembrī reģistrēts Rīgas reģionā – 3,3 %, bet augstākais bezdarba līmenis bija Latgales reģionā – 9,0 %, savukārt Kurzemes un Vidzemes reģionos līdzīgi – 4,5 %. Var novērot tendenci, ka bezdarba līmenis gan valstī kopumā, gan Rīgā pēdējo trīs gadu laikā samazinās, t.sk. ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars, kas 2022. gada decembra beigās salīdzinot ar 2021. gada nogali valstī samazinājās par 0,2 procentu punktu (no 4,5 % uz 4,3 %).

8. attēls. Bezdarba statistika Latvijā un Rīgā 2020. – 2022. gadā (dati uz 31. decembri)

Reģistrētā bezdarba rādītāji 2022. gada beigās bija ievērojami labāki, nekā gada sākumā. Tajā pat laikā bija vērojama arī darba devēju aktivitātes palielināšanās – pieauga reģistrēto vakancu skaits.

2022. gada decembra beigās Latvijā bija reģistrētas 23 166 brīvās darba vietas, kas ir par 2 061 vakancēm jeb 9,8 % vairāk, salīdzinot ar 2021. gada decembri (21 105 vakances). 2022. gada beigās visvairāk aktuālo vakancu, līdzīgi kā 2021. gadā, bija šādās nozarēs: būvniecība, apstrādes rūpniecība, transports un uzglabāšana, administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība, vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts, kā arī valsts pārvalde un aizsardzība, veselība un sociālā aprūpe. Lielākais brīvo darba vietu pieaugums gada griezumā vērojams zemas kvalifikācijas profesijās – būvstrādnieks, palīgstrādnieks, ceha strādnieks, remontstrādnieks, ceļu būves palīgstrādnieks, savukārt augstas kvalifikācijas profesijās - vecāko speciālistu grupā – programmētājs, vispārējās pamatzglītības skolotājs, sociālais darbinieks, vispārējās vidējās izglītības skolotājs, psihologs.

Rīgā 2022. gada beigās reģistrētā bezdarba līmenis bija 4,3% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita, tas ir par 0,1 % punktiem vairāk nekā novembra beigās, bet par 0,2 % punktiem mazāk nekā 2021. gada beigās, liecina NVA publiskotā informācija.

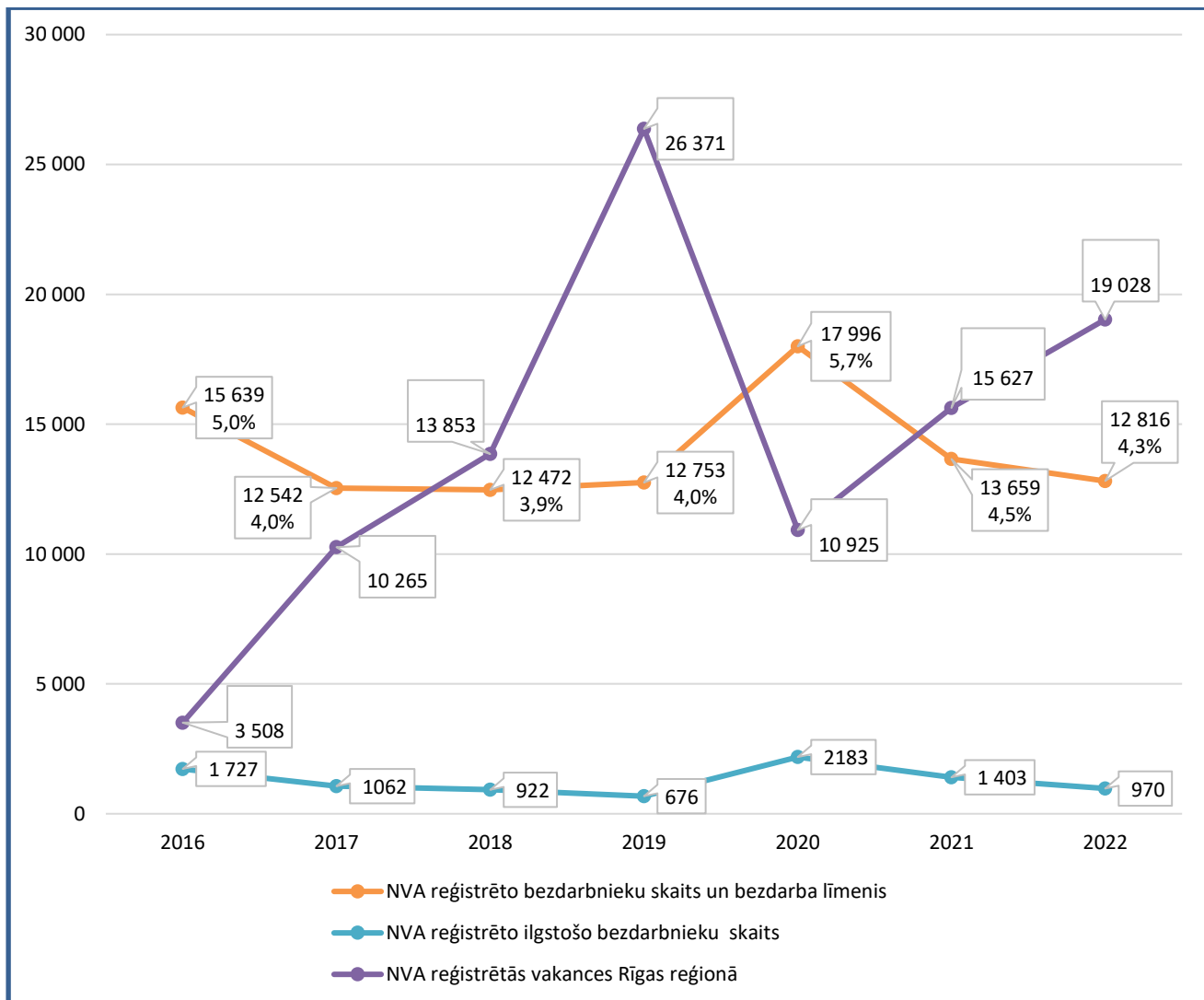
2022. gadā Rīgas reģionā bija viszemākais reģistrētais bezdarba līmenis pārējo reģionu vidū. Janvārī NVA Rīgas reģionālajā filiālē bezdarba līmenis bija 4,6 % ar reģistrētiem 14 114 bezdarbniekiem, bet decembrī bezdarba līmenis samazinājās līdz 4,3 % ar reģistrētiem 12 816 bezdarbniekiem.

NVA Filiālē Rīgā decembra beigās bija pieejamas 19 028 reģistrētas brīvas darba vietas, par 1 396 vakancēm mazāk kā novembrī, bet par 4 882 vakancēm vairāk nekā janvārī. Uz katru brīvo darba vietu Rīgā decembrī pretendēja 0,7 bezdarbnieki. Gada beigās Rīgā bija reģistrētas 82 % no visām valstī reģistrētajām vakancēm. Pēdējo trīs gadu laikā NVA Filiālē reģistrētais vakancu skaits palielinājies par 8 103 vakancēm jeb 57 %. 2020. gada decembrī bija reģistrētas 10 925 vakances,

2021. gada decembrī vakanču skaits bija 15 627 un 2022. gada decembrī bija vērojams ievērojams palielinājums līdz 19 028 vakancēm.

Rīgā trīs gadu laikā bezdarba statistikā ir vērojamas sekojošas izmaiņas (skat. 9 attēlu): samazinājies NVA Filiālē reģistrēto bezdarbnieku skaits par 29 % (no 17 996 bezdarbniekiem 2020. gada decembrī līdz 12 816 bezdarbniekiem 2022. gada decembrī). Salīdzinājumā ar iepriekšējo 2021. gadu NVA Filiālē reģistrēto bezdarbnieku skaits samazinājies par 6,2 % (no 13 659 bezdarbniekiem 2021. gada decembrī līdz 12 816 bezdarbniekiem 2022. gada decembrī). Visstraujākais bezdarbnieku skaita pieaugums vērojams 2020. gadā, pēc tam bezdarbnieku skaits samazinājās. Var novērot, ka NVA reģistrēto ilgstošo bezdarbnieku skaita palielinājums un samazinājums laika periodā no 2016. gada līdz 2022. gadam seko līdzīgi kopējai NVA bezdarbnieku skaita tendenču līknei, tomēr šīs svārstības nav tik izteiktas.

9. attēls. NVA bezdarba statistika Rīgā - nestrādājošo klientu, t.sk. ilgstoši nestrādājošo klientu skaits un reģistrētās vakances 2016. – 2022. gadā (dati uz 31. decembri)

Rīgā 2022. gada decembrī bezdarbnieka pabalstu nesaņēma 3 947 personas jeb 31% no visiem NVA Filiālē reģistrētajiem bezdarbniekiem. Salīdzinājumā no gada sākuma (4 225 personas, kas nesaņēma bezdarbnieka pabalstu) vērojams bezdarbnieku, kas nesaņēma bezdarbnieka pabalstu, skaita samazinājums par 278 personām.

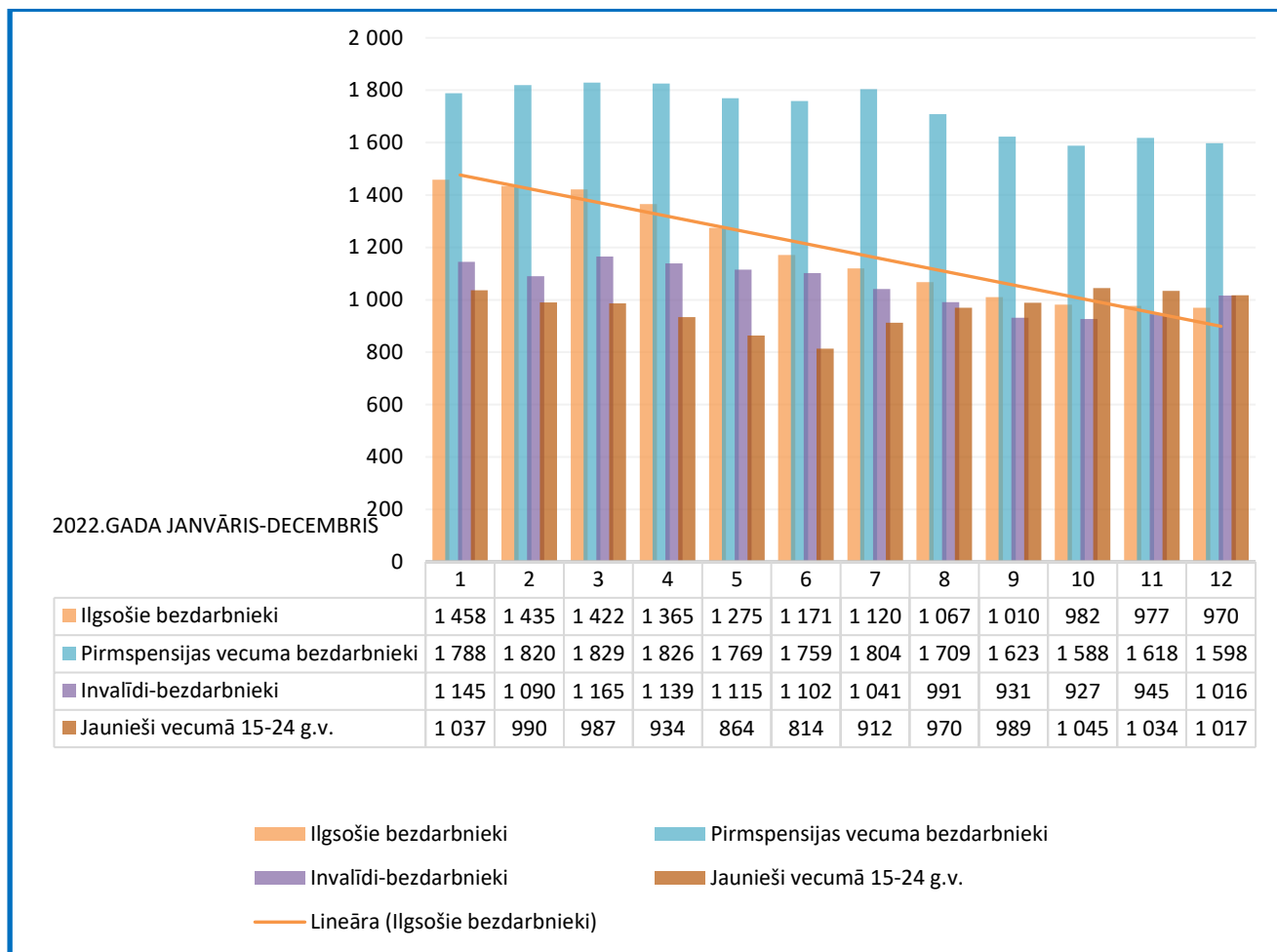
Pašvaldības testētos sociālos pabalstus RSD 2022. gada decembrī saņēma 1 771 darbspējīgas nestrādājošas personas. No visiem NVA Filiālē reģistrētajiem bezdarbniekiem tie bija 14 % par 6,3 procentu punktiem vairāk nekā iepriekšējā gada decembrī (2021. gadā 7,7 %).

Ilgstošo bezdarbnieku¹⁵ skaits Rīgā NVA Filiālē reģistrēto bezdarbnieku vidū 2022. gada janvāra mēnesī bija 1 458 personas, bet decembra beigās 970 personas, kas uzrāda problēmgrupas personu skaita pakāpenisku samazināšanos par 34 % (skat. 10. attēlu). RSD reģistrēto ilgstošo bezdarbnieku skaits 2022. gada decembrī bija 287 personas jeb 7,5 % no kopējā decembrī reģistrētā darbspējīgo nestrādājošo klientu skaita – 3 847 personām.

Pirms pensijas vecuma bezdarbnieku skaits kopumā ir lielāks kā pārējām problēmgrupām, tomēr arī tas 2022. gada nogalē ir samazinājies salīdzinājumā ar janvāra mēnesi par 190 personām.

Salīdzinājumā ar 2021. gada decembra datiem, 2022. gadā samazinājies ilgstošo bezdarbnieku skaita īpatsvars – par 31 procentu punktiem, pirms pensijas vecuma personu īpatsvars samazinājies par 11 procentiem, arī invalīdu skaita īpatsvars ir samazinājies par 9 procentu punktiem, savukārt jauniešu (15-24 g.v.) skaita īpatsvars palielinājies par 2,5 procentu punktiem.

10. attēls. Problēmgrupu skaita izmaiņas Rīgā NVA Filiālē 2022. gadā

RSD nestrādājošu klientu skaita izmaiņas

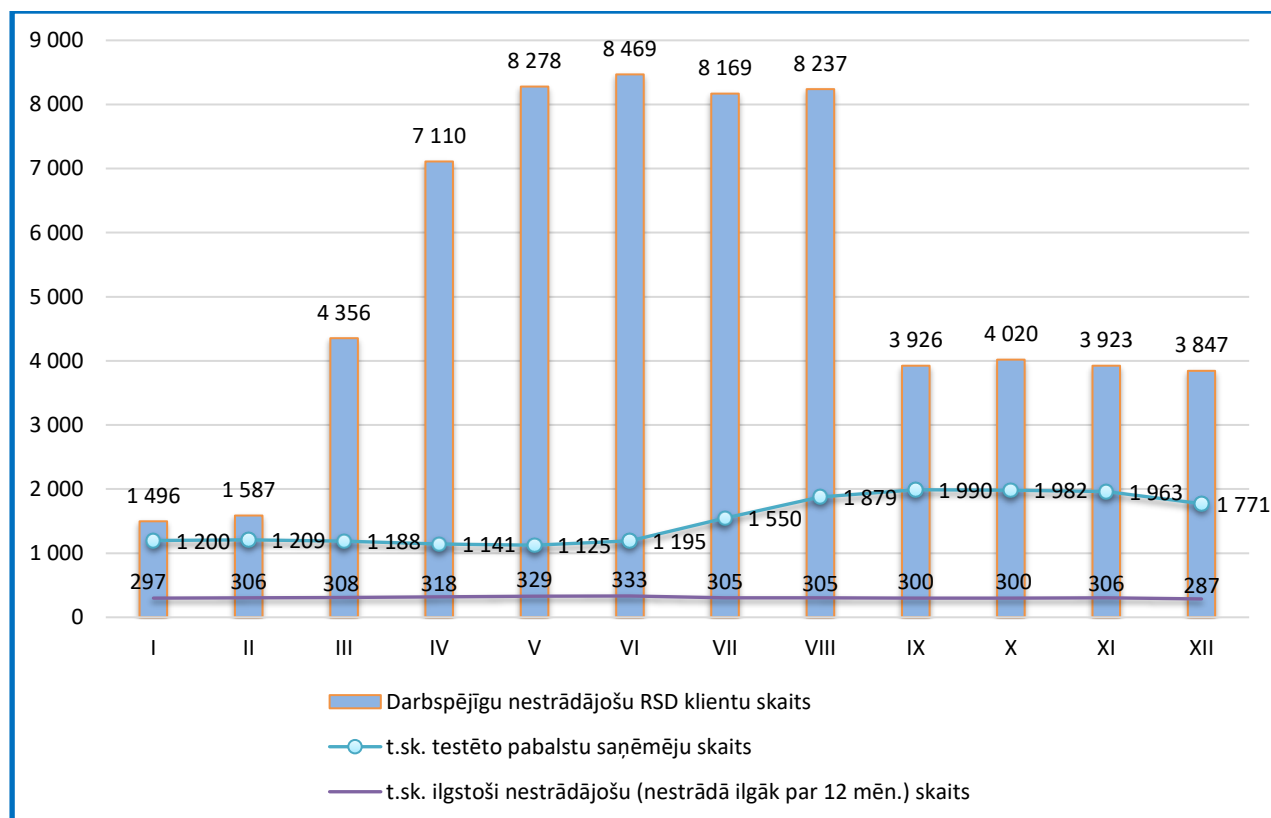
2022. gada decembrī no NVA Filiālē reģistrēto bezdarbnieku skaita RSD reģistrēti nestrādājoši klienti (turpmāk – nestrādājoši klienti) bija 30 % - par 19,5 procentu punktiem vairāk salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (2021. gadā 10,5 %), bet sociālās palīdzības saņēmēju skaits bija 13,8 % - par 6,1 procentu punktiem vairāk salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (2021. gadā 7,7 %).

RSD 2022. gadā vērojams SOPA datu bāzē reģistrēto nestrādājošo klientu - sociālās palīdzības saņēmēju skaita pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējiem 2021. gadu un 2020. gadu, kas lielā mērā ir saistīts ar bruņoto konfliktu Ukrainā un sniegto atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem.

¹⁵ Darbspējīga persona, nestrādā un ir reģistrējusies NVA ilgāk kā 12 mēnešus.

Jau 2021. gadā RSD bija vērojams nestrādājošu klientu skaita pieaugums - par 234 personām jeb 19 %, salīdzinot ar iepriekšējo 2020. gadu. Arī 2022. gada laikā nestrādājošu klientu skaits turpināja palielināties. 2022. gadā no aprīļa līdz augustam nestrādājošu klientu skaits krasi palielinājās, bet no septembra līdz decembrim vērojams straujš samazinājums, tomēr gada griezumā nestrādājošu klientu skaits palielinājās par 2 351 personām jeb 8 % (no 1 496 personām janvārī līdz 3 847 personām decembrī) (skat. 11. attēlu). RSD reģistrēto ilgstoši nestrādājošu¹⁶ personu skaits 2022. gada laikā samazinājās - par 10 personām jeb 3 % (no 297 personām līdz 287 personām).

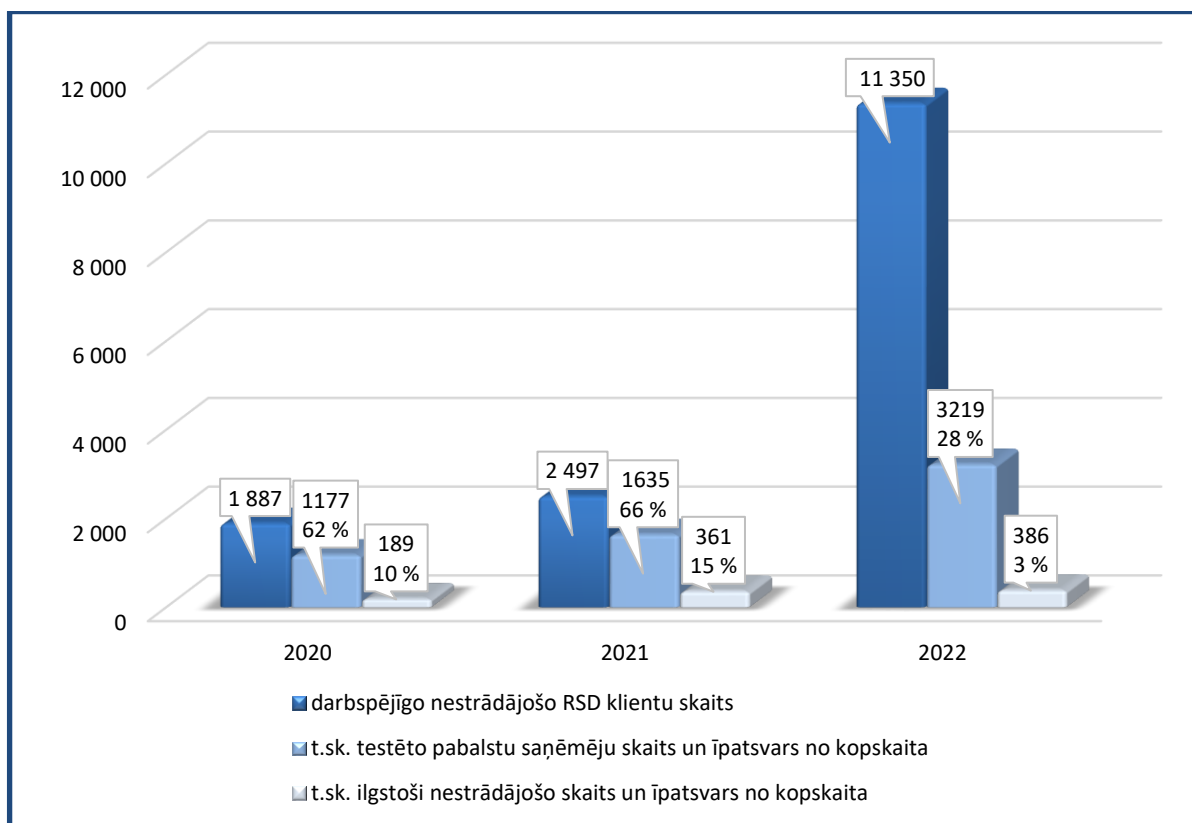
11. attēls. RSD nestrādājošu klientu, testēto pabalstu saņēmēju un ilgstoši nestrādājošu klientu skaits 2022. gadā pa mēnešiem

RSD datu bāzē 2022. gadā kopā bija reģistrēti 11 350 nestrādājoši klienti (2021. gadā 2 497 personas, 2020. gadā 1 887 personas), tai skaitā 3 219 personas bija testēto pabalstu (GMI, dzīvokļa un veselības aprūpei) saņēmēji jeb 28 % no visiem reģistrētajiem nestrādājošiem klientiem (2021. gadā 1 635 personas jeb 66 %; 2020. gadā 1 177 personas jeb 62 %). Salīdzinājumā ar iepriekšējo 2021. gadu ir palielinājies gan kopējais nestrādājošo klientu skaits par 355 %, gan testēto pabalstu saņēmēju skaits par 97 %, savukārt ilgstoši nestrādājošo klientu skaits palielinājies par 7 procentu punktiem salīdzinājumā ar 2021. gadu (skat. 12. attēlu un 50. tabulu).

¹⁶ Algotu darbu nestrādā ilgāk par 12 mēnešiem.

12. attēls. Nestrādājošo klientu, tai skaitā pašvaldības testēto pabalstu saņēmēju un ilgstoši nestrādājošo klientu skaits un īpatsvars % 2020. – 2022. gadā

50 tabula. Nestrādājošo klientu skaits, tai skaitā ilgstoši nestrādājošo klientu skaits un īpatsvars % 2020. – 2022. gadā

Klienti	2020	2021	2022
Darbspējīgi nestrādājoši RSD klienti, tai skaitā	1 887	2 497	11 350
ilgstoši nestrādājoši	189 (10 %)	361 (15 %)	386 (3 %)

Pašvaldības testētos pabalstus 2022. gadā kopā pavisam saņēma 3 219 klienti, kas ir 28 % no visiem reģistrētiem nestrādājošiem klientiem.

Trīs gadu laikā darbspējīgo nestrādājošo klientu, testēto pabalstu saņēmēju skaita dinamikā redzams, ka testēto pabalstu saņēmēju skaits 2022. gadā ir būtiski palielinājies, kas skaidrojams ar sniegto materiālo palīdzību Rīgas iedzīvotājiem, sevišķi, mājokļa pabalsta formā un Ukrainas civiliedzīvotājiem Krievijas Federācijas izraisītā bruņotā konflikta dēļ (skat. 51. tabulu).

51. tabula. Testēto pabalstu saņēmēju skaita izmaiņas 2020. – 2022. gadā

Pabalsta veids	2020	2021	2022
Visi testēto pabalstu saņēmēji, tai skaitā	1 177	1 635	3 219
GMI	866	1 376	2 278
Dzīvokļa pabalsts	827	1 136	2 316
Pabalsts veselības aprūpei	18	24	33

2022. gada decembra beigās divas lielākās mērķa grupas no reģistrēto nestrādājošo klientu kopskaita bija: klienti vecumā 30 - 49 gadi 5 772 klienti jeb 51 % un klienti vecumā virs 50 gadiem 1 869 klienti jeb 16 %.

Salīdzinot klientu vecuma grupas no 2020. gada līdz 2022. gadam, trīs gadu laikā vērojams, ka pieaug nestrādājošo klientu skaita īpatsvars vecumposmā 30 - 49 gadi par 6 % punktiem salīdzinājumā

ar 2020. gadu un 2021. gadu. Savukārt vecuma grupā 50 - 59 gadi 2022. gadā vērojams īpatsvara samazinājums par 13 % punktiem salīdzinājumā ar 2021. gadu.

No nestrādājošo klientu kopskaita 2022. gadā sievietes bija 7 798 personas jeb 69 %, savukārt vīrieši bija 3 540 personas jeb 31 % (skat. 52. tabulu).

52. tabula. Nestrādājošie klienti 2020. – 2022. gadā - dzimuma un vecuma statistiskais portrets

2020			2021			2022		
Sievietes 1 016	KOPĀ 1 887 Vecuma a grupa 	Vīrieši 871 46%	Sievietes 1 314 52%	KOPĀ 2 497 Vecuma grupa 	Vīrieši 1 193 48%	Sievietes 7 798 69%	KOPĀ 11 338 Vecuma grupa 	Vīrieši 3 540 31%
51	15-24 5%	33	82	15-24 6%	65	977	15-24 13%	472
60	25-29 5%	31	72	25-29 4%	38	868	25-29 11%	345
504	30-49 45%	352	622	30-49 45%	512	4 089	30-49 51%	1 683
283	50-59 31%	304	346	50-59 29%	381	1 238	50-59 16%	631
119	60+ 14%	151	192	60+ 16%	197	626	60+ 9%	409

Vairākām nestrādājošu rīdzinieku grupām bija nepieciešams RSD sociālo darbinieku atbalsts, lai iesaistītos darba tirgū un integrētos sabiedrībā – pirms pensijas vecuma personām jeb sociālā dienesta klientiem vecumā „55+”, ilgstoši slimojošām, personām ar nediagnosticētiem garīgās attīstības traucējumiem, ar atkarībām sirgstošām personām, personām ar zemām valsts valodas prasmēm, personām ar zemām darba un sociālajām prasmēm un izteikti zemu motivāciju mainīt savu dzīves situāciju. Sociālais darbs bija īpaši aktuāls ar nestrādājošiem vidējā gada gājuma cilvēkiem, lai palīdzētu atjaunot un stabilizēt viņu sociālo funkcionalitāti.

Sociālais darbs ar bezdarbniekiem

Nodrošinot kvalitatīvu sociālā darba pakalpojumu RSD, 2022. gadā sociālo darbinieku darbā ar pilngadīgām personām sociālā darba sastāvdaļa bija: atbalstīt klientus sociālo problēmu risināšanā, tostarp, nodarbinātības problēmu risināšanā, veicināt klientu integrāciju sabiedrībā, palīdzēt klientiem apgūt neatkarīgas dzīves prasmes un veicināt klientu atbildību par savas sociālās situācijas pozitīvām izmaiņām.

Klienti, kuri saviem spēkiem nespēj gūt regulārus algota darba ienākumus un apmierināt personas/ģimenes pamatvajadzības, tiek iesaistīti savu sociālo un nodarbinātības problēmu risināšanā, saņemot psihosociālu atbalstu un dažādus pakalpojumus, ar mērķi rosināt un pamudināt nestrādājošus klientus mainīt situāciju.

Sadarbība ar sociālo darbinieku ir viens no nestrādājošu klientu – sociālās palīdzības saņēmēju līdzdarbības pienākumiem. Sociālais darbinieks sociālā darba ietvaros sadarbībā ar klientu izvērtē sociālo situāciju, problēmas apjomu un cēloņus, analizē klientam pieejamos resursus, klienta stiprās un vājās puses, atbalsta sistēmu, kā arī spēju un motivāciju risināt savas problēmas. Kopā ar klientu tiek izstrādāts un realizēts individuāls problēmu risināšanas plāns, pēc nepieciešamības sniegtas gan individuālas konsultācijas, gan piesaistīti klienta problēmu risināšanai nepieciešamie resursi.

Līdzšinējā sociālo darbinieku sadarbība ar NVA Filiāles speciālistiem un sociālās palīdzības un pakalpojumu sistēmas attīstība Rīgā ir veicinājusi klientu atbildību uzlabot savu sociālo situāciju, aktīvi līdzdarbojoties.

Sociālie darbinieki 2022. gadā individuālu sociālo darbu veica ar 155 nestrādājošām personām¹⁷, palīdzot risināt viņu un ģimenes locekļu sociālās problēmas (skat. 53. tabulu). RSD sociālā darba speciālisti 2022. gadā nestrādājošiem klientiem kopumā sniedza 7 426 konsultācijas.

2022. gadā 406 nestrādājošiem klientiem sociālā palīdzība tika atteikta, ja klienti nesadarbojās ar sociālā darba speciālistiem, no tiem 110 personas pašas atteicās no sadarbības.

53. tabula. Sociālais darbs ar nestrādājošiem klientiem, tai skaitā sniegto konsultāciju un klientu, kas atteikušies no līdzdarbības skaits 2020. – 2022. gadā¹⁸

Gads	2020	2021	2022
Kopējais reģistrētais nestrādājošu personu skaits	1 887	2 497	11 350
Personu skaits, ar kurām risināts individuāls sociālais gadījums	366	166	155
Personu skaits, kas saņēmušas sociālo darbinieku konsultācijas	1 008	911	1 647
Konsultāciju kopējais skaits	4 751	3 869	7 426
Klientu skaits, kuriem atteikta palīdzība	112	194	406

Risināto sociālo gadījumu skaita samazinājums salīdzinājumā ar 2020. gadu saistīts ar vairākiem faktoriem. Te jāmin gan attālinātā darba režīms Covid–19 pandēmijas ierobežojumu laikā, gan komplicētākām risināmajām problēmām, kas prasīja ilgāku sadarbības laiku ar klientu. Jāmin arī liela sociālo darbinieku mainība un pastāvīgās sociālo darbinieku amata vakances.

No RSD atskaitēm¹⁹ redzams, ka teritoriālo centru sociālo darbinieku darbā ar pilngadīgām personām liela daļa klientu bija nestrādājošas personas pirms pensijas vecumā vai bez valsts valodas zināšanām, kā arī personas ar nediagnosticētiem garīga rakstura traucējumiem.

Pieaudzis klientu skaits, kuri veselības problēmu dēļ neapzinās savas grūtības un nav motivēti tās risināt, kā arī novērota tendence, ka daļai nestrādājošu personu veselības problēmas ir ar prognozējamu invaliditāti.

Palielinājies RSD saņemto policijas ziņojumu skaits par vardarbības gadījumiem ģimenēs. Tomēr bieži vardarbībā cietušās personas nevēlas saņemt pakalpojumus, savukārt vardarbīgās personas neatzīst nodarījumu. Klienti nav gatavi risināt saskarsmes problēmas ar līdzcilvēkiem, veido līdzatkarīgas attiecības - dažkārt tam ir praktiski iemesli, piemēram, personai ir nelieli ienākumi, bet nepieciešams apmaksāt komunālo maksājumu rēķinus. Emocionāla un fiziska vardarbība ģimenēs arī mēdz būt saistīta ar apreibinošu vielu lietošanu.

Sociālie darbinieki veica sociālo darbu ar klientiem ar atkarības problēmām, kas liedz ilgstoši noturēties darbā un nodrošināt sev pamatvajadzības, kā arī sniedza atbalstu personām, kuras nepārvalda valsts valodu, kas rada lielākas grūtības socializēties un iesaistīties savas situācijas uzlabošanas procesā. Sociālā darba speciālisti darbā ar pilngadīgām personām novērojuši, ka daļai klientu aktuāla ir mājokļa problēma, t.sk. sociālo dzīvokļu iemītniekiem, kuriem draud izlikšana no dzīvesvietas, jo daudzi no viņiem nespēj ievērot iekšējās kārtības noteikumus, tos regulāri pārkāpj vai nerūpējas par īpašumu kopumā, tādējādi pasliktinot arī kaimiņu dzīves kvalitāti. Daļai klientu ir izveidojušās parādsaistības, kas ietekmē nodarbinātības izvēli (piemēram, strādā gadījuma darbus) un pamatvajadzību nodrošinājumu.

Kopumā var secināt, ka daudzi klienti nonāk RSD redzeslokā saistībā ar multiplām problēmām – atkarības, nodarbinātības, mājokļa, materiālām, nenokārtotu dokumentu, veselības u.c. problēmām. Savukārt personas ar invaliditāti, kuras dzīvojušas sociālos aprūpes centros, atgriežas dzīvē bez

¹⁷ Pašvaldības sociālo pabalstu administrēšanas informatīvās sistēmas (SOPA) atskaites „Pārskats par darbspējīgiem nestrādājošiem pašvaldības sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņēmējiem” (Nestrādājošo atskaite).

¹⁸ Pašvaldības sociālo pabalstu administrēšanas informatīvās sistēmas (SOPA) atskaites „Pārskats par darbspējīgiem nestrādājošiem pašvaldības sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņēmējiem” (Nestrādājošo atskaite) datiem.

¹⁹ Pārskats par Rīgas sociālo darbinieku darbu (5. pielikums).

prasmēm patstāvīgi organizēt savu sadzīvi. No minētā var secināt, ka darbs ar šiem klientiem prasa lielus sociālo darbinieku iekšējos resursus, lai nodibinātu kontaktu, izzinātu šo personu vēlmes, vajadzības un noteiktu prioritātes, izvēloties un sniedzot atbalsta pakalpojumus.

No RSD atskaitēm²⁰ par klientu sociālajām problēmām redzams, ka nodarbinātības problēmas 2022. gadā risinātas 940 gadījumos (skat. 54. tabulu).

54. tabula. Risināto nodarbinātības problēmu skaits darbā ģimenēm ar bērniem un darbā ar pilngadīgām personām 2020. -2022. gadā.

Problēmas	Risinātās problēmas darbā ar ģimenēm ar bērniem			Risinātās problēmas darbā ar pilngadīgām personām		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Nodarbinātības problēmas, tai skaitā	586	585	610	286	157	330
bezdarbs (nestrādā līdz 12 mēn.)	159	159	148	87	38	71
ilgstošs bezdarbs (nestrādā ilgāk par 12 mēn.)	113	95	110	127	77	181
nestrādā, bet nav reģistrēts bezdarbnieka statuss	59	58	48	29	23	34
strādā neregistrēti	103	103	97	17	7	24
pašnodarbināta persona ar zemiem ienākumiem	8	33	25	10	5	6
strādā ligumdarbus ar zemiem ienākumiem	15	24	45	14	6	9
bērna kopšanas atvaļinājums	157	113	137	2	1	5

Vērojams, ka ilgstoši nestrādājošu klientu sociālais portrets ar katru gadu kļūst sarežģītāks. Sociālā darba prakse pierāda, ka ilgstošs bezdarbs cilvēku ietekmē nelabvēlīgi, samazinās motivācija mainīt savu dzīves situāciju. Personības izmaiņas un pozitīvas pieredzes trūkums klientiem traucē saskatīt un risināt ieilgušās problēmas. Bieži vien iekļauties darba dzīvē traucē dažādas atkarības, veselības problēmas, tostarp garīgās attīstības traucējumi un psihoemocionāli traucējumi, sociālo prasmju trūkums, piemēram, pašaprūpes un dzīves prasmju trūkums, plānojot savu laiku un resursus. Daļa cilvēku radušos situāciju – dzīves kvalitātes kritumu pieņem kā normu un nav gatavi pārmaiņām, bet citiem tiešām trūkst sociālo un darba prasmju un viņiem ir jāpalīdz saskatīt problēmu risinājumu.

2022. gadā, līdzīgi kā iepriekšējos gados, sociālie darbinieki darbā ar pilngadīgām personām atzīmēja, ka strādāja ar šādām klientu problēmām²¹:

- 🌀 ar 302 vardarbībā cietušu personu problēmām par 145 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 ar 379 personām tika risinātas atkarības problēmas par 144 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 ar 598 personām tika risinātas saskarsmes problēmas un konflikti par 304 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 9 personām bija jāpalīdz izglītības problēmās par 4 personām mazāk kā 2021. gadā;
- 🌀 189 personām bija uzvedības problēmas - par 119 personām vairāk kā 2021. gadā;

²⁰ Pārskats par Rīgas sociālo darbinieku darbu (8.pielikums).

²¹ Pārskats par Rīgas sociālo darbinieku darbu (8.pielikums).

- 🌀 466 personas saņēma atbalstu sociālo prasmju trūkumā - par 279 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 411 personām atbalsts bija nepieciešams veselības problēmās, t.sk. prognozējot invaliditāti par 20 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 60 personām bija nepieciešama palīdzība dokumentu kārtošānā par 28 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 26 personas saņēma atbalstu krīzes situācijā (arī psiholoģiska atbalsta trūkums krīzes situācijā) par 7 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 79 personas bija ar valsts valodas zināšanu trūkumu par 32 personām vairāk kā 2021. gadā;
- 🌀 350 personām tika sniegts atbalsts materiālo problēmu risināšanai - par 96 personām vairāk kā 2021. gadā.

Izvērtējot šo datu dinamiku, var secināt, ka būtiski palielinājies RSD risināto klientu problēmu apjoms, sevišķi saistībā ar saskarsmes grūtībām, vardarbību un atkarībām, kam cēloņi meklējami kultūras, sociālajā un ekonomiskajā vidē. Zināms, ka procesi Latvijā saistībā ar Covid-19 pandēmiju un Krievijas Federācijas izraisīto bruņoto konfliktu Ukrainā negatīvi ietekmēja cilvēku psihoemocionālo stāvokli un ekonomisko situāciju. Pētījumi liecina, ka šādos gadījumos palielinās depresijas, trauksmes un stresa traucējumu, kā arī atkarību risks, kas būtiski ietekmē personu veselības stāvokli, rīcību un funkcionēšanu. Sociālajā līmenī kā riska faktori tiek minēti nabadzība, sociālā atstumtība, nevienlīdzība, stabilitātes trūkums, mājokļa trūkums u.c. Līdz ar to RSD sociālie darbinieki organizēja palīdzības un pakalpojumu piesaisti personām un ģimenēm atbilstoši viņu aktuālajām vajadzībām.

SOPA pārskats²² par nestrādājošiem pašvaldības sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņēmējiem 2022. gadā rāda papildu šķēršļus nestrādājošu klientu integrācijai darba tirgū un uz kuru novēršanu vai mazināšanu ir vērsts individuāls sociālais darbs:

- 🌀 52 ilgstoši slimojošas personas;
- 🌀 111 personas bez pastāvīgas dzīvesvietas;
- 🌀 281 patversmes klients;
- 🌀 18 personas ar mājokļa problēmām (tiesas spriedums par izlikšanu, nepiemērots mājoklis, iesniegta prasība tiesā par izlikšanu);
- 🌀 30 sodu izcietušas personas;
- 🌀 73 pilngadīgi bāreņi;
- 🌀 147 personas, kuru aprūpē ir bērns invalīds;
- 🌀 1500 personas, kuru bērni neapmeklē bērnudārzu u.c.

Nodarbinātības, izglītības, u.c., problēmu risināšanā sociālie darbinieki klientu interesēs sadarbojās ar NVA Filiāles nodarbinātības aģentiem, karjeras konsultantiem un psihologiem, veicot sociālās rehabilitācijas un individuālā darba meklēšanas plāna aktivitāšu saskaņošanu, atbalstot bezdarbniekus viņiem piemērotu RSD un NVA Filiāles pakalpojumu saņemšanā.

Darbs ar nestrādājošām pilngadīgām personām norit, aktualizējot un risinot jautājumu par darba iespējām, sniedzot psihosociālu atbalstu, piesaistot sociālo palīdzību un pakalpojumus. 2022. gadā aktuālie pakalpojumi, atbilstoši klientu vajadzībām bija sociālā darbinieka konsultācijas, ģimenes asistenta pakalpojums, īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojums, psihologa, narkologa, atkarību profilakses speciālista pakalpojumi, valsts finansētie sociālās rehabilitācijas pakalpojumi no vardarbības cietušām un vardarbību veikušām pilngadīgām personām u.c.

Lai risinātu klientu sociālās problēmas un palīdzētu ilgstoši nestrādājošiem klientiem iekļauties darba tirgū, RSD 2022. gadā turpināja nodrošināt nepieciešamos atbalsta pakalpojumus ilgstoši nestrādājošiem klientiem, paredzot to saņemšanu kā klientu līdzdarbību.

²² Pašvaldības sociālo pabalstu administrēšanas informatīvās sistēmas (SOPA) atskaites „Pārskats par darbspējīgiem nestrādājošiem pašvaldības sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņēmējiem” (Nestrādājošo atskaite).

Atbalsta pakalpojumi bezdarbniekiem

Visbiežāk sniegtie nodarbinātību veicinoši atbalsta pakalpojumi nestrādājošiem klientiem ir atspoguļoti 55. tabulā.

55. tabula. Atbalsta pakalpojumi RSD nestrādājošiem klientiem 2020. – 2022. gadā

Pakalpojuma nosaukums un personu skaits	2020	2021	2022
Sociālā palīdzība (izmaksāti testēti pabalsti)	1 177	1 635	3219
Sociālā darba pakalpojums	366	166	155
Pašvaldības sabiedriskie darbi (līdz 15 stundām nedēļā)	60	0	16
Atkarības profilakses speciālistu pakalpojumi	92 <i>t.sk 63 RSD klienti</i> <i>t.sk. 58 reģistrēti NVA</i>	144 <i>t.sk 90 RSD klienti</i> <i>t.sk. 62 reģistrēti NVA</i>	144 <i>t.sk 92 RSD klienti</i> <i>t.sk. 61 reģistrēti NVA</i>
Psihologa pakalpojumi	107	94	76

Nestrādājošām personām bija pieejamas RSD dienas centru organizētās aktivitātes, tai skaitā sociālā darbinieka konsultācijas.

Psihologa un atkarības profilakses speciālistu konsultācijas

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2022. gadā bezdarbniekiem ar psihosociālām problēmām tika nodrošinātas psihologa konsultācijas, savukārt bezdarbniekiem ar atkarības problēmām – RSD atkarības profilakses speciālistu un narkologa konsultācijas nepieciešamajā apjomā. Ar sociālā darbinieka atbalstu 2022. gadā:

🌀 76 personām tika nodrošinātas 501 psihologa konsultācijas, kas ir par 18 personām mazāk kā 2021. gadā (2021. gadā – 94 personas, 2020. gadā – 107 personas).

🌀 lai risinātu atkarības problēmas, 144 personas saņēma atkarības profilakses speciālistu konsultācijas, no tām 92 personas jeb 64 % bija RSD klienti (2021. gadā 144 personas saņēma atkarības profilakses speciālistu konsultācijas, no tām 90 jeb 63 % bija RSD klienti; 2020. gadā 92 personas saņēma atkarības profilakses speciālistu konsultācijas, no tām 63 jeb 69 % bija RSD klienti). 2022. gadā atkarības profilakses speciālistu klientu skaits palicis nemainīgs salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

🌀 kopumā dažādām RSD klientu grupām narkologa pakalpojums nodrošināts 182 personām 500 konsultāciju veidā (2021. gadā – 103 personas; 2020. gadā – 163 personas).

Pašvaldības sabiedriskie darbi

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka, ka pašvaldības sociālajam dienestam ir tiesības tos darbspējīgos klientus, kuri saņem sociālo palīdzību vismaz trīs mēnešus pēdējo 12 mēnešu periodā, iesaistīt darba un sociālo prasmju saglabāšanas, atjaunošanas un apgūšanas pasākumos (turpmāk – sabiedriskie darbi) līdz 15 stundām nedēļā. Tādējādi, kopš 2012. gada jūnija RSD sociālie darbinieki darbspējīgiem klientiem, kuri saņem sociālo palīdzību vismaz trīs mēnešus pēdējo 12 mēnešu periodā, izvērtē viņu sociālo situāciju un slēdz vienošanos par sabiedrisko darbu veikšanu konkrētā vietā iespējami tuvu dzīvesvietai.

2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu palielinājušies pašvaldības sabiedriskajos darbos iesaistīto klientu, noslēgto un pārtraukto vienošanos, un sabiedrisko darbu vietu skaits (skat. 56.

tabulu). Ņemot vērā epidemioloģisko situācijā valstī, 2021. gadā neviens no klientiem netika nosūtīts uz sabiedriskajiem darbiem.

RSD atskaitē „Pārskats par sabiedriskajiem darbiem RSD 2022. gadā” sniedz informāciju, ka 2022. gadā noslēgti 17 līgumi par dalību sabiedriskajos darbos ar 16 klientiem. Visvairāk klientu iesaistīti sabiedriskajos darbos TC „Krasts”, TC „Avoti” un TC „Dzirciems”.

56. tabula. Pašvaldības sabiedriskajos darbos iesaistīto klientu, noslēgto un pārtraukto vienošanos, un sabiedrisko darbu vietu skaits 2020. - 2022. gadā

Klientu, vienošanos un sadarbības partneru skaits	2020	2021	2022
Sabiedriskajos darbos iesaistīto klientu skaits	60	0	15
tai skaitā gada laikā atkārtoti iesaistīto skaits	6	0	1
Noslēgto līgumu skaits	66	0	17
Pārtraukto līgumu skaits	23	0	2
tai skaitā attaisnoti pārtraukti līgumi	19	0	1
tai skaitā neattaisnotu iemeslu dēļ pārtraukti līgumi	4	0	1
Sadarbības partneru skaits, kuri izveidojuši sabiedrisko darbu vietas	20	0	23
Izveidoto darbu vietu skaits	247	0	269

2022. gadā sabiedrisko darbu vietas nodrošināja 23 organizācijas (7 Rīgas valstspilsētas pašvaldības iestādes un 16 biedrības un nodibinājumi), kas kopā veidoja 269 sabiedrisko darbu vietas, skatīt 57. tabulu.

57. tabula. RSD noslēgtie līgumi par sabiedrisko darbu organizēšanu 2022. gadā

Nr.	Sadarbības organizācijas	Adrese	Darbu vietu skaits
1	Fonds Cerībai	Marijas iela 18, Rīga	3
2	Tautas palīdzības fonds	E. Smiļģa iela 44-9	25
3	SUSTENTO	Elizabetes iela 57-15, Rīga	1
4	Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”	Krišjāņa Valdemāra iela 38 k-1, Rīga	2
5	1991.gada barikāžu dalībnieku biedrība	Krāmu iela 3, Rīga	4
6	Biedrība „PINS”	Tvaika iela 2, Rīga	3
7	Rīgas Latviešu biedrība	Merķeļa iela 13, Rīga	16
8	Rīgas aktīvo senioru alianse „RASA”	Aleksandra Čaka iela 139, Rīga	3
9	„Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociācija”	Brīvības iela 55-432, Rīga	1
10	Rīgas Domes Mājokļu un vides departaments	Miķeļa kapsēta, Gaujas iela 4	138
11	Rīgas gaisma	Brīvības iela 143/145	3
12	Rīgas Domes Īpašuma departaments	Riharda Vāgnera iela 5, Rīga	4
13	Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas pieminekļu aģentūra”	Aizsaules iela 1b	8
14	Biedrība „Žēlsirdības Misija Dzīvības ēdiens”	Kr.Barona iela 56, Rīga	4

15	RSAC „Mežciems”	Malienas iela 6A, Rīga	6
16	Senioru nams SIA	Akāciju iela 5, Rīga	3
17	Latvijas Sarkanais Krusts	Gaiziņa iela 7, Rīga	5
18	Rīgas pilsētas sociālās aprūpes centrs „Stella maris”	Birzes iela 54, Rīga	3
19	Nodibinājums „Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs”	Daugavgrīvas iela 1, Rīga	9
20	Rīgas domes Īpašuma departaments	Riharda Vāgnera iela 5, Rīga	4
21	Rakstnieku muzeju biedrība „Pils”	Pils laukums 2, Rīga	1
22	Biedrība „Rīgas pilsētas “Rūpju bērns””	Balvu iela 11, Rīga	3
23	Biedrība „Dzintarkrasts serviss”	Zolitūdes iela 30, Rīga	20
KOPĀ			269

Nodarbinātības atbalsta pakalpojums cilvēkiem ar invaliditāti

Lai veicinātu aizvien plašāku mērķa grupu integrēšanu darba tirgū un vienlīdzīgu tiesību principu ievērošanu, RSD sadarbībā ar biedrību „Invalidu un viņu draugu apvienību „Apeironi”” (turpmāk – apvienība „Apeironi”) jau desmito gadu Pašvaldībā īsteno nodarbinātības atbalsta pakalpojumu RSD klientiem – cilvēkiem ar invaliditāti, ar mērķi integrēt viņus darba tirgū, kā arī mazināt un novērst sociālās izolētības risku un veicināt cilvēku ar invaliditāti iekļaušanos sabiedrībā. Pakalpojuma sniedzējs no 2012. gada realizē nodarbinātības atbalsta pakalpojumu cilvēkiem ar invaliditāti, strādājot gan ar konkrēto mērķa grupu, gan uzrunājot potenciālos darba devējus, gan organizējot dažādus izglītojošus un aktivizējošus pasākumus.

Pēdējo trīs gadu laikā pakalpojumu kopā saņēmušas 96 personas ar invaliditāti (skat. 58. tabulu). 2022. gadā 12 personas ar invaliditāti 12 mēnešu pakalpojuma saņemšanas laikā iekārtojās darbā. Šie cilvēki uzsāka darbu pie darba devējiem SIA „AVERTO”, Rīgas Stradiņa universitātē, apvienībā „Apeironi”, SIA „Acta-re”, SIA „Divi labi”, SIA „Clean -R”, SIA „D-PALACE”, SIA „BIOveikals”, Vaivaru Ambulatorā rehabilitācijas klīnikā, SIA Semarah Hotel Management, Andreja Pumpura Rīgas 11. pamatskolā šādās profesijās - preču piegādātājs, laborants, klientu apkalpošanas operators, pedagoga asistents, pavāra palīgs, klientu apkalpošanas speciālists, administrators, sociālais aprūpētājs, brokastu viesmīlis, pagarinātās grupas skolotāja, trušu kopējs.

58. tabula. Nodarbinātības atbalsta pakalpojums cilvēkiem ar invaliditāti 2020. – 2022. gadā

Saņemtais pakalpojums	2020	2021	2022	KOPĀ
Pakalpojumu saņēmušo personu skaits	30	30	36	96
Pakalpojuma summa, EUR	11 445	16 177	15 917	43 539
Iekārtojušies darbā (personu skaits)	9	11	12	32

Pozitīvi vērtējams, ka trīs gadu laikā 32 cilvēki jeb 33 % no visiem nodarbinātības atbalsta pakalpojumu saņēmušajiem iekārtojās pastāvīgā darbā, tādējādi ceļot gan savas dzīves kvalitāti un laužot sabiedrībā pastāvošos stereotipus, gan apliecinot sevi kā vērtīgus darbiniekus konkrētās darba vietās.

2022. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir palielinājies gan pakalpojumu saņēmušo, gan darbā iekārtojušo personu skaits, kas skaidrojams ar Covid - 19 apdraudējuma mazināšanos, kā arī ar pakalpojuma sniedzēja aktivitātēm un klientiem sniegto atbalstu.

2022. gada 11. oktobrī tika uzsākta jauka iniciatīva - 40 darba devējiem bija lieliska iespēja piedalīties īpašās „Sajūtu vakariņās”, lai neformālā gaisotnē iepazītos ar izaicinājumiem, ar kuriem

sastopas cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem. Sabiedrības integrācijas fonds un apvienība „Apeirons” rīkoja vakariņas ar mērķi parādīt no cita skatupunkta iespējas personu ar invaliditāti nodarbināšanai un iedrošināt sniegt viņiem darba iespējas.

Kopumā notika trīs šādi pasākumi, uz katru tika aicināti 30 - 40 darba devēji.

Kampanā „Sajūti. Sadzirdi. Saproti.” viena no svarīgām mērķauditorijām bija darba devēji. Latvijā personu ar invaliditāti nodarbinātības rādītājs ir ļoti zems. Saeimas analītiskā dienesta pētījumā par cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem nodarbinātību secināts, ka tiek nodarbināti vien 14,5 % personu ar garīga rakstura traucējumiem, tikmēr personām ar citiem funkcionālo traucējumu veidiem nodarbinātības rādītājs ir no 42 līdz 46 %. Eiropas Savienībā vidēji 50,8% personu ar invaliditāti ir nodarbinātas.

Biedrība „Apeirons” sadarbībā ar komunikācijas aģentūras Deep White komandu organizēja projekta ietvaros Monitoringus pie darba devējiem. Pakalpojuma klientiem bija iespēja realitātē pavērot dažādu profesiju amata pienākumus un izmēģināt savus spēkus šajos amatos, kas deva iespēju izprast konkrēto profesiju un izvērtēt savas spējas konkrētā darba veikšanā.

Sociālā darba prakses pētījumi

2022. gadā Departaments turpināja veikt pētījumus sociālā darba prakses izvērtēšanas jomā.

Veikts pētījums par Atbalsta personas pakalpojuma ģimenēm, kuras audzina bērnu ar funkcionēšanas traucējumiem, efektivitāti. Pētījuma rezultātā tika secināts, ka pakalpojums sasniedz tā mērķus, gan nodrošinot bērna fizisko, emocionālo un sociālo aprūpi atbilstoši bērna specifiskajām vajadzībām, gan mazinot vecāku fizisko un garīgo izsīkumu, gan harmonizējot ģimenes locekļu, tai skaitā aprūpējamā bērna brāļu un māsu, savstarpējās attiecības, kā arī stiprinot ģimenes finansiālo kapacitāti, vecākiem iesaistoties darba tirgū.

Tāpat veikts RPBJC jauniešu darbības izvērtējums, kurā izstrādāta RPBJC jauniešu tipoloģiju, noteiktas izmaiņas un izmaiņu faktorus, kuri būtiski ietekmē RPBJC jauniešu sociālo funkcionēšanu, noskaidrota RPBJC darbinieku darbības ietekme uz izmaiņām jauniešu sociālajā funkcionēšanā un raksturotas RPBJC jauniešu dzīves perspektīvas un RPBJC darbības vērtējumi dzīves mērķu piepildīšanā.

Rīgas Bērnu un jauniešu centra jauniešu sociālas funkcionēšanas izvērtējuma analīzē veikts jauniešu sociālās situācijas un sociālās funkcionēšanas izvērtēšanas datu analīze, un iegūtie rezultāti ļāva noteikt būtiskākos jauniešu sociālo funkcionēšanu ietekmējošos faktorus, kā arī izstrādāt rekomendācijas izvērtēšanas mērīinstrumenta (anketas) satura un pielietojuma pilnveidošanai.

2022. gadā tika veikta RSAC aprūpētāju noslodzes analīze attiecībā pret klientu skaitu. Šāds izvērtējums jau tika veikts 2020. gadā un atkārtotajā izvērtējumā bija iespēja novērtēt, vai ir novērojama pozitīva dinamika attiecībā uz aprūpētāju un klientu skaita attiecību. Izvērtējumā secināts, ka situācija ir nedaudz uzlabojusies RSAC „Gaiļezers”, bet kopumā situācija visos RSAC ir vērtējama kā kritiska, jo visiem darbiniekiem ir jāstrādā virsstundas, lai nodrošinātu kvalitatīvu aprūpi.

Gada nogalē tika veikta sociālas aprūpes centru vaučeru cenu izmaiņas analīze, kuras gaitā raksturota aktuālā situācija SAC pakalpojumos (vietas cena, cilvēku rinda, brīvas vietas, līdzmaksājuma apmērs u.c.), analizēta vaučeru sistēmas ieviešanas ietekme uz SAC pakalpojumu piedāvājumu un pieprasījumu, kā arī noteikts, par cik daudz jāpalielina vaučera cena, lai sasniegtu visefektīvāko rezultātu jeb labu cenas un rezultāta attiecību.

Departaments veicis arī ikgadējo RSAC „Mežciems” un RSAC „Gaiļezers” klientu un viņu tuvinieku aptaujas rezultātu apstrādi un analīzi, kuru rezultāti prezentēti gan Departamentā, gan attiecīgo RSAC administrācijai un darbiniekiem.

2022. gadā Labklājības departaments izstrādāja iepirkuma nolikumu pētījumam „Kas traucē Rīgai kļūt par pieejamāko pilsētu Eiropā?”, kā arī veica šī pētījuma veikšanas uzraudzību. Pētījuma veicēji prezentēja rezultātus Labklājības departamenta administrācijai, un plānots, ka ar pētījuma rezultātiem tiks iepazīstināti Rīgas domes deputāti 2023. gada martā.

Ar pētījumiem var iepazīties Labklājības departamenta mājas lapas sadaļas „Departaments” apakšsadaļā „RD Labklājības departamenta pētījumi”.

VESELĪBAS APRŪPES PIEEJAMĪBAS NODROŠINĀŠANA

Ģimenes ārstu pieejamības nodrošināšana

Primārās veselības aprūpes pakalpojumus 2022. gadā sniedza 435 ģimenes ārsti (skat. 63. tabulu), kuru ārstu prakses vietas atrodas 100 dažādās adresēs, aptverot visu pilsētu. Savā ģimenes ārsta praksē kā pašnodarbinātas personas strādā 378 ģimenes ārsti.

Labklājības departaments saskaņā ar valstī noteikto veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtību ir saskaņojis ar Nacionālā veselības dienesta Rīgas nodaļu līgumattiecībās esošo ģimenes ārstu darbības pamatteritorijas Rīgā.

Rīgas valstspilsētas pašvaldībai piederošajos nekustamajos īpašumos praktizē kopumā 80 ģimenes ārsti. No tiem 74 ģimenes ārstu prakses noslēgušas saskaņotu apakšnomas līgumu ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībām par telpu iznomāšanu. Darbinieku statusā Rīgas valstspilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībās strādā 6 ģimenes ārsti: 2 SIA „Rīgas 1. slimnīca” un 4 SIA „Rīgas veselības centrs”.

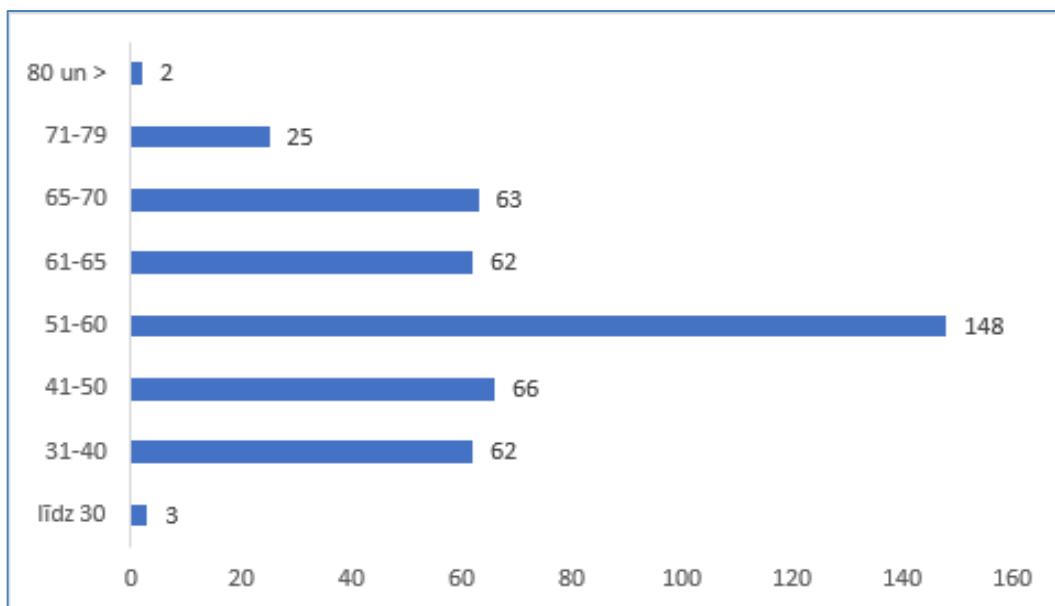
59. tabula. Ģimenes ārstu skaits Rīgā

Gads	2020	2021	2022
Ģimenes ārsti	437	436	435

Pie ģimenes ārstiem 2022. gadā reģistrēti pavisam 693 344 pacienti (tai skaitā 124 038 bērni), vidēji pie viena ģimenes ārsta – 1 594 pacienti.

Ģimenes ārstu vecuma struktūra rāda, ka 70% no visiem Rīgā strādājošajiem ģimenes ārstiem ir vecāki par 50 gadiem, no tiem puse jeb 51% ir pirmspensijas un pensijas vecumā (skat. 13. attēlu).

13. attēls. Ģimenes ārstu skaita sadalījums pa vecuma grupām Rīgā (NVD dati)

Atbalsts tuberkulozes slimniekiem zāļu ambulatorai saņemšanai

Lai gan mūsdienās tuberkulozes ārstēšana notiek sekmīgi, tas ir ļoti ilgstošs process. Sākumā slimnīcā, pēc tam ārstēšanās vidēji sešus mēnešus jāturpina ambulatori, savukārt multirezistentās tuberkulozes gadījumā ārstēšanās var ilgt līdz pat 24 mēnešiem.

Lai palīdzētu ārstiem motivēt tuberkulozes slimniekus ambulatorajai DOTS terapijai (*Directly Observed Therapy Short Course* jeb Tieši uzraugāmās ārstēšanas īsais kurss), Labklājības departaments 2022. gadā turpināja atbalstīt tuberkulozes slimniekus, kuru dzīvesvieta deklarēta Rīgā

pilsētas administratīvajā teritorijā un kuriem jāizdzer zāļu deva ārstniecības personas uzraudzībā, līdzfinansējot pārtikas iegādi 1 EUR/reizē (tai skaitā tiem, kuriem veselības stāvokļa dēļ zāļu deva piegādāta viņa dzīvesvietā) un sabiedriskā transporta ceļa izdevumus – 2,30 EUR/reizē tiem slimniekiem, kuri ieradās tuberkulozes kontrolējamās terapijas kabinetos (Rīgā, Mārstaļu ielā 2 – 4 vai Lielvārdes ielā 68). Saskaņā ar noslēgto sadarbības līgumu ar SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” pavisam 118 tuberkulozes slimnieki (skat. 60. tabulu) saņēma pašvaldības līdzfinansējumu. Tuberkulozes slimnieku atbalstam pavisam kopā izlietoti 17 664 EUR.

60. tabula. Tuberkulozes pacientu skaits, kuri saņēma pašvaldības līdzfinansējumu

Rādītājs	2020	2021	2022
Pirmreizējo pacientu, kam sniegta ambulatorā terapija, skaits DOTS programmas ietvaros	91	62	78
Tuberkulozes slimnieku, kas saņēmuši pašvaldības līdzfinansējumu, skaits	149	110	118
Transporta līdzfinansēšanas reižu skaits	5 928	3 500	2 960
Pārtikas līdzfinansēšanas reižu skaits	16 026	10 667	11 694

Pašvaldības līdzfinansējums ir svarīgs motivējošs faktors gan tuberkulozes slimnieku līdzdalības sekmēšanai ārstēšanas procesā, gan atveseļošanās sekmēšanā, kā arī netiešs ieguldījums rīdzinieku veselības aizsardzībā.

Atbalsts asinsdonoru kustības veicināšanai

Lai veicinātu asinsdonoru kustību, Labklājības departaments sadarbībā ar biedrību „Latvijas Sarkanais Krusts” turpināja apmaksāt daļēju transporta izdevumu kompensāciju 1,20 EUR apmērā katram bezatlīdzības donoram, pavisam 18 386 donoriem (skat. 61. tabulu), kuri nodevuši asinis Valsts asinsdonoru centrā (Sēlpils ielā 6 un Merķeļa ielā 11, bezmaksas tālrunis uzziņām: 80000003) vai SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” (stacionārā „Gaiļezers”, Hipokrāta ielā 2, tālrunis uzziņām: 67042680).

Asinsdonoru atbalstam 2022. gadā izlietoti 22 436 EUR.

61. tabula. Asinsdonoru skaits, kuriem pašvaldība daļēji apmaksāja sabiedriskā transporta izdevumus

Gads	2020	2021	2022
Asinsdonoru skaits	20 968	19 610	18 386

Sadarbība ar Rīgas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībām

Labklājības departamenta Veselības pārvalde izvērtējusi veselības aprūpes kapitālsabiedrību darbību 2022. gadā (tai skaitā veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu atbilstoši katras kapitālsabiedrības pamatdarbības virzienam un jaunu pakalpojumu ieviešanu, infrastruktūras attīstīšanu un vides pieejamības nodrošināšanu) un pacientu apmierinātību ar saņemto veselības aprūpes pakalpojumu, kā arī izskatījusi nefinanšu mērķu sasniegšanu un investīciju lietderību šādās Rīgas valstspilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībās:

- ☁ SIA „Rīgas 1. slimnīca”, www.1slimnica.lv;
- ☁ SIA „Rīgas 2. slimnīca”, www.slimnica.lv;
- ☁ SIA „Rīgas Dzemdību nams”, www.rdn.lv;
- ☁ SIA „Rīgas veselības centrs”, www.rigasveseliba.lv, kurā ir šādas struktūrvienības:
 - ☁ filiāle „Bolderāja”;
 - ☁ filiāle „Imanta”;

- ☀ filiāle „Ilģuciems”;
- ☀ filiāle „Ķengarags”;
- ☀ filiāle „Tornakalns”;
- ☀ filiāle „Ziepiņkalns”.

Saskaņā ar noslēgtajiem pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumiem un līgumiem ar NVD veselības aprūpes kapitālsabiedrības nodrošina valsts apmaksāto un maksas veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu. Labklājības departamenta Veselības pārvaldes Veselības aprūpes pieejamības uzraudzības nodaļa veic starp Rīgas valstspilsētas pašvaldību un veselības aprūpes kapitālsabiedrībām noslēgto pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līguma izpildes kontroli.

Apkopotie dati par 2022. gadu liecina, ka minētās kapitālsabiedrības nodrošinājušas veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un pavisam kopā sniegušas **1 209 669** veselības aprūpes pakalpojumus (ambulatoros un stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus, tai skaitā ģimenes ārstu konsultācijas, apmeklējumus pie speciālistiem, diagnostiskos izmeklējumus, dzemdību palīdzību u.c.), no tiem 68% bija valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi.

SIA „Rīgas 1. slimnīca” (turpmāk – Slimnīca) kā ambulatoro pakalpojumu sniedzējs, arī 2022. gadā nodrošināja primārās, sekundārās ambulatorās veselības aprūpes un īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumus Rīgas iedzīvotājiem. Primārajā veselības aprūpē nodrošināja pieejamību ģimenes ārstu uz zobārstniecības pakalpojumiem. Tāpat Slimnīca sniedza daudzveidīgus valsts apmaksātus un maksas sekundāros ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus, nodrošinot pieejamību lielai daļai ārstu speciālistu konsultācijām (tai skaitā medicīnisko komisiju), plašu klāstu diagnostiskiem izmeklējumiem, bērnu un pieaugušo rehabilitācijai, dienas stacionāriem (ķirurģiska un interna profila). Sniegtas 215 929 (+2,1%) sekundārās veselības aprūpes speciālistu konsultācijas (t.sk. 114 936 (+0,8%) maksas konsultācijas) un 139 033 (+19,2%) diagnostiskie izmeklējumi (t.sk. 49 839 (+8,8%) maksas diagnostiskie izmeklējumi). Joprojām pieprasītākie sekundārās veselības aprūpes speciālisti ir fizioterapeiti vai to asistenti; dermatologs, venerologs, ginekologs, dzemdību speciālists un oftalmologs. Visbiežāk veiktie izmeklējumi Slimnīcā - datortomogrāfija, rentgenogrāfija, elektrokardiogrāfijas metode, ultrasonogrāfija vēdera dobumam un endoskopija. Jāatzīmē, ka valstī kopumā ļoti pieprasīto izmeklējumu- ultrasonogrāfiju vēdera dobumam, 2022. gadā Slimnīca par valsts apmaksātiem līdzekļiem veikusi 5 671 reizi, bet par maksu pat 6 363 reizes, kas liecina par lielo pieprasījumu pēc šī izmeklējuma, neskatoties uz to, ka to sniedz daudzas ārstniecības iestādes.

Slimnīcas Afrēzes centra, Dermatoloģijas dienas stacionāra un Stomu aprūpes kabineta sniegtie veselības aprūpes pakalpojumi ir vienīgie šāda veida pakalpojumi Rīgā un stomu kabinetā 2022. gadā sniegts 87 (- 64%) valsts apmaksāts pakalpojums, kas skaidrojams ar to, ka arvien vairāk pacientu apgūst iemaņas patstāvīgi veikt stomu aprūpi mājas apstākļos, kas līdz ar to samazināja pieprasījumu pēc stomu aprūpes kabineta apmeklējumiem.

Slimnīcā dienas stacionāra ietvaros iedzīvotāji var saņemt plašu veselības aprūpes pakalpojumu klāstu. Dienas stacionārs nodrošina pakalpojumus ķirurģijā un internā medicīnā. 2022. gadā Slimnīca turpināja sniegt arī rehabilitācijas pakalpojums dienas stacionārā, t.sk. personām pēc Covid-19 infekcijas pārslimošanas. Valsts apmaksāta dienas stacionāra pakalpojuma ietvaros 2022.gadā nodrošinātas 39 256 (+2,75%) gultas dienas, savukārt maksas dienas stacionārā – 4 682 (+9,64%) gultas dienas.

Slimnīca savu pakalpojumu klāstā piedāvā arī iziet medicīnas komisijas, tai skaitā, Obligātās veselības pārbaudes, ko 2022. gadā ir izmantojuši 11 453 klienti (+7,9%), savukārt iespēju veikt pilnu “*Chek – up*” komplektu, 2022. gadā izmantojuši 444 klienti (kas ir par 212 vairāk nekā 2021.g.).

62. tabula. Visbiežāk apmeklētie speciālisti SIA „Rīgas 1. slimnīca” 2022. gadā

Nr.	Specialitāte	Apmeklējumu skaits
1.	Fizioterapeiti un fizioterapeitu asistenti	44 552
2.	Dermatologs, venerologs	23 921
3.	Ginekologs, dzemdību speciālists	17 412
4.	Oftalmologs	16 770
5.	Otolaringologs	14 619

63. tabula. Visbiežāk veiktie izmeklējumi SIA „Rīgas 1. slimnīca” 2022. gadā

Nr.	Izmeklējums	Skaitis
1.	Datortomogrāfija	19 256
2.	RTG	18 170
3.	Elektrokardiogrāfijas metode	15 694
4.	RTG zobu ārstnieciskais	14 024
5.	USG vēdera dobumam un virspusējie novietotiem orgāniem	12 034

Slimnīca savu pakalpojumu klāstā piedāvā arī iziet medicīnas komisijas, tai skaitā, Obligātās veselības pārbaudes, ko 2022. gadā ir izmantojuši 11 453 klienti (+7,9%), savukārt iespēju veikt pilnu “*Chek – up*” komplektu, 2022. gadā izmantojuši 444 klienti (kas ir par 212 vairāk nekā 2021.g.). Kvalitatīvu un mūsdienīgu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai, veikta telpu renovācija, kosmētiskie remontdarbi un jaunu pakalpojumu ieviešana.

2022. gada janvārī pēc 17.korpusa renovācijas darbu pabeigšanas, tika atvērta ķirurģijas nodaļa ar operāciju bloku ar 2 zālēm un intensīvās terapijas bloku. Pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas nolūkā 2022. gadā ir izveidoti 2 jauni multikomandas centri: Muguras sāpju centrs un Svāra korekcijas centrs, kas nodrošina integrēto pakalpojumu pieejamību.

Lai novērtētu pacientu apmierinātību ar sniegto veselības aprūpes pakalpojumu, notiek pacientu iesniegumu (sūdzību) fiksēšana un izskatīšana. 2022. gadā Slimnīcā ir saņemtas 87 sūdzības, kas saistītas ar klientu apkalpošanas kvalitāti (attieksme, komunikācija, reģistratūras darbs, ārsta darba laiks, darba organizācija u.c.) un 33 sūdzības bija saistītas ar pakalpojumu kvalitāti, no tām 7 tika atzītas par pamatotām. Savukārt 8 sūdzības izskatītas Veselības inspekcijā un 4 tika atzītas par nepamatotām. Departamentā 2022. gadā saņemtas un izskatītas 4 sūdzības par Slimnīcā saņemto pakalpojumu (Īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojums), Slimnīcas infrastruktūru un komunikācijas problēmām.

2022. gadā Pašvaldība nodrošināja sociālo gultu pakalpojuma saņemšanu SIA „Rīgas 1. slimnīca” Īslaicīgās sociālās aprūpes centrā 941 klientam (662 sievietēm un 279 vīriešiem), kas ir par 65 klientiem vairāk nekā 2021. gadā. No visām sociālo gultu pakalpojumu saņēmušajām personām 130 personas ir veikušas RSD noteikto līdzmaksājumu par kopējo summu 48 798 EUR. Pārskata periodā no kopējā sociālo gultu pakalpojumu saņēmušo klientu skaita 356 (38%) persona varēja atgriezties dzīvesvietā (tai skaitā 22 (2%) – patversmē), 143 klienti (15%), kas ir par 18 klientiem mazāk nekā 2021. gadā, pārcēlās uz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju, bet sociālo gultu pakalpojuma sniegšana pārtraukta 60 (6%) klientiem, sakarā ar nepieciešamu veselības aprūpi stacionārā ārstniecības iestādē, bet 365 (39%) klienti – miruši. Sadalījumā pa vecuma grupām sociālo gultu pakalpojumu saņēmušo lielākā daļa – 87% (818 klienti) ir vecuma grupā virs 65 gadiem (tai skaitā 526 personas vecākas par 80 gadiem), bet 13% (123 klienti) – darbaspējīgā vecumā, saglabājot iepriekšējo gadu proporciju.

SIA „Rīgas 2. slimnīca” (turpmāk – R2S) galvenais darbības virziens ir veselības aprūpes pakalpojumi kustību balsta sistēmas slimību ārstēšanā un rehabilitācijā, kā arī neatliekamā medicīniskā palīdzība smagu skeleta traumu gadījumos, plānveida ortopēdiskā ārstniecība dažādu skeleta un locītavu slimību gadījumos, kā arī hronisko pacientu aprūpe. R2S nodrošina augsti kvalificētu veselības aprūpes stacionāro un ambulatoro pakalpojumu sniegšanu Rīgas, Pierīgas, kā arī visas valsts iedzīvotājiem. Neskatoties uz sarežģīto situāciju saistībā ar Covid - 19 izplatību 2022. gada sākumā, R2S ir sniegusi stacionāros un ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus, kā arī sociālā darba veselības aprūpes pakalpojumus.

2022. gadā R2S strādājošie speciālisti kopumā snieguši 122 033 veselības aprūpes pakalpojumus: speciālistu konsultācijas, diagnostiskos izmeklējumus, traumpunkta pakalpojumus, operācijas stacionārā un dienas stacionārā, rehabilitācijas pakalpojumus, ārstu konsīlijus, kā arī laboratorijas pakalpojumus un veselības aprūpi mājās. Kopumā R2S sniegti lielākoties valsts apmaksāti pakalpojumi – 67% no visa sniegto pakalpojumu skaita, bet maksas pakalpojumi – 33%.

R2S sniegtas 43 533 sekundārās veselības aprūpes speciālistu konsultācijas un 51 611 diagnostiskais izmeklējums. Kopumā 2022. gadā R2S sniegtas par 22 673 ārstu konsultācijām un

7 997 diagnostiskajiem izmeklējumu vairāk kā 2021. gadā. Ņemot vērā R2S specifiku, visbiežāk apmeklētākais speciālists 2022. gadā bija par maksu pieejamais masieris, tad valsts apmaksāts traumatologs – ortopēds un fizioterapeits un fizioterapeita asistents. R2S bija pieejamas arī valsts apmaksātas un maksas konsultācijas pie algologa, anesteziologa, ergoterapeita, fizikālās medicīnas un rehabilitācijas speciālista, fizioterapeita un ginekologa, kā arī maksas uztura speciālista.

No R2S pieejamajiem diagnostiskajiem izmeklējumiem 2022. gadā visbiežāk veikti sekojoši: rentgenogrāfija, laboratoriskie izmeklējumi un datortomogrāfija. R2S nodrošina arī valsts apmaksātus un maksas traumpunkta pakalpojumus. 2022. gadā sniegti 14 172 šie pakalpojumi (325 sniegti kā maksas pakalpojumi), kopumā par gandrīz 2 tūkstošiem pakalpojumu vairāk kā gadu iepriekš.

R2S stacionārā arī 2022. gadā tika veiktas operācijas gan traumatoloģijā, gan ortopēdijā, pavisam kopā stacionārā sniegti 3 034 pakalpojumi, līdzīgi kā 2021. gadā (3 057). R2S veic arī valsts apmaksātas un maksas endoprotezēšanas operācijas, no kurām visbiežākās: gūžas locītavu endoprotezēšana ar cementējamu endoprotēzi (skaits – 306), ceļa locītavas endoprotezēšana (skaits – 332), un gūžas locītavu endoprotezēšana ar bezcimenta fiksācijas vai hibrīda tipa endoprotēzi (skaits – 165). Svarīgi, ka 94% šo endoprotezēšanas operāciju ir veiktas par valsts budžeta līdzekļiem.

R2S darbojas arī fizikālās medicīnas un procedūru kabinetī, kuros pieejami lielākoties tikai maksas pakalpojumi. 2022.gadā šajos kabinetos sniegti 10 732 pakalpojumi, kas ir par 1 442 (-12%) mazāk kā 2021. gadā.

R2S nodrošina arī hronisko pacientu aprūpi, 2022. gadā sniedzot pakalpojumu 732 pacientiem (2021. gadā 203 pacientiem), lielākā daļa no pacientu saņēmējiem valsts apmaksātu pakalpojumu, bet tikai 4 pacientiem sniegts maksas pakalpojums.

Kopumā 2022. gadā slimnīcā saņemta 21 sūdzība, no tām Veselības inspekcijai bija adresētas divas sūdzības. Katras sūdzības izskatīšanas rezultātā tika izstrādātas korektīvās un preventīvās darbības, iespējamo sūdzību cēloņu novēršanai un risku mazināšanai. Saskaņā ar saņemtajiem Veselības inspekcijas atzinumiem, abas sūdzības atzītas par nepamatotām. Tā pat reģistrētas 10 pacientu pateicības, kas darītas zināmas tajā minētajiem darbiniekiem un atskaņotas ārstniecības personu rīta konferencēs.

SIA „Rīgas Dzemdību nams” (turpmāk - Dzemdību nams) ir V līmeņa specializētā stacionāra ārstniecības iestāde, 2. līmeņa Perinatālās aprūpes centrs, kas realizē medicīnisko palīdzību grūtniecēm, dzemdētājām, nedēļniecēm un jaundzimušajiem, tādejādi nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumus sekundārās ambulatorās, sekundārās stacionārās un terciārās stacionārās veselības aprūpes līmenī, sniedzot dzemdību palīdzību, jaundzimušo aprūpi, dažādu speciālistu konsultācijas (ginekologs – dzemdību speciālists, internists, medicīnas ģenētiķis, osteopāts, pediatrs, uztura speciālists, psihologs, algologs, oftalmologs, vecmāte), dienas stacionāra un stacionāra pakalpojumus, vakcinācijas pakalpojumus, kā arī lekcijas topošajiem un jaunajiem vecākiem.

Pavisam 2022. gadā Dzemdību namā sniegti 66 940 stacionārie un ambulatorie veselības aprūpes pakalpojumi (dzemdību palīdzība, jaundzimušo intensīvā terapija, ārstu konsultācijas, diagnostiskie izmeklējumi, dienas stacionārs). Dzemdību namā 2022. gadā ir bijušas 5 091 dzemdības (32,4 % no valstī kopumā pieņemtajām dzemdībām), piedzimuši 5 167 jaundzimušie, tajā skaitā 96 dvīņu pāri.

Papildus jānorāda, ka Dzemdību nams sniedz dzemdību palīdzību arī gadījumos, kad tā jānodrošina īpaši specifiskos apstākļos - palīdzības sniegšanai pacientēm no ieslodzījuma vietas, pacientēm, kuras tiek pārvestas no Infektoloģijas centra – pacientes ar gripu, Covid - 19, hepatītiem un HIV inficētām pacientēm.

2022. gadā Dzemdību nams sniedza veselības aprūpes pakalpojums 181 Covid - 19 pacientam, no kuriem bija 147 Covid - 19 pozitīvas mātes, 14 Covid - 19 pozitīvi jaundzimušie un 20 Covid - 19 pozitīvas kontaktpersonas. Atbilstoši epidemioloģiskajai situācijai, Dzemdību nams iesaistās valsts vakcinācijas politikas īstenošanā - tiek turpināta vakcinācija pret Covid - 19. 2022. gadā veiktas 5 081 vakcinācijas un 499 vakcinācijas pret gripu.

Kā būtisku aktivitāti 2022. gadā jāatzīmē to, ka Dzemdību nams sniedz vispusīgu atbalstu Ukrainas kara bēgļiem un piedalās labdarības aktivitātēs – 2022. gadā Sabiedrībā piedzimuši 66 ukraiņu bēgļu bērni, stacionārā aprūpētas 78 patientes, grūtniecības aprūpe veikta 38 Ukrainas pacientēm ar kara bēgļu statusu. Dzemdību namā nodarbinātas 2 ārstniecības personas un viena

ārstniecības atbalsta persona no Ukrainas. 2022. gada novembrī Dzemdību nams ar fonda Ziedot.lv starpniecību no saviem finanšu līdzekļiem ziedojuši 10 000 EUR medicīnas preču iegādei dzemdību palīdzības nodrošināšanai Ukrainā.

2022. gadā tika ieviests jauninājums un atbilstoši izmaiņām normatīvajā regulējumā, ar 1. augustu valstī epidurālā analgēzija visām dzemdētājām, kuras to vēlas, tiek nodrošināta kā Nacionālā Veselības dienesta (turpmāk – NVD) apmaksāts pakalpojums. Dzemdību nams šajā periodā epidurālo analgēziju nodrošināja gandrīz 60 % vaginālu dzemdību gadījumā, kas ir ievērojami vairāk nekā valstī kopumā.

Sociālās palīdzības pieejamības uzlabošanas jomā Dzemdību nams iesaistījās sniegt atbalstu kontracepcijas nodrošināšanā sociāli mazaizsargātām grupām, sniegt informāciju par atbalsta saņemšanas iespējām, informēt attiecīgās iestādes par sociālā riska iespējamību pacientam. Būtiski, ka jautājuma risināšanā par kontracepcijas nodrošināšanu sociāli mazaizsargātām grupām sadarbībā ar Sociālajiem dienestiem ir uzsākts pilotprojekts ģimenes plānošanas pakalpojumu sniegšanā sociāli atstumtajām jaunietēm, nodrošināta antenatālā aprūpe 38 Ukrainas bēgļēm, sniegtas 11 konsultācijas sociālā riska grūtniecēm Atbilstoši šī brīža aktualitātēm, mājaslapā *rdn.lv* izveidota sadaļa ukraiņu valodā, kurā apkopota informācija par sociālās un medicīniskās palīdzības saņemšanas iespējām.

Jauno speciālistu piesaistē darbam Dzemdību namā pieņemtas divas ārstniecības personas no Ukrainas, veiksmīgi darbu uzsākušas 6 vecmātes, kas nesen ir ieguvušas profesionālo izglītību

SIA „Rīgas veselības centrs” (turpmāk – RVC) ir ambulatoro pakalpojumu sniedzējs, kas nodrošina primāro veselības aprūpi, sekundāro ambulatoro veselības aprūpi, kā arī sniedz zobārstniecības pakalpojumus Rīgas un Pierīgas iedzīvotājiem, savus pakalpojumus sniedzot 6 filiālēs: „Ziepniekkalns”, „Imanta”, „Torņakalns”, „Ilģuciems”, „Bolderāja” un „Ķengarags”. RVC filiāles atrodas Rīgas apkaimju dažādos dzīvojamajos rajonos starp dzīvojamajām mājām, tādēļ RVC sniegtie veselības aprūpes pakalpojumi ir pieejami iedzīvotājiem tuvu viņu dzīvesvietai, kas ir būtiska RVC priekšrocība salīdzinot ar citām Rīgas centrā esošajām ārstniecības iestādēm. Pavisam 2022. gadā sniegti 441 453 veselības aprūpes pakalpojumi (konsultācijas, izmeklējumi, rehabilitācija, procedūras) (skat. 64. un 65. tabulu).

64. tabula. Visbiežāk apmeklētie speciālisti SIA „Rīgas veselības centrs” 2022. gadā

Nr.	Specialitāte	Apmeklējumu skaits
1.	Fizioterapeiti un fizioterapeitu asistenti	51 673
2.	Ginekologs, dzemdību speciālists	20 552
3.	Oftalmologs	18 615
4.	Otolaringologs	14 824
5.	Masieris	13 945

65. tabula. Visbiežāk veiktie izmeklējumi SIA „Rīgas veselības centrā” 2022. gadā

Nr.	Izmeklējums	Skaits
1.	RTG	26 136
2.	Autorefraktometrija	16 055
3.	Elektrokardiogrāfijas metode	13 552
4.	USG vēdera dobumam un virspusējie novietotiem orgāniem	12 050
5.	Audiometrija, timpanometrija	11 180

Starp Pašvaldību un RVC 2022. gada 30. martā uz desmit gadiem tika noslēgts Pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgums Nr.RD-22-295-lī, saskaņā ar kuru Pašvaldība ir deleģējusi RVC veikt likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. un 7. punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijās ietilpstošus pārvaldes uzdevumus, tai skaitā veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanu, iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanu.

RVC 2022. gadā tika sniegti gan primārās, gan sekundārās veselības aprūpes pakalpojumi: ģimenes ārsta un dežūrārsta konsultācijas, zobārstniecības pakalpojumi (zobārsts, zobu higiēnists, zobu protēzists), ārstu-speciālistu konsultācijas un dažādi diagnostiskie izmeklējumi (dažāda veida rentgenogrāfija, autorefraktometrija, elektrokardiogrāfija, ultrasonogrāfija, audiometrija, doplerogrāfija u.c.) RVC pacientiem nodrošināja arī dažādas fizikālās medicīnas procedūras un procedūru kabineta pakalpojumus. Minētos pakalpojumus RVC filiālēs nodrošināja 57 primārās veselības aprūpes speciālisti un 224 sekundārās veselības aprūpes speciālisti, savā darbā izmantojot jaunākās medicīniskās tehnoloģijas un tādu medicīnisko aprīkojumu, kas sniedz kvalitatīvas diagnostikas iespējas ar sekojošiem prognozējamiem pozitīvākiem ārstēšanas, rehabilitācijas un profilaktisko pasākumu rezultātiem.

Pavisam 2022. gadā RVC sniegti 53 732 primārās veselības aprūpes pakalpojumi, kas ir par 9 022 jeb 17% vairāk nekā 2021. gadā. Lielākoties pacienti saņēmuši valsts apmaksātus pakalpojumus, kas kopā veido 73% no visiem sniegtajiem primārās veselības aprūpes pakalpojumiem. No visiem primārās veselības aprūpes speciālistiem visvairāk apmeklēti ģimenes ārsti, kopš iepriekšējā gada apsteidzot zobārstus. Tad pēc biežuma seko zobārsti un dežūrārsti. Apmeklējumu skaits pie zobārstiem un zobu higiēnistiem kopš pagājušā gada samazinājies par 45%. Apmeklējumu skaits pie valsts apmaksātiem primārās aprūpes speciālistiem kopš 2021. gada pieaudzis par 24%, taču pie maksas speciālistiem samazinājies par 27%.

RVC sekundārās veselības aprūpes speciālisti 2022. gadā snieguši 210 817 konsultācijas, kas ir par 4 105 jeb 2% vairāk kā 2021. gadā un 69% no sniegtajiem pakalpojumiem bijuši valsts apmaksāti. Visbiežāk apmeklēti fizioterapeiti un to asistenti, ginekologi-dzemdību speciālisti un oftalmologi.

Jāatzīmē, ka RVC vienīgajā no visām Rīgas valstspilsētas pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrībām pakalpojumus sniedz arī tādi speciālisti kā bērnu reimatologs, mākslas terapijas speciālists, *Montessori* atveseļošanas pedagogijas speciālists, optometrists, osteorefleksoterapeits, kā arī sporta speciālists (skat. 64.tabulu). Neskatoties uz to, ka šo speciālistu konsultācijas netiek segtas no valsts budžeta līdzekļiem, tās bija iecienītas no pacientu puses. No visām Rīgas veselības aprūpes Kapitālsabiedrībām tikai RVC savus pakalpojumus sniedz pieaugušo un bērnu alergologs, kā arī darbojas diabētiskās pēdas aprūpes kabinets, kas lielākoties sniedz valsts apmaksātus pakalpojumus. Pavisam 2022. gadā šajā kabinetā sniegti 1 117 valsts apmaksāti un 688 maksas pakalpojumi.

RVC 2022. gadā sniegti 95 846 diagnostiskie izmeklējumi, kas ir tikai par 204 jeb mazāk par 1% nekā 2021. gadā. 87% no sniegtajiem diagnostiskajiem izmeklējumiem bijuši valsts apmaksāti, bet pārējie maksas. Visvairāk 2022. gadā RVC veikti dažādi rentgenogrāfijas izmeklējumi, kam sekoja autorefraktometrijas izmeklējumi un elektrokardiogrāfijas metode, apsteidzot ultrasonogrāfiju vēdera dobumam un virspusēji novietotiem orgāniem, kurš bija trešais populārākais izmeklējums 2021. gadā (skat. 65.tabulu).

Kopējais veselības aprūpes konsultāciju, izmeklējumu, procedūru, apmeklējumu, epizožu un manipulāciju skaits 2022. gadā bija 441 448, 2021. gada kopējais pakalpojumu skaits ir bijis 441 702. Pakalpojumu skaits 2022. gadā, salīdzinot 2021. gadu, veido 99,9%. Visās jomās pakalpojumu skaits ir pieaudzis, izņemot Covid - 19 vakcinācijas, ko ietekmēja objektīva pieprasījuma samazināšanās. Vienlaikus samazinājās unikālo pacientu skaits, jo katrs Covid – 19 vakcināciju saņēmušais pacients ir arī unikālais pacients. 67% no visiem sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem bija valsts apmaksāti, bet 33% - maksas.

Vēl joprojām nozīmīgs izaicinājums 2022. gadā pamatdarbības jomā bija nodrošināt RVC darbības nepārtrauktību un pakalpojumu pieejamību Covid - 19 vīrusa infekcijas izplatības ierobežošanai noteikto ierobežojumu apstākļos. RVC īstenoja virkni organizatoriskos epidemioloģiskās drošības pasākumus, lai nodrošinātu darbību ārkārtējo situāciju apstākļos un sniegtu drošus pakalpojumus pacientiem. Neskatoties uz Covid - 19 infekcijas izraisīto epidemioloģisko situāciju valstī, izdevās nodrošināt ne tikai pamatdarbības nepārtrauktību, bet arī iesaistīties valsts organizētajā vakcinācijas procesā un uzsākt papildu pakalpojumu sniegšanu: visās sešās filiālēs – vakcināciju pret Covid - 19 vīrusa infekciju un iegūstot tiesības NVD organizētajā publiskajā atlasē – piecās filiālēs sniegt rehabilitācijas dienas stacionāra pakalpojumu (tajā skaitā, rehabilitācijas pakalpojumu pacientiem pēc pārslimota Covid - 19). 2021. gadā uzsāktā Covid - 19 vakcinācija, kura tiek īstenota visās 6 RVC filiālēs, turpinājās arī 2022. gadā. Kopumā veiktas 6 367 vakcinācijas epizodes.

RVC ļoti pievērš uzmanību pacientu apmierinātībai ar sniegto veselības aprūpes pakalpojumu, līdz ar to tiek veikta pacientu iesniegumu (sūdzību) fiksēšana un izskatīšana. Jāpiebilst, ka RVC tiek izvērtēti visi – gan pamatotie, gan nepamatotie rakstiskie iesniegumi, kā arī mutiskie, telefoniskie, taču kopš 2021. gada netiek fiksētas tās sūdzības, kuras publicētas sociālajos tīklos un citās interneta vietnēs. 2022. gadā kopumā saņemtas 35 sūdzības, par 7 sūdzībām vairāk nekā 2021. gadā. Galvenokārt pacienti pauduši neapmierinātību par nelaipnu attieksmi vai nepietiekami sniegtu informāciju filiāļu reģistratūrās vai saņemot pakalpojumu pie ārsta speciālista, vai saņemot diagnostiskos pakalpojumus. Tā pat sūdzības izteiktas par pieraksta organizēšanu veselības aprūpes, diagnostisko pakalpojumu un rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai dažādām pacientu grupām, par neatbilstošu temperatūru baseinos un baseina telpās, par pieejamo informāciju mājaslapā, par vizītei noteiktā laika kavēšanu vai pārceļšanu. Tika izteiktas šaubas par ārstu speciālistu kompetenci, pausta neapmierinātība par nepieciešamību uzrādīt personu apliecinošus dokumentus un par zvanu centra darbu. Kā pozitīva tendence jāatzīmē, ka neviena no trim sūdzībām Veselības inspekcijā nav atzīta par pamatotu. Departamentā 2022. gadā nav saņemta neviena pretenzija par RVC saņemto veselības aprūpes pakalpojumu.

RVC 2022. gadā realizējis investīcijās par pašu finanšu līdzekļiem kopsummā 485 942 EUR, ieguldot tos gan pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādei (t.sk. medicīniskās ierīces un saimnieciskais aprīkojums), gan veicot investīcijas nomātajos pamatlīdzekļos, kas ir ilgtermiņa ieguldījumi ēku, telpu un aprīkojuma remontos. Veikta pakalpojumu klāsta paplašināšana un esošo pakalpojumu kvalitatīva pilnveidošana, uzlabota pakalpojumu kvalitāte un drošība. Veikta plānotā inventāra iegāde fizioterapijas pakalpojumu kvalitātes pilnveidošanai visās filiālēs, palielināts ambulatorā ķirurģiskā profila klāsts filiālē „Bolderāja” un „Ziepniekkalns”, atvērta filiāles „Bolderāja” pakalpojumu centrs „Daugavgrīva” un iedzīvotājiem tiek sniegti rehabilitācijas pakalpojumi, tai skaitā fizikālās medicīnas procedūras. Pilnībā renovētas telpas un uzstādītas jaunas iekārtas Ūdensdziedniecības kabinetā filiālē „Ķengarags”. Filiāles „Imanta” baseinā un apmeklētājiem tiek piedāvāts jauns ūdensdziedniecības pakalpojums, atjaunotas zobārstniecības pakalpojumu nodrošināšanai 3 zobārstniecības iekārtas, papildinātas EKG diennakts monitorēšanas iekārtas („Holtera monitori”), kas ļauj palielināt pacientu skaitu kardioloģiskās patoloģijas diagnostikā. Atjaunots oftalmoloģijas kabineta aprīkojums filiālē „Ziepniekkalns” un filiālē „Imanta”, kā arī iegādāts aprīkojums un iekārtas filiāļu „Torņakalns” un „Ķengarags” otolaringologu kabinetos. Ieviesti uzlaboti saziņas rīki (sms) ar pacientiem, ar mērķi uzlabot pacientu apmeklētības rādītājus un uzlabota RVC mājas lapa.

VESELĪBAS VEICINĀŠANA

Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nodaļas darbs Rīgas pilsētā tiek veikts saskaņā ar 2023.gada 1.janvāra Pašvaldību likuma ceturtnā pantā sešto punktu "Pašvaldībai ir šādas autonomās funkcijas (..) gādāt par iedzīvotāju veselību — īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību" un Labklājības departamenta nolikumu.

Starptautiskā sadarbība

Eiropas sadarbības tīkls „EuroHealthNet”

Labklājības departaments kopš 2014. gada ir Veselības veicināšanas Eiropas sadarbības tīkla „EuroHealthNet” dalībnieks. Tīkls ir Eiropas partnerība, kura mērķis ir uzlabot veselību, vienlīdzību un labklājību. Šobrīd tīkls apvieno 61 dalībnieku no 28 Eiropas valstīm. „EuroHealthNet” cenšas veicināt mijiedarbību starp politikas veidotājiem, pētniekiem un politikas ieviesējiem. „EuroHealthNet” pieeja ir vērsta uz veselību visās politikas jomās, tīkla mērķis ir mazināt veselības nevienlīdzību starp valstīm un iedzīvotājiem, kā arī īstenot pasākumus, lai mainītu veselību ietekmējošos faktoros. „EuroHealthNet” tīkla darbs ir vērsts uz ilgtspējīgas attīstības pieeju, lai Eiropas Savienības valstīs uzlabotu iedzīvotāju veselību, labklājību un mazinātu veselības nevienlīdzību.

2022. gadā turpinājās Rīgas valstspilsētas pašvaldības dalība Eiropas Veselības veicināšanas sadarbības tīklā „EuroHealthNet”. Sadarbība tīkla ietvaros notiek gan sanāksmju veidā, gan regulāras informācijas apmaiņā par aktuāliem pētījumiem, projektu uzsaukumiem un citu noderīgu informāciju. Kopumā 2022. gadā notikušas 8 „EuroHealthNet” sanāksmes, tajā skaitā vebinārs par klimata pārmaiņām un veselību un seminārs par digitālās veselībpratības veicināšanu Eiropā. Sīkāka informācija par „EuroHealthNet” pieejama mājas lapā <https://eurohealthnet.eu>.

Sabiedrības veselības darbs pašvaldībā

2022. gadā sabiedrības veselības darbs turpinājās šādos pamatvirzienos – fizisko aktivitāšu veicināšana, iedzīvotāju izglītošana par veselību un to ietekmējošiem faktoriem – traumatisma profilakse, veselīga uztura paradumu veicināšana, atkarības profilakse, izglītošana par reproduktīvo veselību, mutes higiēnas nozīmi, veselīga dzīvesveida veicināšana senioriem, infekciju slimību profilakse, dzīves prasmju pilnveidošana ģimenēm, kaitējuma mazināšanas programma, jauniešu un speciālistu izglītošana atkarības profilakses jautājumos, nodrošinot diskusijas skolās un apmācības profesionāļiem u.c.

Informācija par aktivitātēm tika publicēta mājas lapā veseligsridzinieks.lv un sociālā tīkla *Facebook* lapā „Veselīga Rīga”. Mājas lapu 2022. gada laikā apmeklējuši 49 428 cilvēki, savukārt sociālā tīkla *Facebook* lapai ir 9 752 sekotāji. Mājas lapā tiek publicēta ne tikai informācija par aktivitātēm, bet arī raksti par dažādām veselību veicinošām tēmām un aktuālā informācija par veselības aprūpi valstī.

2022. gadā sociālā tīkla *YouTube* kanālā „Veselīgs Rīdzinieks” publicēti septiņi jauni video. Viens no tiem – “Bērnu traumatisms. Drošība mājās un sabiedriskās vietās” veltīts bērnu traumatisma profilaksei un izpratnei par drošību. Tajā galvenie tēli „Vilks Apdomīgais” un „Lapsa Ašā” bērniem atraktīvā veidā parāda un izspēlē dažādas sadzīves situācijas. Šis video kļuvis par skatītāko no pagājušajā gadā publicētajiem *YouTube* video (periodā no maija līdz decembrim - 1 444 skatījumi, 12 113 seansi), ko pozitīvi ietekmēja demonstrēšana arī Rīgas izglītības iestādēs bērnu mērķauditorijai. Pārējie video ir pārpublicēti no *Facebook* notikušajām tiešsaistes sarunām par veselību. Kopējais *YouTube* video publicēto skatījumu skaits – 3 778.

2022. gadā tika izstrādāts arī jauns digitāls materiāls – Veselīgās atpūtas vietu ceļvedis „Esi kustībā Rīgā!”, kas tapis ar Pilsētas attīstības departamenta tehnisko atbalstu. Tajā apkopota informācija par aktīvām un veselīgām bezmaksas atpūtas iespējām galvaspilsētā - pastaigu maršruti vairākās Rīgas apkaimēs, dažādi apskates objekti, fotogrāfijas, kartes ar maršrutu un objektu atrašanās

vietām, kā arī cita saistoša informācija. Tāpat ceļvedis ir papildināts ar video materiāliem un audio gidiem, atjautības uzdevumiem un jautājumiem, kas var padarīt pastaigas interesantākas un aizraujošākas, savukārt detalizēta informācija par sporta un aktīvās atpūtas laukumiem noderīga, apņemoties savā ikdienā iekļaut fiziskās aktivitātes. 2022. gadā platformā arcgis.com Ceļvedis skatīts 8 109 reizi, un ar to var iepazīties saitē: Veselīgās atpūtas vietu ceļvedis - ESI KUSTĪBĀ RĪGĀ! (arcgis.com). Tāpat ceļvedis pieejams arī mājas lapā www.riga.lv sadaļā „Pilsēta”.

66. tabula. Izglītojošais darbs veselības veicināšanas jomā

Aktivitāte	Mērķa grupa	Aktivitātes norise, skaits	Apmeklētāju skaits
Nodarbības par stresu darba vietās	pieaugušie	100 nodarbības	
Tiešsaistes lekcijas par iekšējo resursu stiprināšanu emocionālās labsajūtas veicināšanai	pieaugušie	9 lekciju cikli, 27 lekcijas	
Traumatisma profilakses nodarbības 5. - 12. klašu skolēniem	skolēni	134 nodarbības	
Nodarbības par mutes dobuma higiēnu un mutes veselības ietekmi uz vispārējo veselības stāvokli	5. – 6. klašu skolēni	150 nodarbības	1 956
Veselīga uztura un zobu veselības programmas izveidošana un pilotēšana Rīgas pirmsskolas iestāžu audzēkņiem	pirmskolas izglītības iestāžu audzēkņi	50 nodarbības	535
Vecāku sapulces „Atkarības un to ietekme uz veselību”, „Savstarpējās attiecības ikdienā – komunikācija”, „Stresa ietekme uz veselību”, „Kad daudz par grūtu – ikdienas emocijas”	skolēnu vecāki	5 sapulces	65
Semināri „Bērnu psihoemocionālā veselība”	pedagogi, sociālie darbinieki, policijas inspektori	2 semināri	84
Diskusijas par atkarībām	skolēni	139 diskusijas	2 709
Interaktīvās nodarbības par roku higiēnu	skolēni	41 nodarbība	783
Interaktīvās nodarbības „Agresijas interence”	skolēni	9 nodarbības	166
Interaktīvās nodarbības par stresu	skolēni	30 nodarbības	619
Interaktīvās nodarbības „Dzīves prasmju attīstīšana”	skolēni	133 nodarbības	1 993
Praktiskas veselīga ēdiena pagatavošanas nodarbības un degustācijas „Veselīga uztura	pieaugušie	13 nodarbības	137

skola”			
Semināri sēdoša darba darītājiem par veselīgu uzturu un fiziskajām aktivitātēm	pieaugušie	15 nodarbību cikli	342
Nodarbības 9. – 12.klašu skolēniem par ar asinīm pārnesto infekcijas slimību profilaksi (B, C hepatīts, HIV u.c.)	skolēni	50 nodarbības	879
Nodarbības grūtniecēm par veselīga uztura paradumiem grūtniecības laikā un piebarojumu bērniem pirmajos sešos dzīves mēnešos	pieaugušie	50 nodarbības	390
Tiešsaistes nodarbības vecākiem par bērnu audzināšanas jautājumiem	pieaugušie	104 nodarbības	1 768
Dinamiskās pauzes 1. – 4. klašu skolēniem balsta kustību aparāta attīstības veicināšanai un nostiprināšanai	skolēni un pedagogi	420 nodarbības skolēniem un 24 lekcijas pedagogiem	9 879 skolēni un 190 pedagogi
Nodarbības par veselīga uztura paradumu veicināšanu 1. – 5. klases skolēniem	skolēni	130 nodarbības	2 393
Veselīgas pastaigas senioriem	seniori	12 pastaigas	327
Tiešsaistes lekcijas par sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses tēmām	pieaugušie	5 lekcijas	3 537
Pirmā palīdzības un traumatisma profilakses nodarbības	pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi, vecāki	13 nodarbības	262
Izglītojoša programma vecākiem par bērna audzināšanas sistēmu bērna harmoniskas personības attīstībai	vecāki	5 grupas, 50 nodarbības	110
Nodarbības pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnu vecākiem par drošu piesaisti un tās stiprināšanas nozīmi	vecāki	40	148
Tiešsaistes nodarbības vecākiem par bērnu uzvedības problēmu rašanās cēloņiem	vecāki	25	817
Vecāku izglītošana par bērnu agrīno psihoemocionālo attīstību un drošas vides veidošanas veicināšanu bērna attīstībai (BEA programmas īstenošana)(izņemot RSD klientus)	vecāki	6 grupas, 66 nodarbības	98
Izglītojoša programma (nodarbību cikls) par vecāku kompetences stiprināšanu bērnu un pusaudžu audzināšanā	vecāki	2 grupas, 16 nodarbības	27
Izglītojoša programma (atbalsta grupas) viena vecāka ģimenēm (izņemot RSD klientus)	vecāki	5 grupas, 40 nodarbības	44
Nodarbības atbalstam pēc pāru šķiršanās	individuāli interesenti un	2 grupas, 8 nodarbības	27

	pāri		
Lekcijas - diskusijas jauniešiem (7. – 9.kl. un 10. – 12.kl. vecuma grupās) par ģimenes vērtību stiprināšanu	7. – 9.kl. un 10. – 12.kl. skolēni	82 lekcijas - diskusijas	1 029
Tiešsaistes nodarbības izglītības jomas speciālistiem par psiholoģiski terapeitisku metožu izmantošanu darbā ar bērniem, veicinot emocionāli veselās bērna personības izaugsmi	izglītības jomas speciālisti	40 nodarbības	106
Tiešsaistes semināri par mobingu un tā novēršanu pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem	pedagogi un citi audzināšanas darba speciālisti	20 semināri	356
Traumatisma profilakses programma pirmo klašu skolēniem un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem “Drošība mājās un sabiedriskās vietās”	pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi, pirmo klašu skolēni	370 nodarbības	6 437
Nodarbības jauniešiem par psihoemocionālās veselības veicināšanu un ēšanas traucējumu novēršanu	7. – 12. klases skolēni	45 nodarbības	997
Semināri “Agresija, stress, līdzatkarība, sociāli emocionālās, kapacitātes stiprināšana”	?	9 semināri	141
Atkarību profilakses programma meitenēm	meitenes	1 grupa	12

HIV profilakses un psihosociālie pakalpojumi narkotisko vielu lietotājiem un to kontaktpersonām biedrības „DIA+LOGS”, atbalsta centrs visiem, kurus skar HIV/AIDS, telpās un Rīgas pilsētas apkaimēs Biedrības mikroautobusā

HIV profilakses un psihosociālo pakalpojumu mērķis ir mazināt HIV inficēto skaitu injicējamo narkotiku lietotāju vidū, sniedzot pakalpojumu gan Biedrības telpās, gan pietuvināti mērķauditorijas uzturēšanās vietām (ar mikroautobusu), tādējādi mazinot risku inficēties ar HIV šo personu tuviniekiem, to kontaktpersonām, kā arī sabiedrībai kopumā.

Injicējamo narkotiku lietotājiem, viņu piederīgajiem un kontaktpersonām bija iespēja veikt HIV eksprestestu, saņemt bezmaksas prezervatīvus, nodot izlietotās un saņemt jaunas sterilas šļirces, apmeklēt psihologa, sociālā darbinieka un HIV konsultanta konsultācijas, iegūt informāciju par šo un citām infekcijas slimībām, kā arī ar atkarību izraisošo vielu lietošanu saistītiem jautājumiem.

Biedrība 2022. gadā ir sniegusi 2 040 konsultācijas injicējamo narkotiku lietotājiem, viņu ģimenes locekļiem un tuviniekiem gan Biedrības telpās, gan mikroautobusā, kā arī izsniegusi 562 536 tīras šļirces un 27 219 prezervatīvus. Šī pakalpojuma realizācijai 2022. gadā novirzīti 85 438 EUR.

67. tabula. Biedrības „DIA+LOGS”, atbalsta centrs visiem, kurus skar HIV/AIDS, sniegtā pakalpojuma darba rādītāji HIV profilakses programmā 2020. – 2022. gadā

Rādītājs	2020	2021	2022
Jauno (pirmreizējo) klientu skaits	910	487	506
Psihologa sniegto konsultāciju skaits	485	495	446

Sociālo darbinieku sniegto konsultāciju skaits	865	606	536
HIV konsultanta sniegto konsultāciju skaits	1 421	948	1 058
Veikto HIV testu skaits	1 391	896	950
Izsniegto šļirču skaits	606 416	627 264	562 536
Izsniegto prezervatīvu skaits	36 773	26 704	27 219
Konsultāciju skaits kopā	2 771	2 049	2 040

Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” Veselības istabu darbības nodrošināšana

Biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” Veselības istabu darbības nodrošināšanas mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju informētību par veselību ietekmējošiem faktoriem, saslimšanas riskiem un to profilaksi, kā arī par citiem veselības veicināšanas jautājumiem.

Lai nodrošinātu mērķa sasniegšanu, iedzīvotājiem Veselības istabās bija iespēja bez maksas saņemt medicīnas darbinieka konsultācijas, noteikt savu ķermeņa masas indeksu un izmērīt arteriālo asinsspiedienu.

Trijās no piecām Veselības istabām iespējams saņemt konsultācijas arī par HIV profilaksi, B un C hepatīta profilaksi, kā arī veikt eksprestestus šo infekcijas slimību diagnosticēšanai.

Veselības istabu darbības nodrošināšanai 2022. gadā tika izlietots finansējums 20 621 EUR apmērā un tās tika apmeklētas 3 385 reizes.

Senioru zvanu centrs

2022. gadā darbu turpināja Senioru zvanu centrs, kurā pašlaik nodarbināti 10 brīvprātīgie, kas katru darba dienu atbild uz zvaniem par visdažādākajām tēmām. 2022. gadā zvanu centrā saņemti aptuveni 300 zvani. Visbiežāk zvanītāji zvanīja, jo vēlējas vienkārši aprunāties, bet bieži tiek saņemti arī zvani, kuros zvanītāji jautā dažādu iestāžu kontaktinformāciju un darba laiku.

Traumatisma profilakses kampaņa senioriem

Arī 2022. gadā turpinās izglītošanas darbs senioru mērķauditorijai par traumatisma profilaksi, to jau ierasti saistot arī ar demences profilakses tēmu, kā arī dažādojot pasākumu norises formātu. 2022. gadā notika trīs semināri jeb „Veselības dienas senioriem „Mans ķermenis ir mana pils”” – vairākās apkaimēs jūlijā, augustā un septembrī, piedaloties 59 apmeklētājiem. Iedzīvotāju ērtībai semināri tika organizēti veiksmīgā sadarbībā ar SIA „Rīgas veselības centrs”, jūlijā apmeklētājus uzņemot tā Bolderājas filiālē, savukārt abus pārējos seminārus - Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkās Imantā un Rīgas centrā (filiālbibliotēkā „Vidzeme”). Semināros tika apvienota ideja par garīgo un fizisko līdzsvaru senioru vecumā, kas ir cilvēka veselības pamatā. Pasākumā savās zināšanās un pieredzē dalījās veselības jomas eksperti: Aleksandra Koņevņina (Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra ārste psihiatre, specializējusies demences jautājumos) un fizioterapeits Edgars Antonovs, kurš pastāstīja un parādīja praktiskus līdzsvara un spēka vingrinājumus senioru kustību mobilitātei, traumatisma profilaksei un veselībai kopumā.

Projekts „Mēs par veselīgu Rīgu!”

2022. gadā savu darbību turpināja Labklājības departamenta īstenotais Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.9.2.4.2./16/I/021 „Mēs par veselīgu Rīgu!”. Projekta mērķis ir uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem Rīgas pašvaldības iedzīvotājiem, īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajām personām, tai skaitā bērniem un senioriem, īstenojot vietēja mēroga, visaptverošus, sabiedrību piesaistošus un aktīvus fiziskās, garīgās un sociālās veselības veicināšanas pasākumus. Projekta aktivitātes balstītas prioritārajās veselības jomās – sirds un asinsvadu saslimšanu profilakse, onkoloģisko saslimšanu profilakse, psihoemocionālās veselības veicināšana un bērnu (sākot no perinatālā un neonatālā perioda) veselības veicināšana.

Lai nodrošinātu aktivitāšu pieejamību un ērtāku piekļuvi iedzīvotājiem, tās tika īstenotas vairākās apkaimēs, piemēram, nūjošanas nodarbības - vismaz 15 dažādās Rīgas valstspilsētās

pašvaldības apkaimēs, *cigun* nodarbības - vismaz 12 dažādās apkaimēs. Valstī izsludināto ierobežojumu laikā iedzīvotāji varēja izmantot iespēju un droši piedalīties aktivitātēs attālinātā režīmā. 2022. gadā iedzīvotājiem tika ieviesti jaunumi – ūdens aerobikas nodarbības un nodarbības ar boksa/kikboksa elementiem. Lielāko popularitāti iedzīvotāju vidū guvušas šādas aktivitātes – divu dienu veselību veicinošs pasākums sievietēm, ekskursijas senioriem, *cigun* nodarbības, nūjošanas nodarbības, nodarbības baseinā.

Iedzīvotāju vidū projekta atpazīstamība ir augusi, kam sekojuši ierosinājumi un pozitīvas atsauksmes gan par aktivitāšu īstenošanu, gan par speciālistiem, kas ir iesaistīti to norisē. Kopā 2022. gadā tika īstenotas 8 870 aktivitātes (vidēji - 739 mēnesī).

Projekta īstenošana noslēgsies 2023. aprīlī.

Vairāk informācijas - mājaslapā www.veseligsrizdinieks.lv un Facebook lapā „Veselīga Rīga”

68. tabula. „Mēs par veselīgu Rīgu” aktivitātes 2022. gadā

Aktivitāte	Dalībnieku skaits /aktivitāšu apmeklējumu skaits
Cigun nodarbības	15 309
Vingrošanas nodarbības baseinā iedzīvotājiem vecuma grupā 55+	6 698
Veselīga uztura detektīvs pamatskolai un vidusskolēniem	3 907
Jogas nodarbības	8 759
Vispārattīstošas vingrošanas nodarbības bērniem pareizas stājas attīstības veicināšanai	2 234
Apzinātības veicināšanas nodarbības garīgās veselības veicināšanai	775
Slidošanas apmācības nodarbības bērniem, veicinot fizisko aktivitāti un traumatisma profilaksi	4 572
Nūjošanas nodarbības	18 167
Dejas senioriem	2 999
Vingrošanas nodarbības brīvā dabā	3 219
Vingrošanas nodarbības grūtniecēm	3 125
Nometnes atkarīgo personu ģimenēm	44
Veselību veicinošas ekskursijas iedzīvotājiem vecuma grupā 55+	1 232
Bezmaksas holesterīna un glikozes līmeņa noteikšana asinīs un ekspreskonsultācijas	2901
Nodarbības par personīgo higiēnu pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem	6 394
Nodarbības par reproduktīvo veselību skolēniem	1 503
Izglītojošu nodarbību cikls „Topošo un jauno vecāku skola”	9 280
Brokastis ar speciālistu	356
Nodarbības garīgās veselības veicināšanai ar mākslas terapijas elementiem	1 552
Lekcijas garīgās veselības veicināšanai - kā pieņemt nepatīkamas ziņas	586
Publiskie semināri par stresu un tā radītajām veselības problēmām	380
Nodarbības vispārīzglītojošo skolu vecāko klašu un profesionālās izglītības iestāžu skolēniem (par motivāciju, kā pilnveidot sevi, kā personību, par savas profesijas izvēli, mērķu sasniegšanu, veselīgu dzīvesveidu)	3 231
Sporta dienas ģimenēm	1 913
Interaktīvas forumteātra nodarbības bērnu un jauniešu mobinga izplatības mazināšanai	5 525

Fizisko aktivitāti veicinošas nometnes bērniem	275
Svara korekcijas programma pieaugušām personām	3 312
Divu dienu veselības veicināšanas pasākums sievietēm	462
Nodarbības baseinā personām ar invaliditāti	1 586
Vispārējās fiziskās sagatavotības nodarbības ar boksa/ kikkoksa elementiem	1 533
Nodarbības baseinā – ūdens aerobika	2 909

SADARBĪBA AR NEVALSTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM

Personu ar invaliditāti nevalstisko organizāciju konsultatīvā padome

Kopš 2007. gada Rīgas valstspilsētas pašvaldībā darbojas ar RD 2007. gada 9. oktobra lēmumu Nr.2890 „Par personu ar invaliditāti nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes izveidošanu Rīgas pilsētas pašvaldībā” izveidota Personu ar invaliditāti nevalstisko organizāciju konsultatīvā padome (turpmāk – Padome), kuras mērķis ir veicināt personu ar invaliditāti pilsonisko līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī sadarbību starp personas ar invaliditāti pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām (NVO) un Rīgas valstspilsētas pašvaldību. Padomes sastāvā ir RD deputāti, Labklājības departamenta amatpersonas un 29 personu ar invaliditāti NVO, kuras pārstāv personu ar invaliditāti intereses Rīgas valstspilsētas pašvaldībā.

Padomes uzdevumi ir:

- 🌀 piedalīties ilgtermiņa stratēģijas izstrādē personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanā un sekot tās īstenošanai pašvaldībā;
- 🌀 sniegt atzinumus par pašvaldības institūciju un iestāžu normatīvajiem un stratēģiskajiem dokumentiem;
- 🌀 izskatīt un sniegt atzinumus par RD lēmumu projektiem, kas skar pašvaldībā dzīvojošo personu ar invaliditāti tiesības;
- 🌀 veicināt sabiedrības iesaistīšanos lēmumu projektu izstrādes procesā;
- 🌀 izstrādāt un iesniegt priekšlikumus pašvaldības institūcijām un iestādēm veiksmīgākai personu ar invaliditāti integrāciju veicinošo pasākumu īstenošanai un pilsoniskai līdzdalībai;
- 🌀 aktualizēt informāciju par personu ar invaliditāti jautājumiem, problēmām, vajadzībām un interesēm pašvaldībā.

Padomes sēdēs tiek izskatīti personām ar invaliditāti Rīgā aktuāli jautājumi – par sabiedrisko transportu, par vides pieejamību, par iespējamiem atvieglojumiem personām ar invaliditāti, kā arī citi jautājumi, kas saistīti ar personu ar invaliditāti dzīves kvalitātes uzlabošanu. Padomes pārstāvji iepazīstina ar savu organizāciju darbību, aktuālajiem projektiem un labās prakses piemēriem RD deputātus, speciālistus un citu nevalstisko organizāciju pārstāvjus. Aktualizēto jautājumu izskatīšanā un risināšanā tiek iesaistītas atbildīgās RD struktūrvienības.

Vairāki Padomē izskatītie jautājumi bijuši aktuāli ne tikai Rīgas valstspilsētas pašvaldībā dzīvojošām personām ar invaliditāti, bet arī personām ar invaliditāti visā valstī. Šādu jautājumu izskatīšanai tiek pieaicināti pārstāvji no atbildīgajām valsts pārvaldes iestādēm.

Ņemot vērā epidemioloģisko situāciju, 2022. gadā trīs Padomes sēdes notika attālināti, viena klātienē.

2022. gadā organizētas četras Padomes sēdes, kurās skatīti jautājumi:

- 🌀 Par Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu „SOC/527“ Eiropas tiesību akts par pieejamību” un vides pieejamības stratēģijas izstrādi Rīgā;
- 🌀 Par nepieciešamo pašvaldības atbalstu tehnisko palīgīdzekļu apkopē;
- 🌀 Par biedrības „Sadzirdi.lv” aktualitātēm un vārdzirdīgu personu iekļaušanos sabiedrībā;
- 🌀 Par iespējamajām izmaiņām samaksas transporta pakalpojumiem nodrošināšanā personām, kuras nevar pārvietoties ar sabiedrisko transportu;
- 🌀 Par valsts finansēto asistenta pakalpojumu;
- 🌀 Par NVO aktualitātēm un nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem NVO ar 01.01.2023.;
- 🌀 Par Eiropas atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) pasākumu "Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai";
- 🌀 Par ritenkrēsla pacēlāju (stacionāro) piešķiršanu lietošanā Rīgas valstspilsētas pašvaldības iedzīvotājiem;
- 🌀 Par nodarbinātības pakalpojumu pieejamības uzlabošanu personām ar invaliditāti;
- 🌀 Par pabalstu mājokļa pielāgošanai personām, kuras pārvietojas ritenkrēslā, un personām ar redzes invaliditāti. Informācija par Padomi pieejama mājas lapā ld.riga.lv sadaļas „Pakalpojumi” apakšsadaļā „Personu ar invaliditāti NVO konsultatīvā padome”.

ĪSTENOTIE PROJEKTI

Departamenta pārraudzībā 2022. gadā bija 12 dažādi projekti no kuriem 4 projektu īstenošana turpināsies arī 2023. gadā, sagatavošanas un ieviešanas fāzē ir 8 projekti.

Nozīmīgākie projekti, kuri tika īstenoti 2022. gadā bija Eiropas Savienības struktūrfondu 2014. - 2020. gadam darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” ietvaros īstenotie projekti „Mēs par veselīgu Rīgu!”, „PROTI un DARI!”, „Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras attīstība Rīgas valstspilsētā” un „Izmēģinājumsprojekts atbalsta pasākumu sniegšana bezpajumtniekiem”.

Kopš 2016.gada Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts „**Mēs par veselīgu Rīgu!**” (vairāk informācijas par projektu 148. lpp.) un kopš 2017. gada projekts „**PROTI un DARI!**”, kura mērķis ir attīstīt mērķa grupas jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā, tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara, nodarbinātībā, Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenotā Jauniešu garantijas projekta pasākumā vai NVA īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī NVO vai jauniešu centru darbībā. Rīgas valstspilsētas pašvaldība līdz 2022. gada beigām kopumā bija iesaistījusi 597 NEET jauniešus vecumā no 15 līdz 29 gadiem, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu pie amata meistara. No kopējā skaita iesaistīto mērķa grupas jauniešu 30% iesaistīti nodarbinātībā, 17% iesaistīti izglītībā, 28% nodrošināts cits rezultāts un 17% projektu beiguši bez rezultāta, savukārt pārējiem individuālās pasākumu programmas tiek turpinātas 2023. gadā. Rīgas valstspilsētas pašvaldība projektu īsteno sadarbībā ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru.

2021. gadā tika uzsākta Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.3.1. specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā” 9.3.1.3. pasākums „**Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras attīstība Rīgas valstspilsētā**”. Pasākuma mērķis - Pašvaldībā attīstīt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, izveidojot grupu dzīvokļus (ģimenes tipa, kurā klienti dzīvos iespējami pietuvināti ģimeniskai videi) 16 cilvēkiem un dienas aprūpes centru (fokuss tiks vērsts uz klientu vienkāršu nodarbinātības prasmju attīstību) 20 cilvēkiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. 2022. gadā tika veikti būvdarbu sagatavošanās darbi, kā arī teritoriālās plānošanas saskaņošanas darbi, kas diemžēl iekavēja projektu, jo LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, kavējās ar saskaņojumu. Plānots, ka būvniecība tiks pabeigta ar 2023. gada 31. decembri, lai no 2024. gada 1.janvāra var uzsākt sociālo pakalpojumu, lai dažādotu atbalstu cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, kuriem ir ļoti smaga invaliditāte.

2022. gadā tika uzsākta Eiropas Savienības fonda Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.1.4.specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt diskriminācijas riskiem pakļauto personu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū” 9.1.4.4.pasākuma „Dažādību veicināšana (diskriminācijas novēršana)” projekta „Dažādības veicināšana” (Nr. 9.1.4.4./16/I/001) pilotprojekts „**Izmēģinājumsprojekts atbalsta pasākumu sniegšana bezpajumtniekiem**”. Pilotprojekta mērķis ir balstoties uz bezpajumtnieku identificētajām vajadzībām, izstrādāt atbalsta pakalpojumu un pilotēt atbalsta pasākumu nodrošināšanu (12 mēnešu periodā) bezpajumtniekiem, piemēram, speciālistu konsultācijas (sociālā darbinieka, psihiatra, narkologa, jurista u.c.), sociālo prasmju atjaunošanas konsultācijas un psihologa konsultācijas, veselības uzlabošanas un higiēnas pasākumi, informatīvi izglītojoši pasākumi, kā arī mājokļa pieejamības nodrošināšana u.c.. Rīgas valstspilsētas pašvaldības galvenais uzdevums pilotprojekta ietvaros ir nodrošināt vismaz 25 mājokļus mērķa grupas personām – bezpajumtniekiem. Pilotprojekts Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek īstenots sadarbībā ar biedrību „Latvijas Samariešu apvienība”, RSD un Rīgas patversmi. Noslēdzot 2022. gadu projekta ietvaros Rīgas valstspilsētas pašvaldība nodrošināja 19 mājokļus un programmā iesaistījusi 21 bezpajumtnieku.

2022. gadā aktīvi tika turpināts darbs pie Atveseļošanās un noturības mehānisma plāna plānotajiem pasākumiem, kur Rīgas valstspilsētas pašvaldībai ir plānota dalība aptuveni četros.

2022. gada nogalē tika sagatavots un iesniegts pieteikums Centrālajai Finanšu un līgumu aģentūrai par 3.1.2.1.i. „Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi” pasākuma „**Valsts un pašvaldības ēku vides pieejamības nodrošināšanas pasākumi**”, kura ietvaros mērķis ir palielināt sabiedrībai paredzēto labklājības nozares publisko pakalpojumu un publisko ēku skaitu, kurās tiek sniegti labklājības nozares valsts pakalpojumi vai pašvaldību sociālie pakalpojumi un kurās ir nodrošināta vides, nodarbinātības un informācijas pieejamība visām sabiedrības grupām, tostarp personām ar invaliditāti un funkcionālajiem traucējumiem.

Rīgas valstspilsētas pašvaldībai pasākuma ietvaros sākotnēji tika piešķirts finansējums 7 sociāliem objektiem, bet turpinot pārrunas ar LR Labklājības ministriju šis skaits tika palielināts līdz 13 objektiem (t.sk. RSD un Rīgas patversmes objekti). Plānots, ka līdz 2024. gada 31. decembrim tiks pabeigti vides uzlabošanas darbi.

Tāpat aktīvi tika strādāts pie 3.1.2.3.i pasākuma „**Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma noturība un nepārtrauktība**”, kura mērķis ir saglabāt personas neatkarību un tās aprūpē iesaistīto ģimenes locekļu nodarbinātību, attīstot ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu (turpmāk - ĢVPP) pieejamību pašvaldībās pensijas vecuma personām.

Pasākumu ietvaros 2022. gadā tika noslēgta 1.kārta, kuras ietvaros tika izstrādāts tipveida būvprojekts ĢVPP ēku būvniecībai un uzsāktas sarunas par 2. kārtā īstenošanu jeb jaunu pakalpojumu sniegšanas vietu būvniecība pensijas vecuma personām ar funkcionāliem traucējumiem atbilstoši ĢVPP principiem, teritorijas labiekārtošana, materiāltehniskā nodrošinājuma iegāde pakalpojuma nodrošināšanai, digitālo risinājumu ieviešana.

Rīgas valstspilsētas pašvaldībai ir piešķirti 2 kompleksi būvniecībai, kur viena kompleksa ietvaros var celt līdz 4 ēkām un izveidot līdz 48 vietām. Tāpat 2022. gadā tika risināts jautājums par būvprojekta lieluma samazināšanu, ņemot vērā, ka būvniecības cenas ir cēlušās vairākas reizes, jo pirmkārt pašvaldībām tiks uzlikts liels finansiālais slogs, bet Rīgas gadījumā ir grūti arī piemēlēt atbilstošus zemes gabalus, kur šādus būvprojektus īstenot. Ir plānots turpināt sarunas ar LR Labklājības ministriju un VSIA „Šampētera namiem”, lai iegūtu labvēlīgākus nosacījumus pasākuma īstenošanai.

Līdz 2022. gada vasarai LR Labklājības ministrija veica sarunas ar pašvaldībām par 3.1.2.1.i. „Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem” pasākuma „**Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai**” īstenošanu. Pasākuma mērķis ir nodrošināt atbalstu personām ar invaliditāti un pārvietošanās traucējumiem viena mājokļa pielāgošanai, uzlabojot piekļuvi nodarbinātībai un pakalpojumiem, tādējādi sekmējot cilvēktiesības un dzīves kvalitāti.

Rīgas valstspilsētas pašvaldībai šī pasākuma ietvaros ir plānots piešķirt kvotu līdz 78 mājokļu pielāgošanai pilngadīgām personām līdz 63 gadu vecumam (ieskaitot) ar 1. vai 2. invaliditātes grupu un ar gaitas un pārvietošanās traucējumiem, bērniem ar invaliditāti no 15 līdz 17 gadu vecumam (ieskaitot) ar gaitas un pārvietošanās traucējumiem.

2022. gada otrajā pusē pasākuma plānošana tika apturēta, ņemot vērā būvniecības cenu pieaugumu un pašvaldības tika aptaujātas, vai ir gatavas samazināt kvotu, lai varētu palielināt būvniecības izmaksas vienam mājoklim. Rīgas valstspilsētas pašvaldība šādam solim deva pozitīvu atbildi un tiek plānots, ka 2023. gadā būs lielāka skaidrība par šī pasākuma īstenošanu.

2022. gadā tika veikti ieviešanas darbi diviem starptautiskiem projektiem „Mentality” un „School4Health”, kurus plānots īstenot Eiropas Komisijas „HORIZON” programmās. Ar „Mentality” projekta aktivitātēm ir plānots uzlabot Rīgas sociālo aprūpes centru klientu psihoemocionālo stāvokli, izmantojot citu valstu labās prakses, savukārt „School4Health” projekta ietvaros ir plānots uzlabot veselības veicināšanas paradumus skolās, caur uzturu, fiziskām aktivitātēm un sadarbību ar skolēniem.

INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA IEDZĪVOTĀJIEM

Labklājības departamenta sabiedrības informēšanas aktivitātes vērstas uz to, lai uzrunātu esošos un potenciālos klientus, iedrošinātu un radītu pārlicību par piedāvāto sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības pieejamību un efektivitāti Rīgas valstspilsētas pašvaldībā. Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 6. pantu klientam ir tiesības „bez maksas iegūt no sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniedzēja informāciju par iespējām saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, un to saņemšanas nosacījumiem un kārtību”. Labklājības departaments saskaņā ar nolikuma 9.10. punktu apņemas „nodrošināt informācijas pieejamību iedzīvotājiem par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas iespējām un kārtību, kā arī sekmēt iedzīvotāju informētību par veselības aprūpi un izpratni par veselības veicināšanas, slimību profilakses, tai skaitā atkarību profilakses jautājumiem un veikt šo jautājumu koordināciju Pašvaldībā”.

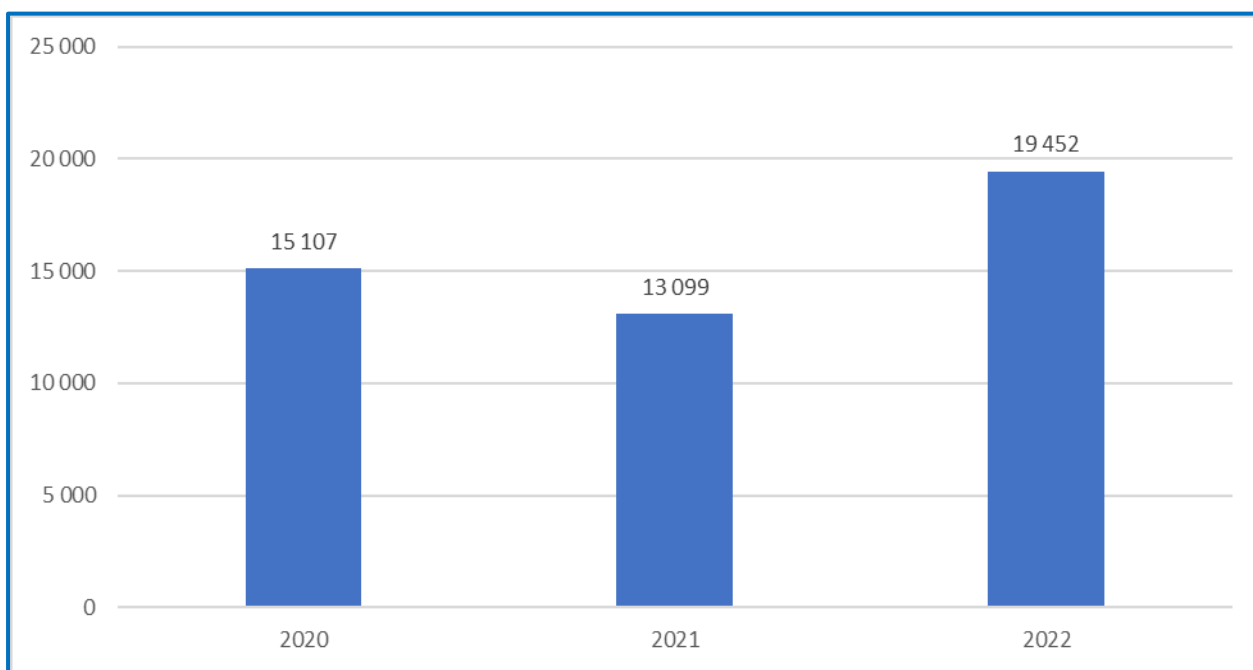
Iedzīvotāji informāciju par sociālo pakalpojumu un sociālo pabalstu saņemšanas kārtību var saņemt, zvanot pa Labklājības departamenta bezmaksas **informatīvo tālruni 80005055** pirmdienās, otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no plkst. 9.00 līdz plkst. 17.00 un piektdienās no plkst. 9.00 līdz 16.00, bet ārpus darba laika darbojas balss pastkastīte.

Bezmaksas informatīvais tālrunis darbojas kopš 1999. gada. Tas dod iespēju Rīgas iedzīvotājiem saņemt savlaicīgu un viegli pieejamu informāciju par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem.

2022. gadā tika saņemti 19 452 zvani un sniegtas atbildes uz klientu uzdotajiem jautājumiem. Visi klientu zvani tika reģistrēti KAVIS. 2022. gadā informāciju pa bezmaksas tālruni sniedza divi sociālā darba speciālisti. 2022. gadā vislielākais zvanu skaits vērojams janvārī – 2 491 zvans, bet vismazākais jūnijā – 1 083, vidējais zvanu skaits mēnesī – 1 191. 2022. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, zvanu skaits ir palielinājies par 6 356, kas ir 67,3 %. Pieauga cilvēku interese par pabalstu saņemšanu galvenokārt par dzīvokļa pabalstu, arī pabalstu ārkārtas situācijā. Tas ir skaidrojams ar Covid - 19 pandēmiju, sociālo palīdzību Ukrainas civiliedzīvotājiem, īres un komunālo pakalpojumu izmaksu pieaugumu kā arī 2021. gadā zvanu skaits tika uzskaitīts tikai par 11 mēnešiem.

Visvairāk jautājumu 2022. gadā bija par sociālajiem pabalstiem – 7 052, kas ir 36,2% no visa zvanu skaita, piemēram, par mājokļa pabalsta saņemšanu bija 3 999 zvani, krīzes pabalstu – 1 455, kas ir 7,48% un citi zvani. Par sociālajiem pakalpojumiem reģistrēti 3 944 zvani – 20,2% no kopējā skaita, tai skaitā par mājas aprūpes pakalpojuma saņemšanu 1 289 zvani, par SAC 816 un citi zvani.

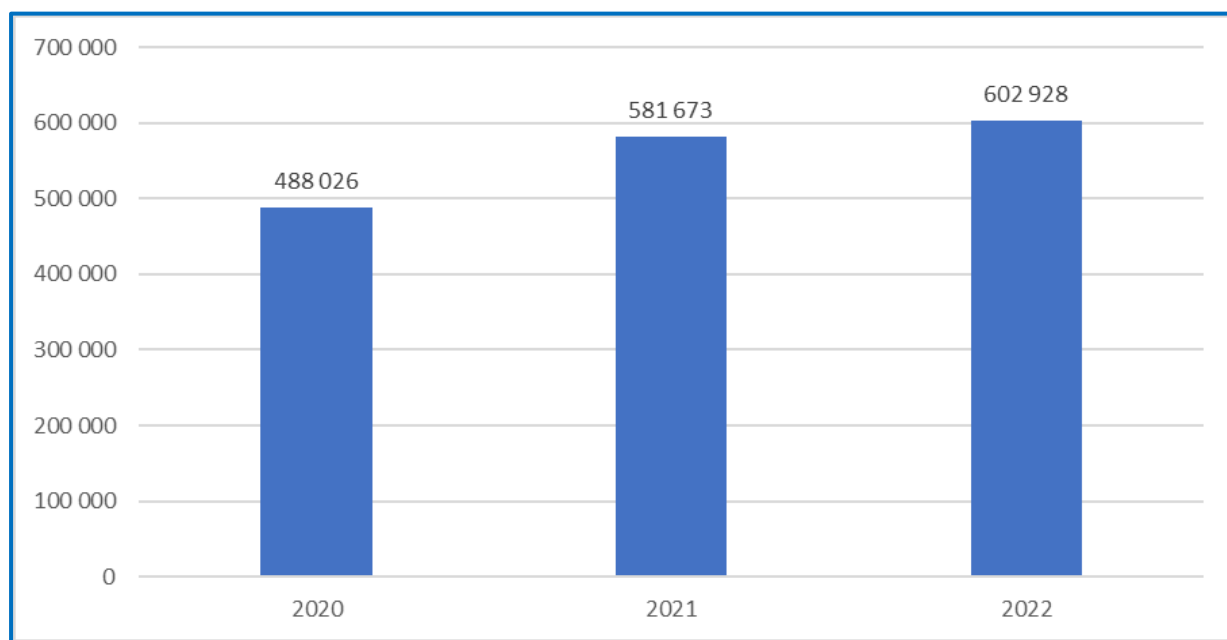
14.attēls. Labklājības departamenta bezmaksas informatīvā tālruņa 80005055 zvanu skaits 2020. – 2022. gadā

Rīdziniekiem informācija par sociālajiem jautājumiem ir pieejama RSD TC un DC, RD struktūrvienībās, bibliotēkās, ārstniecības iestādēs u.c.

Visiem interesentiem ir pieejama Labklājības departamenta mājaslapa ld.riga.lv, kurā var iepazīties ar informāciju par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, veselības aprūpes un atkarību profilaksi, naktspatversmēm, RSD teritoriālajiem un DC, SAC institūcijām, RPBJC struktūrvienībām, krīzes centriem Rīgas pilsētā u.c., kā arī iegūt informāciju par projektiem un pētījumiem. Iedzīvotāju interesi par sociālo atbalstu pierāda arī Labklājības departamenta mājas lapas ld.riga.lv statistikas dati. 2022. gadā tīmekļvietnes lietotāju skaits (visi lietotāji) bija 274 860, lapas skatījumu skaits – 602 928.

15. attēls. Labklājības departamenta tīmekļa vietnes ld.riga.lv skatījumu skaits 2020. - 2022. gadā

Mājas lapā var iepazīties un izdrukāt 45 bukletus, kā arī 27 infografikas par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem galvaspilsētā. Mājas lapā sadaļā „Viegli lasīt” ir pieejama informācija viegli uztveramā valodā, kā arī ir iespēja visas mājaslapas sadaļās palielināt burtu izmērus. Mājas lapā rīdziniekiem ir pieejama informācija zīmju valodā par Rīgas pašvaldības institūcijām un to sniegtajiem pakalpojumiem, tai skaitā par Labklājības departamentu un tā struktūrvienībām. Kopumā ir pieejami 20 video, 8 no tiem par sociālo palīdzību (pabalstiem) un sociālajiem pakalpojumiem.